

Nr. 14 – 2003
Side 2199 – 2356

NORSK LOVTIDEND

Avd. I

Lover og sentrale forskrifter mv.

Nr. 14
Utgitt 20. november 2003

Innhold

	Side
Lover og ikrafttredelser. Delegering av myndighet	
2003	
Sept.	29. Deleg. av myndighet til Vegdirektoratet etter vegtrafikkloven (Nr. 1196)..... 2207
Nov.	3. Ikrafttr. av lov av 7. juni 2002 nr. 17 om endringer i lov om foretakspensjon, innskudspensjonsloven og enkelte andre lover (kombinerte pensjonsordninger mv.) (Nr. 1293)..... 2333
Kunngjøring av stortingsvedtak	
1996	
Okt.	22. Endr. i instruks for Stortingets ombudsmann for forvaltningen (Nr. 1479)..... 2199
2000	
Juni	14. Endr. i instruks for Stortingets ombudsmann for forvaltningen (Nr. 1712)..... 2199
Juni	14. Midlertidig instruks om offentlighet for Riksrevisjonen (Nr. 1713)..... 2200
Juni	14. Endr. i instruks for Forsvarets ombudsmannsnemnd (Nr. 1714)..... 2200
Juni	14. Endr. i instruks for Ombudsmannsnemnda for sivile tjenestepliktige (Nr. 1715)..... 2201
Forskrifter	
2003	
Sept.	26. Forskrift til friskolelova (Nr. 1194)..... 2206
Sept.	24. Forskrift om klinisk utprøving av legemidler til mennesker (Nr. 1202)..... 2209
Sept.	26. Forskrift om fartøyskvoter mv. i fangst av kongekrabbe i 2003 (Nr. 1204)..... 2217
Sept.	25. Forskrift om økonomiforvaltningen for kirkelige fellelråd og menighetsråd i Den norske kirke (Nr. 1215)..... 2224
Okt.	2. Forskrift om eksamen ved Høgskolen i Telemark (Nr. 1220)..... 2241
Okt.	10. Forskrift om sanksjoner mot visse grupper og militser som opererer i Den demokratiske republikken Kongo (Nr. 1221)..... 2247
Okt.	13. Forskrift om omsetningsforbud, inntil videre, for honning fra Saudi-Arabia (Nr. 1226)..... 2250
Juni	25. Forskrift om grader ved Kunsthøgskolen i Bergen (Nr. 1236)..... 2251
Okt.	14. Forskrift om dyrehelsemessige vilkår ved omsetning og innførsel av akvakulturdyr og akvakulturprodukter (Nr. 1239)..... 2260
Okt.	14. Forskrift om økning av maksimalkvoten i fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak i 2003 (Nr. 1241)..... 2286
Okt.	6. Forskrift om dyrehelsemessige vilkår for produksjon, innførsel og utførsel av oksesæd (Nr. 1242)..... 2286
Okt.	12. Forskrift om levering og mottak av avfall og lasterester fra skip (Nr. 1243)..... 2296
Okt.	17. Forskrift om tildeling av konsesjoner for matfiskoppdrett av laks og ørret i sjøvann (Nr. 1245)..... 2305
Okt.	17. Forskrift om innsamling og behandling av helseopplysninger i Reseptbasert legemiddelregister (Reseptregisteret) (Nr. 1246)..... 2309
Okt.	22. Forskrift om tilskudd til minoritetsspråklige publikasjoner (Nr. 1256)..... 2317
Okt.	28. Forskrift om omsetningsforbud, inntil videre, for rosiner fra Tyrkia (Nr. 1262)..... 2323
Okt.	24. Forskrift om stopp i fisket etter norsk vårgytende sild i 2003 (Nr. 1280)..... 2326
Okt.	27. Forskrift om krav til kvalitet i barneverninstusjoner (Nr. 1282)..... 2327
Okt.	27. Forskrift om godkjenning av private og kommunale instusjoner som skal benyttes for barn som plasseres utenfor hjemmet med hjemmel i barnevernloven (Nr. 1283)..... 2328
Okt.	27. Forskrift om nattstenging av fisket etter hestmakrell i et avgrenset område i Nordsjøen (Nr. 1284)..... 2329
Okt.	20. Forskrift om forbud mot innførsel av matavfall fra transportmidler som opererer internasjonalt (Nr. 1288)..... 2330
Okt.	31. Forskrift om elektronisk tilgang til opplysninger i ligningsforvaltningens registre (Nr. 1291)..... 2332
Okt.	25. Forskrift om sertifisering med videre av flygeledere (BSL C 3–1) (Nr. 1301)..... 2341
Okt.	25. Forskrift om utdanningsorganisasjoner for flygeledere med videre (BSL C 3–2) (Nr. 1302)..... 2347
Nov.	4. Forskrift om kvoter i jakt på kystsel i 2004 (Nr. 1303)..... 2351
Nov.	5. Forskrift om midlertidig fritak fra overproduksjonsavgift på melk i 2003 (Nr. 1304)..... 2351
Nov.	7. Forskrift om spesielle kvoteordninger for kystfiskeflåten (Nr. 1309)..... 2353

Endringsforskrifter

2002

Des.	5.	Endr. i forskrift om maskevidde, bifangst, fredningstid og minstemål m.v. ved fangst av fisk og sild (Nr. 1899).....	2202
------	----	--	------

2003

Sept.	22.	Endr. i forskrifter som viser til begrepet spesialavfall (Nr. 1193)	2203
Sept.	26.	Endr. i forskrift om rester av plantevernmidler mv i næringsmidler (Nr. 1195).....	2206
Sept.	30.	Endr. i forskrift om hjelpemiddelsentralenes virksomhet og ansvar (Nr. 1197)	2207
Sept.	30.	Endr. i forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos tannlege for sykdom (Nr. 1198).....	2207
Sept.	30.	Endr. i forskrift om begrensning av lønnsoppgaveplikten (Nr. 1199)	2208
Sept.	22.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen, innenfor grunnlinjene på strekningen Stad – Lindesnes og i Skagerrak i 2003 (Nr. 1200).....	2209
Sept.	22.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2003 (Nr. 1201).....	2209
Sept.	26.	Endr. i forskrift om regulering av trålfiske etter torsk og hyse nord for 62° N i 2003 (Nr. 1203).....	2217
Okt.	1.	Endr. i forskrift om konstruksjon, utstyr, drift og besiktelser for fiske- og fangstfartøy med største lengde på 15 meter og derover (Nr. 1205).....	2218
Okt.	2.	Endr. i forskrift om forbud mot å fiske norsk vårgytende sild i fiskevernsonen ved Svalbard i 2003 (Nr. 1206)	2223
Okt.	2.	Endr. forskrift om forbud mot å fiske norsk vårgytende sild i den nordøstlige del av Norges økonomiske sone (Nr. 1207)	2223
Sept.	24.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter bunnfisk i grønlandsk fiskeriterritorium i 2003 (Nr. 1214).....	2224
Sept.	30.	Endr. i forskrift om egenandelstak 2 (Nr. 1216)	2240
Okt.	3.	Endr. i forskrift om dagpenger under arbeidsløshet (Nr. 1217)	2240
Okt.	7.	Endr. i forskrift om rapportering av kapitaldekning (Nr. 1218).....	2241
Okt.	7.	Endr. i forskrift om adgang til å unnta for lønnsplikt og utvide dagpengeperioden innen visse næringer (Nr. 1219)	2241
Okt.	10.	Endr. i forskrift om grunnlinjene for sjøterritoriet rundt Fastlands-Norge (Nr. 1222).....	2247
Okt.	10.	Endr. i forskrift om forsøksordning med rettsmekling (Nr. 1223).....	2249
Okt.	10.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2003 (Nr. 1224).....	2250
Okt.	10.	Endr. i forskrift om lokalstyrevalg i Longyearbyen (Nr. 1225)	2250
Juni	24.	Endr. i forskrift om godkjenning av foretak for ansvarsrett (Nr. 1235)	2251
Sept.	12.	Endr. i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) (Nr. 1237).....	2254
Okt.	1.	Endr. i forskrift om førvarer (Nr. 1238).....	2255
Okt.	14.	Endr. i drifts- og sykdomsforskriften, settefiskforskriften, forskrift om forebygging, begrensning og utrydding av sykdommer hos akvatiske organismer og forskrift om transport av akvatiske organismer (Nr. 1240).....	2280
Okt.	16.	Endr. i forskrift om forbrukernes kollektive interesser (Nr. 1244)	2304
Okt.	8.	Endr. i forskrift om legemidler (legemiddelforskriften) (Nr. 1252).....	2315
Okt.	8.	Endr. i forskrift om medisinsk utstyr (Nr. 1253)	2316
Okt.	10.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk i Nordsjøen sør for 62° N i 2003 (Nr. 1254).....	2316
Okt.	17.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter hyse med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2003 (Nr. 1255)	2316
Okt.	22.	Endr. i forskrift om omsetning mv. av visse reseptfrie legemidler utenom apotek (Nr. 1257).....	2318
Okt.	24.	Endr. i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 (Nr. 1258)	2320
Okt.	24.	Endr. i forskrift om reisegaranti og stiftelsen Reisegarantifondet (Reisegarantiforskriften) (Nr. 1259)	2320
Okt.	27.	Endr. i forskrift om verdipapirfonds utlån av finansielle instrumenter (Nr. 1260)	2321
Okt.	24.	Endr. i forskrift om ordningen av påtalemyndigheten (Påtaleinstruksen) (Nr. 1261).....	2321
Okt.	14.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2003 (Nr. 1278).....	2323
Okt.	20.	Endr. i forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) (Nr. 1279).....	2324
Okt.	24.	Endr. i forskrift om beskyttelse av opprinnelsesbetegnelser, geografiske betegnelser og betegnelser for tradisjonelt særpreg på landbruksbaserte næringsmidler (Nr. 1281).....	2326
Okt.	29.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2003 (Nr. 1285).....	2329

Okt.	10.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk med konvensjonelle redskap utenfor grunnlinjene i Skagerrak i 2003 (Nr. 1287)	2330
Okt.	31.	Endr. av forskrift om særskilte beskyttelsestiltak ved privat innførsel av kjøtt, kjøttprodukter, melk og melkeprodukter fra land utenfor EØS-området (Nr. 1292)	2332
Nov.	3.	Endr. i forskrift til lov av 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold (innskuddspensjonsloven) (Nr. 1294)	2333
Okt.	22.	Endr. i forskrift om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av ferskt kjøtt og kjøttprodukter (Nr. 1300)	2335
Nov.	5.	Endr. i forskrift om regulering av eksporten av fisk og fiskevarer (Nr. 1305)	2352
Nov.	5.	Endr. i forskrift om samordnet innkreving av avgift på fiskeeksport til Eksportutvalget for fisk og til forskning og utvikling (Nr. 1306)	2352

Diverse

2003

Okt.	7.	Deleg. av myndighet til Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren og distriktsveterinæren etter havbeiteforskrifta § 35 annet ledd (Nr. 1286)	2329
Okt.	20.	Deleg. av myndighet til Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren og distriktsveterinæren etter drifts- og sykdomsforskriften § 31 første ledd og § 32 første ledd. (Nr. 1289)	2331
Okt.	20.	Deleg. av myndighet til Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren og distriktsveterinæren etter settefiskforskriften § 34 første ledd (Nr. 1290)	2331
Okt.	8.	Opph. av diverse forskrifter fastsatt av Mesterbrevnemnda (Nr. 1299)	2334
Nov.	5.	Opph. av forskrift om gjennomføring av forskrift om regulering av eksporten av fisk og fiskevarer (Nr. 1307)	2352
Nov.	6.	Opph. av forskrift om avgjørelsesmyndighet mv. for en omregningssentral til gjennomføring av de nye reglene om underholdsbidrag til barn og bidragsforskott (Nr. 1308)	2353

Rettelser

		Nr. 1/2003 s. 48 og 57 (i forskrift av 20. desember 2002 nr. 1817 om farlig avfall)	2355
		Nr. 10/2003 s. 1670 (i forskrift av 30. juni 2003 nr. 911 om helse og sikkerhet i eksplosjonsfarlige atmosfærer)	2355
		Nr. 13/2003 s. 2088 (i forskrift av 6. mai 2003 nr. 1077 om studier og eksamener ved Universitetet i Oslo)	2356

		Oversikt over rettelser	3. omslagsside
		Bestillinger, adresseendringer m.v.	4. omslagsside

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Utgitt 20. november 2003

Nr. 14

22. okt. Nr. 1479 1996

Vedtatt om endring i instruks for Stortingets ombudsmann for forvaltningen.

Vedtatt av Stortinget 22. oktober 1996 med hjemmel i lov av 22. juni 1962 nr. 8 om Stortingets ombudsmann for forvaltningen § 2. Kunngjort 21. oktober 2003.

I

I instruks av 19. februar 1980 nr. 9862 for Stortingets ombudsmann for forvaltningen gjøres følgende endringer:

§ 2 nytt annet ledd skal lyde:

Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste skal ikke anses som en del av offentlig forvaltning etter sivilombudsmannsloven. Ombudsmannen skal ikke behandle klager på etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjenestene som kontrollutvalget har behandlet.

§ 2 nåværende annet ledd blir nytt tredje ledd.

II

Endringene trer i kraft straks.

14. juni Nr. 1712 2000

Vedtatt om endring i instruks for Stortingets ombudsmann for forvaltningen.

Vedtatt av Stortinget 14. juni 2000 med hjemmel i lov av 22. juni 1962 nr. 8 om Stortingets ombudsmann for forvaltningen § 2. Kunngjort 21. oktober 2003.

I

I instruks av 19. februar 1980 nr. 9862 for Stortingets ombudsmann for forvaltningen gjøres følgende endringer:

§ 11 skal lyde:

§ 11. Dokumentoffentlighet ved Ombudsmannens kontor

1. Ombudsmannens saksdokumenter er offentlige, med mindre annet følger av taushetsplikt eller av unntakene i nr. 2, 3 og 4 nedenfor. Med ombudsmannens saksdokumenter menes dokumenter utarbeidet i forbindelse med ombudsmannens behandling av saken. Forvaltningens saksdokumenter utarbeidet eller innhentet under forvaltningens behandling av saken, er ikke offentlige hos ombudsmannen.
2. Ombudsmannens saksdokumenter kan unntas fra offentlighet når særlige grunner tilsier det.
3. Ombudsmannens interne saksdokumenter kan unntas offentlighet.
4. Dokumenter som utveksles mellom Stortinget og Ombudsmannen og som gjelder Ombudsmannens budsjett og interne administrasjon, kan unntas offentlighet.
5. Det kan kreves innsyn i det offentlige innholdet av journal som Ombudsmannen fører for registrering av dokument i de sakene som opprettes. Arkivloven av 4. desember 1992 nr. 126 og arkivforskriften av 11. desember 1998 nr. 1193 gjelder tilsvarende så langt de passer på Ombudsmannens virksomhet.

§ 12 tredje ledd skal lyde:

Når Ombudsmannen finner grunn til det, kan han unnlate å nevne navn i meldingen. Meldingen skal uansett ikke inneholde opplysninger som er undergitt taushetsplikt.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2001 og gjelder dokumenter som er kommet inn til eller sendt fra vedkommende organ denne dato eller senere.

14. juni Nr. 1713 2000**Midlertidig instruks om offentlighet for Riksrevisjonen.**

Vedtatt av Stortinget 14. juni 2000. Kunngjort 21. oktober 2003.

I

§ 1. Enhver kan hos Riksrevisjonen gjøre seg kjent med det offentlige innholdet i dokumenter i en bestemt sak, når dokumentet er kommet inn til eller er sendt fra Riksrevisjonen. Bestemmelsene i lov av 19. juni 1970 nr. 69 om offentlighet i forvaltningen gjelder tilsvarende, så langt de passer, med de presiseringer og unntak som følger av disse regler. Det samme gjelder forskrifter gitt med hjemmel i offentlighetsloven § 3 og § 11.

§ 2. Med dokumenter i en bestemt sak menes korrespondanse til og fra Riksrevisjonen om samme saksforhold. Dokumenter som foreligger hos kontrollert virksomhet og som følger som vedlegg i en sak, eller som innhentes som ledd i Riksrevisjonens kontroll, er ikke offentlige hos Riksrevisjonen. Det samme gjelder dokumenter som rutinemessig sendes i kopi til Riksrevisjonen.

§ 3. Dokumenter som utveksles mellom Stortinget og Riksrevisjonen og som gjelder Riksrevisjonens budsjett og interne administrasjon, kan unntas fra offentlighet.

§ 4. Dokumenter som utveksles mellom Riksrevisjonens ledelse, administrasjon og tilsatte, kan unntas fra offentlighet.

§ 5. Den som nektes innsyn i en sak i Riksrevisjonen, kan påklage vedtaket til Riksrevisjonens kollegium. Riksrevisjonens kollegium avgjør med endelig virkning om det skal gis innsyn.

§ 6. Riksrevisjonens kollegium kan gi bestemmelser tilsvarende forskrifter som Kongen kan gi etter § 8 i offentlighetsloven.

II

Instruksen trer i kraft den 1. januar 2001 og gjelder dokumenter som er kommet inn til eller sendt fra vedkommende organ denne dato eller senere.

14. juni Nr. 1714 2000**Vedtak om endring i instruks for Forsvarets ombudsmannnemnd.**

Vedtatt av Stortinget 14. juni 2000. Kunngjort 21. oktober 2003.

I

I instruks av 21. april 1952 nr. 4287 for Forsvarets ombudsmannnemnd er det gjort en endring. Instruksen er ikke kunngjort tidligere i Norsk Lovtidend, og lyder i sin helhet etter dette:

§ 1. Ombudsmannnemnda skal bidra til å sikre de almenmenneskelige rettigheter for Forsvarets personell og ved sitt arbeid også søke å medvirke til å effektivisere Forsvaret.

§ 2. Ombudsmannnemnda består av 7 medlemmer som velges av Stortinget for 4 år ad gangen. Et av medlemmene velges som formann og benevnes Ombudsmannen for Forsvaret. Ombudsmannen er årslønnet. Lønnen fastsettes av Stortinget. De øvrige medlemmer tilkommer godtgjørelse etter komitéregulativet.

§ 3. Nemndas oppgave er:

- a) å behandle spørsmål som reises av tillitsmannsutvalg eller personell vedrørende tjenestetidens utnyttelse og mannskapenes forhold under tjenesten, så som mannskapenes økonomiske og sosiale rettigheter, videre spørsmål som angår undervisnings- og velferdsarbeid, kantinevirksomhet, pensjoner, utrustning, bekledning, kosthold og husrom.
- b) behandle henvendelser fra tjenestemenn i Forsvaret når de ikke ifølge annen bestemmelse skal sendes tjenestevei.

§ 4. Tillitsmannsutvalget og personell i Forsvaret kan rette henvendelser til Ombudsmannen utenom den regulære tjenestevei, med de innskrenkninger som er nevnt ovenfor, § 3, bokstav b.

§ 5. De saker som skal behandles, forberedes og forelegges i alminnelighet av Ombudsmannen. Medlemmene kan hver for seg eller i fellesskap legge frem eller kreve lagt frem saker til drøfting. Nemnda kan av Stortinget, Stortingets forsvarskomiteé, Forsvarsministeren eller Forsvarssjefen (FO) forelegges saker til uttalelse. Henvendelser til Ombudsmannen i saker som er nevnt under § 3, bokstav a og b, forelegges nemnda bare i den utstrekning de er av prinsipiell karakter eller har almen interesse. Sakene søker Ombudsmannen løst ved direkte kontakt med de myndigheter som han anser nærmest til å ta seg av dem. I samband med saker som forelegges ham, har Ombudsmannen rett til å søke opplysninger hvor som helst i Forsvaret, hvor sikkerhetsmessige hensyn ikke forbyr det.

§ 6. Ved utgangen av hvert år sender ombudsmannsnemnda rapport over sin virksomhet til Stortinget. Gjenpart av rapporten sendes Forsvarsdepartementet. Nemnda kan også når den finner det ønskelig, sende rapport til Stortinget om enkelte saker i årets løp. I den utstrekning nemnda finner det påkrevet, forelegger den de resultater som den ved inspeksjon eller ved studium er kommet frem til, for Forsvarsministeren i form av rapport.

§ 7. Nemnda holder sine møter så ofte det er behov for det.

§ 8. Dokumenter fra ombudsmannsnemnd utferdiges gjennom nemndas formann og på ombudsmannens brevark.

Ombudsmannsnemndas/Ombudsmannens saksdokumenter er offentlige.

Ombudsmannen avgjør likevel med endelig virkning om et dokument skal unntas fra offentlighet ut fra prinsippene i offentlighetsloven eller ut fra særlige hensyn som gjør seg gjeldende for nemndas og ombudsmannens virksomhet.

Dokumenter som gjelder ombudsmannsnemndas/ombudsmannens budsjett eller interne administrasjon kan unntas fra offentlighet.

Møteprotokoller for nemnda og dokumenter som utveksles mellom administrasjonen og en tilsatt er ikke offentlige.

Saker som gjelder dokumentoffentlighet hos ombudsmannsnemnda behandles og avgjøres av ombudsmannen.

Med ombudsmannens saksdokumenter menes korrespondansen mellom ombudsmannen og borgeren og mellom ombudsmannen og forvaltningen. Dokumenter som forelå under forvaltningens behandling av saken, er ikke offentlige hos ombudsmannen.

Ombudsmannen har taushetsplikt i samme utstrekning som forvaltningen. Den samme taushetsplikt påhviler ombudsmannsnemndas medlemmer og ombudsmannens personale. Taushetsplikten gjelder også etter at vedkommende har avsluttet i tjenesten.

Ombudsmannen fører journal etter arkivlovens mønster.

II

Endringen trer i kraft den 1. januar 2001 og gjelder dokumenter som er kommet inn til eller sendt fra vedkommende organ denne dato eller senere.

14. juni Nr. 1715 2000

Vedtatt om endring i instruks for Ombudsmannsnemnda for sivile tjenesteplyktige.

Vedtatt av Stortinget 14. juni 2000. Kunngjort 21. oktober 2003.

I

I instruks av 20. februar 1957 nr. 4288 for Ombudsmannsnemnda for sivile tjenesteplyktige er det gjort en endring. Instruksen er ikke tidligere kunngjort i Norsk Lovtidend, og lyder i sin helhet etter dette:

§ 1. Ombudsmannsnemnda skal bidra til å sikre de almenmenneskelige rettigheter for de sivile tjenesteplyktige.

§ 2. Ombudsmannsnemnda består av 7 medlemmer som velges av Stortinget for 4 år ad gangen. Et av medlemmene velges som formann og benevnes Ombudsmannen for de sivile tjenesteplyktige. Han forestår den daglige virksomheten. Ombudsmannen er årslønnet. De øvrige medlemmer tilkommer godtgjørelse etter komitéregulativet.

§ 3. Nemndas oppgave er å behandle spørsmål som angår:

- a) husrom, bekledning og redskaper,
- b) maten, dens tillagning, porsjonenes størrelse etc.,
- c) alminnelig undervisnings- og velferdsarbeid,
- d) mannskapenes økonomiske og sosiale rettigheter,
- e) den daglige tjenesten og forhold for øvrig som angår mannskapene.

§ 4. Saker av generell og prinsipiell art skal forelegges nemnda. I slike saker bør nemnda innkalle en representant for de sivile tjenestepliktige. Denne representant skal velges av og blant de sivile tjenestepliktige etter regler som fastsettes av nemnda i samråd med Justis- og politidepartementet. Andre saker som blir tatt opp behandles av Ombudsmannen. Ombudsmannen kan henvende seg til de myndigheter han finner det naturlig å ta saken opp med. Han kan forlange alle opplysninger og har rett til å få utlånt de dokumenter som måtte foreligge.

§ 5. Rett til å ta opp saker med Ombudsmannen og ombudsmannsnemnda har den enkelte sivile tjenestepliktige og tillitsmannsutvalgene.

§ 6. Stortinget og Justis- og politidepartementet kan forelegge for nemnda til uttalelse saker av betydning for de tjenestepliktige.

§ 7. Nemnda sender hvert fjerde år beretning om sin virksomhet til Stortinget, gjenpart av beretningen sendes Justis- og politidepartementet. For øvrig kan nemnda om den finner det nødvendig sende innberetning til Stortinget om enkelte saker.

§ 8. Nemnda holder sine møter så ofte den finner det nødvendig.

§ 9. Dokumenter fra ombudsmannsnemnda utferdiges gjennom nemndas formann og på ombudsmannens brevark.

Ombudsmannsnemndas/Ombudsmannens saksdokumenter er offentlige.

Ombudsmannen avgjør likevel med endelig virkning om et dokument skal unntas fra offentlighet ut fra prinsippene i offentlighetsloven eller ut fra særlige hensyn som gjør seg gjeldende for nemndas og ombudsmannens virksomhet.

Dokumenter som gjelder ombudsmannsnemndas/ombudsmannens budsjett eller interne administrasjon kan unntas fra offentlighet.

Møteprotokoller for nemnda og dokumenter som utveksles mellom administrasjonen og en tilsatt er ikke offentlige.

Saker som gjelder dokumentoffentlighet hos ombudsmannsnemnda behandles og avgjøres av ombudsmannen.

Med ombudsmannens saksdokumenter menes korrespondansen mellom ombudsmannen og borgeren og mellom ombudsmannen og forvaltningen. Dokumenter som forelå under forvaltningens behandling av saken, er ikke offentlige hos ombudsmannen.

Ombudsmannen har taushetsplikt i samme utstrekning som forvaltningen. Den samme taushetsplikt påhviler ombudsmannsnemndas medlemmer og ombudsmannens personale. Taushetsplikten gjelder også etter at vedkommende har avsluttet i tjenesten.

Ombudsmannen fører journal etter arkivlovens mønster.

II

Endringen trer i kraft den 1. januar 2001 og gjelder dokumenter som er kommet inn til eller sendt fra vedkommende organ denne dato eller senere.

5. des. Nr. 1899 2002

Forskrift om endring i forskrift om maskevidde, bifangst, fredningstid og minstemål m.v. ved fangst av fisk og sild.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 5. desember 2002 med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 1, § 2, § 4 og § 11, lov av 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 4, forskrift av 13. mai 1977 nr. 2 om utlendingers fiske og fangst i Norges økonomiske sone § 13 og delegeringsvedtak av 18. januar 2002 nr. 36. Kunngjort 3. oktober 2003.

I

I forskrift av 10. oktober 1989 nr. 1095 om maskevidde, bifangst, fredningstid og minstemål m.v. ved fangst av fisk og sild gjøres følgende endringer:

§ 2 første ledd nr. 1 ny bokstav c skal lyde:

c) I et område nord og øst av en linje trukket gjennom følgende posisjoner

1. 73° 40,50' N 17° 00,00' Ø (ved NØS ytre grense)
2. 72° 00,00' N 17° 00,00' Ø
3. 71° 30,00' N 20° 00,00' Ø
4. 71° 30,00' N 23° 00,00' Ø
5. 70° 58,50' N 23° 00,00' Ø (ved 4 nm-grensen og langs denne til)
6. 70° 45,00' N 21° 59,00' Ø
7. 70° 40,00' N 21° 59,00' Ø
8. 70° 30,80' N 22° 47,00' Ø
9. 70° 18,70' N 23° 25,90' Ø

er det bare tillatt å bruke snurrevadsekk med kvadratmasker.

§ 2 nr. 1 nåværende bokstav c og d blir bokstav d og e.

§ 5 første ledd skal lyde:

Det er forbudt å ha på dekk redskap eller deler av redskap som ikke oppfyller kravene til minste maskevidde, utforming og til innretninger på redskap for det fiske fartøyet driver, jf. § 2, § 3, § 4, § 7, § 7a, § 8, § 9, § 10, § 10a og § 14a.

Ny § 11 skal lyde:

§ 11. Høyde og trådykkelse på garn

I området nord for 62° N er det forbudt å ha om bord eller bruke garn som er

- a) Høyere enn 23 meter målt på strukket maske.
- b) Har en trådykkelse mindre enn 0,40 mm monofilament eller tilsvarende.

Nåværende § 11 blir ny § 11a.

Ny § 14a skal lyde:

§ 14a. Snurrevad

Ved fiske etter torsk, hyse og sei nord for 62° N gjelder følgende:

Det er forbudt å benytte snurrevad pelagisk.

Det er forbudt å bruke snurrevadsekker som er laget av tvunnet eller flettet diamantmasket knuteløst lin.

Ved fiske med snurrevad i området innenfor 4 nm fra grunnlinjene er det forbudt å bruke snurrevad som har:

- a) En kuletelne eller grunntelne som er lengre enn 123 meter fra vingespiss til vingespiss.
- b) En total omkrets i åpningen større enn 156 meter målt på strukket maske.
- c) Mer enn 2.000 meter taulengde (9 kveiler à 220 meter).
- d) En tykkelse på tauene på mer enn 34 mm.

Innenfor Lofoten oppsynsområde er det forbudt å bruke mer enn 1.100 meter taulengde (5 kveiler à 220 meter) i den tiden oppsynet er satt.

§ 24 niende ledd skal lyde:

Ved fiske etter blåkveite er det adgang til å ha 15% blåkveite under minstemål i vekt i de enkelte fangster.

§ 25 skal lyde:

I Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone er det forbudt å slippe fangst som er død eller døende og å foreta utkast av følgende fiskeslag:

- a) Torsk
- b) Hyse
- c) Sei
- d) Uer
- e) Makrell
- f) Norsk vårgytende sild
- g) Trondhjemsfjordsild
- h) Nordsjøsild
- i) Vassild
- j) Lodde
- k) Blåkveite
- l) Hvitting
- m) Kolmule.

II

Endringene trer i kraft straks.

22. sept. Nr. 1193 2003

Forskrift om endring i forskrifter som viser til begrepet spesialavfall.

Fastsatt av Miljøverndepartementet 22. september 2003 med hjemmel i lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 5, lov av 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4, lov av 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v. § 18 og § 74, lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 9, § 11, § 12, § 16, § 20, § 29, § 31, § 33, § 52a og § 63, plan- og bygningslov av 14. juni 1985 nr. 77 § 6, § 33-2, § 33-3, § 33-5, § 33-9, § 33-12 og § 120a, lov av 15. juni 2001 nr. 79 om miljøvern på Svalbard (svalbardmiljøloven) § 66, § 71 og § 72, lov av 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 27, delegeringsvedtak av 8. juli 1983 nr. 1245, delegeringsvedtak av 7. september 1990 nr. 730, delegeringsvedtak av 11. juni 1993 nr. 785 og forskrift av 20. desember 2002 nr. 1817 om farlig avfall. Kunngjort 3. oktober 2003.

I

I følgende bestemmelser skal uttrykket «spesialavfall» endres til «farlig avfall»:

1. Forskrift av 23. september 1994 nr. 902 om amalgamholdig avløpsvann og amalgamholdig avfall fra tannklinikker og tannlegekontorer § 4 første ledd.
2. Forskrift av 21. mai 1999 nr. 502 om konsekvensutredninger vedlegg I pkt. I.2.10.
3. Forskrift av 16. juli 2002 nr. 1139 om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier vedlegg II (S60) og vedlegg III (S60).

II

I forskrift av 17. juli 1990 nr. 616 om miljøskadelige batterier gjøres følgende endringer:

I § 6 første ledd skal «forskrift om spesialavfall» endres til «forskrift av 20. desember 2002 nr. 1817 om farlig avfall».

I § 7 nr. 2 bokstav c og § 7a skal «forskrift om spesialavfall av 19. mai 1994 nr. 362» endres til «forskrift av 20. desember 2002 nr. 1817 om farlig avfall».

I § 6 og § 7 skal uttrykket «spesialavfall» endres til «farlig avfall».

III

I forskrift av 20. juni 1997 nr. 627 om forbrenning av spesialavfall gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om forbrenning av farleg avfall.

I § 2 første ledd og § 7 annet ledd skal «forskrift om spesialavfall av 19. mai 1994 nr. 362» endres til «forskrift av 20. desember 2002 nr. 1817 om farlig avfall».

I § 3 første ledd skal «forskrift om spesialavfall» endres til «forskrift av 20. desember 2002 nr. 1817 om farlig avfall».

I § 1, overskriften til § 2, § 3 overskriften og første ledd og § 7 annet ledd skal uttrykket «spesialavfall» endres til «farleg avfall».

IV

I forskrift av 13. desember 2000 nr. 1236 om gebyr for deklarerer av spesialavfall gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om deklarerer av farlig avfall.

Forskriftens hjemmelfelt skal lyde:

Fastsatt av Statens forurensningstilsyn 13. desember 2000 med hjemmel i forskrift av 20. desember 2002 nr. 1817 om farlig avfall § 11 siste ledd, jf. lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 52a.

I forordets første ledd skal «§ 11 sjette ledd, i forskrift om spesialavfall av 19. mai 1994 nr. 362» endres til «§ 11 siste ledd i forskrift av 20. desember 2002 nr. 1817 om farlig avfall».

I forordets første og annet ledd skal uttrykket «spesialavfall» endres til «farlig avfall».

I § 1 og § 4 og i kommentarene til § 1 skal «forskrift om spesialavfall av 19. mai 1994 nr. 362» endres til «forskrift av 20. desember 2002 nr. 1817 om farlig avfall».

I § 1, § 2 første ledd, § 3, § 4 første ledd og i kommentarene til § 1, § 2, § 3 og § 4 skal uttrykket «spesialavfall» endres til «farlig avfall».

V

I forskrift av 10. desember 1996 nr. 1310 om handtering av kasserte KFK-haldige kuldemøbel gjøres følgende endringer:

I § 6 annet ledd skal «forskrift om spesialavfall av 19. mai 1994 nr. 362» endres til «forskrift av 20. desember 2002 nr. 1817 om farlig avfall».

I § 6 annet ledd og kommentarene til § 6 skal uttrykket «spesialavfall» endres til «farleg avfall».

VI

I forskrift av 20. desember 2002 nr. 1816 om forbrenning av avfall gjøres følgende endring:

I § 10–7 annet ledd skal «forskrift av 20. juni 1997 nr. 627 om forbrenning av spesialavfall» endres til «forskrift av 20. juni 1997 nr. 627 om forbrenning av farlig avfall».

VII

I forskrift av 24. juli 1992 nr. 584 om håndtering av fotokjemikalier fra virksomhetene innen foto, røntgen og grafisk industri gjøres følgende endringer:

§ 1 tredje ledd skal lyde:

Forskrift om farlig avfall fastsatt av Miljøverndepartementet 20. desember 2002 nr. 1817 gjelder ikke for fotokjemikalier som er regulert etter denne forskrift.

I § 2 tredje ledd skal uttrykket «spesialavfall» endres til «farlig avfall».

VIII

I forskrift av 24. juni 2002 nr. 724 om miljøgifter, avfall og gebyrer for avløp og avfall på Svalbard gjøres følgende endringer:

§ 3 bokstav e og ny bokstav f skal lyde:

- e) *spesialavfall*: avfall som ikke hensiktsmessig kan behandles sammen med forbruksavfall på grunn av sin størrelse;
- f) *farlig avfall*: avfall som ikke hensiktsmessig kan behandles sammen med forbruksavfall fordi det kan medføre alvorlige forurensninger eller fare for skade på mennesker eller dyr;

§ 3 nåværende bokstav f – i blir bokstav g – j.

I § 9 første ledd, § 11 fjerde ledd, § 12, kommentarene til § 9, § 10, § 11 og § 12 skal uttrykket «spesialavfall med farlige egenskaper» endres til «farlig avfall».

§ 10 bokstav c skal lyde:

- c) å levere spesialavfall og farlig avfall til lovlig mottak.

I § 12 første ledd, overskriften til vedlegg 1 og kommentarene til § 4, § 11 og § 12 skal uttrykket «spesialavfall» endres til «farlig avfall».

I kommentarene til § 3 skal åttende ledd lyde:

Forskriftens inndeling av avfallet i ulike kategorier (forbruksavfall, produksjonsavfall, farlig avfall og spesialavfall), har betydning for hvilke regler som gjelder for innsamling og behandling av avfallet.

I kommentarene til § 3 skal ellefte ledd lyde:

Definisjonen av spesialavfall i *bokstav e* innebærer at det avfallets størrelse som er avgjørende for om det faller inn under begrepet. Eksempler på spesialavfall er bil- og snøscootervrak.

I kommentarene til § 3 skal nytt tolvte ledd lyde:

Definisjonen av farlig avfall i *bokstav f* omfatter avfall med farlige egenskaper som medfører at avfallet enten er irriterende, etsende, helseskadelig, mutagent (arvestoffskadelig), giftig, eksplosivt, brannfarlig, miljøskadelig eller smittefarlig, som f.eks. løsningsmidler, malingsrester, sterke syrer/baser, kvikksølv og andre miljøgifter.

I kommentarene til § 3 blir nåværende tolvte og trettende ledd nye trettende og fjortende ledd og skal lyde:

Mer utdypende informasjon om farlig avfall finnes i forskrift av 16. juli 2002 nr. 1139 om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier. Denne forskriften er gitt i medhold av produktkontrollloven, og gjelder på Svalbard.

Ulike avfallstyper bør ikke blandes sammen. Uttynning av farlig avfall for å oppnå så lav konsentrasjon at avfallet ikke lenger omfattes av definisjonen av farlig avfall, er ikke tillatt.

I kommentarene til § 3 blir nåværende fjortende ledd femtende ledd og uttrykket «*bokstav f*» endres til «*bokstav g*».

I kommentarene til § 3 blir nåværende femtende ledd sekstende ledd.

IX

I forskrift av 21. mars 2002 nr. 375 om deponering av avfall gjøres følgende endringer:

I § 2 bokstav b og § 4 bokstav c skal «forskrift av 19. mai 1994 nr. 362 om spesialavfall» endres til «forskrift av 20. desember 2002 nr. 1817 om farlig avfall».

I § 2 bokstav b, § 3 bokstav c, § 5, § 6, § 12, § 16, vedlegg I pkt. 3.2 og 3.3 og kommentarene til § 2 bokstav q, § 3 annet ledd, § 6 og § 12 skal uttrykket «spesialavfall» endres til «farlig avfall».

X

Endringene trer i kraft straks.

26. sept. Nr. 1194 2003

Forskrift til friskolelova.

Fastsatt av Utdannings- og forskningsdepartementet 26. september 2003 med heimel i lov av 4. juli 2003 nr. 84 om frittstående skolar (friskolelova) § 2–3 tredje ledd, § 4–3 tredje ledd og § 6–5. Kunngjort 3. oktober 2003.

§ 1. Reglane i kapitla 3, 4 og 5 om vurdering av elevar, klage på vurdering, eksamen og dokumentasjon i forskrift av 28. juni 1999 nr. 722 til opplæringslova gjeld så langt det høver for dei frittstående skolane.

§ 2. Reglane i kapittel 15 om politiattest i forskrift av 28. juni 1999 nr. 722 til opplæringslova gjeld tilsvarende for dei frittstående skolane.

§ 3. Norske statsborgarar som er elevar ved utanlandske eller internasjonale vidaregåande skolar i Noreg eller utlandet og som har krav på støtte frå Statens lånekasse for utdanning, får tilskot til dekning av skolepengar.

Tilskotet har ei øvre grense på 85% av ein normalsats rekna ut frå gjennomsnittlege driftsutgifter i den offentlege vidaregåande skolen.

Søknad skal sendast Utdannings- og forskningsdepartementet. Utbetaling skjer til vanleg ved starten av skoleåret, mot skriftleg stadfesting frå skolen om opptak og storleiken på skolepengane.

Søkaren pliktar straks å melde frå om endringar som har noko å seie for tildelinga av stønaden, til dømes avbrot i utdanninga. Tilskotet kan krevjast tilbakebetalt dersom skolegangen ikkje blir fullført som føreset.

§ 4. Denne forskrifta trer i kraft 1. oktober 2003.

Frå same tidspunkt blir følgjande forskrifter oppheva:

- forskrift av 2. mai 1986 nr. 1009 til privatskoleloven
- forskrift av 13. april 1987 nr. 330 til privatskoleloven § 26, tilskuddsregel nr. 10, annet punktum
- forskrift av 4. juli 2000 nr. 719 om politiattest i private grunnskolar som er godkjende etter privatskulelova.

26. sept. Nr. 1195 2003

Forskrift om endring i forskrift om rester av plantevernmidler mv i næringsmidler.

Fastsatt av Statens næringsmiddeltilsyn 26. september 2003 med hjemmel i lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. § 1 og § 4, overføringsvedtak av 29. april 1988 nr. 312 og delegeringsvedtak av 26. mars 1990 nr. 1227. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54a (direktiv 2003/14/EF) og nr. 54zl (direktiv 2003/13/EF). Kunngjort 3. oktober 2003.

I

I forskrift av 21. desember 1993 nr. 1388 om rester av plantevernmidler mv i næringsmidler gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen vedlegg II kap. XII

- nr. 54a (direktiv 91/321/EØF) tilføyes: direktiv 2003/14/EF
- nr. 54zl (direktiv 96/5/EØF) tilføyes: direktiv 2003/13/EF.

Vedlegg II er endret som ledd i gjennomføringen av EØS-avtalens vedlegg II kap. XII nr. 54a og 54zl med tilføyelse av:

- direktiv 91/321/EØF er endret som følge av: direktiv 2003/14/EF
- direktiv 96/5/EØF er endret som følge av: direktiv 2003/13/EF.

Vedleggene kan fås ved henvendelse til Statens næringsmiddeltilsyn, postboks 8187 Dep, 0034 Oslo og finnes på følgende nettsadresse:

<http://www.snt.no/rettsregler/forskrifter/plantevern/index.html>

II

Endringene trer i kraft straks.

29. sept. Nr. 1196 2003**Delegering av myndighet til Vegdirektoratet etter vegtrafikkloven.**

Fastsatt av Samferdselsdepartementet 29. september 2003 med hjemmel i vegtrafikklov av 18. juni 1965 nr. 4 § 24, § 26, § 27, § 28, § 30, § 42 og § 43, jf. delegeringsvedtak av 17. mars 1967 nr. 3462 del II nr. 6 og 7. Kunngjort 3. oktober 2003.

I

Myndighet etter vegtrafikklov av 18. juni 1965 nr. 4 § 24, § 26, § 27, § 28, § 30, § 42 og § 43, jf. delegeringsvedtak av 17. mars 1967 nr. 3462 del II nr. 6 og 7, delegeres til Vegdirektoratet.

II

Vedtaket trer i kraft straks.

30. sept. Nr. 1197 2003**Forskrift om endring i forskrift om hjelpemiddelsentralenes virksomhet og ansvar.**

Fastsatt av Sosialdepartementet 30. september 2003 med hjemmel i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 20–8, jf. § 20–1. Kunngjort 3. oktober 2003.

I

I forskrift av 15. april 1997 nr. 323 om hjelpemiddelsentralenes virksomhet og ansvar gjøres følgende endring:

§ 10 første ledd skal lyde:

Hjelpemiddelsentralen skal ha et eget lager for oppbevaring av hjelpemidler som skal samlokaliseres med den øvrige virksomheten ved hjelpemiddelsentralen. Dersom lageret skal administreres av andre enn trygdeetaten, skal Rikstrygdeverket inngå skriftlig avtale om dette.

II

Endringen trer i kraft 1. oktober 2003.

30. sept. Nr. 1198 2003**Forskrift om endring i forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos tannlege for sykdom.**

Fastsatt av Helsedepartementet 30. september 2003 med hjemmel i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–6 tredje ledd og § 22–2 annet ledd. Kunngjort 3. oktober 2003.

I

I forskrift av 28. februar 2003 nr. 278 om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos tannlege for sykdom gjøres følgende endringer:

§ 1 ny nr. 12 skal lyde:

12. Rehabilitering av tannsett med protetisk behandling ved tap av tenner forårsaket av marginal periodontitt.

§ 2 skal lyde:

Trygdekontorets tilsagn om stønad til behandling som nevnt i § 1 nr. 8 – 12 må innhentes før behandlingen settes i verk. Selv om forhåndstilsagn ikke er innhentet, kan det likevel gis stønad dersom det er klart at tilsagn ville blitt gitt.

§ 4 femte ledd skal lyde:

Rikstrygdeverket avgjør om det skal kunne ytes stønad til behandling som nevnt i § 1 nr. 8 – 12, og kan fastsette normative refusjonstakster for slik stønad.

Merknad til avsnitt C skal lyde:

Takst 701a og 701b skal benyttes som ledd i en systematisk behandling rettet mot årsaken til periodontitt, dvs. subgingival depurasjon for å fjerne bakterielt plakk og tannstein, samt opplæring til egenomsorg og eventuelle tiltak for røykeavvenning når denne utføres i forbindelse med subgingival depurasjon. Det ytes refusjon for inntil 4 behandlinger etter takst 701a eller for inntil 2 behandlinger etter 701b innen en behandlingsserie. Unntak kan gjøres for pasienter som lider av diabetes, epilepsi, cerebral parese og lignende. Takstene omfatter arbeid utført av tannpleier i samarbeid med tannlege.

Takst 702 skal benyttes for mukogingivale kirurgiske inngrep i forbindelse med behandling av periodontitt.

Dersom det i samme seanse gjøres flere inngrep etter refusjonstakstene 701a–704 eller i forskjellige operasjonsfelt (i motsatt kjeve og/eller i motsatt kjevehalvdel), dekkes utgifter fullt ut etter refusjonstakst for det største inngrepet og med 50 prosent av refusjonstakst for de øvrige inngrepene.

Takster for betinget pliktmessige ytelser skal lyde:

Fastsatt av Rikstrykdeverket med hjemmel i forskriftens § 4 tredje og femte ledd. Behandlingsutgiftene dekkes etter regler og takster for honorarberegning og oppgjør mv. ved behandling av 19- og 20-åringer i den offentlige tannhelsetjenesten og takster for behandling av pasienter som mottar stønad etter bidrag fra trygden til tannbehandling, fastsatt av Helsedepartementet.

Ny takst 1105 skal lyde:

1105. Rehabilitering av tannsettet med protetisk behandling ved tap av tenner forårsaket av marginal periodontitt.

Refusjon gis for følgende permanente erstatninger når marginal periodontitt er hovedårsaken til tanntap:

	Refusjon
a. Delprotese	2.500,–
b. Helprotese	2.000,–
c. Dekkprotese	6.000,–
d. Fast protetikkk – pr. tann som er tapt/trukket	3.000,–
e. Kirurgisk innsetting av implantat – første innsatte implantat	4.000,–
f. Kirurgisk innsetting av implantat – pr. implantat i tillegg	2.000,–

Takst 1105 e og f kan brukes i kombinasjon med takst 1105 c og d. Kirurgisk innsetting av implantat omfatter innsetting av fikstur og distanse.

Hvis fast protetikkk utføres i kombinasjon med delprotese, gis refusjon etter takst 1105 d.

I tillegg dekkes nødvendig undersøkelse, etterkontroll, anestesi og røntgenbilder etter takster under A Generelle tjenester og E Laboratorieprøver og røntgen.

Som hovedregel refunderes ikke utgifter til fast protetikkk bakenfor premolarer.

Utgifter til rehabilitering dekkes en gang pr. tapt/trukket tann.

Refusjon gis i de tilfeller det er gitt systematisk behandling av marginal periodontitt. Den systematiske behandlingen må være påbegynt etter 1. mai 2002 og må dokumenteres med bl.a. kopi av journal og nødvendige røntgenbilder.

Rehabilitering av tannsettet må være påbegynt etter 1. oktober 2003.

Utgifter til protetisk behandling dekkes ikke etter takst 1105 når tap av tann/tenner skyldes andre forhold enn marginal periodontitt.

II

Endringene trer i kraft 1. oktober 2003.

30. sept. Nr. 1199 2003

Forskrift om endring i forskrift om begrensnig av lønnsoppgaveplikten.

Fastsatt av Finansdepartementet 30. september 2003 med hjemmel i lov av 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) § 6–16 første ledd bokstav a. Kunngjort 3. oktober 2003.

I

I forskrift av 30. desember 1983 nr. 1974 om begrensnig av lønnsoppgaveplikten gjøres følgende endring:

§ 3 skal lyde:

Naturalytelser som i sin helhet er skattefrie kreves ikke lønnsinnberettet. Dette gjelder ikke for naturalytelser til pendlere i form av helt eller delvis fri kost, losji og besøksreiser til hjemmet. Tilsvarende kreves naturalytelser i form av arbeidsgivers dekning av behandlingsutgifter og behandlingsforsikring lønnsinnberettet.

II

Endringen trer i kraft straks med virkning fra og med 1. januar 2003.

22. sept. Nr. 1200 2003**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen, innenfor grunnlinjene på strekningen Stad – Lindesnes og i Skagerrak i 2003.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 22. september 2003 med hjemmel i i forskrift av 21. desember 2002 nr. 1819 om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen, innenfor grunnlinjene på strekningen Stad – Lindesnes og i Skagerrak i 2003 § 32, gitt med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5, § 9, § 11, § 13 og § 25 og lov av 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 12 og § 21, jf. delegeringsvedtak av 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 7. oktober 2003.

I

I forskrift av 21. desember 2002 nr. 1819 om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen, innenfor grunnlinjene på strekningen Stad – Lindesnes og i Skagerrak i 2003 gjøres følgende endring:

§ 26 annet ledd skal lyde:

I fiske med not er det i alle tilfeller forbudt å slippe fangst etter at pumping av fangsten er startet.

II

Endringen trer i kraft straks.

22. sept. Nr. 1201 2003**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2003.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 22. september 2003 med hjemmel i forskrift av 20. desember 2002 nr. 1795 om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2003 § 31, gitt med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5, § 9, § 11, § 25 og § 45 og lov av 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 21, jf. delegeringsvedtak av 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 7. oktober 2003.

I

I forskrift av 20. desember 2002 nr. 1795 om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2003 gjøres følgende endringer:

§ 21 første ledd nr. 2 skal lyde:

2. ved påmelding, jf. § 22, må samfiskerne utpeke en av deltakerne som ansvarshavende, og

§ 24 skal lyde:

Det kvantum som kan fiskes med det enkelte fartøy kan ikke overføres til annet fartøy. Det er også forbudt å motta og å levere fangst som er fisket av et annet fartøy. Forbudet i første punktum gjelder ikke overføring av fangst mellom notfartøy under fiske på feltet for å unngå neddreping. Overføring av fangst som er tatt om bord er likevel ikke tillatt.

Uten hensyn til forbudet i første ledd, kan Fiskeridirektoratets regionkontor tillate overføring av fangst dersom vedkommende fisker med fartøyet befinner seg på feltet på opptakstidspunktet, er utrustet, egnet og bemannet for fisket og godkjent. Eventuell tillatelse til overføring må skje på de betingelser Fiskeridirektoratets regionkontor fastsetter. Som betingelse kan blant annet bestemmes at overføring fortrinnsvis skal skje mellom grupper som fisker med samme redskapsslag eller etter regionkontorets dirigering mv.

Tillatelse fra Fiskeridirektoratets regionkontor er likevel ikke nødvendig utenfor sperrede områder ved overføring av fangst fra notkast mellom fartøy i ringnotfartøygruppen. Forbudet i første ledd siste punktum gjelder tilsvarende.

Fiskeridirektoratet er klageinstans for vedtak truffet av Fiskeridirektoratets regionkontor.

§ 27 annet ledd skal lyde:

I fiske med not er det i alle tilfeller forbudt å slippe fangst etter at pumping av fangsten er startet.

II

Endringene trer i kraft straks.

24. sept. Nr. 1202 2003**Forskrift om klinisk utprøving av legemidler til mennesker.**

Fastsatt av Helsedepartementet 24. september 2003 med hjemmel i lov av 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. (legemiddeloven) § 3, jf. delegeringsvedtak av 8. juni 1995 nr. 521. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XIII nr. 15o (direktiv 2001/20/EF). Kunngjort 7. oktober 2003.

*Kapittel 1. Innledende bestemmelser***§ 1–1. Virkeområde**

Denne forskrift gjelder klinisk utprøving av legemidler på mennesker, både på pasienter og på friske personer.

Forskriften omfatter ikke utprøvende behandling på enkeltpasienter eller ikke-intervensjonsstudier.

Det kan ikke gjennomføres utprøvinger som medfører modifisering av forsøkspersonens kjønnsceleidetitet (germ line genetic identity).

§ 1–2. Definisjoner

I denne forskrift menes med:

- a) *klinisk utprøving*: enhver systematisk studie av legemidler til mennesker i den hensikt å skaffe til veie eller etterprøve kunnskap om legemidlenes effekter eller påvirkning av fysiologisk funksjon, interaksjoner, bivirkninger, opptak, fordeling, metabolisme og utskillelse, eller for å studere deres terapeutiske verdi;
- b) *ikke-intervensjonsstudie*: en studie der ett eller flere legemidler foreskrives på vanlig måte i samsvar med betingelsene satt i markedsføringstillatelsen. Terapeutisk strategi for hver enkelt pasient bestemmes ikke på forhånd av en studieprotokoll, men faller inn under nåværende praksis, og foreskrivning av legemidlene er klart adskilt fra avgjørelsen om å inkludere pasienten i studien. Det skal ikke være nødvendig med tilleggsprosedyrer for diagnostisering eller monitorering av pasienten, og epidemiologiske metoder skal brukes for å analysere de innsamlede data;
- c) *forsøksperson*: et individ som deltar i en klinisk utprøving som mottager av utprøvningspreparat, eller som deltar i kontrollgruppe;
- d) *utprøver*: lege eller tannlege som utfører klinisk utprøving;
- e) *hovedutprøver*: utprøver som leder utprøvingen ved det enkelte utprøvningssted;
- f) *nasjonal koordinerende utprøver*: utprøver i Norge som koordinerer de norske sentrene som deltar i en multisenterutprøving;
- g) *sponsor*: en person, et firma, en institusjon eller organisasjon som tar ansvaret for iverksetting, ledelse og/eller finansiering av en klinisk studie, og som undertegner søknaden;
- h) *monitor*: den person som skal påse at studien blir gjennomført, registrert og rapportert i overensstemmelse med protokollen, standard operasjonsprosedyrer, gjeldende retningslinjer for god klinisk utprøvningspraksis, norsk lovgivning for øvrig, samt påse at studien har den avtalte progresjon;
- i) *CRO*: en person, eller en organisasjon (kommersiell, akademisk, eller andre) som er engasjert av sponsor til å gjennomføre en eller flere av sponsors utprøvningsrelaterte plikter og funksjoner;
- j) *REK*: regional komité for medisinsk forskningsetikk som er opprettet i hver av landets fem helseregioner etter retningslinjer som fastsettes av Utdannings- og forskningsdepartementet (UFD). UFD oppnevner komiteenes medlemmer;
- k) *god klinisk utprøvningspraksis*: en standard for design, ledelse, utførelse, monitorering, auditering, registrering og rapportering av kliniske utprøvinger, og som sikrer at data og de rapporterte resultater er troverdige og nøyaktige, og at forsøkspersonenes rettigheter, integritet og konfidensialitet er beskyttet;
- l) *protokoll*: et dokument som beskriver formål, design, metodologi, statistiske betraktninger og organisering av utprøvingen;
- m) *protokolltillegg*: en skriftlig beskrivelse av en eller flere forandringer av, eller en formell oppklaring av protokollen;
- n) *investigator's brochure*: en sammenfatning av de kliniske og prekliniske data vedrørende utprøvningspreparatet, eller preparatene, som er relevante for utprøving av preparatet(ene) i mennesker;
- o) *inspeksjon*: en handling fra en regulatorisk myndighet med gjennomgang av dokumenter, fasiliteter, journaler (nedtegnelser), ordninger for kvalitetssikring, og hvilke som helst hjelpemiddel som myndighetene anser som relatert til utprøvingen, og som kan være lokalisert på utprøvningsstedet, hos sponsor, og/eller hos CRO, eller ved andre virksomheter som myndighetene finner grunn til å inspisere;
- p) *informert samtykke*: en prosess der en forsøksperson frivillig bekrefter hans eller hennes deltagelse i en bestemt utprøving, etter å ha blitt behørig informert om alle aspekt ved utprøvingen som er relevant for forsøkspersonens avgjørelse om deltagelse;
- q) *multisenterutprøving*: klinisk utprøving som foregår ved flere sentre samtidig og etter samme protokoll;
- r) *legemiddel*: stoffer, droger eller preparater mv. som nevnt i lov av 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. § 2;
- s) *utprøvningspreparat*: en farmasøytisk formulering av en aktiv substans eller placebo, som blir utprøvd eller benyttet som en referanse i en klinisk utprøving, inkludert produkter med markedsføringstillatelse når de blir brukt, formulert, eller pakket på en annen måte enn den godkjente formuleringen, eller brukt for en ikke godkjent indikasjon eller for å skaffe til veie ytterligere informasjon om den markedsførte formuleringen;
- t) *uønsket medisinsk hendelse*: en uheldig medisinsk hendelse hos en forsøksperson som har fått et legemiddel i en klinisk utprøving, og som ikke nødvendigvis har direkte sammenheng med denne behandlingen;
- u) *bivirkning*: en uønsket medisinsk hendelse hos en forsøksperson som har fått et legemiddel i en klinisk utprøving, der årsakssammenheng mellom hendelsen og legemidlet som utprøves er sannsynlig eller mulig;
- v) *alvorlig uønsket medisinsk hendelse eller alvorlig bivirkning*: skadelig og utilsiktet respons eller effekt, som i hvilken som helst dose resulterer i død, er livstruende, krever sykehusinnleggelse eller forlengelse av sykehusopphold, resulterer i vedvarende eller betydelig handikap eller uførhet, eller er en medfødt anomali eller fødselsskade;

w) *uventet bivirkning*: en bivirkning der egenskapene og/eller alvorlighetsgraden ikke er i overensstemmelse med gjeldende produktinformasjon (f.eks. investigator's brochure for et legemiddel uten markedsføringstillatelse, eller preparatomtale,¹ SPC).

¹ Se forskrift om legemidler § 4–10 flg. og § 6–8.

§ 1–3. *Multisenterutprøving*

Multisenterutprøving skal ha en nasjonal koordinerende utprøver i Norge.

§ 1–4. *Forsikring av forsøkspersonene*

Sponsor skal sørge for at de forsøkspersoner som deltar i utprøvingen på tilfredsstillende måte er forsikret mot eventuelle skader som kan oppstå under utprøvingen, jf. lov av 23. desember 1988 nr. 104 om produktansvar.

§ 1–5. *Etisk forhåndsvurdering*

Alle kliniske utprøvinger skal vurderes av REK før de igangsettes. Meldingen til REK skal avfattes i samsvar med REKs mandat. Ingen studier kan settes i gang før det foreligger en positiv vurdering av meldingen fra REK.

I forbindelse med vurderingen etter første ledd skal REK vurdere følgende:

- a) den kliniske utprøvingens relevans og utforming,
- b) at den antatte risiko og ulempe er avveiet i forhold til gevinsten for den enkelte forsøksperson og for andre nåværende og fremtidige pasienter,
- c) protokoll,
- d) utprøvers kvalifikasjoner,
- e) investigator's brochure,
- f) utprøvsstedets egnethet,
- g) relevans og fullstendighet av samtykkeformularet og informasjonsprosessen i forbindelse med innhenting av informert samtykke, jf. § 4–1,
- h) begrunnelse for forskning på personer som ikke er i stand til å gi et informert samtykke, jf. § 4–2 og § 4–3,
- i) bestemmelsene om erstatning eller godtgjørelse dersom en forsøksperson lider skade eller dør som følge av et klinisk forsøk,
- j) forsikringer eller godtgjørelser til dekning av utprøvers og sponsors ansvar,
- k) størrelsen av, og de nærmere regler for utbetaling av eventuelt honorar eller eventuell kompensasjon til utprøverne og forsøkspersoner,
- l) relevante klausuler i enhver påtenkt kontrakt mellom sponsor og utprøvssted, og
- m) hvordan forsøkspersonene rekrutteres.

Avsluttet vurdering fra REK skal avgis senest 60 dager etter mottagelse av komplett søknad i henhold til første ledd.

Avsluttet vurdering av klinisk utprøving som involverer genterapi, somatisk celleterapi og alle legemidler som inneholder genetisk modifiserte organismer, skal avgis innen 60 dager. Denne fristen kan forlenges én gang med 30 dager. Behandlingstiden på 90 dager kan forlenges med ytterligere 90 dager dersom en gruppe eller en komité må konsulteres.

Ved vurdering av klinisk utprøving som involverer xenogen celleterapi er det ingen maksimal behandlingstid for vurdering av utprøvingen.

Mens saksbehandlingsfristen løper, kan REK én gang be om at søknaden suppleres med nye opplysninger. Fristen avbrytes inntil de supplerende opplysninger er mottatt.

Endringer som beskrevet i § 5–7 første ledd skal vurderes av REK før de iverksettes. Avsluttet vurdering skal gis senest 35 dager etter mottagelse av komplett melding. Er vurderingen negativ kan endringen ikke iverksettes.

Bestemmelsene i § 5–7 tredje ledd bokstav b og § 5–7 fjerde ledd kommer tilsvarende til anvendelse overfor REK.

§ 1–6. *Konsesjon fra Datatilsynet*

Sponsor skal sørge for at det foreligger nødvendig konsesjon etter lov av 14. april 2000 nr. 31 om behandling av personopplysninger (Personopplysningsloven) § 33.

§ 1–7. *Ytterligere meldeplikt for særskilte studier*

Klinisk utprøving som omfatter genterapi og bruk av genmodifiserte organismer som legemidler, skal også godkjennes i henhold til Bioteknologiloven av 5. aug 1994 nr. 56.

Klinisk utprøving med legemidler som består av, eller inneholder genmodifiserte organismer, kan innebære en utsetting av organismen, og skal på forhånd være godkjent etter Genteknologiloven av 2. april 1993 nr. 38.

Kapittel 2. Søknad om klinisk utprøving

§ 2–1. *Søknad om klinisk utprøving*

Søknad om klinisk utprøving skal sendes til Statens legemiddelverk av sponsor. Søknaden skal inneholde:

- a) de opplysninger som fremgår av fastsatt søknadsskjema,
- b) protokoll, jf. § 2–2,
- c) tilleggsopplysninger om utprøvingen, jf. § 2–3,
- d) dokumentasjon av legemidlet, jf. § 2–4,

- e) kopi av melding til REK, jf. § 1–5,
- f) kopi av den skriftlige informasjon som er planlagt gitt pasientene eller forsøkspersonene, jf. § 4–1, og
- g) kopi av bekreftelse for innbetalt avgift.

Dersom særlige grunner foreligger, kan Statens legemiddelverk gjøre unntak fra kravene til søknadens innhold i første ledd.

Søknaden skal undertegnes av sponsor og hovedutprøver.

Statens legemiddelverk gir nærmere retningslinjer for hvordan søknaden skal utformes og hvilken dokumentasjon som skal gis.

Multisenterutprøvinger regnes som én utprøving. Det sendes i disse tilfeller inn én komplett søknad undertegnet av sponsor og nasjonal koordinerende utprøver.

§ 2–2. *Protokoll*

Protokollen skal inneholde følgende:

- a) generell administrativ informasjon,
- b) bakgrunn for og formål med utprøvingen,
- c) utprøvingstype,
- d) inklusjons- og eksklusjonskriterier,
- e) behandlingsopplegg,
- f) registrering av effekt og vurdering av sikkerhet,
- g) metodevalg og statistisk begrunnelse for antall forsøkspersoner samt resultatvurdering,
- h) direkte tilgang til kildedokumentasjon,
- i) sikring av kvalitet på data og prosedyrer,
- j) etiske vurderinger,
- k) datahåndtering og arkivering,
- l) finansiering og forsikringsdekning, og
- m) plan for offentliggjøring av resultater (publiseringsplan).

Det skal også opplyses om utprøvingen inngår som en del av en internasjonal studie.

§ 2–3. *Tilleggsopplysninger om utprøvingen*

I tillegg til de opplysninger som fremkommer av protokollen, skal Statens legemiddelverk informeres om:

- a) hovedutprøvers faglige kvalifikasjoner for denne aktuelle utprøvingen,
- b) plan for eventuell seponering av tidlige behandling,
- c) oppfølging av forsøkspersonene etter utprøvingen,
- d) plan for informasjon til berørt personell,
- e) beredskap ved komplikasjoner,
- f) plan for legemiddelhåndtering,
- g) redegjørelse for hvordan særskilt fortegnelse over forsøkspersoner og forsøkspersonskjema føres for hver forsøksperson som inngår i studien,
- h) forsikring av forsøkspersoner,
- i) merking av legemiddelpakningen, og
- j) utprøvingens plass i legemiddelprodusentens samlede plan for utviklingen av angjeldende produkt.

§ 2–4. *Dokumentasjon av legemidlet*

Sammendrag av dokumentasjon om legemidlets kjemiske, farmasøytiske, dyrefarmakologiske, toksikologiske, humanfarmakologiske og kliniske egenskaper skal vedlegges søknaden. Dokumentasjonens omfang skal være tilpasset den fase studien er i. Som regel bør en tidligere fase være avsluttet før neste fase igangsettes.

Når særlige grunner taler for det, kan Statens legemiddelverk kreve at det sendes inn ytterligere opplysninger.

§ 2–5. *Tilvirkning og import av legemidler til klinisk utprøving*

Tilvirkning, herunder import av legemidler fra land utenfor EØS-området, krever tillatelse fra Statens legemiddelverk.

Tilvirkningen skal foregå i henhold til bestemmelsene i forskrift om tilvirkning og innførsel av legemidler av 30. juni 1995 nr. 635.

Kapittel 3. Vurdering av utprøvingen

§ 3–1. *Krav om vurdering og underretning om utfallet av vurderingen*

Statens legemiddelverks vurdering skjer på grunnlag av søknad og opplysninger gitt i henhold til kapittel 2, og skal omfatte en vurdering av preparatets kvalitet, sikkerhet og antatte effekt, den vitenskapelige standard, forsøksmetoder, klinisk relevans og kvalitetssikring.

Er Statens legemiddelverks vurdering negativ, kan sponsor endre innholdet i søknaden én gang for å ta hensyn til innvendingen(e). Endres ikke søknaden i overensstemmelse med innvendingen(e), anses den for å være avvist, og det kliniske forsøk kan ikke starte.

§ 3–2. *Saksbehandlingsfrister*

Avsluttet vurdering skal foreligge senest 60 dager etter fremleggelse av komplett søknad i henhold til kapittel 2.

Vurdering av klinisk utprøving som involverer genterapi, somatisk celleterapi og alle legemidler som inneholder genetisk modifiserte organismer, skal avgis innen 60 dager. Denne fristen kan forlenges én gang med 30 dager. Behandlingstiden på 90 dager kan forlenges med ytterligere 90 dager, dersom en gruppe eller en komité må konsulteres.

Ved vurdering av klinisk utprøving som involverer xenogen celleterapi er det ingen maksimal behandlingstid for vurdering av utprøvingen.

§ 3–3. *Utfallet og rettsvirkningen av en avsluttet vurdering*

Dersom Statens legemiddelverk ikke har avgitt sin vurdering innen fristen som nevnt i § 3–2 kan utprøvingen starte, forutsatt at REK har gitt en avsluttet positiv vurdering.

Klinisk utprøving kan ikke starte uten skriftlig tilbakemelding fra Statens legemiddelverk dersom utprøvingen gjelder:

- a) et legemiddel uten markedsføringstillatelse som er omhandlet i del A i vedlegget til forordning (EØF) nr. 2309/93,
- b) et legemiddel der virkestoffet er et biologisk produkt som stammer fra dyr eller mennesker,
- c) et legemiddel som inneholder biologiske bestanddeler som stammer fra dyr eller mennesker, eller hvis fremstilling krever slike komponenter,
- d) et legemiddel til genterapi, somatisk celleterapi, herunder xenogen celleterapi, eller
- e) et legemiddel som inneholder genetisk modifiserte organismer.

Statens legemiddelverk kan nekte utprøvingen igangsatt

- a) av hensyn til pasientsikkerhet,
- b) når utprøvingen ikke er planlagt i samsvar med gjeldende bestemmelser, eller
- c) dersom Statens legemiddelverk finner det nødvendig av andre særlige grunner.

Kapittel 4. Samtykke, informasjon og personvern

§ 4–1. *Krav om informert samtykke*

Forsøkspersonens informerte samtykke til å delta i utprøvingen skal innhentes før studierelaterte prosedyrer igangsettes.

Samtykke skal innhentes etter at utprøver, eller den person som har ledet informasjonsprosessen på dennes vegne, på forhånd har gitt muntlig og skriftlig informasjon om utprøvingen. Det skal foreligge skriftlig bekreftelse fra den som har ledet informasjonsprosessen om at informasjon er gitt.

Samtykkeformularet skal inneholde informasjon om:

- a) hvem som står bak utprøvingen,
- b) hvem som er ansvarlig for å gjennomføre utprøvingen,
- c) utprøvingens formål og utførelse,
- d) mulig risiko og ubehag,
- e) eventuelle alternativer til behandlingen i forsøket,
- f) eventuell seponering av tidligere behandling,
- g) at farmasøytisk spesialpreparat uten markedsføringstillatelse eller placebo kan inngå i utprøvingen,
- h) eventuell oppfølgingsbehandling,
- i) forsikring av forsøkspersoner,
- j) kontaktpunkt der forsøkspersonen kan få mer informasjon,
- k) at samtykket når som helst kan trekkes tilbake og virkningene av dette, jf. § 4–4,
- l) at norske og utenlandske myndigheter mv. har rett til innsyn i journal.

Det skal i tilknytning til tredje ledd bokstav l informeres om at samtykke til å delta i utprøvingen også er et samtykke til at norsk og utenlandsk statlig kontrollmyndighet fra land hvor legemidlet søkes markedsført, monitor og representant fra sponsors kvalitetssikringsenhet, får rett til innsyn i opplysninger i forsøkspersonens journal, jf. § 4–5.

Forsøksperson skal bekrefte at informert samtykke er gitt. Samtykket skal fortrinnsvis foreligge skriftlig. Muntlig samtykke skal være attestert av uavhengig vitne.

§ 4–2. *Klinisk utprøving på personer under 18 år*

Utprøving på personer under 18 år kan foretas på grunnlag av informert samtykke fra foreldre eller andre som har foreldreansvaret, dersom følgende vilkår anses oppfylt;

- a) den som samtykker har fått skriftlig og muntlig informasjon om studien i samsvar med § 4–1,
- b) samtykket antas å uttrykke den mindreåriges vilje,
- c) den mindreårige har mottatt informasjon om utprøvingen, risiko og fordeler, avpasset i forhold til vedkommendes forståelsesevne,
- d) utprøvingen kan forventes å gi pasientgruppen en direkte gevinst,
- e) utprøvingen er avgjørende for å etterprøve data innhentet ved klinisk utprøving eller andre forskningsmetoder på personer som er i stand til å gi et informert samtykke,

- f) utprøvingen enten direkte vedrører en klinisk tilstand som den mindreårige befinner seg i, eller utprøvingen er av en slik art at den kun kan foretas på mindreårige,
- g) relevante retningslinjer fra Det europeiske kontor for legemiddelvurdering (EMA) følges,
- h) utprøvingen er utformet slik at smerter, ubehag, frykt og enhver annen risiko minimeres i forhold til sykdommen,
- i) protokollen er tilrådd av REK, som har ekspertise i pediatri eller har innhentet råd om kliniske, etiske og psykososiale spørsmål vedrørende pediatri, og
- j) forsøkspersonens interesser til enhver tid tillegges større vekt enn de vitenskapelige og samfunnsmessige interesser.

Oppfatningen til forsøkspersoner under 18 år skal telle med som en stadig viktigere bestemmende faktor, i takt med hans eller hennes alder og modenhet.

All bruk av belønninger overfor mindreårige forsøkspersoner er forbudt, unntatt kompensasjon i forbindelse med deltakelse i utprøvingen.

§ 4-3. *Utprøving på personer uten eller med redusert samtykkekompetanse*

Utprøving på umyndiggjort eller på myndig person som ikke er i stand til å samtykke på grunn av mangelfulle mentale evner, en sykdom eller andre årsaker, kan foretas etter informert samtykke fra hans eller hennes lovlige representant, dersom følgende vilkår anses oppfylt:

- a) den som samtykker har fått skriftlig og muntlig informasjon om studien i samsvar med § 4-1,
- b) samtykket antas å uttrykke forsøkspersonens vilje, og vedkommende heller ikke motsetter seg tiltaket,
- c) forsøkspersonen har mottatt informasjon om utprøvingen, risiko og fordeler, avpasset i forhold til vedkommendes forståelsesevne,
- d) det er grunn til å anta at resultatene av utprøvingen er til direkte fordel for forsøkspersonens helse,
- e) utprøvingen er avgjørende for å etterprøve data innhentet ved klinisk utprøving eller andre forskningsmetoder på personer som er i stand til å gi et informert samtykke, og den direkte vedrører en livstruende eller svekkende klinisk tilstand som forsøkspersonen befinner seg i, eller informasjonen ikke kan innhentes på grunnlag av samtykke avgitt i henhold til § 4-1 og § 4-2,
- f) utprøvingen medfører bare minimal risiko og byrde for forsøkspersonen,
- g) forsøkspersonens interesser til enhver tid tillegges større vekt enn de vitenskapelige og samfunnsmessige interesser,
- h) utprøvingen er utformet slik at smerter, ubehag, frykt, og enhver annen risiko minimeres i forhold til sykdommen, og
- i) protokollen er tilrådd av REK, som har ekspertise i den aktuelle sykdom og den aktuelle pasientgruppe eller har innhentet råd om kliniske, etiske og psykososiale spørsmål vedrørende den aktuelle sykdom og den aktuelle pasientgruppe.

§ 4-4. *Tilbakekall av samtykke*

Avgitt samtykke til å delta i en klinisk utprøving etter § 4-1, § 4-2 eller § 4-3, kan når som helst trekkes tilbake. Ved slikt tilbakekall vil deltakelse i utprøvingen straks opphøre. Pasientdata innsamlet frem til samtykket tilbakekalles vil inngå som studiedata, men ingen ytterligere data skal samles inn.

§ 4-5. *Innsyn i forsøkspersonens journal*

Norsk og utenlandsk statlig kontrollmyndighet fra land hvor legemidlet søkes markedsført, monitor og sponsors kvalitetssikringspersonell, har under løfte om taushet rett til innsyn i opplysninger i forsøkspersonens journal, når formålet er å sikre kvaliteten av data fra utprøvingen. Innsynsretten gjelder bare for opplysninger i journal som er nødvendige for kvalitetssikringen.

Innsyn etter første ledd innebærer ingen rett til å ta med seg taushetsbelagte pasientopplysninger. Journalopplysninger kan bare tas med i anonymisert form.

Der innsyn er gitt, skal det noteres i journal.¹

¹ Se forskrift av 21. desember 2000 nr. 1385 om pasientjournal.

§ 4-6. *Taushetsplikt ved journalinnsyn etter § 4-5*

Den som etter § 4-5 får innsyn i journal, skal beholde taushet om de opplysninger vedkommende får tilgang til. Statens legemiddelverk kan kreve at kjennskap til taushetsplikten bekreftes skriftlig.

§ 4-7. *Informasjon til forsøkspersonene*

Dersom det i løpet av eller etter utprøvingen, fremkommer informasjon av vesentlig betydning som berører forsøkspersonene, skal det gjøres kjent for dem av utprøver.

Kapittel 5. Krav til utprøver og utprøvingen

§ 5-1. *Kvalifikasjonskrav for utprøver*

Utprøver skal ha de nødvendige faglige kvalifikasjoner for å utføre den aktuelle kliniske utprøving, jf. § 1-2 bokstav d og § 2-3 bokstav a.

§ 5-2. Internasjonale regler for utprøvingen

Kliniske utprøvinger skal skje i samsvar med Helsinkideklarasjonen og dens senere revisjoner.

Utprøvingen skal også utføres i tråd med europeiske retningslinjer for GCP,¹ EU-direktivet for implementering av GCP i gjennomføringen av kliniske utprøvinger² og Anneks 13 til EU-retningslinjer for GMP.³

1 Se Note for guidance on Good Clinical Practice (CPMP/ICH/135/95).

2 Se Directive of the European Parliament and of the Council on the approximation of the laws, regulations and administrative provisions of the Member States relating to the implementation of good clinical practice in the conduct of clinical trials on medicinal products for human use (Commission Directive 2001/20/EC).

3 Se Annex 13 to Principles and guidelines of good manufacturing practice for medicinal products for human use (Commission Directive 91/365/EEC).

§ 5-3. Protokoll og kildedata mv.

Utprøvingen skal skje i henhold til protokoll, jf. § 2-2. Alt utstyr skal være tilgjengelig under utprøvingen hos vedkommende utprøver.

Det skal påses at kildedata er tilgjengelige på utprøvsstedet i minst 15 år etter at sluttrapport foreligger.

Alle prosedyrer og alle registrerte opplysninger, hos enhver som er eller har vært involvert i gjennomføringen av en utprøving, skal være tilgjengelige i minst 15 år etter at sluttrapport foreligger.

§ 5-4. Merking og utlevering av legemidlet

På legemiddelpakningene som benyttes i studien skal det finnes opplysninger om:

- a) navn, adresse og telefonnummer til sponsor, CRO eller utprøver (hovedkontakt for informasjon om produktet, utprøvingen og avblinding),
- b) farmasøytisk legemiddelform,
- c) administrasjonsmåte,
- d) dosering,
- e) legemidlenes navn eller kodebetegnelse, og for åpne studier styrke/potens,
- f) batch-nummer og/eller id-nummer, for å identifisere innholdet og pakkeprosedyren,
- g) studiekode,
- h) forsøkspersonenes identifikasjonsnummer/studienummer,
- i) navn på hovedutprøver,
- j) teknisk bruksanvisning (ved behov, det kan ev. refereres til brosjyre eller et annet forklarende dokument som er beregnet på forsøkspersonen, eller annen bruker),
- k) oppbevaringsbetingelser, og
- l) utløpsdatoen i klartekst (måned/år).

Legemiddelpakningene skal i tillegg være merket med

- a) «Til klinisk utprøving», og
- b) «Oppbevares utilgjengelig for barn», unntatt når produktet brukes i studier der produktet ikke tas med hjem til forsøkspersonen

Merkingen skal være på norsk.

Legemidlene skal utleveres fra apotek, eller farmasøytisk avdeling ved sykehus, og oppbevares og håndteres i samarbeid med disse.

Statens legemiddelverk kan etter søknad gjøre unntak fra kravene i denne bestemmelsen.

§ 5-5. Utprøvers meldeplikt ved uønskede medisinske hendelser

Utprøver skal umiddelbart rapportere til sponsor alle alvorlige uønskede medisinske hendelser som ikke er beskrevet i protokollen, i investigator's brochure og/eller i preparatomtale (SPC). De umiddelbare rapportene skal følges opp med mer detaljerte skriftlige rapporter. Umiddelbare og oppfølgende rapporter skal identifiseres med unike koder.

Utprøver skal rapportere til sponsor uønskede medisinske hendelser og/eller unormale laboratorieverdier definert som kritiske i protokollen.

Ved rapporterte dødsfall har utprøver plikt til å supplere sponsor, Statens legemiddelverk og REK med den informasjon som etterspørres.

§ 5-6. Sponsors meldeplikt

Sponsor skal sørge for at alle mistenkte bivirkninger som er dødelige eller livstruende, og som er uventede, meldes til Statens legemiddelverk og til REK, omgående og senest innen sju dager etter at sponsor har fått kjennskap til hendelsen. Relevant informasjon som følger skal meldes innen ytterligere åtte dager.

Sponsor skal sørge for at mistenkte bivirkninger som er alvorlige og uventede, meldes til Statens legemiddelverk og til REK, innen 15 dager etter at sponsor har fått kjennskap til hendelsen.

Sponsor skal informere alle utprøverne for det aktuelle utprøvspreparatet om mistenkte bivirkninger som er alvorlige og uventede.

Sammen med meldingen om mistenkte bivirkninger etter første og andre ledd skal det følge en redegjørelse for eventuelt avbrudd i behandling eller eventuelt brudd av behandlingskode, utprøvers vurdering av årsakssammenheng, og følger for videre utprøving.

Statens legemiddelverk kan kreve at enkeltrapporter på uønskede medisinske hendelser beskrevet i samlerapporter også sendes inn.

Sponsor skal oppbevare detaljerte opplysninger over alle uønskede medisinske hendelser som er meddelt ham av utprøver. Opplysningene skal på forespørsel oversendes Statens legemiddelverk.

§ 5-7. Meldeplikt ved endringer av utprøvingen

Sponsor skal informere Statens legemiddelverk dersom det er ønskelig å foreta vesentlige endringer av protokollen:

- a) som kan få innvirkning på forsøkspersonenes sikkerhet, eller
- b) som kan medføre endringer av fortolkningen av den vitenskapelige dokumentasjon, eller
- c) som er betydningsfulle ut fra et hvilket som helst annet synspunkt.

Informasjonen etter første ledd skal gis skriftlig, og skal inneholde en begrunnelse for endringen. Endringene skal vurderes av Statens legemiddelverk før de iverksettes, jf. § 3-1 – § 3-3.

Sponsor skal informere Statens legemiddelverk dersom:

- a) utprøvingen ikke påbegynnes som planlagt, eller
- b) dersom utprøvingen avbrytes før den er fullført. Informasjonen skal gis skriftlig innen 15 dager og inneholde en begrunnelse for avbrytelsen.

Dersom endringer av utprøvingen eller legemidlet vil kunne påvirke forsøkspersonens sikkerhet, skal sponsor og utprøver umiddelbart sørge for at forsøkspersonen ikke påføres skade. Sponsor skal umiddelbart informere Statens legemiddelverk om endringene og de tiltak som er iverksatt.

§ 5-8. Meldeplikt ved endringer mv. av legemidlet

Alle vesentlige endringer av legemidlets dokumentasjon skal meldes til Statens legemiddelverk, blant annet:

- a) alle endringer i kjemisk og farmasøytisk dokumentasjon
- b) alle endringer i dyrefarmakologisk, toksikologisk, humanfarmakologisk og klinisk dokumentasjon som kan antas å ha betydning for det videre forløp av studien.

Melding etter første ledd behandles etter reglene i § 3-1 til § 3-3.

§ 5-9. Årsrapport og sluttrapport

For utprøvinger over lang tid skal sponsor sende inn årsrapport til Statens legemiddelverk og REK. Rapporten skal inneholde:

- a) opplysninger om status for utprøvingen,
- b) en samlet fremstilling av alle mistenkte alvorlige bivirkninger som er inntruffet i perioden rapporten gjelder for, og
- c) opplysninger om forsøkspersonenes sikkerhet.

Ved multisenterstudier skal det sendes inn årsrapport med en samlet fremstilling av alle mistenkte alvorlige bivirkninger som er inntruffet i perioden rapporten gjelder for.

Innen 90 dager etter at studien er avsluttet, plikter sponsor å melde fra til Statens legemiddelverk og REK om at studien er avsluttet.

Senest ett år etter at utprøvingen er avsluttet skal sponsor sende inn sluttrapport til Statens legemiddelverk. Denne fristen kan etter søknad forlenges av Statens legemiddelverk.

Sluttrapporten skal avfattes i samsvar med de til enhver tid gjeldende retningslinjer.

Kapittel 6. Tilsyn og stansing

§ 6-1. Tilsynsmyndighet

Statens legemiddelverk fører tilsyn med at bestemmelsene i denne forskrift overholdes.

Statens helsetilsyn fører tilsyn med helsetjenesten som ytes ved utprøvinger, jf. lov av 30. mars 1984 nr. 15 om statlig tilsyn med helsetjenesten. Statens legemiddelverk skal på anmodning fra Statens helsetilsyn opplyse om hvilke leger/tannleger som driver utprøving og om foretatte og planlagte inspeksjoner.

§ 6-2. Inspeksjon

Statens legemiddelverk kan som ledd i tilsynet foreta inspeksjon hos enhver som er eller har vært involvert i gjennomføringen av utprøvingen. Dette gjelder på alle stadier av en utprøving og også etter avsluttet utprøving.

Inspeksjon kan foretas uten hinder av lovbestemt taushetsplikt, jf. lov av 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. § 28 andre ledd.

Utenlandsk statlig kontrollmyndighet skal på forhånd informere Statens legemiddelverk om kontroller av utprøvinger som skal utføres i Norge.

§ 6-3. Stansing av klinisk utprøving

En igangsatt klinisk utprøving kan på ethvert tidspunkt stanses av Statens legemiddelverk av hensyn til pasientsikkerhet, når utprøvingen ikke skjer i samsvar med gjeldende bestemmelser eller dersom Statens legemiddelverk finner det nødvendig av andre særlige grunner.

Kapittel 7. Ikrafttredelse

§ 7-1. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. mai 2004.

Fra samme tid oppheves forskrift av 18. juni 1999 nr. 742 om klinisk utprøving av legemidler.

26. sept. Nr. 1203 2003

Forskrift om endring i forskrift om regulering av trålfiske etter torsk og hyse nord for 62° N i 2003.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 26. september 2003 med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5 og § 9, og forskrift av 18. desember 2002 nr. 1684 om regulering av trålfiske etter torsk og hyse nord for 62° N § 5. Kunngjort 7. oktober 2003.

I

I forskrift av 18. desember 2002 nr. 1684 om regulering av trålfiske etter torsk og hyse nord for 62° N gjøres følgende endringer:

§ 3 første ledd skal lyde:

Ferskfisktrålere over 250 BRT og 115 fot største lengde, rundfrysetrålere over 400 BRT, saltfisktrålere over 400 BRT og fabrikkskip kan fiske inntil 636 tonn torsk rund vekt og 252 tonn hyse rund vekt. Med virkning fra og med 26. september 2003 har det enkelte fartøy en tilleggskvote på 51 tonn hyse rund vekt.

§ 4 første ledd nr. 1, 2 og 3 skal lyde:

1. Fartøy under 60 BRT og 21 meter største lengde, kan fiske inntil 146 tonn torsk rund vekt og 58 tonn hyse rund vekt med trål. Med virkning fra og med 26. september 2003 har det enkelte fartøy en tilleggskvote på 12 tonn hyse rund vekt.
2. Fartøy mellom 60 og 250 BRT og mellom 21 og 34 meter største lengde, kan fiske inntil 223 tonn torsk rund vekt og 88 tonn hyse rund vekt med trål. Med virkning fra og med 26. september 2003 har det enkelte fartøy en tilleggskvote på 18 tonn hyse rund vekt.

Fartøy som i ett av de tre siste år har hatt kvote som tilsvarer mer enn 50% av en stortrålerkvote, kan tildeles en kvote som tilsvarer mellom 50 og 75% av en stortrålerkvote. Ved fastsettelse av kvote for disse fartøyene kan det tas hensyn til fartøyets størrelse, tidligere deltakelse, alternative driftsmuligheter samt de fastsatte konsesjonsvilkår for vedkommende fartøy.

3. Fartøy som er større enn 250 BRT og 34 meter største lengde og som i kraft av konsesjonsvilkårene har en begrenset rett til kvote, kan tildeles en kvote utover 223 tonn torsk rund vekt og 88 tonn hyse rund vekt, dog begrenset til 75% av en stortrålerkvote. Ved fastsettelse av kvote for disse fartøyene kan det tas hensyn til fartøyets størrelse, tidligere deltagelse, alternative driftsmuligheter samt de fastsatte konsesjonsvilkår for vedkommende fartøy. Med virkning fra og med 26. september 2003 har det enkelte fartøy en tilleggskvote på 18 tonn hyse rund vekt.

II

Endringene trer i kraft straks.

26. sept. Nr. 1204 2003

Forskrift om fartøykvoter mv. i fangst av kongekrabbe i 2003.

Fastsatt av Fiskeridirektøren 26. september 2003 med hjemmel i forskrift av 11. august 2003 nr. 1041 om regulering og adgang til å delta i fangst av kongekrabbe i 2003 § 17. Kunngjort 7. oktober 2003.

§ 1. Fartøykvote for fartøy som deltar i gruppe I

Fartøy som tilfredsstiller vilkårene for deltakelse etter forskrift av 11. august 2003 nr. 1041 om regulering og adgang til å delta i fangst av kongekrabbe i 2003 § 3 kan fiske en fartøykvote på 1040 kongekrabber.

§ 2. Fartøykvote for fartøy som deltar i gruppe II

Fartøy som tilfredsstiller vilkårene for deltakelse etter forskrift av 11. august 2003 nr. 1041 om regulering og adgang til å delta i fangst av kongekrabbe i 2003 § 11 kan fiske en fartøykvote på 520 kongekrabber.

§ 3. Rapportering

Fartøy som deltar i fangst av kongekrabbe skal registrere fangstdata for hvert hal på fastsatt skjema.

Fartøy som bruker samleteiner for mellomlagring av fangst før levering, skal rapportere til Fiskeridirektoratet Region Finnmark når slike teiner tas i bruk. Det skal samtidig gis opplysninger om hvor mange samleteiner som er benyttet og posisjon for disse.

12. *Radiodekningsområde A1 (Sea area A1)*: Et havområde innenfor radiotelefondekningen til minst én VHF-kystradiostasjon hvor kontinuerlig DSC-alarmering er tilgjengelig, og geografisk begrenset utad slik angitt i vedlegg nr. 5.
13. *Radiodekningsområde A2 (Sea area A2)*: Et havområde utenfor radiodekningsområde A1, men innenfor radiotelefondekningen til minst én MF-kyststasjon og hvor kontinuerlig DSC-alarmering er tilgjengelig, og geografisk begrenset utad slik angitt i vedlegg nr. 5.

Nytt vedlegg 5 skal lyde:

Vedlegg 5

Dette vedlegget oppstiller en geografisk grense for radiodekningsområdene A1 og A2. All informasjon er hentet fra Admiralty List of Radio Signals, Global Maritime Distress and Safety System (GMDSS), Volume 5, NP 285, 2001/02.

Radiodekningsområde A1

<i>Stasjon</i>	<i>MMSI</i>	<i>Posisjon</i>	<i>Rekkevidde (nm)</i>	<i>Status</i>
<i>Bergen</i>	002570400			Operativ (MRCC Stavanger)
Fjernkontrollerte stasjoner:				
Bergen		60° 25'N, 5° 22'E	65	
Frigg (rigg)		59° 53'N, 2° 04'E	30	Planlagt
Grimo		60° 24'N, 6° 40'E	69	
Heimdal (rigg)		59° 34'N, 2° 13'E	30	Planlagt
Lindas		60° 35'N, 5° 20'E	59	
Oseberg (rigg)		60° 30'N, 2° 50'E	30	
Sotra		60° 19'N, 5° 07'E	53	
Stord		59° 52'N, 5° 30'E	74	
<i>Bjørnøya</i>	002570700	74° 31'N, 19° 01'E	40	Operativ (MRCC Bodø)
Fjernkontrollert av Bodø Radio				
<i>Bodø</i>	002570700			Operativ (MRCC Bodø)
Fjernkontrollerte stasjoner:				
Andenes		69° 17'N, 16° 01'E	54	
Fornesfjell		67° 26'N, 15° 27'E	68	
Fredvang		68° 06'N, 13° 11'E	21	
Hadsel		68° 33'N, 14° 53'E	61	
Hagskaret		68° 10'N, 13° 42'E	36	
Harstad		68° 48'N, 16° 31'E	36	
Hillesøy		69° 39'N, 18° 00'E	41	
Hova		66° 01'N, 12° 49'E	57	
Kistefjell		69° 18'N, 18° 08'E	85	
Kvalnes		68° 21'N, 13° 58'E	40	
Lødingen		68° 24'N, 15° 58'E	13	
Meløy		66° 51'N, 13° 38'E	50	
Mo i Rana		66° 12'N, 13° 45'E	71	
Myre/Vesterdalen		68° 57'N, 15° 01'E	30	
Narvik		68° 28'N, 17° 10'E	48	
Rønvikfjell/Bodø		67° 18'N, 14° 27'E	41	
Sandøy		70° 03'N, 18° 32'E	57	
Sorollness		68° 44'N, 16° 50'E	13	
Stamnes		68° 49'N, 15° 29'E	13	
Steigen		67° 50'N, 15° 00'E	77	
Svolvær		68° 24'N, 15° 07'E	18	
Traenfjord		66° 32'N, 12° 49'E	53	
Værøy		67° 40'N, 12° 38'E	59	
Tønsnes		69° 43'N, 19° 08'E	47	
Tromsø		69° 39'N, 18° 57'E	36	
Vega		65° 38'N, 11° 54'E	75	

<i>Stasjon</i>	<i>MMSI</i>	<i>Posisjon</i>	<i>Rekkevidde (nm)</i>	<i>Status</i>
<i>Farsund</i>	002570200			Operativ (MRCC Stavanger)
Fjernkontrollerte stasjoner:				
Arendal		58° 27'N, 8° 45'E	36	
Farsund		58° 04'N, 6° 45'E	29	
Kristiansand		58° 04'N, 7° 59'E	36	
Lindesnes		58° 01'N, 7° 04'E	40	
Storefjell		58° 09'N, 6° 43'E	52	
<i>Florø</i>	002570500			Operativ (MRCC Stavanger)
Fjernkontrollerte stasjoner:				
Bremanger		61° 52'N, 5° 00'E	74	
Gulen		61° 02'N, 5° 09'E	73	
Gulfax (rigg)		61° 11'N, 2° 11'E	30	
Kinn		61° 34'N, 4° 46'E	52	
Raudeberg		62° 00'N, 5° 09'E	38	
Sagtennene		61° 54'N, 6° 07'E	85	
Snorre (rigg)		61° 27'N, 2° 09'E	31	
Sogndal		61° 10'N, 7° 07'E	93	
<i>Rogaland</i>	002570300			Operativ (MRCC Stavanger)
Fjernkontrollerte stasjoner:				
Bjerkreim		58° 38'N, 5° 58'E	66	
Bokn		59° 13'N, 5° 26'E	50	
Draupner (rigg)		58° 11'N, 2° 28'E	30	
Ekofisk (rigg)		56° 32'N, 3° 13'E	30	
Haugesund		59° 25'N, 5° 20'E	47	
Sleipner A (rigg)		58° 22'N, 1° 54'E	30	
Stavanger		58° 56'N, 5° 43'E	40	
Ula (rigg)		57° 07'N, 2° 51'E	30	
Valhall (rigg)		56° 17'N, 3° 24'E	30	Planlagt
Yme (rigg)		57° 49'N, 4° 31'E	30	Planlagt
<i>Svalbard</i>	002570900			Operativ (MRCC Bodø)
Fjernkontrollerte stasjoner:				
Isfjord		78° 02'N, 13° 40'E	23	
Kongsvegpasset		78° 45'N, 13° 30'E	78	
Longyearbyen		78° 15'N, 15° 24'E	21	
<i>Tjøme</i>	002570100			Operativ (MRCC Stavanger)
Fjernkontrollerte stasjoner:				
Drammen		59° 40'N, 10° 26'E	24	
Halden		59° 11'N, 11° 26'E	53	
Oslo		59° 59'N, 10° 40'E	62	
Porsgrunn		59° 14'N, 9° 42'E	66	
Risør		58° 43'N, 9° 12'E	35	
Tjøme		59° 05'N, 10° 25'E	30	
<i>Vardø</i>	002570800			Operativ (MRCC Bodø)
Fjernkontrollerte stasjoner:				
Båtsfjord		70° 40'N, 29° 42'E	49	
Berlevåg		70° 52'N, 29° 05'E	40	
Fuglen		70° 39'N, 21° 58'E	55	
Havøysund		71° 00'N, 24° 36'E	49	
Helligfjell		70° 07'N, 22° 56'E	63	
Honningsvåg		70° 59'N, 25° 54'E	56	
Kirkenes		69° 45'N, 30° 08'E	44	
Mehamn		71° 03'N, 28° 07'E	49	
Oksen		70° 58'N, 27° 21'E	51	
Skjervøy		70° 01'N, 20° 59'E	37	
Tana		70° 28'N, 28° 13'E	65	

<i>Stasjon</i>	<i>MMSI</i>	<i>Posisjon</i>	<i>Rekkevidde (nm)</i>	<i>Status</i>
Torsvåg		70° 15'N, 19° 30'E	23	
Trolltind		70° 04'N, 20° 26'E	78	
Tyven		70° 38'N, 23° 42'E	57	
Varangerfjord		70° 05'N, 29° 49'E	41	
Vardø		70° 20'N, 31° 02'E	40	
<i>Ørlandet</i>	002570600			Operativ (MRCC Stavanger/Bodø)
Fjernkontrollerte stasjoner:				
Aksla		62° 29'N, 6° 12'E	41	
Åsgård B (rigg)		65° 07'N, 6° 47'E	30	
Draugen (rigg)		64° 21'N, 7° 47'E	30	Planlagt
Forbordsfjell		63° 32'N, 10° 54'E	66	
Gamlemstvet		62° 35'N, 6° 19'E	80	
Heidrun (rigg)		65° 20'N, 7° 19'E	30	
Hjørunganes		62° 21'N, 6° 07'E	19	
Kopparen		63° 48'N, 9° 45'E	64	
Kristiansund		63° 07'N, 7° 42'E	34	
Littlefonni		63° 23'N, 8° 43'E	56	
Molde		62° 45'N, 7° 08'E	59	
Mosvik		63° 46'N, 10° 58'E	55	
Namsos		64° 27'N, 11° 32'E	58	
Nerlandshorn		62° 21'N, 5° 33'E	59	
Njord A (rigg)		64° 16'N, 7° 12'E	30	Planlagt
Norne (rigg)		66° 02'N, 8° 05'E	30	Planlagt
Reinsfjell		62° 57'N, 7° 56'E	84	
Rørvik		64° 53'N, 11° 14'E	43	
Yttervåg		64° 18'N, 10° 18'E	34	
<i>Radiodekningsområde A2</i>				
<i>Stasjon</i>	<i>MMSI</i>	<i>Posisjon</i>	<i>Rekkevidde (nm)</i>	<i>Status</i>
<i>Bjørnøya (Norge)</i>				
Bjørnøya (fjernkontrollert av Bodø Radio)	002570700	74° 31'N, 19° 01'E	200	Operativ (MRCC Bodø)
<i>Danmark</i> (inkl. Tyskland, Nordsjøen og den baltiske kyst)				
Lyngby	002191000			Operativ (MRCC Århus) (MRCC Bremen)
Fjernkontrollerte stasjoner:				
Blåvand		55° 33'N, 8° 07'E	153	
Skagen		57° 44'N, 10° 35'E	148	
<i>Færøyene (Danmark)</i>				
Torshavn	002311000	62° 00'N, 6° 47'W	225	Operativ (MRCC Corsen)
<i>Grønland (Danmark)</i>				
<i>Asiaat</i>	003313000	69° 14'N, 53° 31'W	280	Operativ (MRCC Grønnedal)
Fjernkontrollerte stasjoner:				
Sisimiut		66° 55'N, 53° 40'W	270	
Upernavik		72° 47'N, 56° 10'W	280	
Nuuk	003312000	64° 04'N, 52° 01'W	250	Operativ (MRCC Grønnedal)
Fjernkontrollert stasjon:				
Paamiut		62° 00'N, 49° 43'W	230	
Qaqortoq	003311000	60° 41'N, 46° 36'W	220	Operativ (MRCC Grønnedal)
Fjernkontrollert stasjon:				

Ikerassuaq		60° 03'N, 43° 10'W	220	
<i>Ammassilik</i>	003314000	65° 36'N, 37° 38'W	280	Operativ (MRCC Grønødal)
<i>Island</i>				
<i>Reykjavik</i>	002510100		200	Operativ (MRCC Coastal/Oceanic)
Fjernkontrollerte stasjoner:				
Arnarnes – T _x site		66° 05'N, 23° 02'W	200	
Gårdskagi – R _x site		64° 04'N, 22° 41'W	200	
Grimsey – R _x site		66° 31'N, 17° 59'W	200	
Gufunes – R _x site		64° 05'N, 21° 50'W	200	
Hóll – R _x site		65° 35'N, 14° 15'W	200	
Hornafjörður – T _x site		64° 15'N, 15° 13'W	200	
Nes – T _x site		65° 42'N, 13° 42'W	200	
Pverfjalli – R _x site		66° 02'N, 23° 18'W	200	
Raufarhöfn – T _x site		66° 27'N, 15° 56'W	200	
Rjúpnahæð – T _x site		64° 05'N, 21° 50'W	200	
Sæfjall		63° 25'N, 20° 16'W	200	
Sauðanes		66° 11'N, 18° 57'W	200	
Streite – R _x site		64° 43'N, 13° 59'W	200	
Suðurnes – T _x site		64° 09'N, 22° 02'W	200	
<i>Den Irske Republik</i>				
Malin Head	002500100	55° 22'N, 7° 20'W	150	Operativ (MRCC Dublin)
Valentia	002500200	51° 56'N, 10° 21'W	150	Operativ (MRCC Dublin)
<i>Jan Mayen I (Norge)</i>				
Jan Mayen (fjernkontrollert av Bodø Radio)	002570700	70° 57'N, 8° 40'W	200	Operativ (MRCC Bodø)
<i>Nederland</i>				
<i>Nederlands Kystvaktradio</i>	002442000			Operativ (JRCC IJmuiden)
Fjernkontrollerte stasjoner:				
Scheveningen – T _x site		52° 06'N, 4° 16'E	250	
IJmuiden – R _x site		52° 27'N, 4° 35'E	150	
Noordwijk – R _x site		52° 17'N, 4° 28'E	150	
Terchelling – R _x site		53° 21'N, 5° 12'E	150	
<i>Norge (fastland)</i>				
Bergen	002570400	60° 42'N, 4° 52'E	200	Operativ (MRCC Stavanger)
Bodø	002570700	67° 16'N, 14° 23'E	200	Operativ (MRCC Bodø)
Fjernkontrollerte stasjoner:				
Andenes		69° 18'N, 16° 04'E	200	
Sandnessjøen		66° 01'N, 12° 37'E	200	
<i>Farsund</i>	002570200	58° 04'N, 6° 45'E	200	Operativ (MRCC Stavanger)
<i>Florø</i>	002570500	61° 36'N, 5° 00'E	200	Operativ (MRCC Stavanger)
<i>Ørlandet</i>	002570600	63° 41'N, 9° 36'E	200	Operativ (MRCC Stavanger/Bodø)
<i>Rogaland</i>	002570300	58° 39'N, 5° 36'E	200	Operativ (MRCC Stavanger)
<i>Tjøme</i>	002570100	59° 26'N, 10° 37'E	200	Operativ (MRCC Stavanger)
<i>Vardø</i>	002570800	70° 22'N, 31° 06'E	200	Operativ (MRCC Bodø)
Fjernkontrollerte stasjoner:				
Berlevåg		70° 52'N, 29° 04'E	200	
Hammerfest		70° 40'N, 23° 40'E	200	
Tromsø		69° 39'N, 18° 57'E	200	
<i>Russland (Arktisk kystlinje)</i>				
Arkhangelsk	002734414	64° 32'N, 40° 32'E	*	Forsøk (MRSC Arkhangelsk)
Kandalaksha	NI	67° 08'N, 32° 25'E	150	Planlagt (MRSC Arkhangelsk)
Murmansk	002733744	68° 58'N, 33° 01'E	170	Operativ (MRCC Murmansk)
* Beloye More (Hvitehavet) til 66° N				

<i>Storbritannia</i>					
MRCC Aberdeen	002320004	57° 25'N, 1° 51'W	150		Operativ (MRCC Aberdeen)
MRCC Clyde	002320022	55° 58'N, 4° 48'W	150		Operativ (MRCC Clyde)
MRCC Falmouth	002320014	50° 08'N, 5° 07'W	150		Operativ (MRCC Falmouth)
MRSC Holyhead	002320018	53° 19'N, 4° 38'W	150		Operativ (MRSC Holyhead)
MRSC Humber	002320007	55° 05'N, 0° 10'W	150		Operativ (MRSC Humber)
MRSC Milford Haven	002320017	51° 41'N, 5° 03'W	150		Operativ (MRSC Milford Haven)
MRSC Shetland	002320001	60° 09'N, 1° 08'W	150		Operativ (MRSC Shetland)
MRSC Stornoway	002320024	58° 13'N, 6° 20'W	150		Operativ (MRSC Stornoway)
MRSC Tyne Tees	002320006	55° 01'N, 1° 25'W	150		Operativ (MRSC Tyne Tees)
<i>Svalbard (Norge)</i>					
Svalbard	002570900	78° 02'N, 13° 40'E	200		Operativ (MRCC Bodø)

II

Endringene trer i kraft straks.

2. okt. Nr. 1206 2003

Forskrift om endring i forskrift om forbud mot å fiske norsk vårgytende sild i fiskevernsonen ved Svalbard i 2003.

Fastsatt av Fiskeridepartementet 2. oktober 2003 med hjemmel i lov av 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone, jf. forskrift av 3. juni 1977 nr. 6 om fiskevernsonene ved Svalbard § 3. Kunngjort 7. oktober 2003.

I

I forskrift av 6. desember 2002 nr. 1388 om forbud mot å fiske norsk vårgytende sild i fiskevernsonen ved Svalbard i 2003 gjøres følgende endring:

§ 3 skal lyde:

Fartøy fra stater som i 2003 har adgang til å fiske norsk vårgytende sild i norske fiskerijurisdiksjonsområder, kan uten hensyn til forbudet i § 2 fra 27. juni og frem til 15. oktober 2003 drive fiske etter norsk vårgytende sild innenfor et område avgrenset av rette linjer mellom følgende posisjoner:

1. N 74° 04,73' Ø 19° 05,76'
2. N 76° 00' Ø 17° 41,77'
3. N 76° 30' Ø 14° 00'
4. N 77° 00' Ø 12° 15'
5. N 78° 00' Ø 09° 55'
6. N 79° 00' Ø 09° 00'
7. N 79° 00' V 03° 29'.

Videre langs yttergrensen for fiskevernsonen ved Svalbard til posisjon

8. N 72° 10,46' Ø 10° 18,42'.

Videre langs yttergrensen for Norges økonomiske sone til posisjon 1.

Fangster tatt i medhold av første ledd skal avregnes sammen med og på samme måte som kvoter tildelt i øvrige norske fiskerijurisdiksjonsområder.

Fiskeridirektoratet kan stenge hele eller deler av området nevnt i første ledd dersom innblandingen av sild under minstemål i de enkelte fangster overstiger 10% i vekt, eller når andre forhold hindrer et biologisk forsvarlig fiske.

II

Endringen trer i kraft straks.

2. okt. Nr. 1207 2003

Forskrift om endring i forskrift om forbud mot å fiske norsk vårgytende sild i den nordøstlige del av Norges økonomiske sone.

Fastsatt av Fiskeridepartementet 2. oktober 2003 med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4. Kunngjort 7. oktober 2003.

I

I forskrift av 3. september 1998 nr. 859 om forbud mot å fiske norsk vårgytende sild i den nordøstlige del av Norges økonomiske sone gjøres følgende endring:

§ 2 skal lyde:

Uten hensyn til forbudet i § 1 kan det fra 27. juni og frem til 15. oktober 2003 drives fiske etter norsk vårgytende sild innenfor et område avgrenset av rette linjer mellom følgende posisjoner:

1. N 70° 40,5' Ø 21° 59,1'
2. N 74° 4,73' Ø 19° 5,76'

Videre langs yttergrensen for Norges økonomiske sone til posisjon

3. N 72° 10,46' Ø 10° 18,42'.

Fiskeridirektoratet kan stenge hele eller deler av området nevnt i første ledd dersom innblanding av sild under minstemål i de enkelte fangster overstiger 10% i vekt.

II

Endringen trer i kraft straks.

24. sept. Nr. 1214 2003**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter bunnfisk i grønlandsk fiskeriterritorium i 2003.**

Fastsatt av Fiskeridirektøren 24. september 2003 med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5 og § 9 og lov av 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 20 og § 21, jf. delegeringsvedtak av 11. februar 2000 nr. 99 og delegeringsvedtak av 16. oktober 2000 nr. 1670. Kunngjort 10. oktober 2003.

I

I forskrift av 24. februar 2003 nr. 255 om regulering av fisket etter bunnfisk i grønlandsk fiskeriterritorium i 2003 gjøres følgende endringer:

§ 3 oppheves.

Nåværende § 4 – § 12 blir § 3 – § 11.

§ 4 skal lyde:

- Fartøy som fisker med trål tildeles fartøykvoter. Kvotetildelingen foretas av Fiskeridirektoratet.
Fartøy som deltar med konvensjonelle redskap kan fiske fritt innenfor totalkvoten.

II

Endringene trer i kraft straks.

25. sept. Nr. 1215 2003**Forskrift om økonomiforvaltningen for kirkelige felleråd og menighetsråd i Den norske kirke.**

Fastsatt av Kultur- og kirkedepartementet 25. september 2003 med hjemmel i lov av 7. juni 1996 nr. 31 om Den norske kirke (kirkeloven) § 9 og § 14. Kunngjort 10. oktober 2003.

*§ 1. Formål og virkeområde***§ 1–1. Formål**

Forskriftens formål er å legge til rette for en tjenlig og forsvarlig økonomiforvaltning i felleråd og menighetsråd i Den norske kirke, og på den måten sikre en god økonomistyring i den virksomhet som rådene har ansvar for.

§ 1–2. Virkeområde

Forskriften gjelder for kirkelige felleråd og menighetsråd i Den norske kirke, for virksomheter under rådene som har egne inntekter og som disponerer disse etter vedtak i egne styringsorganer og for samarbeidstiltak mellom rådene hvor midler disponeres etter vedtak av styringsorganer for denne virksomheten.

§ 1–3. Regnskapsprinsipper

Forskriften er basert på de regnskapsprinsipper som følger av de kommunale budsjett- og regnskapsforskriftene.

§ 2. Definisjoner

Kortfattet definisjon av de begreper som brukes i forskriften.

- a) *Årsbudsjett*: Består av driftsbudsjett og investeringsbudsjett. Det er en oppstilling over forventede inntekter, innbetalinger og bruk av avsetninger i budsjettåret på den ene siden og forventede utgifter, utbetalinger og avsetninger i budsjettåret på den annen side.
- b) *Driftsbudsjett*: En oppstilling av forventede løpende inntekter og innbetalinger og bruk av avsetninger i budsjettåret og løpende utgifter, utbetalinger og (avsetninger) som skal dekkes inn ved bruk av disse inntektene.
- c) *Investeringsbudsjett*: En oppstilling over forventet bruk av lånemidler og inntekter/innbetalinger som ikke er å anse som løpende og hvilke tiltak av investeringsmessig karakter disse midlene er vedtatt brukt til.
- d) *Inntekter*: Godtgjørelse/betaling til fellesrådet/menighetsrådet for tjenester samt pengeoverføringer fra andre uten motytelse.
- e) *Utgifter*: Godtgjørelse/betaling fra fellesrådet/menighetsrådet for varer og tjenester, samt pengeoverføringer til andre uten motytelse.
- f) *Løpende inntekter eller innbetalinger*: Påregnelige inntekter/innbetalinger som kommer igjen med jevne mellomrom.
- g) *Budsjettmyndighet*: Myndighet til å vedta årsbudsjettet og reguleringer av dette. Myndigheten omfatter både inntekts- og utgiftssiden i budsjettet.
- h) *Bevilgning*: Den økonomiske ramme som fellesrådet/menighetsrådet har vedtatt og som kan disponeres av underordnet organ (også administrasjonen) i budsjettåret.
- i) *Disponeringsfullmakt*: Myndighet til å disponere de bevilgninger som er ført opp i årsbudsjettet.

§ 3. Økonomiplan

1. Kirkelig fellesråd, og menighetsråd i ettsoknskommuner, skal en gang i året vedta en rullerende økonomiplan.
2. Økonomiplanen skal omfatte minst de fire neste budsjettår.
3. Økonomiplanen skal omfatte hele rådets virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Planen skal være satt opp på en oversiktlig måte.
4. I økonomiplanen skal det for hvert år i planperioden vises hvordan de oppførte utgifter og tiltak skal finansieres.
5. Planer som omfatter avgrensede deler av rådets virksomhet, skal integreres i økonomiplanleggingen og bruken av midler innarbeides i planen.
6. Vedkommende råd vedtar selv økonomiplanene og endringer i denne. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra den rådets økonomireglement bestemmer.

§ 4. Budsjett

§ 4-1. Fremstilling av kirkelig fellesråds budsjettforslag til kommunen

Kirkelig fellesråd, og menighetsråd i ettsoknskommuner, skal hvert år fremme et samlet forslag til kommunen om bevilgninger over kommunens budsjett til den kirkelige virksomhet i kommunen, samt forslag til bevilgninger i økonomiplanperioden.

Forslaget skal bygge på rådets vedtatte budsjett/økonomiplan. Det enkelte fellesråd skal i økonomireglementet fastsette hvordan fremstillingsprosessen skal legges opp slik at medvirkning fra menighetsrådene sikres.

§ 4-2. Årsbudsjettet

Årsbudsjettet er en bindende plan for rådets midler og anvendelsen av disse i budsjettåret.

Kirkelig fellesråd, og menighetsråd i ettsoknskommuner, skal vedta årsbudsjettet innen årets begynnelse, eller senest innen 1 måned etter at kommunens bevilgning er kjent.

Menighetsråd i flersoknskommuner skal vedta sitt årsbudsjett innen årets begynnelse, eller senest innen 1 måned etter at eventuelle overføringer fra kirkelig fellesråd er kjent.

Rådet vedtar selv årsbudsjettet. Vedtak treffes på grunnlag av innstilling fra den rådets økonomireglement bestemmer. Endringer i årsbudsjettet skjer slik rådet bestemmer i økonomireglementet.

§ 4-3. Årsbudsjettets innhold

Årsbudsjettet skal omfatte all den virksomhet rådet har ansvar for, jf. § 1-2. Årsbudsjettet skal være realistisk. Det skal vedtas på grunnlag av de inntekter og utgifter som rådet kan forvente i budsjettåret.

Årsbudsjettet skal stilles opp på en oversiktlig måte og i samsvar med oppstillingskrav i forskriftens vedlegg 1A og 1B. Rådet avgjør selv hvordan ytterligere inndeling av budsjettet skal skje. Prioriteringer, målsettinger og premisser som budsjettet er bygget på skal komme tydelig frem. De enkelte bevilgninger skal føres opp med beløp og tekst som angir hva bevilgningen gjelder. Årsbudsjettet skal vise beløp for det år budsjettet gjelder for, det foregående budsjettår og det sist avlagte årsregnskap.

Det skal vedtas separate drifts- og investeringsbudsjett dersom det skal foretas investeringer i budsjettåret.

Driftsbudsjettet skal omfatte:

1. Alle løpende inntekter og innbetalinger i året.
2. Løpende inntekter og innbetalinger avsatt i tidligere budsjettperioder som planlegges anvendt i årsbudsjettet.
3. Anvendelse av inntekter som nevnt i § 1 og 2 på ulike formål.

Driftsbudsjettet skal settes opp i balanse slik at alle inntekter, innbetalinger og bruk av avsetninger er endelig disponert eller ført opp til avsetning for bruk i senere budsjettperioder. Dersom rådet tidligere har vedtatt å fordele et regnskapsmessig merforbruk over flere år, skal slik avsetning være dekket inn. Tilsvarende gjelder for øvrige pliktige avsetninger.

Det skal budsjetteres med et brutto driftsresultat som minst gir tilstrekkelig dekning for renter, avdrag og nødvendige avsetninger.

Investeringsbudsjettet skal omfatte:

1. Bruk av lånemidler.
2. Inntekter og innbetalinger knyttet til investeringsprosjekter.
3. Øvrige inntekter og innbetalinger som ikke er løpende.
4. Inntekter og innbetalinger som nevnt under pkt. 1–3 avsatt i tidligere budsjettperioder, som planlegges anvendt i årsbudsjettet.
5. Overføringer fra driftsbudsjettet.
6. Utlån, forskutteringer og tiltak av investeringsmessig karakter dekket inn ved inntekter og innbetalinger som er nevnt under pkt. 1–5, herunder avsetninger.
7. Øvrige finansieringstransaksjoner knyttet til utlån og forskutteringer.

Investeringsbudsjettet skal settes opp i balanse slik at alle utgifter, utbetalinger og avsetninger bevilgningsmessig er dekket inn.

§ 4–4. *Budsjettstyring*

Fellesrådet/menighetsrådet skal påse at det gjennom budsjettåret legges fram rapporter for rådet som viser utviklingen i inntekter og innbetalinger samt utgifter og utbetalinger i henhold til det vedtatte årsbudsjettet. Dersom det er grunn til å anta at det kan oppstå nevneverdige avvik i forhold til opprinnelig eller regulert årsbudsjett, skal det i rapporten til rådet foreslås nødvendige tiltak.

§ 4–5. *Endringer i årsbudsjettet*

Rådet er ansvarlig for at det foretas endringer i årsbudsjettet når dette må antas påkrevd.

§ 5. *Regnskap*

§ 5–1. *Årsregnskap og årsrapport*

1. Det skal for hvert kalenderår utarbeides årsregnskap og årsrapport.
2. Årsregnskapet skal omfatte alle økonomiske midler som disponeres for året, og anvendelsen av midlene. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke når årsregnskapet avsluttes. Årsregnskapet skal føres i overensstemmelse med god kommunal regnskapsskikk.
3. Påløpt pensjonspremie i et kalenderår utgiftsføres.
4. Fellesrådet/menighetsrådet vedtar selv årsregnskapet. Vedtaket må angi disponering av regnskapsmessig overskudd eller dekning av regnskapsmessig underskudd.
5. Underskudd på årsregnskapet som ikke kan dekkes på budsjettet i det år regnskapet legges fram, skal føres opp til dekning i det følgende års budsjett. Under særlige forhold kan fellesrådet/menighetsrådet, etter å ha foretatt de nødvendige endringer i økonomiplanen, vedta at underskuddet skal dekkes over inntil ytterligere to år.
6. I årsrapporten skal det gis opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme fellesrådets/menighetsrådets økonomiske stilling og resultatet av virksomheten når dette ikke fremgår av årsregnskapet, samt om andre forhold av vesentlig betydning for virksomheten.

§ 5–2. *Årsregnskapets innhold*

Årsregnskapet skal bestå av et driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap og noteopplysninger.

Driftsregnskapet skal omfatte:

1. Alle løpende inntekter og innbetalinger i året.
2. Løpende inntekter og innbetalinger avsatt i tidligere regnskapsår som er anvendt i regnskapsåret.
3. Anvendelsen av midler som nevnt i pkt. 1 og 2, herunder avsetninger av midler for anvendelse i senere regnskapsår og til finansiering av investeringer i årets investeringsregnskap.

Investeringsregnskapet skal omfatte:

1. Bruk av lånemidler.
2. Inntekter og innbetalinger knyttet til investeringsprosjekter.
3. Øvrige inntekter og innbetalinger som ikke er løpende.
4. Inntekter og innbetalinger som nevnt under pkt. 1–3 avsatt i tidligere regnskapsår, som er anvendt i regnskapsåret.
5. Inntekter i driftsregnskapet anvendt for investeringer i årets investeringsregnskap.
6. Utlån, forskutteringer og tiltak av investeringsmessig karakter dekket inn ved inntekter og innbetalinger som er nevnt under pkt. 1–5, herunder avsetninger.
7. Øvrige finansieringstransaksjoner knyttet til utlån og forskutteringer.

Driftsregnskap og investeringsregnskap skal stilles opp i henhold til vedlegg 2A og 2B til denne forskriften og vise regnskapstall på samme detaljeringsnivå som rådet har brukt i årsbudsjettet. Oppstillingene skal minst vise beløp for vedkommende års regnskap, årsbudsjett og sist avlagte årsregnskap.

Balanseregnskapet skal vise status for rådets eiendeler, egenkapital og gjeld ved utgangen av regnskapsåret. Det skal stilles opp i henhold til vedlegg 3 til denne forskriften. Balanseregnskapet skal minst vise beløp for sist avlagte årsregnskap i tillegg til årets regnskap.

§ 5-3. Registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger

Rådet skal registrere økonomiske data etter en systematisk kontoplan som er oppbygd slik at rådet kan oppfylle kravene til fremstilling av årsregnskapet og innrapportering av økonomiske data til sentrale organer og myndigheter. Fellestrådet og menighetsrådets regnskaper skal følge den funksjons- og artsinndeling som fastsettes av departementet, jf. forskriftens vedlegg 4A og 4B.

Regnskapssystemets opplegg og virkemåte skal fremgå slik at regnskapskyndige kan se hvordan rådets regnskapsføring er gjennomført. Alle registrerte økonomiske data skal være legitimert med dokumentasjon som viser deres berettigelse, og det skal foreligge kontrollspor mellom regnskapsrapporter og dokumentasjonen av registrerte økonomiske data. Regnskapsmaterialet skal oppbevares i minst 10 år etter utløpet av siste regnskapsår og sikres på en forsvarlig måte mot urettmessig endring, sletting eller tap.

§ 5-4. Noter til årsregnskapet

I årsregnskapet skal gis følgende tilleggsopplysninger i noter, med tydelig henvisning til hvilke elementer i årsregnskapet de knytter seg til:

1. Det skal gis en redegjørelse for hvordan rådets pensjonsforpliktelser er dekket.
2. Aksjer og andeler i selskaper som er ført opp som anleggsmidler skal spesifiseres etter selskap. Det skal opplyses om balanseført verdi, eventuell markedsverdi og eierandel i hvert selskap.
3. Det skal gis en spesifikasjon over samlede avsetninger og bruk av avsetninger i regnskapsåret, samlet og for den enkelte fondstype.
4. Det skal gis en sammenfattende oversikt over transaksjoner som er ført mot kapitalkontoen i løpet av regnskapsåret.

§ 5-5. Grunnleggende regnskapsprinsipper og god kommunal regnskapsskikk

All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører fellestrådet/menighetsrådets virksomhet skal fremgå av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet skal ikke forekomme.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger skal regnskapsføres brutto. Dette gjelder også for de interne finansieringstransaksjonene. Det skal således ikke gjøres fradrag for tilhørende inntekter til utgiftene, og heller ikke skal inntektene framstå med fradrag for eventuelle tilhørende utgifter.

Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke når årsregnskapet avsluttes. Dette skal likevel ikke medføre at avleggelsen av årsregnskapet må forskyves utover de frister som er bestemt, jf. § 5-7.

For lån skal kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året føres i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, registreres som memoriapost.

I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet for vedkommende år. Justering i henhold til eksakt beløp foretas i det påfølgende regnskapsår.

Årsregnskapet skal føres i overensstemmelse med god kommunal regnskapsskikk, både når det gjelder selve regnskapsføringen og når det gjelder den økonomiske informasjonen årsregnskapet gir.

§ 5-6. Vurderingsregler

I balanseregnskapet er anleggsmidler definert som eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for soknet. Anleggsmidler som fellestrådet på vegne av soknene har forvaltningsansvaret for, jf. kirkelovens § 14, skal aktiveres i fellestrådet balanseregnskap.

Andre eiendeler er omløpsmidler. Omløpsmidler skal vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler skal vurderes til virkelig verdi.

Anleggsmidler skal vurderes til anskaffelseskost. Anleggsmidler som har begrenset økonomisk levetid, skal avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet.

Avskrivningene skal starte senest året etter at anleggsmidlet er anskaffet eller tatt i bruk av virksomheten.

Anleggsmidler skal nedskrives til virkelig verdi i balansen ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Nedskrivningen skal reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

§ 5-7. Årsavslutningen, regnskapsfrister og behandlingen av årsregnskap

Årsregnskap og årsrapport fremlegges av den rådets økonomireglement bestemmer. Regnskapet skal være fremlagt innen 15. februar i året etter regnskapsåret. Årsregnskapet og årsrapporten fastsettes av rådet og undertegnes av rådets leder og daglig leder der det finnes, og legges fram for revisor innen 1. mars. Revisor skal for hvert regnskapsår avgi revisjonsberetning til rådet innen 1. april.

Dersom driftsregnskapet ved regnskapsavslutningen viser seg å gi et regnskapsmessig merforbruk, skal dette reduseres ved å:

1. Stryke eventuelle budsjetterte overføringer fra driftsregnskapet til finansiering av utgifter i årets investeringsregnskap.
2. Stryke eventuelle avsetninger til ubundne fond.
3. Stryke budsjettert inndekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk.

Strykninger gjennomføres inntil en har tilfredsstilt kravet om at det ikke er foretatt avsetninger/overføringer som ikke er unntatt fra strykninger, samtidig som at fellestrådet/menighetsrådet har et regnskapsmessig merforbruk. Strykninger av budsjettert inndekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk kan først skje når strykninger etter pkt. 1 og 2 er gjennomført.

Unntatt fra bestemmelsene om strykninger er avsetninger som er begrunnet i at midlene i medhold av lov, forskrift eller avtale er reservert særskilte formål.

Dersom utgifter, utbetalinger og avsetninger i investeringsregnskapet ikke fullt ut kan finansieres av inntekter, innbetalinger og bruk av avsetninger i investeringsregnskapet, skal det udekkede beløpet føres opp til dekning på investeringsbudsjettet i det år regnskapet legges fram. Det udekkede beløpet skal først reduseres ved å redusere budsjetterte avsetninger finansiert av inntekter i investeringsregnskapet og ved å overføre budsjettert, ikke disponert bruk av ubundne investeringsfond til prosjekter med manglende finansiell dekning.

Eventuelle udisponerte beløp i investeringsregnskapet føres opp til inntekt i investeringsbudsjettet i det år regnskapet legges fram.

§ 6. Revisjon

Regnskapet skal revideres av kommunerevisor, statsautorisert revisor eller registrert revisor.

For menighetsråd i flersoknskommuner kan fellestrådet godkjenne eller velge annen revisor enn nevnt ovenfor. Bestemmelsen gjelder når menighetsrådets inntekter ikke var høyere enn kr 250.000,- i henhold til siste års regnskap.

Revisjonsberetning avgis til vedkommende råd innen frister som fremkommer i § 5–7 i denne forskriften. Dersom revisor ikke avgir positiv uttalelse om godkjenning av regnskapet, skal kopi av revisjonsberetningen sendes bispedømmerrådet, som kan oppnevne et utvalg på tre medlemmer til å vurdere tiltak. Utvalgets medlemmer kan ikke være medlemmer av vedkommende råd.

Dersom det ikke er avlagt regnskap innen 1. juli i året etter regnskapsåret, skal revisor innberette dette til bispedømmerrådet.

§ 7. Rapportering

Kirkelige fellestråd og menighetsråd skal avgi opplysninger fra de kirkelige regnskapene til departementet eller til den departementet bestemmer.

Rapporteringen fra kirkelig fellestråd, og fra menighetsråd i ettsoknskommuner, skal skje i henhold til forskriftens vedlegg 3 og 4A. Vedlegg 4A skal spesifiseres i henhold til funksjonene Kirkelig administrasjon, Kirker, Kirkegårder og Annen kirkelig virksomhet. Anskaffelse og anvendelse av midler som vedrører flere funksjoner skal være fordelt på berørte funksjoner. Dersom utgifter og inntekter er ført både i drifts- og investeringsregnskapet, skal vedlegg 4A være spesifisert i en driftsdel og investeringsdel.

Rapportering fra menighetsrådene i flersoknskommuner skal foretas i henhold til vedlegg 3 og 4B. For menighetsrådene i flersoknskommuner er det ikke krav til fordeling av utgiftsarter og inntektsarter på funksjoner. Dersom utgifter og inntekter er ført både i drifts- og investeringsregnskapet, skal vedlegg 4B være spesifisert i en driftsdel og investeringsdel.

For øvrig skal rapporteringen skje i henhold til de spesifikasjoner som fastsettes av departementet eller den departementet bestemmer.

§ 8. Økonomireglement

Fellestrådene og menighetsrådene skal vedta bestemmelser om økonomiforvaltningen i eget økonomireglement.

Dette skal minst inneholde bestemmelser om:

- delegering av myndighet
- utarbeidelse av budsjettforslag til kommunen
- vedtak og endring av årsbudsjett
- intern rapportering og budsjettoppfølging.

Økonomireglementet for menighetsråd i flersoknskommuner skal godkjennes av vedkommende kirkelige fellestråd.

§ 9. Finansforvaltning

De kirkelige fellestrådene og menighetsrådene skal forvalte sine midler slik at tilfredstillende avkastning kan oppnås, uten at det innebærer vesentlig finansiell risiko, og under hensyn til at det skal ha midler til å dekke sine betalingsforpliktelser ved forfall.

Vedkommende råd skal selv gi regler for finansforvaltningen.

I den grad finansformue plasseres i annet enn bankinnskudd skal rådet gjennom reglement ta stilling til:

- Formålet med forvaltningen
- Generelle rammer og begrensninger for forvaltningen
- Finansiell risiko
- Risikospredning
- Rutiner for rapportering fra forvalter.

Midler tilhørende bundne fonds skal ikke plasseres slik at de utsettes for finansiell risiko.

§ 10. Iverksetting

Forskriften gjelder fra 1. januar 2004. Fra samme tidspunkt oppheves forskrifter av 18. november 1996 nr. 1466 om budsjettordning, regnskapsføring og revisjon for kirkelige fellesråd og menighetsråd.

Vedlegg 1A

<i>Budsjettskjema – Driftsbudsjettet</i>		<i>Budsjett</i>	<i>Budsjett</i>	<i>Regnskap</i>
		<i>(år t)</i>	<i>(år t-1)</i>	<i>(år t-2)</i>
<i>Inntekter</i>				
1	600–659	Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter		
2	660–679	Salg av driftsmidler/fast eiendom		
3	700–789	Refusjoner/overføringer		
4	790	Kalk. inntekt ved komm. tj.ytingsavtale		
5	800–829	Statlige tilskudd		
6	830–839	Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune		
7	840–859	Tilskudd fra fellesråd/menighetsråd		
8	860–879	Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler		
9		<i>Sum driftsinntekter</i>	Sum (L1:L8)	
<i>Utgifter</i>				
10	010–099	Lønn og sosiale utgifter		
11	100–299	Kjøp av varer og tjenester		
12	300–389	Refusjoner/overføringer		
13	390	Kalk. utg. ved komm. tj.ytingsavtale		
14	400–479	Tilskudd og gaver		
15		<i>Sum driftsutgifter:</i>	Sum (L10:L14)	
16		<i>Brutto driftsresultat:</i>	(L9–L15)	
17	900–909	Renteinntekter og utbytte		
18	920–929	Mottatte avdrag på utlån		
19	500–509	Renteutgifter og låneomkostn.		
20	510–519	Avdrag på lån		
21	520–529	Utlån, kjøp av aksje, andeler o.l.		
22		<i>Netto finansinntekter/-utgifter</i>	Sum (L17+L18– L19–L20–L21)	
23	590	Avskrivninger		
24	990	Motpost avskrivninger		
25		<i>Netto driftsresultat</i>	Sum (L16+L22– L23+L24)	
<i>Interne finansieringstransaksjoner:</i>				
26	930	Bruk av udisponert fra tidl. år (overskudd)		
27	940–949	Bruk av disposisjonsfond		
28	950–959	Bruk av bundne fond		
29	960	Bruk av likviditetsreserve		
30		<i>Sum bruk av avsetninger</i>	Sum (L26:L29)	
31	530	Avsatt til dekning fra tidligere år (underskudd)		
32	540–549	Avsatt til disposisjonsfond		
33	550–559	Avsatt til bundne fond		
34	560	Avsatt til styrking av likviditetsreserven		
35	570	Overført til investeringsbudsjettet		
36		<i>Sum avsetninger</i>	Sum (L31:L35)	
		MERFORBRUK/MINDREFORBRUK = 0	L25+L30–L36	

Vedlegg 1B

		<i>Budsjettskjema – Investeringsbudsjettet</i>	<i>Budsjett (år t)</i>	<i>Budsjett (år t-1)</i>	<i>Regnskap (år t-2)</i>
1	010–299	Investeringer i anleggsmidler			
2	500	Renteutgifter, låneomkostninger			
3	510	Avdrag på lån (ekstraord.)			
4	520–529	Utlån, kjøp av aksjer, andeler o.l.			
6	540–560	Avsetninger			
7		<i>Årets finansieringsbehov</i>	Sum (L1:L6)		
		<i>Finansiert slik:</i>			
8	910	Bruk av lånemidler			
9	660–670	Inntekter fra salg av driftsmidler/fast eiend.			
10	700–779	Refusjoner			
11	800–879	Tilskudd til investeringer			
12	920	Mottatte avdrag på utlån (ekstraord.)			
13		<i>Sum ekstern finansiering</i>	Sum (L8:L12)		
14	970	Overført fra driftsbudsjettet			
15	940–960	Bruk av avsetninger			
16		<i>Sum finansiering</i>	Sum (L13:L16)		
17		<i>Udekket/udisponert = 0</i>	L7–L16		

Vedlegg 2A

		<i>Regnskapsskjema 1 – Driftsregnskapet</i>	<i>Regnskap (år t)</i>	<i>Regulert budsjett (år t)</i>	<i>Opprinn. budsjett (år t)</i>	<i>Regnskap (år t-1)</i>
		<i>Inntekter</i>				
1	600–659	Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter				
2	660–679	Salg av driftsmidler/fast eiendom				
3	700–789	Refusjoner/overføringer				
4	790	Kalk. inntekt ved komm. tj.ytingsavtale				
5	800–829	Statlige tilskudd				
6	830–839	Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune				
7	840–859	Tilskudd fra fellesråd/menighetsråd				
8	860–879	Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler				
9		<i>Sum driftsinntekter</i>	Sum (L1:L8)			
		<i>Utgifter</i>				
10	010–099	Lønn og sosiale utgifter				
11	100–299	Kjøp av varer og tjenester				
12	300–389	Refusjoner/overføringer				
13	390	Kalk. utg. ved komm. tj.ytingsavtale				
14	400–479	Tilskudd og gaver				
15		<i>Sum driftsutgifter:</i>	Sum (L10:L14) (L9–L15)			
16		<i>Brutto driftsresultat:</i>				
17	900–909	Renteinntekter og utbytte				
18	920–929	Mottatte avdrag på utlån				
19	500–509	Renteutgifter og låneomkostn.				
20	510–519	Avdrag på lån				
21	520–529	Utlån, kjøp av aksje, andeler o.l.				
22		<i>Netto finansinntekter/-utgifter</i>	Sum (L17+L18– L19–L20– L21)			
23	590	Avskrivninger				
24	990	Motpost avskrivninger				
25		<i>Netto driftsresultat</i>	Sum (L16+L22– L23+L-24)			

<i>Regnskapsskjema 1 – Driftsregnskapet</i>		<i>Regnskap</i>	<i>Regulert</i>	<i>Opprinn.</i>	<i>Regnskap</i>
		<i>(år t)</i>	<i>budsjett</i>	<i>budsjett</i>	<i>(år t-1)</i>
			<i>(år t)</i>	<i>(år t)</i>	
<i>Interne finansieringstransaksjoner:</i>					
26	930	Bruk av udisponert fra tidl. år (overskudd)			
27	940–949	Bruk av disposisjonsfond			
28	950–959	Bruk av bundne fond			
29	960	Bruk av likviditetsreserve			
30		<i>Sum bruk av avsetninger</i>	Sum		
			(L26:L29)		
31	530	Avsatt til dekning fra tidligere år (underskudd)			
32	540–549	Avsatt til disposisjonsfond			
33	550–559	Avsatt til bundne fond			
34	560	Avsatt til styrking av likviditetsreserven			
35	570	Overført til investeringsregnskapet			
36		<i>Sum avsetninger</i>	Sum		
			(L31:L35)		
	580	REGNSKAPSMESSIG MINDREFORBRUK (OVERSKUDD)	L25+L30–L36		
	980	REGNSKAPSMESSIG MERFORBRUK (UNDERSKUDD)	L25+L30–L36		

Vedlegg 2B

<i>Regnskapsskjema – Investeringsregnskapet</i>		<i>Regnskap</i>	<i>Regulert</i>	<i>Opprinn.</i>	<i>Regnskap</i>
		<i>(år t)</i>	<i>budsjett</i>	<i>budsjett</i>	<i>(år t-1)</i>
			<i>(år t)</i>	<i>(år t)</i>	
1	010–299	Investeringer i anleggsmidler			
2	500	Renteutgifter, låneomkostninger			
3	510	Avdrag på lån (ekstraord.)			
4	520–529	Utlån, kjøp av aksjer, andeler o.l.			
6	540–560	Avsetninger			
7		<i>Årets finansieringsbehov</i>	Sum (L1:L6)		
		<i>Finansiert slik:</i>			
8	910	Bruk av lånemidler			
9	660–670	Inntekter fra salg av driftsmidler/fast eiend.			
10	700–779	Refusjoner			
11	800–879	Tilskudd til investeringer			
12	920	Mottatte avdrag på utlån (ekstraord.)			
13		<i>Sum ekstern finansiering</i>	Sum (L8:L12)		
14	970	Overført fra driftsregnskapet			
15	940–960	Bruk av avsetninger			
16		<i>Sum finansiering</i>	Sum		
			(L13:L16)		
17	580/980	<i>Udekket/udisponert</i>	L7–L16		

Vedlegg 3

<i>Regnskapsskjema – BALANSE</i>		<i>Regnskap</i>	<i>Regnskap</i>
		<i>(år t)</i>	<i>(år t-1)</i>
<i>EIENDELER:</i>			
<i>A</i>	<i>Kap 2.2</i>	<i>Anleggsmidler</i>	
	2.27–2.29	Faste eiendommer og anlegg	
	2.24–2.26	Utstyr, maskiner og transportmidler	
	2.22–2.23	Utlån	
	2.21	Aksjer og andeler	
<i>B</i>	<i>Kap 2.1</i>	<i>Omløpsmidler</i>	
	2.13–2.17	Kortsiktige fordringer	
	2.18	Aksjer og andeler	

<i>Regnskapsskjema – BALANSE</i>		<i>Regnskap</i>	<i>Regnskap</i>
		<i>(år t)</i>	<i>(år t-1)</i>
2.12	Sertifikater		
2.11	Obligasjoner		
2.10	Kasse, bankinnskudd		
<i>C</i>	<i>SUM EIENDELER:</i>	<i>(A+B)</i>	
	<i>EGENKAPITAL OG GJELD:</i>		
<i>D</i>	<i>Kap 2.5 Egenkapital</i>		
2.56–2.58	Disposisjonsfond		
2.51–2.52	Bundne driftsfond		
2.53–2.54	Ubundne investeringsfond		
2.55	Bundne investeringsfond		
2.5950	Regnskapsmessig mindreforbruk (Udisp. overskudd)		
2.5900	Regnskapsmessig merforbruk (Uinndekket underskudd)		
2.5980	Likviditetsreserve		
2.5990	Kapitalkonto		
	<i>Gjeld</i>		
<i>E</i>	<i>Kap 2.4 Langsiktig gjeld</i>		
2.41–2.42	Ihendehaverobligasjonslån		
2.43–2.44	Sertifikatlån		
2.45–2.49	Andre lån		
<i>F</i>	<i>Kap 2.3 Kortsiktig gjeld</i>		
2.31	Kassekredittlån		
2.32–2.39	Annen kortsiktig gjeld		
<i>G</i>	<i>SUM GJELD OG EGENKAPITAL:</i>	<i>(D+E+F)</i>	
<i>Kap 2.9</i>	<i>Memoriakonti</i>		
2.9100	Ubrukte lånemidler		
2.9200–2.9899	Andre memoriakonti		
2.9999	Motkonto for memoriakontiene		

Vedlegg 4A

Kontoplan for fellesråd og menighetsråd i ettsoknskommuner.

1. Funksjonsinndeling

Under funksjonen Kirkelig administrasjon føres alle utgifter/inntekter som er relatert til driften av fellesrådet og tilhørende administrasjon, herunder lønn til daglig leder og administrativt personale for øvrig, kontorutgifter, møteutgifter mv.

Under funksjonen Kirker føres alle utgifter og inntekter som har forbindelse med kirkebygget og den gudstjenestelige virksomhet som foregår i kirken. Det vil gjelde utgifter til bygging, drift og vedlikehold av kirker, utgifter til stillinger for kirketjener, klokker, organist/kantor, utgifter til inventar og utstyr mv. Også inntekter relatert til kirkene, for eksempel ved utleie, skal føres under denne funksjonen.

Under funksjonen Kirkegårder føres alle utgifter og inntekter som har forbindelse med kirkegårdsdriften, bl.a. utgifter til anlegg og drift av kirkegårder, herunder gravkapeller, lønn til kirkegårdsarbeidere og avgift ved feste av grav. Også eventuelle utgifter/inntekter ved drift av krematorier hører inn under denne funksjonen.

Under funksjonen Annen kirkelig virksomhet føres alle utgifter knyttet til virksomhet innen undervisning, diakoni, kirkemusikk og andre liknende tiltak.

Dersom det er ønskelig kan funksjonene deles inn i underfunksjoner for eksempel for den enkelte kirke eller aktivitet, men ved rapporteringen av regnskapsdata skal kun funksjonene som er omtalt benyttes.

2. Artsinndeling

Nedenfor følger obligatorisk artsinndeling. Dersom det er ønskelig kan denne inndelingen for internt bruk bygges ut med flere siffer.

<i>Utgifter</i>	<i>Forklaring</i>
010 Lønn	
010 Fastlønn	Lønn for fast ansatte i faste stillinger. Lønn for vikar for fast ansatt i ulønnet permisjon/lønn for personer engasjert i ledig stilling. Avtalefestede tillegg, helge- og høytidstillegg, T-tillegg.

020 Vikarer	Vikarutgifter som kommer i tillegg til fast lønnsutbetaling under stillinger art 010, for eksempel vikarlønn for personer som har permisjon med lønn fra sin stilling.
030 Ekstrahjelp	Lønnsutgifter for midlertidig stillinger. Sommerhjelp, sesonghjelp, engasjementer.
040 Overtid	Overtidsbetaling utover fast regulativlønn, fast overtidsgodtgjøring.
050 Annen lønn	Lønnsutgifter til lærlinger, stipendiater, sysselsettingstiltak.
060 Trekkpliktige godtgjørelser	Trekkpliktig stipend, honorar (trekkpliktig), fri avis, overskudd på godtgjørelser jf. art 160 og art 165.
080 Godtgjørelse folkevalgte	Tapt arbeidsfortjeneste til medlemmer av menighetsråd og fellesråd, lønn til menighetsrådets/fellesrådets leder, møtegodtgjøring.
090 Pensjonsinnskudd	Pensjonkassen, for eksempel KLP eller egen pensjonskasse, AFP.
095 Trekkpliktige forsikringsordninger	Kollektive ulykkes- og gruppelevsforikringer, arbeidsgiveravgiftspliktige forsikringsordninger.
099 Arbeidsgiveravgift <i>Varer og tjenester</i>	Arbeidsgiveravgift av artene 010–095.
100 Kontormateriell	Forbruksmateriell, abonnementer på tidsskrifter, faglitteratur, driftsutgifter til kontormaskiner og skrivere mv.
110 Aktivitetsrelatert forbruksmateriell/utstyr/tjenester	Utgifter ved forbruk av materiell/utstyr/tjenester ved virksomhetsutøvelse etter kirkelovens § 9 og § 14, bl.a. ved dåpsopplæring (Min Kirkebok), ved konfirmasjon (for eksempel ved utdeling av NT), ved gravferd (for eksempel anskaffelse av urne), ved gudstjenester (for eksempel betaling av kor) m.m.
120 Annet forbruksmateriell	Utgifter ved forbruk av varer og tjenester som ikke dekkes av art 100 og 110, bl.a. velferdstiltak, tjenestedrakt, rengjøringsmateriell, mat etc.
130 Post, bank, telefoni og datalinjer	Porto, banktjenester, abonnementsavgift og tellerskritt til telefon/mobiltelefon, datakommunikasjon mv.
140 Annonser, reklame, informasjon og representasjon	Stillingsannonser og kunngjøring, informasjon, gaver ved representasjon mv.
150 Opplæring, kurs (ikke oppgavepliktige)	Opplæringstiltak for ansatte, kursavgifter, utgifter til kursholder.
155 Reiseutgifter, opplæring (ikke oppgavepliktige)	Reiseutgifter i forbindelse med kurs, opplæring.
160 Utgifter og godtgjørelser for reiser og diett, bil mv. som er oppgavepliktige, men ikke trekkpliktige	Skyssgodtgjørelse, reisegodtgjørelse for kurs, kjøregodtgjørelse, kostgodtgjørelse.
165 Andre oppgavepliktige, men ikke trekkpliktige ytelser	Telefongodtgjørelse, flyttegodtgjørelse, stipend som ikke er trekkpliktige, oppgavepliktige konsulenthonorar mv.
170 Reiseutgifter/drif av egne transportmidler	Ikke oppgavepliktige reiseutgifter (tog, buss, fly mv.), drift av egne maskiner og transportmidler, årsavgift og forsikring for transportmidler og maskiner, drivstoff, vedlikehold mv.
180 Energi	Elektrisk kraft mv. til belysning og oppvarming. Olje, parafin, ved til oppvarming.
185 Forsikringer	Forsikring av bygninger og anlegg. Forsikring av personer/personell som ikke er trekk- og oppgavepliktig, jf. art 095.
190 Leie av lokaler og grunn	Husleie, festeavgift mv.
195 Avgifter, gebyrer og lisenser	Kontingenter, kommunale avgifter, eiendomsavgifter, kopieringsavtale, lisenser på dataprogram mv.
200 Inventar og utstyr	Kjøp, leie/leasing av inventar og utstyr inkludert innkjøps-/eller anskaffelsesutgifter. Anskaffet for varig eie eller lengre bruk i virksomheten. Kontorinventar, kontorutstyr, kommunikasjonsutstyr, utsmykning, salmebøker, verktøy, kjøkkenutstyr, musikkinstrumenter, noter mv.
210 Leie, leasing, kjøp av transportmidler	Alle utgifter i forbindelse med kjøp og leie av transportmidler inkl. innkjøpsutgifter.
220 Leie, leasing, kjøp av maskiner	Alle utgifter i forbindelse med kjøp og leie av maskiner inkludert innkjøpsutgifter. Kopimaskin, oppvaskmaskin, traktor, gravemaskin, etc.

230	Vedlikehold og byggetjenester, nybygg	Alle utgifter knyttet til kjøp av tjenester for vedlikehold av bygg, anlegg og utstyr. Alle utgifter knyttet til kjøp av tjenester ved nybygg og etablering nye anlegg (gravlund, park).
240	Serviceavtaler og reparasjoner	Serviceavtaler for teknisk infrastruktur (IT, maskiner mv.), brannvarslingsanlegg, alarmsystemer mv. og mindre reparasjoner som utgjør en del av slike avtaler.
250	Materialer til vedlikehold	Utgifter til materiale ved vedlikehold av bygninger, anlegg mv. som fellesrådet/menighetsrådet utfører selv.
260	Renhold, vaskeri og vaktmestertjenester	Kjøp av tjenester knyttet til rengjøringstjenester mv.
265	Vakthold og vektertjenester, alarmsystemer	Kjøp av tjenester knyttet til vakthold og utgifter til alarmsystemer.
270	Konsulenttjenester/kjøpte tjenester	Juridisk bistand, kontrolloppgaver (revisjon), regnskapstjenester. Jf. art 165 for utbetaling av oppgavepliktige konsulenthonorar.
280	Grunnerverv	Kjøp av tomt og grunn (salgssum). Dokumentavgift og tinglysingsgebyr. Gjelder kun for investeringsregnskapet.
285	Kjøp av eksisterende bygg og anlegg	Kjøp av bygg og anlegg (salgssum). Dokumentavgift og tinglysningsgebyr. Gjelder kun for investeringsregnskapet.
	<i>Refusjoner (utgifter)</i>	
300	Refusjon til staten/statlige institusjoner	For eksempel utgiftsrefusjon til bispedømmerrådet.
330	Refusjon til kommune	For eksempel ved at kommunen har forskuttert utgifter for fellesrådet, jf. art 390.
340	Refusjon til fellesråd	For eksempel ved at andre fellesråd har forskuttert utgifter for fellesrådet gjennom for eksempel samarbeidsprosjekter, ivaretagelse av arbeidsgiveransvar etc.
350	Refusjon til menighetsråd	For eksempel ved at menighetsråd har forskuttert utgifter for fellesrådet.
370	Refusjoner til andre	For eksempel ved at andre (frivillige organisasjoner) har forskuttert utgifter for fellesrådet.
380	Interne overføringer	
390	Kalkulatoriske utgifter ved kommunal tjenesteyting	Kalkulatorisk verdi av tjenester som kommunen yter etter avtale, jf. kirkelovens § 15 fjerde ledd. Beløpet som utgiftsføres skal være identisk med beløpet under art 790.
	<i>Tilskudd og gaver til andre</i>	
400	Tilskudd til staten/statlige institusjoner	Overføring/gave til for eksempel bispedømmerrådet uten konkret krav til gjenytelse.
430	Tilskudd til kommunen/kommunale institusjoner	
440	Tilskudd/gaver til fellesråd	
450	Tilskudd/gaver til menighetsråd	
465	Overføring av ofringer/innsamlede midler til andre	Overføring av midler fra ofringer, innsamlingsaksjoner. Beløpet skal være identisk med inntekter under art 865.
470	Tilskudd/gaver til andre	Overføring av midler til for eksempel frivillige organisasjoner som ikke er samlet inn gjennom særskilt innsamlingsaksjon, jf. art 465.
	<i>Finansieringsutgifter</i>	
500	Renteutgifter	Renteutgifter, låneomkostninger, kurstap vedrørende finansielle instrumenter.
510	Avdragsutgifter	
520	Utlån, kjøp av aksjer og andeler	
530	Dekning av tidligere års negative regnskapsmessige merforbruk	
540	Avsetninger til ubundne fond	
550	Avsetninger til bundne fond	
560	Avsetning til likviditetsreserven	
570	Overføring til investeringsregnskapet	<i>Gjelder kun for driftsregnskapet</i>
580	Regnskapsmessig overskudd	
590	Avskrivninger	<i>Gjelder kun for driftsregnskapet</i>

<i>Inntekter</i>	<i>Forklaring</i>
<i>Salg, egenbetaling og avgifter</i>	
600 Brukerbetaling ved kirkelige tjenester	Inntekter fra betaling i forbindelse med vigsel og gravferd.
610 Betaling fra deltakere	Deltakerbetaling (egenandeler) ved kurs, leirer, reiser, betaling fra foreldre, kontingenter mv.
620 Salg av varer og tjenester, gebyrer mv. utenfor avgiftsområdet	Salgs- og leieinntekter (ekskl. husleie) av varierende karakter som er avgiftsfrie (jf. art 650). Mva.-reglene bestemmer hva som skal føres her.
630 Husleieinntekter/utleie av lokaler/festeavgift	Leieinntekter fra personalboliger, festeavgifter for gravplass m.m., utleie av lokaler (kirken, menighetshus etc.)
650 Avgiftspliktig salg av varer og tjenester	Mva.-pliktige salgsinntekter, jf. art 620 og art 660.
660 Salg av driftsmidler	Inntekter fra salg av driftsmidler. Dersom middelet ved anskaffelse har vært definert som kapitalutgift (og aktivert i balanseregnskapet) føres inntekten som kapitalinntekt. Mva.-pliktig salg føres på art 650.
670 Salg av fast eiendom	Inntekter fra salg av tomt, bygning m.m.
<i>Refusjoner (Inntekter)</i>	
700 Refusjoner fra staten/statlige institusjoner	Refusjon fra Aetat. Refusjonsinntekter for ivaretagelse av oppgaver etter avtale med bispedømmerrådet.
710 Sykelønnsrefusjon/refusjoner fra trygdeetaten	Sykelønnsrefusjon fra folketrygden, refusjon for fødselspenger.
730 Refusjon fra kommunen/kommunale institusjoner	Refusjonsinntekter for ivaretagelse av oppgaver etter avtale med kommunen. Kompensasjon for merverdiavgift.
740 Refusjon fra fellesråd	For eksempel ved at fellesrådet har forskuttert utgifter for andre fellesråd (For eksempel ved samarbeidsprosjekter eller ivaretagelse av arbeidsgiveransvar).
750 Refusjon fra menighetsråd	For eksempel ved at fellesrådet har forskuttert utgifter for menighetsråd (For eksempel ved samarbeidsprosjekter eller ivaretagelse av arbeidsgiveransvar).
770 Refusjon fra andre	For eksempel ved at fellesrådet har forskuttert utgifter for andre (frivillige organisasjoner).
780 Interne overføringer	Skal være lik 380 for virksomheten totalt.
790 Kalkulatoriske inntekter ved kommunal tjenesteyting	Kalkulatorisk verdi av tjenester som kommunen yter etter avtale, jf. kirkelovens § 15 fjerde ledd. Beløpet som inntektsføres skal være identisk med beløpet utgiftsført under art 390.
<i>Tilskudd og gaver fra andre</i>	
800 Tilskudd fra staten/statlige institusjoner	Tilskudd fra bispedømmerrådene til kirkelig virksomhet i kommunen, diakoni og undervisning, OVF-midler (Opplysningsvesenets fond), Kirkerådet mv.
830 Tilskudd fra kommunen/kommunale institusjoner	Finansiell overføring fra egen kommune.
840 Tilskudd fra fellesråd	
850 Tilskudd fra menighetsråd	
860 Offer/innsamlet til egen virksomhet	
865 Offer/innsamlet til annen virksomhet (eksterne offer)	Skal være identisk med art 465.
870 Tilskudd/gaver fra andre	
<i>Finansinntekter</i>	
900 Renteinntekter	Renteinntekter, kursgevinster vedrørende finansielle instrumenter.
910 Bruk av lån	
920 Mottatte avdrag på utlån, aksjesalg, andeler mv.	
930 Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	
940 Bruk av ubundne fond	
950 Bruk av bundne fond	
960 Bruk av likviditetsreserve	
970 Overført fra driftsregnskap	<i>Gjelder kun for investeringsregnskapet</i>
980 Regnskapsmessig underskudd	Dersom det etter bruk av avsetninger fortsatt er underskudd skal det føres her.

990 Motpost avskrivninger

Gjelder kun for driftsregnskapet.

Motpost til avskrivninger som de enkelte funksjonene er belastet med, jf. art 590. Inntektsføring av avskrivningene behøver ikke fordeles på funksjoner, men inntektsført beløp skal være lik summen av art 590.

*Vedlegg 4B**Kontoplan for menighetsråd i flersoknskommuner*1. *Funksjonsinndeling*

Det er ikke stilt som krav til menighetsrådene i flersoknskommuner at utgifter og inntekter skal fordeles på ulike funksjoner. Dersom det er ønskelig kan imidlertid menighetsrådene fordele utgifter og inntekter på ulike funksjoner, for eksempel etter aktivitet, men ved rapporteringen av regnskapsdata skal utgiftsartene og inntektsartene ikke være spesifisert på funksjoner.

2. *Artsinndeling*

Nedenfor følger obligatorisk artsinndeling. Denne er noe mindre detaljert enn tilsvarende inndeling for fellerådene, men har samme oppbygging. For artene 010–099 og 100–299 kan menighetsrådene i flersoknskommuner benytte samme inndeling som fellerådene, eller inndeling som rådet finner hensiktsmessig. Dersom det er ønskelig kan artsinndelingen for internt bruk også bygges ut med flere siffer.

	<i>Utgifter</i>	<i>Forklaring</i>
010–099	Lønn, sosiale utgifter, arbeidsgiveravgift	Lønnsutgifter faste stillinger, vikarer, engasjementer etc., pensjonsutgifter, arbeidsgiveravgift
100–299	Kjøp av varer, tjenester og utstyr	Utgifter til materiell, utstyr, kurs, reiser, maskiner, ulike tjenester etc.
300	Refusjon til staten/statlige institusjoner	For eksempel ved at bispedømmerådet har forskuttert utgifter for menighetsrådet.
330	Refusjon til kommune	For eksempel ved at kommunen har forskuttert utgifter for menighetsrådet, jf. også art 390.
340	Refusjon til felleråd	For eksempel ved at felleråd har forskuttert utgifter for menighetsrådet gjennom samarbeidsprosjekter, ivaretagelse av arbeidsgiveransvar etc.
350	Refusjon til menighetsråd	For eksempel ved at andre menighetsråd har forskuttert utgifter for menighetsrådet.
370	Refusjoner til andre	For eksempel ved at andre (frivillige organisasjoner) har forskuttert utgifter for menighetsrådet.
390	Kalkulatoriske utgifter ved kommunal tjenesteyting	Kalkulatorisk verdi av tjenester som kommunen yter etter avtale, jf. kirkelovens § 15 fjerde ledd. Beløpet som utgiftsføres skal være identisk med beløpet under art 790.
400	Tilskudd til staten/statlige institusjoner	Overføring/gave til for eksempel bispedømmerådet uten konkret krav til gjenytelse.
430	Tilskudd til kommunen/kommunale institusjoner	
440	Tilskudd/gaver til felleråd	
450	Tilskudd/gaver til menighetsråd	
465	Overføring av ofringer/innsamlede midler til andre	Overføring av midler fra ofringer, innsamlingsaksjoner. Beløpet skal være identisk med inntekter under art 865.
470	Tilskudd/gaver til andre	Overføring av midler til for eksempel frivillige organisasjoner som ikke er samlet inn gjennom særskilt innsamlingsaksjon, jf. art 465.
500	Renteutgifter	Renteutgifter, låneomkostninger etc.
510	Avdragsutgifter	
520	Utlån, kjøp av aksjer og andeler	
530	Dekning av tidligere års negative regnskapsmessige merforbruk	
540	Avsetninger til ubundne fond	
550	Avsetninger til bundne fond	
560	Avsetning til likviditetsreserven	
570	Overføring til investeringsregnskapet	<i>Gjelder kun for driftsregnskapet</i>

580	Regnskapsmessig overskudd	
590	Avskrivninger	<i>Gjelder kun for driftsregnskapet</i> Utgiftsført beløp skal være lik art 990.
	<i>Inntekter</i>	<i>Forklaring</i>
600	Brukerbetaling ved kirkelige tjenester	Inntekter fra betaling i forbindelse med for eksempel vigsel og gravferd.
610	Betaling fra deltakere	Deltakerbetaling (egenandeler) ved kurs, leirer, reiser, betaling fra foreldre, kontingenter mv.
620	Salg av varer og tjenester, gebyrer mv. utenfor avgiftsområdet	Salgs- og leieinntekter (ekskl. husleie) av varierende karakter som er avgiftsfrie (jf. art 650). Mva.-reglene bestemmer hva som skal føres her.
630	Husleieinntekter/utleie av lokaler/festeavgift	
650	Avgiftspliktig salg av varer og tjenester	Mva.-pliktige salgsinntekter, jf. art 620 og art 660.
660	Salg av driftsmidler	Inntekter fra salg av driftsmidler. Dersom middelet ved anskaffelse har vært definert som kapitalutgift (og aktivert i balanseregnskapet) føres inntekten som kapitalinntekt. Mva.-pliktig salg føres på art 650.
670	Salg av fast eiendom	Inntekter fra salg av tomt, bygning m.m.
700	Refusjoner fra staten/statlige institusjoner	Refusjon fra Aetat. Refusjonsinntekter for ivaretagelse av oppgaver etter avtale med bispedømmerrådet.
710	Sykelønnsrefusjon/refusjoner fra trygdeetaten	Sykelønnsrefusjon fra folketrygden, refusjon for fødselspenger.
730	Refusjon fra kommunen/kommunale institusjoner	Refusjonsinntekter for ivaretagelse av oppgaver etter avtale med kommunen. Kompensasjon for merverdiavgift.
740	Refusjon fra fellelsråd	For eksempel ved at menighetsrådet har forskuttert utgifter for fellelsråd.
750	Refusjon fra menighetsråd	For eksempel ved at menighetsrådet har forskuttert utgifter for andre menighetsråd.
770	Refusjon fra andre	For eksempel ved at menighetsrådet har forskuttert utgifter for andre bl.a. frivillige organisasjoner mv.
790	Kalkulatoriske inntekter ved kommunal tjenesteyting	Kalkulatorisk verdi av tjenester som kommunen yter etter avtale, jf. kirkelovens § 15 fjerde ledd. Beløpet som inntektsføres skal være identisk med beløpet utgiftsført under art 390.
800	Tilskudd fra staten/statlige institusjoner	Tilskudd fra bispedømmerrådene til kirkelig virksomhet i kommunen, diakoni og undervisning, OVF-midler (Opplysningsvesenets fond), Kirkerådet mv.
830	Tilskudd fra kommunen/kommunale institusjoner	Finansiell overføring fra egen kommune.
840	Tilskudd fra fellelsråd	Tilskudd fra fellelsråd som ikke er knyttet opp til særskilte ytelser.
850	Tilskudd fra menighetsråd	Tilskudd fra andre menighetsråd.
860	Offer/innsamlet til egen virksomhet	
865	Offer/innsamlet til annen virksomhet	Inntekter fra ofringer, innsamlingsaksjoner som skal utbetales til andre. Beløpet skal være identisk med utgifter under art 465.
870	Tilskudd/gaver fra andre	
900	Renteinntekter	
910	Bruk av lån	
920	Mottatte avdrag på utlån, aksjesalg, andeler mv.	
930	Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	
940	Bruk av ubundne fond	
950	Bruk av bundne fond	
960	Bruk av likviditetsreserve	
970	Overført fra driftsregnskapet	<i>Gjelder kun for investeringsregnskapet</i>
980	Regnskapsmessig underskudd	
990	Motpost avskrivninger	<i>Gjelder kun for driftsregnskapet. Inntektsført beløp skal være lik art 590.</i>

Kommentarer

Kommentar til § 1

Med «økonomiforvaltningen» menes alle prosesser og rutiner knyttet til planlegging, budsjettering, regnskap, rapportering, finansforvaltning og revisjon i fellesråd og menighetsråd.

Det vil ligge til respektive fellesråd/menighetsråd å avklare hvilke virksomheter som kommer inn under bestemmelsene «virksomheter under fellesrådet/menighetsrådet» og «samarbeidstiltak». Slik avgrensning/avklaring vil for eksempel være aktuelt i forhold til virksomhet som drives av landsdekkende kristelige organisasjoner.

For problemstillinger og forhold som ikke er regulert eller omtalt i denne forskrift vises det til relevante bestemmelser i tilsvarende forskrifter for kommunene fastsatt av Kommunal og regionaldepartementet i medhold av kommunelovens kap. 8 og 9.

Kommentar til § 2

Investeringsbudsjett/investeringsregnskap erstatter de tidligere begrepene kapitalbudsjett/kapitalregnskap.

Kommentar til § 3

Etter forskriften er det ikke obligatorisk for menighetsrådene i flersoknskommuner å utarbeide økonomiplan. De skal imidlertid levere innspill til fellesrådets økonomiplan når fellesrådet ber om det.

Kommentar til § 4

Kommentar til § 4-1

Bestemmelsen følger av kirkeloven § 15. Det er ingen legal begrensning i hva fellesrådet kan fremme i sitt budsjettforslag til kommunen, men det bør av forslaget fremgå hvilke utgiftsformål som kommunene har et lovfestet ansvar for, jf. kirkelovens § 15. Også inntekter, for eksempel fra kirkegårdene, skal inngå i budsjettforslaget, jf. gravferdslovens § 3 og § 21.

Kommunen kan ellers gi nærmere retningslinjer om prosedyrer og frister for innsendelse av budsjettforslaget, hvor spesifisert forslaget skal være mv. og vil også kunne kreve innsyn i fellesrådets og menighetsrådenes samlede økonomiske situasjon som grunnlag for sin behandling av budsjettforslaget.

Fellesrådet må selv finne fram til rutiner for innhenting av nødvendig budsjettinformasjon fra de enkelte menighetsrådene. Da fellesrådet er gitt myndighet til å fremme budsjettforslaget til kommunen på vegne av soknene, er det fellesrådets ansvar å foreta eventuelle prioriteringer mellom ulike tiltak.

Kommentar til § 4-2

Budsjettet skal baseres på de budsjettprinsipper som fremgår av denne forskriften. Bestemmelsene instituerer en plikt for kirkelige fellesråd og menighetsråd til å utarbeide et årsbudsjett. Budsjettet er det sentrale styringsverktøyet for virksomheten og må fremstilles slik at det gir et godt grunnlag for økonomisk styring i løpet av året.

Kommentar til § 4-3

Bestemmelsene om årsbudsjettets innhold må ses i sammenheng med tilsvarende bestemmelse om årsregnskapet i § 5. Etter anordningsprinsippet skal forventede inntekter og utgifter tas med uavhengig av om de kan påregnes å være betalt eller ikke ved budsjettårets utgang. Det vises for øvrig til § 5 om regnskap, jf. § 5-5.

Kommentar til § 4-4

Det er ikke satt nærmere krav til rapporteringens form eller hyppighet. Betegnelsen «gjennom budsjettåret» angir at det minst må skje en rapportering per halvår.

Kommentar til § 5

Kommentar til § 5-1

Bestemmelsene om årsregnskap innebærer at regnskapene for kirkelige fellesråd og menighetsråd fortsatt skal følge prinsipper som gjelder for kommunale regnskap. Regnskapsforskriften som ble fastsatt for kommunene med virkning fra 2001 er mer rammepreget enn tidligere. Det ble samtidig inntatt bestemmelser om god kommunal regnskapsskikk. Dette begrepet er også inntatt i denne forskriften. Det vises til kommentarene til § 5-5 for nærmere forklaring av dette begrepet.

Til pkt. 3 vises det til departementets rundskriv V-06-03 av 20. januar 2003 der det framgår at bestemmelsene om regnskapsføring av pensjonskostnader for kommunene ikke gjelder for fellesråd og menighetsråd.

Det er ikke gitt bestemte formkrav for årsrapporten. I § 9 i reglene om formene for menighetsrådets og kirkelige fellesråds virksomhet, fastsatt av Kirkemøtet 1996, finnes bestemmelser om at det skal utarbeides årsrapport. Bestemmelsene i forskriftens § 5-1 må forstås slik at i årsrapporten også omtales relevante forhold i tilknytning til fellesrådets/menighetsrådets økonomi.

Kommentar til § 5-2

Bestemmelsene om årsregnskapets innhold må ses i sammenheng med tilsvarende bestemmelse om årsbudsjettet i kapittel 4. Bestemmelsene om separate drifts- og investeringsregnskap er nå gjort obligatorisk på linje med bestemmelsene i de kommunale regnskapsforskrifter. Det vil i tilknytning til de kommunale regnskapsforskriftene

etableres regnskapsstandarder som angir nærmere føringer for skillet mellom hva som skal føres i henholdsvis drifts- og investeringsregnskapet. Det antas at kravene om beløpsmessig vesentlighet vil medføre at det for mange menighetsråd ikke vil være aktuelt å bruke eget investeringsregnskap. Kravet om at budsjettbeløp skal medtas i regnskapsoppstillingen refererer seg til det gyldige budsjett på regnskapsavslutningstidspunkt. Det vil si inkludert eventuelle budsjettendringer som er vedtatt gjennom regnskapsåret. De kommunale regnskapsforskrifter har krav om at både opprinnelig vedtatt og regulert budsjett skal medtas. Det vil selvsagt være anledning til å medta begge kolonner for å øke informasjonsverdien.

Kommentar til § 5–3

Regnskapene til fellesrådene og menighetsrådene i ettsoknskommuner skal følge den artsinndeling som følger av vedlegg 4A. Utgifter og inntekter for disse rådene skal være spesifisert under funksjonene kirkelige administrasjon, kirker, kirkegårder og andre kirkelige formål. Menighetsrådenes regnskaper skal følge den artsinndeling som følger av vedlegg 4B. For menighetsrådene er det ikke krav til fordeling av utgiftsarter og inntektsarter på funksjoner.

Med kontrollspor menes at de registrerte økonomiske data skal kunne følges fra dokumentasjon til regnskapsrapporter, og tilsvarende med utgangspunkt i regnskapsrapporter skal en kunne finne tilbake til dokumentasjonen for de enkelte registrerte data.

Kommentar til § 5–4

Bestemmelsene om noteopplysninger til årsregnskapet må oppfattes som minimumsregler. Hensikten med å gi noteopplysninger er å forbedre informasjonsverdien av regnskapet der regnskapstallene alene ikke gir fullgod informasjon. Fellesråd/menighetsråd bør derfor ta med ytterligere noter til regnskapet utover det som er krevd i § 5–4, dersom dette anses nødvendig.

Kommentar til § 5–5

Det er i forskriften inntatt at årsregnskapet skal føres i overensstemmelse med god kommunal regnskapsskikk. Dette må ses i sammenheng med den endringen som skjedde ved fastsetting av ny regnskapsforskrift for kommunene med virkning fra 2001. De nye forskriftene for kommunene var innrettet mot å gi rammebetingelser. Samtidig ble det 1. november 2000 stiftet en forening for god kommunal regnskapsskikk som har som formål å gi innhold til begrepet «god kommunal regnskapsskikk». Kultur- og kirke departementet er fra 2003 medlem av foreningen. Foreningen har kommet med/vil komme med uttalelser, anbefalinger og standarder for god kommunal regnskapsskikk som vil angi hvordan ulike typer transaksjoner skal håndteres i regnskapet. I en oppstartsfase vil det være naturlig å ta utgangspunkt i tidligere lovgivning/forskrifter inntil foreningen har behandlet de ulike områder av regnskapet. Foreningen vil primært arbeide med problemstillinger inn mot kommunale regnskaper, men uttalelser og standarder som blir vedtatt vil også gi detaljerte føringer for behandling av transaksjoner i kirkelige regnskaper på områder hvor dette er relevant. Foreningen vil også kunne gi uttalelser på særskilte problemstillinger for de kirkelige regnskapene. Når kommunen tar opp lån til investeringer i kirken, vil bl.a. den regnskapsmessige håndteringen av transaksjoner mellom kommunen og kirken skje etter nærmere bestemmelser fra foreningen. Når lån opptas på soknets vegne er det i kirkeloven ikke satt nærmere kriterier for formål med låneopptak, men departementet legger til grunn at bispedømmerådene ved godkjenning av lån, jf. kirkeloven § 16, har for øye de kriterier for kommunale låneopptak som fremgår av kommuneloven § 50.

Kommentar til § 5–6

Vurderingsreglene i § 5–6 er de samme som gjelder for kommunale regnskaper og reglene er i hovedtrekk identiske med tilsvarende regler i regnskapsloven. Foreningen for god kommunal regnskapsskikk vil gi utfyllende regler.

Kommentar til § 5–7

Fristen for å fremlegge regnskapet er den samme som for kommuneregnskapet. Det er dessuten lagt til grunn at det er rådet selv som skal fastsette regnskapet og årsrapporten og at fristen for slik behandling er satt til 1. mars.

Kommentar til § 6

Det er lagt til grunn at enkelte menighetsråd kan ha så liten økonomisk aktivitet at fellesrådet i de aktuelle tilfeller vil kunne godkjenne at menighetsrådet benytter revisor som ikke oppfyller kravene som er stilt (kommunerevisor, statsautorisert revisor eller registrert revisor). Fellesrådet må i slike tilfeller foreta en selvstendig vurdering av behovet for revisorkompetanse. I denne vurderingen vil bl.a. spørsmålet om menighetsrådet foretar avlønning av personell ha betydning da en sakkyndig revisorbedømmelse er viktig i spørsmål som gjelder skatt og avgifter. I fellesrådets vurdering vil også spørsmålet om menighetens formue og gjeld være ett av vurderingstemaene. Beløpsgrensen på kr 250.000 må kunne vurderes ut fra om eventuell overskridelse av grensen antas å bli varig. Eksempelvis vil ikke en overskridelse som følge av en tilfeldig testamentarisk gave ett år medføre at det må velges revisor etter de særskilte krav for påfølgende år.

Bestemmelsen om at revisjonsberetningen skal sendes til bispedømmerådet dersom revisor ikke avgir positiv bekreftelse om regnskapet må særlig ses i sammenheng med bispedømmerådets myndighet etter kirkelovens § 16.

Kommentar til § 8

Bestemmelsen pålegger kirkelig fellesråd og menighetsråd å utarbeide skriftlige retningslinjer for økonomiforvaltningen. Opplystningen av hva økonomireglementet skal inneholde er minimumsbestemmelser. I reglementet inntas bl.a. bestemmelser om hvem som skal ha myndighet til å anwise utbetalinger og begrensninger/vilkår og ansvar knyttet til slik myndighet, disposisjonsfullmakter i forhold til bankkonti, rutiner og kontroll med innsamlede kollekter/offer, oppbevaring og forsendelse av pengeverdier og andre verdigjenstander.

Kravet om skriftlige retningslinjer (reglement) for økonomiforvaltningen er et viktig krav med bakgrunn i den økonomiske selvstendighet den enkelte menighet har. Bestemmelsen om at fellesrådet skal godkjenne menighetsrådenes økonomireglement innebærer at fellesrådet er gitt et overordnet ansvar med å påse at menighetsrådene utarbeider skriftlige reglement, og at fellesrådet har et alminnelig ansvar for å veilede menighetsrådene i utarbeidelsen.

Kommentar til § 9

Bestemmelsen om at rådet selv skal gi nærmere regler for finansforvaltningen innebærer en plikt for rådet til å vurdere finansiell risiko. Det vil være store forskjeller på de ulike fellesråd/menighetsråd. Behovet for å utforme regler må vurderes på bakgrunn av beløpssmessig omfang av finansielle midler og gjeld. I de tilfeller hvor finansformue er begrenset til den løpende likviditet og forvaltes som bankinnskudd antas det å være tilstrekkelig med enkle regler inntatt i økonomireglementet. I den grad fellesråd/menighetsråd plasserer midler i aksjer, obligasjoner eller lignende plikter rådet å ta stilling til risiko samt å utforme nærmere regler for forvaltning og rapportering.

Kommentar til § 10

Den nye forskriften gjelder fra og med regnskapsåret 2004. Forskriften av 18. november 1996 nr. 1466 med senere supplerende bestemmelser vil være gjeldende for regnskapet for 2003, herunder kravene til avleggelse av 2003-regnskapet.

30. sept. Nr. 1216 2003**Forskrift om endring i forskrift om egenandelstak 2.**

Fastsatt av Helsedepartementet 30. september 2003 med hjemmel i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–3 fjerde ledd. Kunngjort 10. oktober 2003.

I

I forskrift av 19. desember 2002 nr. 1789 om egenandelstak 2 gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

Forskriften gjelder godkjente egenandeler for

- a) tannlegehjelp ved tannsykdommer, munnsykdommer og kjevesykdommer, med unntak for kjeveortopedisk behandling og protetisk rehabilitering av tannsett ved tap av tenner forårsaket av marginal periodontitt
- b) fysioterapi
- c) opphold ved opptreningsinstitusjon
- d) behandlingsreiser til utlandet (klimareiser) i regi av Rikshospitalet.

Forskriften gjelder ikke for egenandeler som er betalt i utlandet.

II

Endringen trer i kraft 1. oktober 2003.

3. okt. Nr. 1217 2003**Forskrift om endring i forskrift om dagpenger under arbeidsløshet.**

Fastsatt av Arbeids- og administrasjonsdepartementet 3. oktober 2003 med hjemmel i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 4–5 fjerde ledd og § 4–6 første ledd andre punktum. Kunngjort 10. oktober 2003.

I

I forskrift av 16. september 1998 nr. 890 om dagpenger under arbeidsløshet gjøres følgende endringer:

Kapittel 4 overskriften skal lyde:

Kapittel 4. Aktivitetskrav, utdanning/opplæring, ulønnet arbeid etc.

Ny § 4–1 skal lyde:

§ 4–1. (aktiv arbeidssøking)

Et medlem som mottar dagpenger skal drive aktiv arbeidssøking eller annen aktivitet for å komme i arbeid, for at medlemmet skal kunne anses som reell arbeidssøker i henhold til folketrygdloven § 4–5 første ledd.

Aetat og medlemmet avtaler hvilke konkrete aktiviteter medlemmet skal gjennomføre. Dersom enighet om aktivitet ikke oppnås, kan Aetat pålegge medlemmet å gjennomføre nærmere angitt aktivitet.

Aetat kan kreve at medlemmet dokumenterer gjennomført aktivitet.

Nåværende § 4–1 til § 4–3 blir § 4–2 til § 4–4.

II

Endringene trer i kraft straks.

7. okt. Nr. 1218 2003

Forskrift om endring i forskrift om rapportering av kapitaldekning.

Fastsatt av Kredittilsynet 7. oktober 2003 med hjemmel i lov av 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet for kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper og verdipapirhandel m.v. (kredittilsynsloven) § 4, forskrift av 22. oktober 1990 nr. 875 om minstekrav til kapitaldekning i finansinstitusjoner og verdipapirforetak § 8 og forskrift av 22. juni 2000 nr. 632 om minstekrav til kapitaldekning for markedsrisiko mv. for kredittinstitusjoner og verdipapirforetak § 2–3. Kunngjort 10. oktober 2003.

I

I forskrift av 15. november 1996 nr. 1130 om rapportering av kapitaldekning gjøres følgende endringer:

Hjemmelsfeltet skal lyde:

Fastsatt av Kredittilsynet 15. november 1996 med hjemmel i lov av 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet for kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper og verdipapirhandel m.v. (kredittilsynsloven) § 4, forskrift av 22. oktober 1990 nr. 875 om minstekrav til kapitaldekning i finansinstitusjoner og verdipapirforetak § 8 og forskrift av 22. juni 2000 nr. 632 om minstekrav til kapitaldekning for markedsrisiko mv. for kredittinstitusjoner og verdipapirforetak § 2–3.

§ 3 skal lyde:

Kapitaldekningsoppgaven skal sendes Kredittilsynet etter utløpet av hver rapporteringsperiode. Innsendelsesfrist for kredittinstitusjoner og forsikringsselskaper er 30 dager etter siste dag i kvartalet. For verdipapirforetak som ikke er kredittinstitusjon er innsendelsesfristen 10 dager etter siste dag i måneden. For pensjonskasser er innsendelsesfristen 90 dager etter årets utløp. Konsolidert kapitaldekningsoppgave skal sendes Kredittilsynet senest 45 dager etter siste dag i rapporteringsperioden.

II

Endringene trer i kraft straks.

7. okt. Nr. 1219 2003

Forskrift om endring i forskrift om adgang til å unnta for lønnsplikt og utvide dagpengeperioden innen visse næringer.

Fastsatt av Arbeids- og administrasjonsdepartementet 7. oktober 2003 med hjemmel i lov av 6. mai 1988 nr. 22 om lønnsplikt under permittering § 3 nr. 2 første ledd og lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 4–7 annet ledd. Kunngjort 10. oktober 2003.

I

I forskrift av 16. juli 2003 nr. 963 om adgang til å unnta for lønnsplikt og utvide dagpengeperioden innen visse næringer gjøres følgende endring:

Del II skal lyde:

Forskriften trer i kraft straks og gjelder frem til 1. januar 2004.

II

Endringen trer i kraft straks.

2. okt. Nr. 1220 2003

Forskrift om eksamen ved Høgskolen i Telemark.

Fastsatt av styret for Høgskolen i Telemark 2. oktober 2003 med hjemmel i lov av 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler § 50 nr. 7. Kunngjort 14. oktober 2003.

§ 1. Virkeområde

1. Denne forskriften gjelder for alle eksamener ved HiT og omfatter alle vurderinger som inngår i grunnlaget for en karakter.

2. For studieprogrammer med nasjonale rammeplaner, jf. lovens § 50 nr. 7, går bestemmelsene om eksamen og sensur som er gitt i rammeplanene foran bestemmelsene i denne forskriften.

§ 2. Definisjoner

I forskriften brukes følgende definisjoner:

Loven: Med loven forstås lov av 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler.

Student: Som student regnes den som er tatt opp til et av høyskolens studieprogrammer, og som derfor har studierett i samsvar med § 37 – § 40 i loven.

Rammeplan: Rammeplan er betegnelsen for en nasjonal plan som beskriver mål for, omfang av, innhold i og organisering av studieprogrammer, samt eksamensordninger. Rammeplaner fastsettes av departementet.

Fagplan: Fagplan benyttes som betegnelse på det spesifikke utdanningsopplegget ved høyskolen, og er basert på nasjonale rammeplaner. Fagplanen skal beskrive faglig innhold med pensumlitteratur, vurderingsformer, krav for å gå opp til eksamen, studieprogrammets organisering og progresjon, eventuelle praksisformer, samt forhold mellom teori og praksis. Fagplaner skal være godkjent av dekan selv, jf. delegeringsreglementets pkt. 16.3.

Studieplan: Studieplan benyttes som betegnelse for en plan med nærmere beskrivelse av innhold i og organisering av studieprogrammer som ikke omfattes av nasjonale rammeplaner. Studieplaner skal beskrive mål, studieprogrammets varighet, omfang og nivå, arbeids- og undervisningsformer, forhold mellom teori og praksis og vurderingsformer. Studieplaner skal være godkjent av dekan selv, jf. delegeringsreglementets pkt. 16.3.

Emnebeskrivelse: Emnebeskrivelser gjelder de enkelte emner et studieprogram er sammensatt av, og gir en nærmere beskrivelse av innhold, læringsmål, organisering, vurderingsformer og pensumlitteratur. Emnebeskrivelser skal foreligge ved dekans behandling av studie- og fagplaner.

Studieprogram: Begrepet anvendes om et studieløp som det er særskilt opptak til, som har et definert innhold i henhold til fag- eller studieplan, og som fører fram til en avsluttet eksamen eller grad. Et studieprogram er i regelen sammensatt av flere emner.

Emne: Begrepet dekker den minste studiepoenggivende enhet som kan inngå i et studieprogram eller en grad. Et emne vurderes særskilt, og sluttkarakteren blir ført på vitnemål/karakterutskrift.

Studiepoeng: Studiepoeng er et mål for omfanget av et emne i forhold til normert studietid. 60 studiepoeng tilsvarer ett års normert arbeidsinnsats på heltid for en student.

Vurdering: Begrepet vurdering brukes om fastsetting av karakter, derunder «bestått»/«ikke bestått», i et emne eller på en bestemt prøve eller oppgave.

Hovedkarakter kan benyttes på vitnemålet for et studieprogram, og framkommer som et vektet gjennomsnitt av emnekarakterene i vedkommende studieprogram.

Emnekarakter er karakteren for et emne, og skal føres på vitnemål/karakterutskrift. Karakteren framkommer som et vektet gjennomsnitt av delkarakterene i vedkommende emne, der slike delkarakterer benyttes.

Delkarakter benyttes som betegnelse på enkeltkarakterer som danner grunnlag for emnekarakteren, og fastsettes på grunnlag av vurdering av prøve eller oppgave som benyttes underveis i eller ved slutten av et emne. Delkarakterer føres ikke på vitnemål/karakterutskrift.

Eksamen: Som eksamen regnes det samlede vurderingsgrunnlaget som fører fram til en karakter.

Prøve: Begrepet prøve benyttes om skriftlig, individuell avprøving under tilsyn og om muntlig eksaminasjon individuelt eller i grupper.

Sluttprøve er en avsluttende prøve som avholdes i forbindelse med endelig fastsetting av karakter.

Oppgave: Begrepet oppgave benyttes som en samlebetegnelse på andre vurderingsformer enn prøver, jf. § 7.

§ 3. Adgang til eksamen

1. Retten til å gå opp til eksamen er fastsatt i lovens § 40.
2. Retten til å fortsette ved et studieprogram kan være regulert ved særskilte krav for hvert enkelt studieprogram. Slike krav fastsettes av dekan selv, eventuelt med bakgrunn i nasjonale rammeplaner, og skal framgå av aktuell fag- eller studieplan.
3. Dekan selv fastsetter regler om forholdet mellom vurdering underveis i studiet og eksamen. Reglene skal framgå av studieplan/emnebeskrivelser som er tilgjengelige senest innen studiestart. Følgende tre hovedalternativer kan benyttes:

- a) Det kan stilles krav om at bestemte prøver eller oppgaver skal være gjennomført og/eller bestått for å få adgang til å gå opp til eventuell sluttprøve.
 - b) Det kan stilles slike krav for at endelig karakter i vedkommende emne skal kunne fastsettes (dvs. for at eksamen skal være fullført).
 - c) Det kan bestemmes at delkarakterer, også F, fra obligatoriske prøver eller oppgaver innregnes i emnekarakteren, og at delkarakterene settes til F ved ulegitimert fravær eller manglende innlevering.
4. En student har rett til å avlegge eksamen i samme emne tre ganger, jf. likevel nr. 6. Det fastsettes i studieplaner/emnebeskrivelser hvordan denne bestemmelsen skal praktiseres, innenfor rammene av § 6. I særlige tilfeller kan dekan etter begrunnet søknad gi adgang til et fjerde eksamensforsøk.
 5. Ved ikke bestått praksis i studieprogrammer der bestått praksis er en obligatorisk del av eksamen, kan studenten ta praksis på nytt. Dersom studenten for andre gang ikke består samme praksisperiode, kan vedkommende ikke fortsette studiene. I spesielle tilfeller kan dekan selv, etter søknad og med tilråding fra faglærer, gi dispensasjon for en tredje praksisperiode.
 6. En student kan kreve å få avlegge eksamen etter samme pensum i inntil ett år etter at emnet skulle ha vært avsluttet, når det har skjedd vesentlige pensumendringer eller når emnet har utgått fra studieprogrammet.
 7. Regler om adgang til å gå opp til eksamen uten å være opptatt som student, er regulert i eget reglement.

§ 4. *Fritak for eksamen*

1. Fritak for eksamen skal gis når det godtgjøres at tilsvarende eksamen eller prøve er avlagt ved samme eller annen institusjon. Det kan også gis slikt fritak på grunnlag av annen velegnet eksamen. Dokumentasjon av realkompetanse kan også gi grunnlag for fritak. Jf. lovens § 49.
2. Det er dekan ved den avdeling hvor studenten er registrert, som avgjør søknader om fritak etter tilråding fra faglærer.
3. Dekan selv fastsetter eventuelle frister for slike søknader.
4. Fritak for eksamen skal framgå på vitnemål og karakterutskrift med angivelse av på hvilket grunnlag fritak er gitt.

§ 5. *Oppmelding til og gjennomføring av eksamen*

1. Oppgaver og prøver som inngår i vurderingen, skal være gjennomført innen utgangen av det semester undervisningen i emnet avsluttes. Dekan kan gjøre unntak fra dette.
2. For ordinære eksamener skal plan for gjennomføring av de oppgaver og prøver som medregnes ved karakterfastsettelsen, være kunngjort ved starten av det semester de skal gjennomføres i. Ved unntaksvedtak etter nr. 1 skal planen foreligge i starten av det semesteret undervisningen i emnet avsluttes. Plan for obligatoriske oppgaveinnleveringer som ikke medregnes i karakteren, skal bekjentgjøres gjennom forelesningsplaner eller på annen hensiktsmessig måte. Det kan tas forbehold om endringer.
3. Oppmelding til eksamen skjer vanligvis automatisk i forhold til den fag- eller studieplan en student er opptatt til. Ved eksamener og prøver hvor ikke oppmelding skjer automatisk, er studenten selv ansvarlig for å melde seg opp innen fastsatte frister. Avdelingen har plikt til å informere studentene om dette. For utsatt og ekstraordinær prøve fastsetter eksamensansvarlig avdeling frist for oppmelding, jf. forskriftens § 6.
4. Senest tre uker før eventuell sluttprøve starter, legges det ut oversikt over hvilke emner den enkelte student er meldt opp til eksamen i. For andre prøver legges slik oversikt ut senest 1 uke før prøvedato. Den enkelte student er selv ansvarlig for å kontrollere at eksamensoppmeldingen er korrekt, og vedkommende må melde fra om eventuelle feil senest 48 timer før prøvestart. Studenten er selv ansvarlig for å holde seg orientert om tid og sted for prøver.
5. En eksamenskandidat har anledning til å trekke seg fra prøve eller oppgave som inngår i vurderingen. Dette skal skje senest en uke før prøven/leveringsfristen. Trekker kandidaten seg fra en prøve eller oppgave som er vilkår for å gå opp til senere prøver eller sluttprøve, jf. § 3 nr. 3 bokstav a, anses kandidaten å ha trukket seg også fra de gjenværende deler av eksamen. Trekker kandidaten seg etter fastsatt frist, eller møter kandidaten ikke opp til prøven eller unnlater å levere/gjennomføre oppgaven, teller det som et forsøk. Det gis unntak fra dette hvis studenten har gyldig grunn til ikke å avlegge eksamen, jf. § 6 nr. 1.

§ 6. *Utsatt og ekstraordinær vurdering*

1. Utsatt prøve (derunder sluttprøve) arrangeres for studenter som har gyldig fravær fra ordinær prøve. Med gyldig fravær menes dokumentert sykdom eller andre dokumenterte, sterke fraværsgrunner. Skriftlig dokumentasjon må leveres så snart som mulig. Dekan ved eksamensansvarlig avdeling avgjør om fravær kan godkjennes som gyldig.
2. Studenter som har godkjent grunn til fravær under prøven, regnes som ikke å ha framstilt seg til eksamen.
3. Ekstraordinær sluttprøve arrangeres for kandidater som ikke besto ordinær prøve i et emne, dersom minst 5 av de som strøk ved forrige prøve krever det. Dekan selv kan dispensere fra minstetallet.
4. Det kan arrangeres ekstraordinær sluttprøve i forbindelse med at emne opphører eller at det går mer enn ett år mellom to ordinære eksamener.
5. Utsatt og ekstraordinær sluttprøve arrangeres normalt innen utgangen av det påfølgende semester. Hvis fag- eller studieplanene forutsetter at den aktuelle prøven skal være bestått før videre studieprogresjon tillates, kan studenter som berøres av dette, og som har hatt gyldig fravær, kreve at utsatt og ekstraordinær prøve avholdes

før eller i forbindelse med oppstart av påfølgende semester. Kravet må være framsatt senest 2 uker etter at studenten skulle ha hatt den ordinære eksamen (utsatt prøve) eller etter at sensur er falt (ekstraordinær prøve). Pensum er som ved den ordinære prøven.

6. Dersom det arrangeres utsatt/ekstraordinær sluttprøve, har også studenter som ønsker å forbedre karakteren, adgang til prøven.
7. Dersom fag- eller studieplanene forutsetter at delprøver skal være bestått før studenten kan gå opp til sluttprøve eller få fastsatt emnekarakter i vedkommende emne, kan studenter som berøres av dette, kreve at utsatt og ekstraordinær delprøve avholdes før eller i forbindelse med avsluttende eksamen. Frist for framsetting av krav om dette er som i nr. 5. Pensum er som ved den ordinære delprøven.
8. Dersom en student pga. gyldig fravær ikke har utført eller levert en oppgave som teller med i emnekarakteren eller som er obligatorisk for å kunne gå opp til sluttprøve eller få emnekarakter, skal studenten, så sant det er praktisk mulig i forhold til fastsatt tidsrom eller frist, få en ny mulighet til å utføre/levere oppgaven slik at emnet kan fullføres på normert tid. Det samme gjelder studenter som har fått oppgaven bedømt til «ikke bestått». Gyldig fravær defineres som i nr. 1.

§ 7. *Vurderingsformer*

1. Vurderingsformer, vektning og omfang av prøver og oppgaver skal være angitt i de aktuelle fag- eller studieplaner.
2. Det kan benyttes følgende vurderingsformer:
 - Skriftlig individuell prøve under tilsyn
 - Muntlig individuell prøve (eksaminasjon)
 - Muntlig prøve (eksaminasjon) i grupper, knyttet til gjennomførte oppgaver
 - Skriftlig individuell oppgave uten tilsyn (hjemmeoppgave)
 - Skriftlig gruppeoppgave
 - Praktiske øvelser og arbeid
 - Ferdighetstester
 - Framføring/framsyning/utstilling
 - Utført laboratorie-/prosjekt-/praksis-/seminararbeid, dokumentert ved rapport og/eller presentasjon
 - Sammensatt vurdering, som kan bestå av en kombinasjon av ovennevnte vurderingsformer.Dekan selv kan godkjenne andre vurderingsformer.
3. Innenfor et studieprogram skal individuell vurdering normalt utgjøre minst halvparten av vurderingen.
4. Muntlig prøve, framføring, framsyning og utstilling skal være offentlig med mindre hensynet til gjennomføringen tilsier noe annet.
5. Dekan kan gjøre unntak fra regelen om offentlighet for en kandidat dersom tungtveiende grunner tilsier det.
6. Dekan selv ved eksamensansvarlig avdeling avgjør hvilken tid som skal innvilges i tillegg til prøvetiden for å klargjøre/levere eksamensbesvarelsen.
7. Eventuelle sluttprøver skal utgjøre maksimalt 60% av vurderingsgrunnlaget i vedkommende studieprogram, målt etter antall studiepoeng.

§ 8. *Hjelpemidler*

Faglærer fastsetter hva som er tillatte hjelpemidler ved prøver. Dette skal opplyses ved emnestart, og dessuten skriftlig ved starten av prøven. Jf. også § 14 nr. 3.

§ 9. *Særordninger*

1. Særordninger ved prøver og oppgaver kan gis kandidater som har norsk som fremmedspråk, personer med lese-/skrivevansker, funksjonshemmede, gravide som har behov for hvile, mødre som ammer eller andre som kan dokumentere behov for særlig tilrettelagt prøve eller oppgave.
2. Særordningene kan gis i form av utvidet tid, spesielle fysiske tilrettelegginger eller hjelpemidler, eller alternativ vurderingsform.
3. Søknad med dokumentasjon av behovet for særordninger ved prøver og oppgaver må stiles til eksamensansvarlig avdeling innen fastsatt frist. Dekan ved eksamensansvarlig avdeling avgjør søknaden.

§ 10. *Sensur*

1. Jf. lovens § 50.
 - a) Ved bedømmelse av kandidatens selvstendige arbeid i høgre grad skal det være minst to sensorer, hvorav en ekstern, som er eksamenskommissjonens leder.
 - b) Ved bedømmelse av muntlig prestasjon, praksisopplæring, ferdighetsprøver og lignende som etter sin art ikke lar seg etterprøve, skal det være to interne sensorer. Dekan selv kan unntaksvis bestemme at den ene sensoren skal være ekstern.
 - c) Ved bedømmelse av andre prøver og oppgaver skal det være én intern sensor. Når det foreligger særlige grunner, kan dekan selv unntaksvis bestemme at det skal være to sensorer, eventuelt ekstern sensor. Dekan selv oppnevner sensorene.

2. Vurderingene skal kvalitetssikres gjennom ekstern deltakelse, enten ved den enkelte vurdering eller ved evaluering av vurderingsordningene, jf. nr. 1. Dersom det ikke benyttes ekstern sensor ved den enkelte vurdering, skal kvalitetssikringen skje gjennom minst en av følgende ordninger:
 - Ekstern deltakelse ved oppgaveutforming og fastsetting av vurderingskriterier.
 - Ekstern stikkprøvesensur eller stikkprøvekontroll av vurderinger foretatt av intern sensor.Dekan selv fastsetter hvilken eller hvilke ordninger for ekstern kvalitetssikring som skal benyttes for det enkelte emne.
3. Ekstern sensor skal ikke være tilknyttet høgsolen og må ha minst én av følgende kvalifikasjoner:
 - være ansatt på (minimum) høgskolelektor/amanuensis/eller høgre nivå ved universitet/høgskole eller annen forskningsinstitusjon,
 - på annen måte ha dokumentert vitenskapelig kompetanse på samme nivå,
 - ha erfaring som sensor i vedkommende fag/emne ved universitet/høgskole,
 - gjennom yrkespraksis være særlig kvalifisert innen vedkommende fag.
4. Sensor/eksamenskommisjon godkjenner spørsmål/oppgavetekst, som utformes av faglærer. Når det er én sensor, som også er faglærer, godkjennes spørsmål/oppgavetekst av ekstern deltaker, jf. nr. 2 første strekpunkt. Ved vurderingsformer der det ikke fastsettes spørsmål/oppgavetekst, er det rammer, opplegg og vurderingskriterier som skal godkjennes.
5. Sensor/eksamenskommisjonen fastsetter karakterer. Ved uenighet i eksamenskommisjon avgjør lederen.
6. Sensurfristen ved skriftlig prøve eller oppgave er 3 uker fra prøvedato/leveringsfrist hvis ikke særlige grunner taler for lengre frist, jf. lovens § 50 nr. 4. Styret selv kan fastsette andre sensurfrister for større, skriftlige oppgaver som kandidatoppgaver, diplomoppgaver, hovedoppgaver o.l., eller når det ikke er mulig å skaffe det nødvendige antall kvalifiserte sensorer.
7. Resultatet fra skriftlig prøve eller oppgave kunngjøres ved oppslag og/eller via det web-baserte studieadministrative systemet eller på andre måter som gir tilsvarende tilgjengelighet. Studentene er selv ansvarlige for å gjøre seg kjent med sensuren. Høgskolen er ikke ansvarlig for eventuelle feil og misforståelser som oppstår ved telefonisk beskjed om eksamensresultat.
8. Resultat fra muntlig eller praktisk prøve, presentasjon, framsyning eller utstilling kunngjøres umiddelbart etter at prøven eller oppgaven er avsluttet.
9. Ved omsensurering etter § 51 nr. 2 og § 52 nr. 4 skal det benyttes nye sensorer.
10. Ved vurdering av praksisopplæring o.l. skal høgskolens faglærer og veileder på praksisstedet vurdere kandidaten til bestått eller ikke bestått praksis. Studenten har krav på vurdering underveis. Dersom en student får vurdert sin praksisperiode til «ikke bestått», skal studenten, i tillegg til avtalt veiledning, ha fått en skriftlig vurdering senest når 2/3 av praksisperioden er gjennomført. Denne skriftlige vurderingen skal klart kommunisere problemene for en eventuell «ikke bestått» og mulighetene for «bestått» praksis ved sluttevaluering. Dersom det avdekkes vesentlige svikt hos kandidaten etter denne fristen, skal det gis melding uten ugrunnet opphold, og kandidaten kan da likevel få underkjent perioden. For enkelte studieprogrammer kan det være bestemt annen vurderingsform for praksisopplæring. Dette bestemmes av dekan selv og vil framgå av fag- eller studieplan for det studieprogram det gjelder.

§ 11. *Karaktersystem*

1. Det skal framgå av fag- eller studieplaner hvilket karaktersystem som benyttes.
2. Det skal benyttes bokstavkarakter etter en skala fra A til F med A som beste karakter. Det kreves E eller bedre for at eksamen skal være bestått. Karakterbetegnelsen «bestått»/«ikke bestått» kan brukes i et omfang som samlet ikke overstiger halvdelen av det antall studiepoeng som er knyttet til avlagte eksamener i løpet av studieprogrammet. Karakteren «bestått» gis for prestasjoner som tilsvarer karakteren E eller bedre.
3. Ved fastsetting av endelig karakter på bakgrunn av flere delvurderinger, skal det framgå av studie- eller fagplan hvorvidt alle deleksamener må være bestått før endelig karakter gis, jf. § 3 nr. 3.
4. Det skal framgå av studie- eller fagplan hvordan delkarakterer vektas ved beregning av slutt karakter. Ved omregning av delkarakterer til samlet karakter legges det til grunn at karakteren A gir 5, B gir 4 osv. og at vanlige avrundingsregler benyttes. Den endelige karakteren presenteres som bokstavkarakter.
5. Det skal ikke foretas beregning av hoved- eller emnekarakterer som bygger på delkarakterer fra både gammelt og nytt karaktersystem.
6. Dekan selv kan fastsette følgende overgangsordninger, som skal gis gyldighet for en avgrenset periode: I emner som er påbegynt før overgangen til nytt karaktersystem, og der det er gitt delkarakterer etter tidligere system, kan det tidligere systemet benyttes til emnet er avsluttet. I studier der det gis hovedkarakter, kan studenter som har påbegynt studiet før overgangen til nytt karaktersystem og som er gitt emnekarakterer etter gammelt system, fullføre studiet med tallkarakterer også i de gjenværende emnene.
7. Har en kandidat avlagt samme prøve eller oppgave mer enn en gang, vil beste karakter gjelde.

§ 12. *Klage over formelle feil ved eksamen*

1. Regler om klager over formelle feil ved vurdering eller karakterfastsettelse er fastlagt i lovens § 51.
2. Klage over formelle feil må framsettes senest 3 uker etter at studenten er eller burde være kjent med det forhold som er bakgrunn for klagen. Klager over formelle feil behandles av styrets klagenemnd.

3. Dekan selv kan bestemme at det skal avholdes ny prøve eller foretas ny sensur dersom det er oppdaget formelle feil ved prøver og vurdering som har hatt betydning for kandidatens prestasjoner eller bedømmelsen av disse, selv om det ikke foreligger klage.

§ 13. *Begrunnelse for og klage over karakterfastsetting*

1. Regler om klage over karakterfastsetting og framgangsmåte ved klage framgår av lovens § 52. Klageretten gjelder alle delkarakterer som inngår i endelig emnekarakter, med de unntak loven fastsetter.

§ 14. *Annullering av prøve eller oppgave, utestenging fra eksamen*

1. Styret selv eller styrets klagenemnd kan annullere prøve eller oppgave eller godkjenning av emne ved fusk eller forsøk på fusk eller hvis studenten har skaffet seg adgang til å gå opp til vedkommende eksamen eller prøve eller til å delta i vedkommende kurs ved hjelp av falskt vitnemål eller annen form for uredelig opptreden. Styret selv eller styrets klagenemnd kan annullere godskrivning eller godkjenning av utdanning, eller fritak for eksamen eller prøve, hvis studenten har oppnådd dette ved hjelp av falskt vitnemål eller annen form for uredelig opptreden. Jf. også lovens § 54 nr. 1 og 2.
2. Oppttrer en student som beskrevet i lovens § 54 nr. 1 eller 2, kan han/hun utestenges fra institusjonen og fratas retten til å gå opp til eksamen ved høgsolen i inntil ett år etter vedtak av styret selv eller styrets klagenemnd. Vedtaket må fattes med minst to tredelers flertall. Studentens klagemuligheter ved utestenging fra eksamener er regulert i lovens § 42 nr. 4 og 5 og § 43.
3. Som fusk eller forsøk på fusk regnes å besitte, nytte eller forsøke å nytte andre hjelpemidler enn tillatt ved en prøve eller oppgave, å framstille andres arbeid som eget, å unnlate å angi kilder ved sitater fra andre i skriftlige arbeider eller på annen måte å bryte med forutsetningene som er lagt til grunn for den enkelte prøve eller oppgave, når dette er gjort forsettlig eller grovt uaktsomt. Jf. også lovens § 54 nr. 1 bokstav b.

§ 15. *Studiepoengreduksjon*

1. Dersom en student avlegger eksamen i forskjellige emner eller studieprogrammer hvis innhold delvis dekker hverandre, skal dette normalt føre til reduksjon i antall studiepoeng på vitnemål eller karakterutskrift, jf. også forskrift om bachelorgraden i Høgskolen i Telemark.

§ 16. *Vitnemål – karakterutskrift*

1. Vitnemål og Diploma Supplement for fullført grad og studieprogram av minst 60 studiepoengs omfang utstedes og undertegnes av dekan selv.
2. Vitnemålet skal inneholde opplysninger om
 - hvilken utdanning som er gjennomført,
 - hvilken tittel/grad som er oppnådd,
 - navn, studiepoeng og karakter, og tid for avlagt eksamen i emne som er gitt avsluttende karakter og som inngår i studieprogrammet,
 - tidspunkt for fullført utdanning,
 - tittel på større skriftlige oppgaver som f.eks. seminar-, prosjekt- og hovedoppgaver,
 - karaktersystemet som er benyttet.
3. Har studenten fullført et studieprogram ved høgsolen og er minimum halvdelen av studieprogrammet, regnet i studiepoeng, gjennomført ved høgsolen, kan vedkommende få utstedt vitnemål hvis ikke særlige forhold er gjeldende for studieprogrammet. Slike forhold skal framgå av studie- eller fagplan. Dersom en mindre del av studieprogrammet er gjennomført ved høgsolen, vurderer dekan selv i det enkelte tilfelle hvilken institusjon som skal utstede vitnemål.
4. Det utstedes normalt kun ett vitnemål pr. kandidat. I særlige tilfeller hvor det kan sannsynliggjøres/dokumenteres at vitnemål er bortkommet, kan det utstedes nytt vitnemål. Dersom kandidaten forbedrer karakterer som inngår i vitnemålet, dokumenteres dette gjennom karakterutskrift.
5. Den som ikke har avsluttet grad eller studieprogram av minst 60 studiepoengs omfang, kan få karakterutskrift for beståtte eksamener og prøver.

§ 17. *Utfyllende regler*

Den enkelte dekan selv kan vedta utfyllende bestemmelser til forskriften. Slike bestemmelser skal framgå av de aktuelle fag- eller studieplaner, og må være basert på loven samt reglene i denne forskrift.

§ 18. *Ikrafttredelse*

1. Denne forskrift trer i kraft 2. oktober 2003.
2. Forskrift av 26. september 2002 nr. 1117 om eksamen ved Høgskolen i Telemark oppheves fra samme tid.

§ 19. *Dispensasjon fra forskriften*

Styret selv kan dispensere fra bestemmelsene i denne forskrift.

10. okt. Nr. 1221 2003**Forskrift om sanksjoner mot visse grupper og militser som opererer i Den demokratiske republikken Kongo.**

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 10. oktober 2003 med hjemmel i lov av 7. juni 1968 nr. 4 til gjennomføring av bindende vedtak av De Forente Nasjoners Sikkerhetsråd. Fremmet av Utenriksdepartementet. Kunngjort 14. oktober 2003.

Følgende forskrift vedtas til gjennomføring av Sikkerhetsrådets resolusjon nr. 1493 av 28. juli 2003.

§ 1.

1. Det er forbudt for enhver i riket og for norske statsborgere hvor enn de befinner seg, direkte eller indirekte å selge, levere eller overføre våpen eller tilknyttet materiell av enhver art til
 - a) væpnede grupper og militser som opererer i provinsene Nord-Kivu, Sør-Kivu eller Ituri i Den demokratiske republikken Kongo, eller
 - b) grupper i Den demokratiske republikken Kongo som ikke er part i «the Global and All-inclusive agreement» av 17. desember 2002.¹
2. Forbudet i nr. 1 gjelder også ved bruk av fartøy eller luftfartøy som fører norsk flagg.
3. Forbudet i nr. 1 omfatter dessuten bistand, råd eller opplæring knyttet til militære aktiviteter.
4. Forbudene i nr. 1, 2 og 3 får ikke anvendelse på
 - a) forsyninger til «the United Nations Organization Mission in the Democratic Republic of the Congo» (MONUC) eller den integrerte kongolesiske nasjonale hær og politistyrke,
 - b) forsyninger av ikke-dødbringende militært utstyr som utelukkende er bestemt til humanitære formål eller beskyttelsesformål, eller tilhørende teknisk bistand eller opplæring, som De Forente Nasjoners generalsekretær på forhånd er underrettet om gjennom sin Spesialrepresentant for Den demokratiske republikken Kongo. Underretning skjer via Utenriksdepartementet.
5. Straffeloven § 12 kommer ikke til anvendelse.
 - 1 Parter i avtalen er Kongos regjering, de væpnede grupperingene RCD (Rassemblement Congolais pour la Démocratie, MLC (Mouvement Pour la Liberation du Congo), RCD/ML (RCD-Mouvement de Libération), RCD/N (RCD-National), Mai-Mai, den (ubevæpnede) politiske opposisjonen, samt representanter for det sivile samfunn.

§ 2. Utenriksdepartementet gis fullmakt til å endre, suspendere eller oppheve denne forskrift.

§ 3. Denne forskrift trer i kraft straks.

10. okt. Nr. 1222 2003**Forskrift om endring i forskrift om grunnlinjene for sjøterritoriet rundt Fastlands-Norge.**

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 10. oktober 2003 med hjemmel i Kongeriget Norges Grundlov av 17. mai 1814 og kgl.res. av 22. februar 1812 (gjengitt i Cancelli-Promemoria av 25. februar 1812). Fremmet av Utenriksdepartementet. Kunngjort 14. oktober 2003.

I

I forskrift av 14. juni 2002 nr. 625 om grunnlinjene for sjøterritoriet rundt Fastlands-Norge gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

Grensen for sjøterritoriet rundt Fastlands-Norge blir å trekke utenfor og parallelt med den rette linjen mellom følgende punkter:

Nr.	Geodetisk bredde			Geodetisk lengde			Sted
	gr	min	sekund	gr	min	sekund	
NM01	69	47	41.42	30	49	03.55	Landgrense Norge/Russland grensemerke 415
NM02	70	17	20.96	31	03	51.55	Kibergneset
NM03	70	23	12.64	31	10	06.94	Hornøya Ø-1
NM04	70	23	15.35	31	10	06.48	Hornøya Ø-2
NM05	70	23	26.34	31	09	49.28	Hornøya N
NM06	70	23	53.36	31	08	50.45	Kålneset på Reinøya
NM07	70	40	34.37	30	12	48.39	Korsnes
NM08	70	42	24.96	30	05	43.19	Molvikskjeret
NM09	70	51	14.49	29	14	34.16	Kjølneset
NM10	71	06	00.46	28	11	50.55	Skjer Ø av Tørrbå-båken
NM11	71	06	05.24	28	10	46.13	Skjer N av Tørrbå-båken
NM12	71	08	02.56	27	39	27.58	Skjer ved Avløysinga, Kinnarodden
NM13	71	11	08.57	25	40	30.80	Skjer ved Knivskjelodden
NM14	71	06	58.73	24	43	09.21	Avløysinga N av Hjelmsøya

Nr.	Geodetisk bredde			Geodetisk lengde			Sted
	gr	min	sekund	gr	min	sekund	
NM15	71	06	07.74	24	03	38.97	Stabben
NM16	71	05	51.61	23	58	34.49	N-ligste Skagholmen
NM17	71	05	46.73	23	58	04.53	Tørrskjer ved Skagholmen
NM18	70	51	34.01	22	48	20.76	Rundskjeret
NM19	70	40	27.34	21	58	47.04	Darupskjeret
NM20	70	24	59.34	19	54	41.18	Vesterfallet i Gåsan
NM21	70	18	14.02	19	04	45.82	Sannifallet
NM22	70	13	27.95	18	38	33.48	Ytre Fiskebåen
NM23	70	06	05.67	18	22	56.83	Jubåen
NM24	69	52	51.42	17	55	53.81	Saltbåen
NM25	69	36	03.49	17	28	55.00	NV-odden av Kjølvå
NM26	69	29	27.18	16	56	41.96	Tokkebåen
NM27	69	20	19.42	16	02	19.38	N-ligste av Svebåen
NM28	69	06	06.43	15	09	31.14	N-ligste av Flesan
NM29	68	44	42.11	14	18	53.59	NV-ligst av Floholman
NM30	68	39	22.41	14	12	44.20	Utflesa
NM31	68	19	35.91	13	40	20.82	Kverna
NM32	68	11	10.11	13	09	06.56	Skjer N av Skarvholman
NM33	68	08	40.11	13	03	37.71	Skjer V av Strandflesa
NM34	67	56	27.08	12	46	44.77	V-ligste skjer ved Nordbåen
NM35	67	42	10.99	12	34	53.34	Ytreflesa
NM36	67	32	19.44	12	01	00.80	Hombåen
NM37	67	31	29.56	11	58	32.17	Tørrbåen
NM38	67	29	04.72	11	51	40.59	NV-ligste skjer på Nordskjortbaken
NM39	67	25	50.82	11	49	18.63	Havbåen NV
NM40	67	25	49.85	11	49	18.10	Havbåen SV
NM41	67	24	05.44	11	50	34.96	Flesjan S
NM42	66	46	18.21	12	26	16.36	Brimholman V
NM43	66	35	29.84	12	01	47.41	Floholman SV
NM44	66	07	30.21	11	32	59.92	Lundbåen
NM45	65	38	28.83	11	15	37.91	Svinglebåen VNV
NM46	65	23	40.11	11	01	16.21	Høgbraken
NM47	64	54	50.99	10	31	17.70	Svartflesa
NM48	64	49	54.30	10	27	24.54	Skjer ca. 2,5 km NV Skringen
NM49	64	46	51.32	10	26	22.25	Skjer SV av Ertenbraken
NM50	64	12	54.81	09	15	47.63	Utgrunnskjer
NM51	63	54	56.97	08	27	44.73	Springaran
NM52	63	54	41.03	08	27	10.87	Springaran S
NM53	63	32	15.45	07	49	22.37	Flesa
NM54	63	28	10.64	07	43	45.44	Smoksbåen
NM55	63	07	03.55	07	09	22.18	Fogna
NM56	62	48	54.41	06	15	34.54	Kjellskjera V
NM57	62	41	11.69	05	58	52.57	Skreia
NM58	62	20	09.74	05	15	49.14	Skjer N av Skjerkalven
NM59	62	11	13.18	05	03	17.76	Bukketjuvane V
NM60	62	01	45.50	04	53	54.98	Steinen
NM61	61	56	13.60	04	48	59.45	Vetrunpane S
NM62	61	39	03.97	04	33	59.36	Sendingane V
NM63	61	04	24.07	04	29	57.02	Holmebåen
NM64	61	02	03.43	04	29	59.37	Steinsøyne NV
NM65	61	01	42.79	04	30	01.60	Mulen V
NM66	60	18	47.38	04	53	16.06	Hærbåeskeret
NM67	59	48	00.14	05	02	30.80	Terneskeret
NM68	59	38	34.77	05	04	21.76	Båaskjeret
NM69	59	18	25.92	04	51	17.56	Utsira V
NM70	59	17	04.35	04	50	38.94	Skjer NV av Spanholmane
NM71	59	16	18.34	04	50	49.77	Lausingen
NM72	59	16	13.81	04	50	55.43	Lausingen S
NM73	59	08	29.32	05	10	29.75	Svelgjeskeret

Nr.	Geodetisk bredde			Geodetisk lengde			Sted
	gr	min	sekund	gr	min	sekund	
NM74	59	00	28.96	05	21	51.81	Skjer SV av Imsen
NM75	58	52	38.06	05	25	19.66	Ytre Faksen
NM76	58	45	01.14	05	29	02.23	Jærens Rev
NM77	58	40	08.20	05	32	18.06	Øyresteinen
NM78	58	39	26.21	05	32	56.40	Skjer V av Obrestadodden
NM79	58	33	12.95	05	39	35.60	Skjer V av Horrodden
NM80	58	31	34.28	05	42	06.04	Skjer SV av Raunen
NM81	58	25	46.19	05	51	45.76	Skjer S av Eigerøy fyr
NM82	58	25	24.78	05	52	25.19	Nordra Råsholmane
NM83	58	05	02.81	06	35	42.85	Skjer SV Tjørveneset
NM84	58	04	10.86	06	37	36.80	Ytterste skjer ved Lille Døsen
NM85	58	03	31.04	06	39	42.08	Skjer SV av Listerauna
NM86	58	03	23.90	06	40	14.36	Skjer S av Listerauna
NM87	57	59	02.00	07	00	14.90	Bispen
NM88	57	57	41.97	07	12	08.97	S-ligste skjer i Gjesslingane
NM89	57	57	30.64	07	33	52.30	Pysen
NM90	57	57	41.20	07	36	51.98	Ytstesker
NM91	57	57	59.83	07	38	44.53	SØ-ligste av Gåseskjera
NM92	57	58	30.24	07	41	06.57	Ballastskjera Ø
NM93	58	02	55.46	08	01	01.82	Lille Svarten
NM94	58	05	34.06	08	11	31.23	Meholmsker
NM95	58	06	28.24	08	15	04.35	Langbåen
NM96	58	13	03.51	08	28	37.16	Ytterste skjer i Gjeslingen
NM97	58	18	27.10	08	39	29.68	Hesnesbregen
NM98	58	49	58.87	09	33	01.19	Ytterste skjer Ø av Jomfrulands S-spiss
NM99	58	56	07.26	09	56	08.90	Steinbrotta
NM100	58	57	55.16	10	09	17.77	Skjer S av Bidevindsholmen
NM101	58	58	36.67	10	13	51.44	Skjer S av Ertholmen
NM102	58	56	53.04	10	53	04.51	Heifluene S
NM103	58	56	32.18	10	55	04.47	Landgrense Norge/Sverige Grensepunkt XX (G.B.2. bøye)

(NM: Norway Mainland)

Koordinatene i listen refererer seg til geodetisk datum EUREF 89. Med rett linje forstås den korteste linje mellom to punkt (den geodetiske linje).

II

Endringen trer i kraft 1. desember 2003.

10. okt. Nr. 1223 2003

Forskrift om endring i forskrift om forsøksordning med rettsmekling.

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 10. oktober 2003 med hjemmel i lov av 13. august 1915 nr. 6 om rettergangsmåten for tvistemål (tvistemålsloven) § 99a. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 14. oktober 2003.

I

I forskrift av 13. desember 1996 nr. 1144 om forsøksordning med rettsmekling gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

Forsøksordningen om rettsmekling i medhold av tvistemålsloven § 99a omfatter følgende domstoler: Agder lagmannsrett, Asker og Bærum tingrett, Nordmøre tingrett, Oslo skifterett og byskriverembete, Salten tingrett og Tønsberg tingrett i saker innkommet etter 1. januar 1997. Oslo tingrett og Trondenes tingrett i saker innkommet etter 1. januar 1999. Trondheim tingrett og Indre Follo tingrett i saker innkommet etter 1. januar 2000. Eiker, Modum og Sigdal tingrett, Nedre Romerike tingrett, Skien og Porsgrunn tingrett og Stavanger tingrett i saker innkommet etter 1. januar 2002. Bergen tingrett, Hedemarken tingrett, Kristiansand tingrett, Midhordland tingrett, Sarpsborg tingrett og Sunnmøre tingrett i saker innkommet etter 1. januar 2003. Gulating lagmannsrett, Drammen tingrett, Fosen tingrett, Fredrikstad tingrett, Halden tingrett, Holmestrand tingrett, Horten tingrett, Larvik tingrett, Lofoten tingrett, Moss tingrett, Nordhordland tingrett, Nord-Troms tingrett, Ofoten tingrett, Rana tingrett, Sandefjord tingrett, Sør-Trønderlag tingrett, Ytre Follo tingrett og Vesterålen tingrett i saker innkommet etter 1. januar 2004.

For de utpekte domstolene omfatter forsøksordningen alle saker som er brakt inn for domstolen hvor partene helt eller delvis kan inngå rettsforlik om tvistegjenstanden og som faller inn under virkeområdet til tvistemålsloven § 99a.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2004.

10. okt. Nr. 1224 2003

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2003.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 10. oktober 2003 med hjemmel i forskrift av 20. desember 2002 nr. 1795 om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2003 § 31, gitt med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5, § 9, § 11, § 25 og § 45 og lov av 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 21, jf. delegeringsvedtak av 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 14. oktober 2003.

I

I forskrift av 20. desember 2002 nr. 1795 om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2003 gjøres følgende endringer:

§ 3 tredje ledd skal lyde:

For fartøy som ikke selv kan føre fangst, for fartøy som må låssette eller som deltar i et eventuelt låssettingsfiske, skjer levering ved opptak fra lås/pose i sjøen til førings-/kjøperfartøy. For fartøy som deltar i prøveordning for omsetning av norsk vårgytende sild fra mindre fartøy, skjer levering ved opptak fra noten. Ved opptak veies kvantumet, og førings-/kjøperfartøy og fisker utsteder bryggeseddel etter lagets bestemmelser.

§ 24 første, annet og tredje ledd skal lyde:

Det kvantum som kan fiskes med det enkelte fartøy kan ikke overføres til annet fartøy. Det er også forbudt å motta og å levere fangst som er fisket av et annet fartøy.

Uten hensyn til forbudet i første ledd, kan Fiskeridirektoratets regionkontor tillate overføring av fangst dersom vedkommende fisker med fartøyet befinner seg på feltet på opptakstidspunktet, er utrustet, egnet og bemannet for fisket og godkjent. Eventuell tillatelse til overføring må skje på de betingelser Fiskeridirektoratets regionkontor fastsetter. Som betingelse kan blant annet bestemmes at overføring fortrinnsvis skal skje mellom grupper som fisker med samme redskapsslag eller etter regionkontorets dirigering mv. Det kan ikke gis tillatelse til overføring av fangst som er tatt om bord.

Uten hensyn til forbudet i første ledd, er det utenfor sperrede områder tillatt å overføre fangst fra notkast mellom fartøy i ringnotgruppen. Det er ikke tillatt å overføre fangst som er tatt om bord.

II

Endringene trer i kraft straks.

10. okt. Nr. 1225 2003

Forskrift om endring i forskrift om lokalstyrevalg i Longyearbyen.

Fastsatt av Justis- og politidepartementet 10. oktober 2003 med hjemmel i lov av 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard § 34 fjerde ledd. Kunngjort 14. oktober 2003.

I

I forskrift av 14. desember 2001 nr. 1393 om lokalstyrevalg i Longyearbyen gjøres følgende endring:

§ 23 første punktum skal lyde:

Lokalstyret kan selv bestemme at det ved valget i 2003 i tillegg til ordinær stemmegivning, kan avgis stemme elektronisk i valglokalet.

II

Endringen trer i kraft straks med virkning fra 1. oktober 2003.

13. okt. Nr. 1226 2003

Forskrift om omsetningsforbud, inntil videre, for honning fra Saudi-Arabia.

Fastsatt av Statens næringsmiddeltilsyn 13. oktober 2003 med hjemmel i lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. § 6 første ledd, jf. § 4 åttende ledd, jf. overføringsvedtak av 29. april 1988 nr. 312. Kunngjort 14. oktober 2003.

§ 1. Det er forbudt, inntil videre, å framby honning merket med «Agricultural Man 100% pure honey. Filled in Saudi Arabia» i pakninger à 220 gram fra Ghezaa Factory For Foods Production i Saudi-Arabia.

§ 2. Ved forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskrift, kommer bestemmelser om straff i lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. til anvendelse.

§ 3. Denne forskrift trer i kraft straks.

24. juni Nr. 1235 2003

Forskrift om endring i forskrift om godkjenning av foretak for ansvarsrett.

Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 24. juni 2003 med hjemmel i plan- og bygningslov av 14. juni 1985 nr. 77 § 6. Kunngjort 17. oktober 2003.

I

I forskrift av 22. januar 1997 nr. 35 om godkjenning av foretak for ansvarsrett gjøres følgende endringer:

§ 1 første punktum skal lyde:

Denne forskrift har til formål å sikre at foretak som opptrer som ansvarlig etter plan- og bygningsloven som søker, prosjekterende, utførende eller kontrollerende, har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å ivareta kravene i plan- og bygningslovgivningen.

§ 2 nr. 1 skal lyde:

1. Foretak som skal godkjennes for å påta seg oppgaver som ansvarlig søker, prosjekterende, utførende eller kontrollerende i forbindelse med tiltak som krever tillatelse etter pbl. § 93 første ledd og kontroll av disse, jf. pbl. § 93b, § 97, § 98 og § 98a, skal oppfylle kravene i denne forskrift.

§ 2 nr. 3 første punktum skal lyde:

3. Foretak som arbeider med tiltak som er unntatt fra søknadsbehandling etter pbl. § 93 og som behandles etter annet lovverk, jf. saksbehandlingsforskriften § 7 og pbl. § 93 annet ledd, kan gis sentral godkjenning etter denne forskrift etter søknad.

§ 3 nr. 2 skal lyde:

2. Med funksjon menes funksjonen som ansvarlig søker, ansvarlig prosjekterende, ansvarlig utførende eller ansvarlig kontrollerende.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2003.

25. juni Nr. 1236 2003

Forskrift om grader ved Kunsthøgskolen i Bergen.

Fastsatt av styret ved Kunsthøgskolen i Bergen 25. juni 2003 med hjemmel i lov av 12. mai 1995 nr. 22 om universitetet og høyskoler § 46 nr. 2, jf. forskrift av 11. oktober 2002 nr. 1124 om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler § 38. Kunngjort 17. oktober 2003.

I

1. Omfang

Denne gradsforskriften gjelder for de studieprogram som institusjonen vedtar å opprette.

2. Definisjoner

2.1. Studieprogram

Et studieprogram er et flerårig studium som fører til en grad: bachelorgrad eller mastergrad.

Studieprogrammet skal beskrive hovedlinjer, profil og omfang for studiet.

Hvert studieprogram skal ha en eller flere studieplaner.

2.2. Studieplan

En studieplan er en plan for hvordan studiet kan/skal gjennomføres for at det skal føre til et bestemt kompetansenivå, og som gir en nærmere beskrivelse av studiets struktur og innhold samt hvilke krav som stilles for opptak og gjennomføring.

2.3. Studiekalenderen

Studiekalenderen er en oversikt som viser studieårets tilbud av undervisning og andre faglige aktiviteter, som kurs, prosjekter og seminarer.

I Studiekalenderen inngår nærmere bestemte aktiviteter felles for hele institusjonen. Denne delen av Studiekalenderen betegnes som Felleskalenderen.

2.4. Studiepoeng

Studiepoeng er målestokk for arbeidsomfanget i studiet. 60 studiepoeng tilsvarer ett års studium på full tid.

2.5. Studentvurdering

Studentvurdering er en formell intern vurdering av det faglige nivået og den faglige fremgangen studenten har oppnådd ved bestemte stadier i studiet.

2.6. Eksamen

Eksamen er den formelle vurderingen av det faglige nivået studenten har oppnådd ved avslutningen av et studieprogram. I eksamensvurderingen skal eksterne sensorer delta.

3. Studieprogram

Styret vedtar med hjemmel i lov om universiteter og høyskoler § 46 nr. 2 hvilke studieprogram som skal opprettes, eventuelt hvilke studieprogrammer som institusjonen skal fremme forslag om overfor godkjennende myndighet.

4. Studieplan

Studieplanen skal inneholde:

- Målsetning for studiet;
- Studiestruktur og innhold med eventuelle obligatoriske deler;
- Arbeids- og undervisningsformer;
- Vurderingskriterier og prosedyrer, jf. pkt. 7 og 8;
- Opptakskrav.

Studieplanen godkjennes av styret med hjemmel i lov om universiteter og høyskoler § 46 nr. 5.

5. Studiekalender

Studiekalenderen utarbeides foran hvert studieår for å gjennomføre intensjonene i studieplanen. Den skal inneholde en konkret oversikt over dette studieårets tilbud av undervisning og andre faglige aktiviteter, i form av kurser, prosjekter, seminarer etc. Studiekalenderen inneholder elementer så som:

- Felleskalenderen for hele institusjonen;
- Felleselementer på avdelingsnivå;
- Fagspesifikke deler.

Felleskalenderen fastsettes av rektor. Den øvrige studiekalenderen utarbeides av dekanus og godkjennes av rektor.

6. Studiekontrakt/utdanningsplan

Ved opptak til Kunsthøgskolen i Bergen skal det inngås studiekontrakt mellom studenten og institusjonen.

Studiekontrakten skal danne et forpliktende forhold mellom institusjonen og den enkelte student og klargjøre institusjonens forpliktelser overfor studenten, så vel som studentens rettigheter og plikter i forhold til institusjonen.

Til studiekontrakten skal det knyttes en individuell utdanningsplan. I utgangspunktet skal denne utdanningsplanen knyttes til et studieprogram. Etter det første studieåret kan det gjennom utdanningsplanen etter avtale etableres et mer individuelt studieløp for den enkelte student.

Utdanningsplanen skal revideres årlig.

I masterstudiene erstattes den individuelle utdanningsplanen med den videreutviklede prosjektbeskrivelsen.

Kravene til kunsthøgskolefaglig/designfaglig kompetanse ved slutten av et studieprogram kan ikke fravikes gjennom utformingen av den individuelle utdanningsplanen/videreutviklede prosjektbeskrivelsen.

Ved starten av hvert studieår utpeker institusjonen en hovedveileder for studenten. Denne utpekes etter konsultasjon med studenten, og ut fra en samlet vurdering av faglige behov og institusjonens tilgjengelige personalressurser. Når en student taes opp første gang, skal studentens hovedveileder utpekes innen utgangen av september.

Styret fastsetter studiekontrakten og mal for individuell utdanningsplan.

7. Vurderingsprosedyrer

7.1. Bachelorprogrammer

Studenten skal vurderes i forhold til faglig fremgang og nivå ved slutten av hvert semester.

Studenten skal vurderes i forhold til den samlede faglige fremgang i arbeidsperioden og i henhold til de vurderingskriterier som er fastsatt i studieplanen.

Vurderingen foretaes av hovedveileder og en annen faglig tilsatt utpekt av dekanus.

Vurderingen skal fastsette om studenten samlet sett har hatt tilstrekkelig faglig fremgang i forhold til studieplanen/utdanningsplanen til å ha bestått den aktuelle arbeidsperioden på ett semester, tilsvarende 30 studiepoeng.

I forbindelse med vurderingen skal studenten gjennom sin hovedveileder få en nærmere tilbakemelding om status på den faglige fremgangen. Det skal fastsettes retningslinjer for slik tilbakemelding.

Nærmere bestemmelser om vurderingsprosedyrene kan fastsettes i studieplanen.

7.2. Masterprogrammer

Studenten skal vurderes på de tidspunkt og i forhold til de vurderingskriterier som fastsettes i studieplanen.

I forbindelse med vurderingen skal studenten gjennom sin hovedveileder få en nærmere tilbakemelding om status på den faglige fremgangen. Det skal fastsettes retningslinjer for slik tilbakemelding.

Nærmere bestemmelser om vurderingsprosedyrene kan fastsettes i studieplanen.

7.3. Forutsetninger for vurdering

Forutsetningen for at slike vurderinger kan foretaes, er at studenten har gjennomført/bestått de deler av studieplanen eller den individuelle utdanningsplanen som eventuelt er fastsatt/avtalt som obligatoriske.

Dersom slike obligatoriske deler ikke er gjennomført, kan dekanus etter tilrådning fra hovedveilederen allikevel beslutte at studenten skal vurderes. Hvis den faglige fremgangen i slikt tilfelle ut fra en samlet vurdering vurderes som tilstrekkelig, er det en forutsetning for å ha bestått vurderingen at de obligatoriske deler kan gjennomføres i løpet av de neste 12 måneder.

8. Eksamen

Alle studieprogram avsluttes med en eksamen. Forutsetningen for å bli oppmeldt til eksamen, er at studenten har bestått de forutgående vurderinger som kreves iht. denne forskriften, jf. pkt. 7.1 eller studieplanen, jf. pkt. 7.2.

Studenten skal vurderes i forhold til studieplanen/den individuelle utdanningsplanens målsetninger og de vurderingskriterier som er fastsatt i studieplanen.

Eksamensvurderingen foretaes av hovedveileder og to eksterne sensorer oppnevnt av dekanus. Karakteren fastsettes som «Bestått» eller «Ikke bestått».

Etter avsluttet eksamen skal studenten gjennom sin hovedveileder få en nærmere tilbakemelding om status på det faglige sluttresultatet. Det skal fastsettes retningslinjer for slik tilbakemelding.

Styret fastsetter nærmere regler i Eksamensreglementet.

9. Ikke bestått studiemester/hovedelement /eksamen*

En student som iht. pkt. 7 ikke får godkjent semesteret/hovedelementet,* må ta det angjeldende semester/hovedelement på nytt. Studenten kan få samme semester/hovedelement vurdert ytterligere to ganger.

En student som iht. pkt. 8 får karakteren «Ikke bestått» ved eksamensvurderingen, kan påbegynne denne eksamenen ytterligere to ganger.

Hvis studenten ikke får godkjent resultat etter tredje gangs vurdering iht. pkt. 7 eller pkt. 8, mister studenten studieretten til det aktuelle studieprogrammet.

* Jf. masterprogrammenes definisjon av hovedelementer i studiet.

10. Klage

En student kan klage dersom:

- Studenten ikke får godkjent den individuelle utdanningsplanen/den videreutviklede prosjektbeskrivelsen, jf. pkt. 6;
- Studenten ikke blir tatt opp til vurdering av gjennomført semester/studiedel pga. manglende gjennomføring av obligatoriske deler av studiet, jf. pkt. 7;
- Vurderingen ved slutten av et semester/hovedelement konkluderer med at studenten ikke har vist tilstrekkelig faglig fremgang til å ha bestått arbeidsperioden, jf. pkt. 7;
- Studenten ikke består eksamen ved slutten av et studieprogram, jf. pkt. 8.

Ved klage etter første, andre og tredje strekpunkt vurderes klagen av dekanus, hovedveileder og en annen faglig tilsatt oppnevnt av rektor.

Ved klage etter fjerde strekpunkt vurderes klagen av en ny kommisjon med et internt og to eksterne medlemmer oppnevnt av dekanus.

De faglige vurderinger kan ikke påklages videre, men eventuelle saksbehandlingsfeil kan påklages videre til institusjonens styre.

11. Vitnemål

Studenter som har gjennomført et studieprogram og har bestått avsluttende eksamen får utdelt vitnemål som dokumentasjon på oppnådd grad. I tillegg til vitnemål skal studentene få et forklarende tillegg på engelsk, Diploma supplement.

12. Fritak

Studenter som har avlagt eksamen ved andre institusjoner, eller på annen måte kan dokumentere gjennomført utdanning, kan søke om fritak for deler av studieprogrammet de er tatt opp til. Fritak gies normalt i form av tilsagn for å ikke delta i nærmere bestemte studiedeler.

13. Innpassing

Søknad om innpassing innebærer at en søkers tidligere eksterne utdanning vil bli vurdert i forhold til å ha gjennomført tilsvarende nivå i et studium ved Kunsthøgskolen i Bergen. En søknad om innpassing krever grundig dokumentasjon av innhold og nivå på den tidligere utdanningen. Innpassing foretaes til et bestemt årstrinn i studiet.

14. Nedlegging

Hvis et studieprogram nedlegges, skal det normalt avholdes eksamen for dette studieprogrammet i de to påfølgende semestre etter siste ordinære eksamen, selv om det ikke foreligger noe undervisningstilbud.

Høgskoledirektøren kan i særlige tilfeller beslutte å begrense denne muligheten.

15. Bachelorgraden

Bachelorgraden ved Kunsthøgskolen i Bergen tildeles for de treårige studieprogram som institusjonen vedtar å opprette, og for studier på samme nivå som er gjennomført iht. godkjent individuell utdanningsplan.

Styret kan vedta at bestemte kombinasjoner av kortere studieprogram skal gi rett til denne graden.

I bachelorgraden skal det inngå et selvstendig arbeid som skal utgjøre hovedgrunnlaget for eksamensvurderingen iht. pkt. 8. Omfanget av det selvstendige arbeidet fastsettes i Eksamensreglementet.

16. Mastergraden

Mastergraden ved Kunsthøgskolen i Bergen tildeles for de toårige studieprogrammer som bygger på bachelorgraden og som opprettes i samsvar med bestemmelsene for dette i lov om universiteter og høyskoler § 45 nr. 1 og § 46 nr. 2.

For dette studiet gjelder forskrift av 2. juli 2002 nr. 738 om krav til mastergrad, fastsatt av Utdannings- og forskningsdepartementet.

I mastergraden skal det inngå et selvstendig arbeid på 60 studiepoeng. Dette skal utgjøre hovedgrunnlaget for eksamensvurderingen iht. pkt. 8.

I denne eksamensvurderingen skal det legges vekt på at studenten demonstrerer tilstrekkelig kompetanse til å kunne møte de utfordringer og de standarder som profesjonsutøvelsen vil kreve.

II

Forskriften trer i kraft straks.

12. sept. Nr. 1237 2003

Forskrift om endring i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften).

Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 12. september 2003 med hjemmel i lov av 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 9 og § 59, jf. delegeringsvedtak av 21. desember 1990 nr. 1017 og overføringsvedtak av 15. desember 2000 nr. 1263. Kunngjort 17. oktober 2003.

I

I forskrift av 21. desember 1990 nr. 1028 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 19 femte ledd skal lyde:

Underhold kan unntaksvis anses å være sikret ved at tredjemann stiller økonomisk garanti. Dette gjelder ikke når søkeren er ektefelle eller samboer til herboende, jf. § 23 første ledd bokstav a og b og § 24 første ledd bokstav b, eller skal inngå ekteskap med herboende etter innreisen, jf. § 24 første ledd bokstav a, og en av partene er under 23 år.

§ 25 annet og tredje ledd skal lyde:

Underholdet anses å være sikret når søkeren fyller vilkårene etter § 19, når hovedpersonen kan forsørge søkeren gjennom bestemmelsene i § 19 eller gjennom en kombinasjon. Når søkeren er ektefelle eller samboer til herboende, jf. § 23 første ledd bokstav a og b og § 24 første ledd bokstav b, eller skal inngå ekteskap med herboende etter innreisen, jf. § 24 første ledd bokstav a, skal underholdskravet oppfylles av hovedpersonen når en av partene er under 23 år. Ytelser etter lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) regnes som arbeidsinntekt. Eventuelle ytelser etter lov av 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd (barnetrygdloven) medregnes også. Fyller søkeren

kravene for å få arbeidstillatelse etter § 22 og det foreligger et konkret arbeidstilbud, tas den forventede inntekten med i vurderingen av om underholdskravet er oppfylt.

Selv om underholdskravet ikke er oppfylt, kan tillatelse likevel gis når søkeren er barn til norsk borger bosatt i riket, jf. § 23 første ledd bokstav c og e. Likeledes kan tillatelse gis når søkeren er ektefelle eller samboer til norsk borger bosatt i riket, jf. § 23 første ledd bokstav a og b, forutsatt at begge parter har fylt 23 år. Tillatelse kan også gis når andre særlig sterke menneskelige hensyn tilsier det.

§ 25 fjerde ledd bokstav c skal lyde:

- c) er ektefelle, samboer eller barn, jf. § 23 første ledd bokstav a, b, c og e, av nordisk borger bosatt i riket de siste tre år eller av utlending bosatt i riket med bosettingstillatelse. For tillatelse til ektefelle eller samboer er det en forutsetning at partene har vært gift eller samboere i minst tre år, og at begge parter har fylt 23 år.

II

Endringene trer i kraft 1. november 2003.

1. okt. Nr. 1238 2003

Forskrift om endring i forskrift om fôrvarer.

Fastsatt av Landbruksdepartementet og Fiskeridepartementet 1. oktober 2003 med hjemmel i lov av 23. mars 1973 nr. 18 om tilsyn med fôrvarer § 3. Kunngjort 17. oktober 2003.

I

I forskrift av 7. november 2002 nr. 1290 om fôrvarer gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets EØS-henvisning tilføyes følgende:

forordning (EF) nr. 261/2003, forordning (EF) nr. 316/2003.

I forskriftens innledning tredje ledd tilføyes følgende strekpunkter:

- forordning (EF) nr. 261/2003,
- forordning (EF) nr. 316/2003.

I vedlegg 3 del D pkt. 12.0 nr. 24 skal nytt pkt. «Slaktekalkun» lyde:

Nr.	Tilsetningsstoff	Kjemisk betegnelse, beskrivelse	Dyreart eller dyregruppe	Høyeste alder	Laveste innhold	Største innhold	Andre bestemmelser	Varighet for godkjenning
					Aktivitetsenheter /kg fullfôr			
24			Slaktekalkun	-	280 QXU 1 400 QGU	840 QXU QGU	<ol style="list-style-type: none"> 1. I bruksanvisningen for tilsetningsstoff og premiks angis lagrinstemperatur, minste holdbarhet og pelleteringsstabilitet 2. Anbefalt dose pr kg fullfôr: 560 QXU 2 800 QGU 3. Til bruk i förblandinger ed høgt stivlesesinnhold (især arabinoxylaner og betaglukaner) f eks med innhold av mer enn 20% hvete og /eller bygg 	Foreløpig godkjent

I vedlegg 3 del D pkt. 12.0 nr. 50 skal nytt pkt. «Purker» lyde:

Nr.	Tilsetningsstoff	Kjemisk betegnelse, beskrivelse	Dyreart eller dyregruppe	Høyeste alder	Laveste innhold	Største innhold	Andre bestemmelser	Varighet for godkjenning
					Aktivitetsenheter /kg fullfôr			
50			Purker	-	750 FYT	-	<ol style="list-style-type: none"> 1. I bruksanvisningen for tilsetningsstoff og premiks angis lagringstemperatur, holdbarhet og pelleteringsstabilitet. 2. Anbefalt dose pr kg fullfôr: 750-1 000 FYT. 3. Til bruk i fôrblandinger med mer enn 0,25% fytinbundet forsfor. 	Foreløpig godkjent (1)

I vedlegg 3 del D pkt. 12.0 nr. 51 skal nytt pkt. «Slaktegris» lyde:

Nr.	Tilsetningsstoff	Kjemisk betegnelse, beskrivelse	Dyreart eller dyregruppe	Høyeste alder	Laveste innhold	Største innhold	Andre bestemmelser	Varighet for godkjenning
					Aktivitetseenheter /kg fullfôr			
51			Slaktegris	-	10 IU	-	<ol style="list-style-type: none"> 1. I bruksanvisningen for tilsetningsstoff og premiks angis lagringstemperatur, holdbarhet og pelleteringsstabilitet 2. Anbefalt dose pr kg fullfôr: 10 IU 3. Til bruk i fôrblandinger med høyt innhold av arabinoxylaner, f.eks. med innhold av mer enn 40 % hvete eller bygg. 	Foreløpig godkjent (P)

I vedlegg 3 del D pkt. 13.0 etter «E 1701» skal nytt pkt. «E 1702» lyde:

Nr.	Tilsetningsstoff	Kjemisk betegnelse, beskrivelse	Dyreart eller dyregruppe	Høyeste alder	Laveste innhold	Største innhold	Andre bestemmelser	Varighet for godkjenning
					Aktivitetsenheter /kg fullfôr			
E 1702	<i>Saccharomyces cerevisiae</i> NCYC Sc 47	Preparat av <i>Sacharomyces cerevisiae</i> som inneholder minst 5×10^9 KDE/g tilsetningsstoff	Slaktedyr av storfe	—	4×10^9	8×10^9	Mengden av <i>Saccharomyces cerevisiae</i> i dagsrasjonen må ikke overstige $2,5 \times 10^9$ KDE pr 100 kg levendevekt og $0,5 \times 10^9$ KDE pr 100 kg økning i levende vekt	Permanent godkjent

I vedlegg 3 del D pkt. 13.0 nr. 3 skal pkt. «Slaktedyr av storfe» oppheves.

II

Endringene trer i kraft straks.

14. okt. Nr. 1239 2003**Forskrift om dyrehelsemessige vilkår ved omsetning og innførsel av akvakulturdyr og akvakulturprodukter.**

Fastsatt av Landbruksdepartementet 14. oktober 2003 med hjemmel i lov av 13. juni 1997 nr. 54 om tiltak mot sykdom hos fisk og andre akvatiske dyr (fiskesykdomsloven) § 11 og § 17 og lov av 20. desember 1974 nr. 73 om dyrevern § 30. Jf. EØS-avtalen vedlegg I (direktiv 91/67/EØF). Kunngjort 17. oktober 2003.

*Kapittel I. Formål, virkeområde og definisjoner***§ 1. Formål**

Formålet med forskriften er å forebygge spredning av smittsomme sykdommer hos akvatiske dyr.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder på norsk land- og sjøterritorium, i Norges økonomiske sone, på Jan Mayen og Svalbard.

Forskriften fastsetter dyrehelsemessige vilkår for omsetning og innførsel av akvakulturdyr, og produkter av disse.

Forskriften retter seg mot juridiske og fysiske personer med ansvar for produksjon, drift mv. i et akvakulturanlegg, eller for omsetning, innførsel og/eller transport av akvakulturdyr og akvakulturprodukter.

Vedlegg til forskriften skal regnes som en del av forskriften.

Forskriften gjelder med mindre annet følger av særskilt forskrift, men gjelder ikke for innførsel og omsetning av:

1. Hvilleegg av marine krepsdyr som skal brukes til annet enn oppdrett.
2. Villfangede akvatiske dyr til konsum.
3. Utstyr og stein til akvarier.
4. Evertebrater til akvarier unntatt hummer og krepselignende dyr som lever i ferskvann herunder infraorden Astacidea; familiene Astacidae, Parastacidae og Cambaridae til akvarier.
5. Konsumarter av marine krepsdyr.
6. Vaksiner til akvatiske dyr godkjent til bruk i Norge.

§ 3. Definisjoner

I denne forskriften menes med:

1. *Akvakulturanlegg*: Enhver virksomhet, og generelt enhver geografisk avgrenset installasjon, hvor akvakulturdyr opprettes eller holdes i den hensikt at de senere skal omsettes. Områder satt av som havbeite og kultiveringsanlegg er akvakulturanlegg i forskriftens forstand.
2. *Akvakulturdyr*: Levende akvatiske dyr som kommer fra et akvakulturanlegg, eller som er ment for et akvakulturanlegg, herunder akvatiske dyr til akvarier.
3. *Akvakulturprodukt*: Produkter fra akvakulturdyr som enten er ment for oppdrett, som rogn og melke, eller for konsum.
4. *Akvarium*: Kunstig dam, innhegning eller kar uten avløp hvor akvatiske planter eller dyr holdes levende for andre formål enn konsum.
5. *Fastlandssone*: En del av et område som omfatter et helt eller flere nedslagsfelt fra vassdragenes kilder til elvemunningen, hvor fisk opprettes, holdes eller fanges, eller; en del av et nedslagsfelt fra vassdragenes kilder til en naturlig eller kunstig hindring som stanser vandring av fisk som befinner seg nedenfor denne hindringen.
6. *Fisk, krepsdyr, pigghuder, bløtdyr mv.*: Enhver fisk, krepsdyr, pigghud eller bløtdyr mv. uansett utviklingsstadium.
7. *Godkjent laboratorium*: Et laboratorium som er lokalisert i EØS-området, og er utpekt av offentlig myndighet i landet til å utføre diagnostiseringsprøver som er nødvendige for å oppfylle bestemmelsene i denne forskriften.
8. *Godkjent akvakulturanlegg*: Et akvakulturanlegg som oppfyller vilkårene til godkjenning i kapittel VI og som ligger i ikke-godkjent sone.
9. *Godkjent sone*: Sone som oppfyller bestemmelsene i direktiv 91/67/EØF Annex B, jf. kapittel V og er godkjent som fri for sykdommene Hemorrhagisk Virusseptikemi (VHS) og/eller Infeksiøs Hematopoietisk nekrose (IHN) hos fisk og sykdommene *Bonamia ostreae* og/eller *Marteilia refringens* hos bløtdyr.
10. *Kystsoner*: Sone som består av en geografisk klart avgrenset del av en fjord, kyst eller havområde, som utgjør et homogent hydrologisk system eller serie av systemer.
11. *Mottakelige arter*: Oversikt over mottakelige arter finnes i vedlegg 1.
12. *Offentlig myndighet*: Veterinærmyndighetene eller en annen myndighet på tilsvarende nivå i et EØS-land eller tredjeland som er gitt myndighet til å føre tilsyn og fatte vedtak etter regelverk som gjennomfører direktiv 91/67/EØF.
13. *Omsetning*: Oppbevare eller fremvise for salg, markedsføre, salg, levere, overføre, flytte utenfor egen lokalitet eller på enhver annen måte omsette eller innføre til og utføre fra andre land i EØS-området, med unntak av omsetning fra detaljist.

14. *Tempererte akvakulturdyr*: Akvatiske dyr som kan leve ved temperaturer under 5 °C, herunder koikarpe og gullfisk.
15. *Tilsyn*: Inspeksjon utført av offentlige myndighet for å føre helsemessig kontroll med et akvakulturanlegg eller en sone.
16. *Tropiske akvakulturdyr*: Akvatiske dyr som ikke kan leve ved temperaturer under 5 °C.

Kapittel II. Generelle vilkår for omsetning og transport av akvakulturdyr og akvakulturprodukter

§ 4. Forbud

Det er forbudt å innføre:

1. Levende ferskvannskrepsdyr i alle utviklingsstadier.
2. Levende østers (*Ostreidae*) i alle utviklingsstadier til oppdrett, avl og havbeite.
3. Gullfisk (*Carassius auratus*) med alle dens avlsformer og karper (*Cyprinus carpio*) med alle dens avlsformer, herunder koikarper fra områder hvor det er mistanke om eller påvist Spring viraemia hos karpe (SVC).
4. Hummer- og krepselignende dyr som lever i ferskvann, herunder infraorden *Astacidea*; familiene *Astacidae*, *Parastacidae* og *Cambaridae* til akvarier.

§ 5. Omsetning av akvakulturdyr og akvakulturprodukter

Ved omsetning av akvakulturdyr skal følgende vilkår være oppfylt:

1. De må ikke vise klinisk tegn til sykdom på dagen for forsendelse.
2. De må ikke være ment for destruksjon eller slaktning som ledd i et program for utryddelse av en sykdom som nevnt i vedlegg 1.
3. De må ikke komme fra et akvakulturanlegg som er underlagt restriksjoner av dyrehelsemessige grunner. De må heller ikke ha vært i kontakt med akvakulturdyr fra et slikt akvakulturanlegg. Særlig gjelder dette hvis akvakulturanlegget har vært underlagt restriksjoner med hensyn til sykdommer nevnt i vedlegg 1, liste I eller II.

Rogn og melke som omsettes til oppdrett, avl og havbeite må stamme fra dyr som oppfyller vilkårene i første ledd.

Akvakulturprodukter som omsettes til konsum skal komme fra dyr som ikke viser klinisk tegn til sykdom på dagen for forsendelse.

§ 6. Transport av akvakulturdyr

Akvakulturdyr skal transporteres så raskt som mulig til bestemmelsesstedet med et transportmiddel som er rengjort før transporten, og om nødvendig desinfisert med et desinfeksjonsmiddel som er offisielt godkjent av avsenderland i EØS- området.

Transporten skal skje på en måte som effektivt sikrer helsen til dyrene.

Dersom det brukes vann ved landtransporter, skal transportmiddelet være konstruert på en slik måte at det ikke skjer vannlekkasjer under transporten. Vannskifte skal skje på steder som oppfyller vilkårene i § 7.

§ 7. Vilkår for godkjenning av sted for å skifte vann

Vannskifting ved landtransport av akvakulturdyr skal skje på en vannskiftestasjon som er godkjent av Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren. For å bli godkjent må følgende vilkår være oppfylt:

1. Vannet som brukes til utskifting, må ikke påvirke helsestatusen til de dyrene som fraktes, med hensyn til smittestoffer som forårsaker sykdommer nevnt i vedlegg 1, liste II.
2. Vannskiftestasjonen skal være innrettet slik at ikke miljøet blir forurenset, enten ved at vannet blir desinfisert, eller ved å unngå at vann slippes direkte ut i havet eller åpne vassdrag.

Kapittel III. Tilleggsvilkår for omsetning av akvakulturdyr og akvakulturprodukter til godkjente soner, godkjente akvakulturanlegg og ikke-godkjent sone med godkjent overvåkingsprogram

§ 8. Omsetning av oppdrettet levende fisk av mottakelige arter, deres rogn og melke

Når levende fisk av mottakelige arter, samt deres rogn og melke, føres til godkjente soner eller godkjente akvakulturanlegg, må forsendelsen komme fra en godkjent sone eller et godkjent anlegg. Forsendelsen skal følges av et transportdokument som bekrefter dette, jf. vedlegg 2 og 3.

§ 9. Omsetning av oppdrettet levende bløtdyr av mottakelige arter

Når levende bløtdyr av mottakelige arter skal settes ut i en godkjent kystsone eller et godkjent akvakulturanlegg, må forsendelsen komme fra en godkjent kystsone eller et godkjent anlegg. Forsendelsen skal følges av et transportdokument som bekrefter dette, jf. vedlegg 4 og 5.

Ved utsett av bløtdyr i en ikke-godkjent kystsone som har et godkjent overvåkingsprogram for *Bonamia ostreae* og *Marteilia refringens*, kan bløtdyrene komme fra en kystsone med tilsvarende overvåkingsprogram, eller fra en sone som ikke har et godkjent overvåkingsprogram. I begge tilfeller må forsendelsen følges av et transportdokument, utstedt av offentlig myndighet, som bekrefter at bløtdyrene kommer fra et område som ikke har hatt utbrudd av *Bonamia ostreae* eller *Marteilia refringens* i de to foregående år. Dette skal være bekreftet ved prøvetakning

gjennomført med tidsintervall som er tilpasset utviklingen for disse sykdommer, i henhold til prosedyrer anbefalt av EUs faste komité for næringsmiddelkjeden og dyrehelse.

§ 10. Omsetning av akvakulturdyr, deres rogn og melke, som ikke tilhører de mottakelige arter

Når oppdrettet fisk eller bløtdyr, deres rogn og melke, kommer inn til en godkjent sone eller et godkjent akvakulturanlegg, skal forsendelsen komme fra:

1. en godkjent sone,
2. et godkjent akvakulturanlegg, eller
3. et akvakulturanlegg som ligger i en ikke-godkjent sone, på betingelse av at akvakulturanlegget ikke oppbevarer akvakulturdyr av mottakelige arter, og ikke har forbindelse med vassdrag, kyst- eller estuarfarvann.

Ved omsetning av villfisk, viltlevende bløtdyr eller krepsdyr, deres rogn og melke, skal følgende vilkår være oppfylt:

1. Når forsendelsen kommer inn til en godkjent sone, skal forsendelsen komme fra en sone med samme helsemessige status.
2. Når forsendelsen kommer til et godkjent akvakulturanlegg, skal forsendelsen komme fra en godkjent sone.
3. Når villfisk, viltlevende bløtdyr eller krepsdyr, deres rogn og melke, er fisket i havet, og skal brukes til oppdrett, avl eller havbeite i godkjente soner eller i godkjent akvakulturanlegg, skal de plasseres i isolat under tilsyn av Statens dyrehelsetilsyn – distriktsveterinæren. Isolering må foregå i en hensiktsmessig fasilitet og under vilkår som er godkjent av Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren.

Vilkårene i første og andre ledd gjelder ikke når erfaring og/eller vitenskapelige bevis har vist at det ikke er noen passiv overføring av sykdommen, hvis akvakulturprodukter og deres rogn og melke, som ikke tilhører de mottakelige arter, flyttes fra ikke-godkjent sone til en godkjent sone.

Forsendelser som nevnt i første og andre ledd skal følges av et transportdokument som bekrefter at vilkårene er oppfylt, jf. vedlegg 6 og 7.

Denne bestemmelsen gjelder ikke for tropiske akvakulturdyr som utelukkende oppbevares i akvarier.

§ 11. Omsetning av akvakulturdyr og akvakulturprodukter til konsum

Ved omsetning av akvakulturdyr og akvakulturprodukter fra en ikke-godkjent sone til konsum i en godkjent sone, må følgende vilkår være oppfylt:

1. Fisk av mottakelige arter skal før forsendelse være slaktet og sløyd.
2. Levende bløtdyr av mottakelige arter, skal enten leveres direkte til konsum eller til foredlingsindustrien.

Levende bløtdyr kan ikke settes ut på nytt med mindre de kommer fra et godkjent akvakulturanlegg, eller er midlertidig senket ned i oppbevaringsbassenger eller spesielt innrettede renseakvakulturanlegg som er spesielt utstyrt og godkjent for formålet av Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren og har et system for behandling og desinfeksjon av avløpsvannet.

§ 12. Utstedelse av transportdokument

Transportdokumenter skal være utstedt av offentlig myndighet på opprinnelsesstedet i løpet av de siste 48 timer før lasting. Dokumentet skal være utfyllt i det eller de offisielle språk på bestemmelsesstedet. Opplysningene må være utfyllt på et enkelt papir, og kun gjelde én mottaker. Transportdokumentet er gyldig i 10 dager.

Hver forsendelse med akvakulturdyr og akvakulturprodukter skal være tydelig merket slik at det er mulig å spore forsendelsen tilbake til den opprinnelige avsenderen. Dette for å kunne undersøke om dyrene eller produktene er i samsvar med informasjonen i transportdokumentet. Disse opplysningene kan også være oppført direkte på beholderen, på en etikett festet til denne eller i transportdokumentet.

Kapittel IV. Innførsel av akvakulturdyr og akvakulturprodukter fra land utenfor EØS

§ 13. Ytterligere vilkår ved innførsel av akvakulturdyr og akvakulturprodukter

Det er forbudt å innføre akvakulturdyr fra land utenfor EØS for utsetting.

Levende bløtdyr som er mottakelige for sykdommer nevnt i vedlegg 1, liste II skal oppfylle vilkårene i denne forskriftens kapittel II og III og i tillegg enten leveres direkte til konsum eller til foredlingsindustrien. Slike dyr kan oppbevares midlertidig i kar med godkjent desinfeksjon av avløpsvannet. Midlertidig oppbevaring kan ikke skje i akvakulturanlegg.

Levende marine krepsdyr til konsum skal oppfylle vilkårene i denne forskriften og kokes ved ankomst eller oppbevares midlertidig i kar med godkjent desinfeksjon av avløpsvannet. Midlertidig oppbevaring kan ikke skje i et akvakulturanlegg.

Akvakulturprodukter kan innføres fra land utenfor EØS til konsum hvis de oppfyller vilkårene i denne forskriftens § 5 siste ledd og § 11.

§ 14. Ytterligere vilkår ved innførsel av akvakulturdyr for oppbevaring i akvarier

Tempererte akvakulturdyr, av ikke mottakelig art og tropiske akvakulturdyr kan innføres fra land utenfor EØS når de oppfyller vilkårene i denne forskriftens kapittel II og III og utelukkende oppbevares i akvarium.

Det er forbudt å innføre levende tempererte akvakulturdyr av mottakelige arter fra land utenfor EØS.

§ 15. Helsesertifikat

Ved innførsel av akvakulturdyr og akvakulturprodukter fra land utenfor EØS skal forsendelsen følges av et helsesertifikat som er utstedt og attestert av offentlig myndighet i avsenderlandet. Helsesertifikatet skal:

1. Være utstedt på dagen for lastning for forsendelse til mottakerlandet i EØS-området. For akvakulturdyr som utelukkende oppbevares i et akvarium skal helsesertifikatet være utstedt senest 48 timer før lastning.
2. Følge forsendelsen i original.
3. Bekrefte at vilkårene i denne forskriften kapittel II, III og § 11 og eventuelle vedtak om innførsel fra tredjeland er oppfylt.
4. Være utfylt på et enkelt papir.
5. Gjælde en mottaker.
6. Være gyldig i 10 dager.

§ 16. Ytterligere vilkår

Staten dyrehelsetilsyn – Sentralforvaltningen kan av dyrehelsemessige grunner gi ytterligere vilkår for innførsel av akvakulturdyr og akvakulturprodukter.

Kapittel V. Vilkår for akvakulturanlegg i godkjente soner**§ 17. Vilkår for å beholde status som godkjent fastlandssone eller kystsone**

Følgende vilkår må være oppfylt for å beholde godkjenningen som godkjent fastlandssone eller kystsone:

1. Akvakulturanlegg i godkjent sone må sikre at akvakulturdyr som kommer inn i sonen, kommer fra godkjente soner eller godkjente akvakulturanlegg.
2. Akvakulturanlegg må være underlagt tilsyn og overvåking av Statens dyrehelsetilsyn – distriktsveterinæren.
3. Resultater av undersøkelsene må være negative for sykdommer i vedlegg 1, liste II.
4. Den ansvarlige for akvakulturanlegget, eller den som er ansvarlig for å sette ut fisk i akvakulturanlegget, må ha et register som inneholder all nødvendig informasjon om fiskens helse.

§ 18. Midlertidig og permanent tilbakekallelse og fornyelse av godkjenning som godkjent sone

Ethvert tilfelle av unormal dødelighet eller symptomer som kan gi mistanke om utbrudd av sykdom hos akvakulturdyr nevnt i vedlegg 1, liste II skal så raskt som mulig rapporteres om til Statens dyrehelsetilsyn – distriktsveterinæren.

Ved utbrudd, eller ved mistanke om utbrudd av sykdom referert til i vedlegg 1, liste II, mister sonen status som godkjent, enten midlertidig eller permanent.

Midlertidig eller permanent tilbakekallelse av godkjenningen kan for akvakulturanlegg for fisk gjelde kun en del av et nedslagsfelt, fra en vassdragskilde til en naturlig eller kunstig hindring som stanser vandring av fisk som befinner seg nedenfor denne hindringen.

I akvakulturanlegg for bløtdyr hvor akvakulturanlegget er samlet med en serie hydrologiske systemer, kan en eventuell midlertidig eller permanent tilbakekallelse av godkjenning begrenses til en del av serien. Dette forutsetter at delen har en presis geografisk avgrensning og inneholder et homogent hydrologisk system. Den delen som beholder sin godkjenning, må ha en presis geografisk avgrensning og bestå av et homogent hydrologisk system eller en serie slike systemer samt oppfylle vilkårene for godkjenning.

Sonen eller den del av sonen som har hatt utbrudd, kan få ny godkjenning hvis følgende vilkår oppfylles:

1. Fisk og bløtdyr i det infiserte akvakulturanlegg slaktes. Smittet og forurenset fisk og bløtdyr destrueres.
2. Fasiliteter og utstyr desinfiseres i henhold til retningslinjer godkjent av Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren.
3. Etter at smitten er fjernet, må vilkårene for godkjenning igjen være oppfylt.

§ 19. Ytterligere vilkår til akvakulturanlegg som ligger i godkjente soner

Akvakulturanlegg som ligger i godkjent sone, kan pålegges å gjennomføre tiltak som sikrer at sonen beholder sin status, samt tiltak som bidrar til at sonen etter tilbakekallelse av godkjenningen får fornyet godkjenning.

§ 20. Status for soner i Norge

De norske delene av nedslagsfeltet til Jakobselv og Pasvikvassdraget samt de mellomliggende vassdragene og kystområdet utenfor er ikke-godkjent sone for IHN/VHS.

De øvrige delene av fastlands-Norge, samt kystområdene utenfor er IHN-/VHS-fri sone.

Hele Norges kystsone har et godkjent overvåkingsprogram for *Bonamia ostreae* og *Marteilia refringens*.

Kapittel VI. Godkjenning av akvakulturanlegg i ikke-godkjente soner**§ 21. Vilkår for godkjenning av akvakulturanlegg for fisk i ikke-godkjent fastlandssone**

Akvakulturanlegg som ligger i en fastlandssone, må oppfylle følgende vilkår for å få godkjenning i en ikke-godkjent fastlandssone:

1. Vannet må komme fra en brønn, et borehull eller en kilde. Når vannkilden ligger et stykke unna, skal vannet føres i ledninger direkte til anlegget. Under forutsetning av at akvakulturanlegget ikke utsettes for smitte eller at vill fisk gis mulighet til å komme inn i anlegget, kan Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren gi tillatelse

til at vannet kan ledes til anlegget i en åpen kanal eller naturlig renne. Slik tillatelse forutsetter at akvakulturanlegget fører tilsyn med den åpne kanalen eller rennen.

2. Nedenfor akvakulturanlegget skal det være en naturlig eller kunstig barriere som forhindrer at fisk kan komme inn i akvakulturanlegget.
3. Om nødvendig skal anlegget beskyttes mot oversvømmelse og forurensning av inntaksvannet.
4. Fisk i akvakulturanlegget må minst i de siste fire årene ha vært fri for kliniske symptomer eller andre tegn på aktuelle sykdommer som nevnt i vedlegg 1, kolonne 1, liste II. Hvis søknaden er gjort under henvisning til erfaring fra et offisielt kontrollsystem over en 10 års periode, må resultat fra prøver som minimum er tatt en gang i året vise at akvakulturanlegget er fri for de aktuelle sykdommene.
5. Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren kan der det er nødvendig for å hindre spredning av sykdom, gi pålegg om ytterligere tiltak, som opprettelse av beskyttelsessone rundt akvakulturanlegget med gjennomføring av kontrolltiltak og etablering av beskyttelse mot mulig bærer eller vektor av aktuelle smittestoffer.
6. Nytt akvakulturanlegg som oppfyller vilkårene i nr. 1, 2, 3 og 5, og som starter med fisk som kommer fra en godkjent sone eller et godkjent akvakulturanlegg i en ikke-godkjent sone, kan innvilges godkjenning uten å foreta slik prøvetakning.
7. Akvakulturanlegg som oppfyller vilkårene i nr. 1, 2, 3 og 5, og som etter et opphold starter på nytt med fisk, rogn eller melke fra en godkjent sone eller et godkjent akvakulturanlegg som ligger i en ikke-godkjent sone, kan få godkjenning uten å gjennomføre den prøvetakningen som ellers hadde være nødvendig, forutsatt at:
 - a) Statens dyrehelsetilsyn – distriktsveterinæren kjenner de helsemessige forholdene ved akvakulturanlegget gjennom de siste fire årene. Hvis akvakulturanlegget er yngre enn fire år, skal erfaringene med akvakulturanlegget gjennom den tiden det har blitt drevet tillegges vekt.
 - b) Akvakulturanlegget aldri har vært underlagt dyrehelsemessige restriksjoner som følge av aktuelle sykdommer som angitt i vedlegg 1, liste II.
 - c) Akvakulturanlegget er vasket og desinfisert, med etterfølgende tørrleggingsperiode i minst 15 dager under tilsyn av Statens dyrehelsetilsyn – distriktsveterinæren, før det kan ta inn fisk, rogn eller melke.

§ 22. *Vilkår for godkjenning av akvakulturanlegg for fisk og bløtdyr i ikke-godkjent kystsone*

Akvakulturanlegg for fisk eller bløtdyr som ligger i en kystsone må oppfylle følgende vilkår for å være godkjent:

1. Vannforsyningen skal gjennomføres på en måte, som sikrer at smittestoff som forårsaker sykdommer nevnt i vedlegg 1, liste II uskadeliggjøres.
2. Fisk i akvakulturanlegget må minst i de siste fire årene ha vært fri for kliniske symptomer eller andre tegn på aktuelle sykdommer som nevnt i vedlegg 1, kolonne 1, liste II. For bløtdyr er vilkåret 2 år.
3. Nye akvakulturanlegg som oppfyller vilkårene i nr. 1 og 2, og som starter på nytt med fisk, rogn og melke, eller bløtdyr fra godkjent sone eller et godkjent akvakulturanlegg, kan få godkjenning uten å gjennomføre den prøvetakningen som ellers hadde vært nødvendig for å få en godkjenning.
4. Akvakulturanlegg som oppfyller vilkårene i nr. 1 og 2, og som etter et opphold gjenopptar sin aktivitet med fisk, rogn og melke, eller bløtdyr fra godkjent sone eller godkjent anlegg, kan få godkjenning uten å gjennomføre den prøvetakning som ellers hadde vært nødvendig for å få en godkjenning, hvis følgende vilkår er oppfylt:
 - a) Statens dyrehelsetilsyn – distriktsveterinæren kjenner de helsemessige forholdene ved akvakulturanlegget gjennom de siste fire årene for fisk, for bløtdyr de siste 2 år. Hvis akvakulturanlegget for fisk er yngre enn fire år, skal erfaringene med akvakulturanlegget gjennom den tiden det har blitt drevet tillegges vekt.
 - b) Akvakulturanlegget aldri har vært underlagt dyrehelsemessige restriksjoner som følge av sykdommer angitt i vedlegg 1, liste II.
 - c) Akvakulturanlegget er vasket og desinfisert, med etterfølgende tørrleggingsperiode i minst 15 dager under tilsyn av Statens dyrehelsetilsyn – distriktsveterinæren, før det kan ta inn fisk, rogn eller melke.

§ 23. *Vilkår for å opprettholde godkjenning av akvakulturanlegg*

Akvakulturanlegg må oppfylle følgende vilkår for å beholde sin godkjenning:

1. Fisk og bløtdyr som settes ut i akvakulturanlegget, skal komme fra en godkjent sone eller godkjent akvakulturanlegg.
2. Statens dyrehelsetilsyn – distriktsveterinæren skal føre tilsyn med helsetilstanden i akvakulturanlegget og ta prøver for å dokumentere at anlegget er fritt for smittestoffer knyttet til sykdom nevnt i vedlegg 1.
3. Laboratorieundersøkelser av fisk og bløtdyr som det er tatt prøver av, skal vise at akvakulturanlegget er fritt for smittestoffene knyttet til sykdom nevnt i vedlegg 1.
4. Ansvarlig for akvakulturanlegget, eventuelt den som er ansvarlig for utsetting av fisk og bløtdyr, skal føre et register med opplysninger som er nødvendig for å holde løpende oversikt over fiskens og bløtdyrenes helsetilstand.

§ 24. *Midlertidig og permanent tilbakekallelse og fornyelse av godkjenning for akvakulturanlegg*

Dødelighet eller symptomer som kan gi grunnlag for mistanke om utbrudd av sykdom hos akvakulturdyr nevnt i vedlegg 1, skal så raskt som mulig varsles til Statens dyrehelsetilsyn – distriktsveterinæren, som umiddelbart vil foreta en midlertidig tilbakekallelse av godkjenningen.

I akvakulturanlegg for fisk skal det sendes en prøve på minst ti syke fisk til et godkjent laboratorium for undersøkelse av aktuelle smittestoffer. I akvakulturanlegg for bløtdyr skal prøver av syke bløtdyr sendes til et godkjent laboratorium for undersøkelse av aktuelle smittestoffer.

Resultatet av undersøkelsene skal umiddelbart sendes til Statens dyrehelsetilsyn – distriktsveterinæren. Hvis resultatet av undersøkelsene er negativt, skal akvakulturanlegget få tilbake sin godkjenning.

Hvis det ikke kan stilles noen diagnose, skal det innen 15 dager fra den første prøvetakingen, gjennomføres en ny helseinspeksjon. Det skal igjen tas prøver av et tilstrekkelig antall syke fisk eller bløtdyr, som skal sendes til et godkjent laboratorium for undersøkelse av aktuelle smittestoffer.

Hvis resultatet av undersøkelsene er negativt og hvis det ikke finnes flere syke fisk eller bløtdyr, skal akvakulturanlegget få tilbake sin godkjenning. Hvis resultatet er positivt, vil Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren trekke godkjenningen tilbake.

Midlertidig eller permanent tilbakekallelse kan for akvakulturanlegg for fisk gjelde kun en del av et samlebaseng fra vassdragskilder til en naturlig eller kunstig hindring som stanser vandring av fisk som befinner seg nedenfor denne hindringen.

I akvakulturanlegg for bløtdyr, og hvis akvakulturanlegget er samlet med en serie hydrologiske systemer, kan en eventuell midlertidig eller permanent tilbakekallelse av godkjenning begrenses til en del av seriene. Dette forutsetter at delen har en presis geografisk avgrensning og inneholder et homogent hydrologisk system. Den delen som beholder sin godkjenning, må også være presist geografisk begrenset og bestå av et homogent hydrologisk system eller en serie slike systemer.

Fornyelse av godkjenning, kan gis hvis følgende vilkår er oppfylt:

1. Etter et utbrudd skal:
 - a) Fisk og bløtdyr i det infiserte akvakulturanlegget slaktes. Smittet eller forurenset fisk og bløtdyr må destrueres.
 - b) Fasiliteter og utstyr må desinfiseres i henhold til retningslinjer som er godkjent av Statens dyrehelsetilsyn – Sentralforvaltningen.
2. Etter at tiltak beskrevet i nr. 1, bokstav a og b er gjennomført, må vilkårene for godkjenning i denne forskrifts § 21 eller § 22 igjen være oppfylt.

Kapittel VII. Andre bestemmelser

§ 25. Tilsyn og vedtak

Når ikke annet er bestemt, fører Statens dyrehelsetilsyn – distriktsveterinæren tilsyn med etterlevelsen av denne forskriften. Utenlandske inspektører fra EFTA og EU-kommisjonen kan delta i tilsynet.

Når ikke annet er bestemt, fatter Statens dyrehelsetilsyn – distriktsveterinæren nødvendige enkeltvedtak for å sikre etterlevelsen av denne forskriften.

§ 26. Dispensasjon

Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren kan i særskilte tilfeller dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften, samt fastsette eventuelle vilkår for dispensasjonen.

§ 27. Sikkerhetsbestemmelser

Statens dyrehelsetilsyn – Sentralforvaltningen kan stoppe innførsel og omsetning av akvakulturdyr og akvakulturprodukter dersom forhold i avsenderlandets dyrehelsesituasjon eller andre forhold skulle tilsi dette.

§ 28. Tvangsmulkt

For å sikre at bestemmelser som er gitt i denne forskriften blir gjennomført, kan Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren fastsette tvangsmulkt til staten.

Tvangsmulkten kan fastsettes når overtredelse av forskriften eller overtredelse av enkeltvedtak gitt i medhold av forskriften er oppdaget. Tvangsmulkten begynner å løpe dersom den ansvarlige oversitter fristen for retting av forholdet som myndigheten har fastsatt.

Tvangsmulkten kan også fastsettes på forhånd og løper da fra eventuell overtredelse tar til. Det kan fastsettes at tvangsmulkten løper så lenge det ulovlige forholdet varer, eller at den forfaller ved hver overtredelse.

Tvangsmulkten ilegges den som er ansvarlig for virksomheten. Er overtredelsen skjedd på vegne av et selskap eller et foretak, skal tvangsmulkten ilegges virksomheten som sådan.

Tvangsmulkten er tvangsgrunnlag for utlegg. Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren kan frafalle påløpt tvangsmulkt.

§ 29. Straffebestemmelser

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser i denne forskriften, straffes med bøter eller fengsel i inntil 1 år. Medvirkning er også straffbart.

Foreligger særlig skjerpene omstendigheter, kan fengsel i inntil 2 år anvendes, om ikke strengere straffebud får anvendelse.

§ 30. Ikrafttreden og opphevelser

Denne forskriften trer i kraft straks.

Samtidig oppheves:

1. Forskrift av 27. februar 1998 nr. 170 om soner for forebygging, begrensning og utrydding av sjukdommene hematopoietisk nekrose (IHN) og hemorragisk virusseptikemi (VHS).
2. Forskrift av 29. desember 2000 nr. 1594 om dyrehelsemessige vilkår ved innførsel og utførsel av akvatiske dyr, produkter og smitteførende gjenstander.
3. Forskrift av 31. desember 1998 nr. 1483 om overvåking og kontroll med forekomst av enkelte smittsomme sykdommer hos fisk og andre akvatiske dyr.

Vedlegg 1. Liste over sykdommer og mottakelige arter

<i>Kolonne 1</i> <i>Sykdom/smitteagens</i>	<i>Kolonne 2</i> <i>Mottakelige arter</i>
<i>Liste I</i>	
<i>Fisk:</i>	
Infeksiøs lakseanemi	Laks (<i>Salmo salar</i>)
<i>Liste II</i>	
<i>Fisk:</i>	
Hemorragisk virusseptikemi (VHS, Egtvedtsyke)	Laksefisk (<i>Salmo</i> sp., <i>Salvelinus</i> sp., <i>Oncorhynchus</i> sp.) Harr (<i>Thymallus thymallus</i>) Lagsild og sik (<i>Coregonus</i> sp.) Gjedde (<i>Esox lucius</i>) Piggvar (<i>Scophthalmus maximus</i>)
Infeksiøs hematopoietisk nekrose (IHN)	Laksearter (<i>Salmo</i> sp., <i>Salvelinus</i> sp., <i>Oncorhynchus</i> sp.) Gjedde (<i>Esox lucius</i>)
<i>Bløtdyr:</i>	
<i>Bonamia ostreae</i>	Østers (<i>Ostrea edulis</i>)
<i>Marteilia refringens</i>	Østers (<i>Ostrea edulis</i>)
<i>Liste III</i>	
<i>Fisk:</i>	
Infeksiøs pankreas nekrose (IPN) – Spring viraemia hos karpe (SVC) (<i>Rhabdovirus carpio</i>)	Fastsettes i henhold til godkjente helse- og bekjempelsesprogrammer.
Bakteriell nyresyke (BKD) (<i>Renibacterium salmoninarum</i>)	
Furunkulose (<i>Aeromonas salmonicida</i>)	
Yersiniose (ERM, Rødmunnsyke) (<i>Yersinia ruckeri</i>)	
<i>Gyrodactylus salaris</i>	
<i>Krepsdyr:</i>	
Krepsepest (<i>Aphanomyces astaci</i>)	

Vedlegg 2. Transportdokument for levende fisk, rogn og melke fra godkjent sone

Omsetningsforskrift VEDLEGG 2

**Kongeriket Norge
Kingdom of Norway**

**TRANSPORTDOKUMENT / MOVEMENT DOCUMENT
for levende fisk, rogn og melke fra godkjent sone / for live fish, eggs and
gamets from an approved zone**

	Distriktsnummer				Initialer (vet)			Løpenummer			År	
Nr / No												

I. Opprinnelsesland / Country of origin:

Godkjent sone / Approved zone:

II. Opprinnelsesanlegg (navn og adresse) / Farm of origin (name and address):

.....

III Dyr eller produkt/ Animals or product:

		Levende fisk / Live fish	Rogn / Eggs	Melke / Gamets
Familie (norsk og latinsk navn)/ Family (common and Latin name)				
Art (norsk og latinsk navn)/ Species (common and Latin name)				
Mengde / Quantity	Antall / Number			
	Vekt totalt / Total weight			
	Vekt gjennomsnitt / Average weight			

IV. Mottaker / Destination

Mottakerland / Country of destination:

Mottaker (navn og adresse) / Consignee (name and address):

.....

V. **Transportmiddel** (type og identifikasjon) /
Means of transport (nature and identification):

VI. Helse attestasjon /Health attestation

Jeg, undertegnede, bekrefter herved at dyrene eller varene i denne forsendelsen kommer fra en godkjent sone og at de oppfyller betingelsene i forskrift om dyrehelsemessige vilkår ved omsetning og innførsel av akvakulturdyr og akvakulturprodukter, jf. Rdir 91/67/EØF. /

I, the undersigned, hereby certify that the animals or goods forming the present consignment, originate from an approved zone and that they satisfy the requirements of Council Directive 91/67/EEC.

Utferdiget / Done at: Den / on:
(sted / place) (dato / date)

Offentlig myndighet/
Name of official service: **Statens dyrehelsetilsyn / Norwegian Animal Health Authority**

.....
distriktsveterinærens underskrift¹ /
*signature of official service*¹

Offisielt stempel¹/
*Stamp of official service*¹ navn og stilling i blokkbokstaver¹ /
*name and function of signing officer in capital letters*¹

¹ Signaturen og stempellet må være i en annen farge enn trykksverten/ *the signature and the stamp must be in a colour different to that of the printing*

Vedlegg 3. Transportdokument for levende fisk, rogn eller melke fra godkjent anlegg

Omsetningsforskrift VEDLEGG 3

**Kongeriket Norge
Kingdom of Norway**

TRANSPORTDOKUMENT / MOVEMENT DOCUMENT
for levende fisk, rogn eller melke fra godkjent anlegg / *for live fish, eggs or gamets from an approved farm*

	Distriktsnummer				Initialer (vet)			Løpenummer			År	
Nr / No												

I. Opprinnelsesland / Country of origin:

II. Opprinnelsesanlegg (navn og adresse) / Farm of origin (name and address):

.....

.....

III Dyr eller produkt/ Animals or product:

		Levende fisk / <i>Live fish</i>	Rogn / <i>Eggs</i>	Melke / <i>Gamets</i>
Familie (norsk og latinsk navn)/ <i>Family (common and Latin name)</i>				
Art (norsk og latinsk navn)/ <i>Species (common and Latin name)</i>				
Mengde / <i>Quantity</i>	Antall / <i>Number</i>			
	Vekt totalt / <i>Total weight</i>			
	Vekt gjennomsnitt / <i>Average weight</i>			

IV. Mottaker / Destination

Mottakerland / *Country of destination:*

Mottaker (navn og adresse) / *Consignee (name and address):*

.....

.....

**V. Transportmiddel (type og identifikasjon) /
*Means of transport (nature and identification):***

.....

VI. Helse attestasjon /Health attestation

Jeg, undertegnede, bekrefter herved at dyrene eller varene i denne forsendelsen kommer fra et godkjent anlegg og at de oppfyller betingelsene i forskrift om dyrehelsemessige vilkår ved omsetning og innførsel av akvakulturdyr og akvakulturprodukter, jf. Rdir 91/67/EØF. /

I, the undersigned, hereby certify that the animals or goods forming the present consignment, originate from an approved farm and that they satisfy the requirements of Council Directive 91/67/EEC.

Utferdiget / Done at: _____ Den / on: _____
(sted / place) (dato / date)

Offentlig myndighet/

Name of official service:

Statens dyrehelsetilsyn / Norwegian Animal Health Authority

distriktsveterinærens underskrift¹ /
signature of official service¹

Offisielt stempel¹/

Stamp of official service¹

navn og stilling i blokkbokstaver¹ /

name and function of signing officer in capital letters¹

¹ Signaturen og stempelet må være i en annen farge enn trykksverten/ the signature and the stamp must be in a colour different to that of the printing

Vedlegg 4. Transportdokument for bløtdyr fra godkjent kystzone

Omsetningsforskrift VEDLEGG 4

**Kongeriket Norge
Kingdom of Norway**

**TRANSPORTDOKUMENT / MOVEMENT DOCUMENT
for bløtdyr fra godkjent kystzone / for molluscs from an approved coastal zone**

	Distriktsnummer				Initialer (vet)			Løpenummer			År	
Nr / No												

I. Opprinnelsesland / Country of origin:

Godkjent sone / Approved zone:

II. Opprinnelsesanlegg (navn og adresse) / Farm of origin (name and address):

.....
.....

III Dyr / Animals:

		Molluscs
Familie (norsk og latinsk navn) / <i>Family (common and Latin name)</i>		
Art (norsk og latinsk navn) / <i>Species (common and Latin name)</i>		
Mengde / <i>Quantity</i>	Antall / <i>Number</i>	
	Vekt totalt / <i>Total weight</i>	
	Vekt gjennomsnitt / <i>Average weight</i>	

IV. Mottaker / Destination

Mottakerland / *Country of destination:*

Mottaker (navn og adresse) / *Consignee (name and address):*

.....
.....

**V. Transportmiddel (type og identifikasjon) /
*Means of transport (nature and identification):***

.....

VI. Helse attestasjon /Health attestation

Jeg, undertegnede, bekrefter at dyrene i denne forsendelsen kommer fra en godkjent kystzone og at de oppfyller betingelsene i forskrift om dyrehelsemessige vilkår ved omsetning og innførsel av akvakulturdyr og akvakulturprodukter, jf. Rdir 91/67/EØF. /

I, the undersigned, hereby certify that the animals forming the present consignment, originate from an approved coastal zone and that they satisfy the requirements of Council Directive 91/67/EEC.

Utferdiget / Done at: _____ Den / on: _____
(sted / place) (dato / date)

Offentlig myndighet/

Name of official service:

Statens dyrehelsetilsyn / Norwegian Animal Health Authority

distriktsveterinærens underskrift¹ /
signature of official service¹

Offisielt stempel¹/

Stamp of official service¹

navn og stilling i blokkbokstaver¹ /

name and function of signing officer in capital letters¹

¹ Signaturen og stempelet må være i en annen farge enn trykksverten/ the signature and the stamp must be in a colour different to that of the printing

Vedlegg 5. Transportdokument for bløtdyr fra godkjent anlegg

Omsetningsforskrift VEDLEGG 5

**Kongeriket Norge
Kingdom of Norway**

**TRANSPORTDOKUMENT / MOVEMENT DOCUMENT
for bløtdyr fra godkjent anlegg / for molluscs from an approved farm**

	Distriktsnummer				Initialer (vet)			Løpenummer			År	
Nr / No												

I. Opprinnelsesland / Country of origin:

II. Opprinnelsesanlegg (navn og adresse) / Farm of origin (name and address):

.....

.....

III Dyr / Animals:

		Molluscs
Familie (norsk og latinsk navn)/ <i>Family (common and Latin name)</i>		
Art (norsk og latinsk navn) / <i>Species (common and Latin name)</i>		
Menge / <i>Quantity</i>	Antall / <i>Number</i>	
	Vekt totalt / <i>Total weight</i>	
	Vekt gjennomsnitt / <i>Average weight</i>	

IV. Mottaker / Destination

Mottakerland / *Country of destination:*

Mottaker (navn og adresse) / *Consignee (name and address):*

.....

.....

**V. Transportmiddel (type og identifikasjon) /
*Means of transport (nature and identification):***

.....

VI. Helse attestasjon /Health attestation

Jeg, undertegnede, bekrefter at dyrene i denne forsendelsen kommer fra et godkjent anlegg og at de oppfyller betingelsene i forskrift om dyrehelsemessige vilkår ved omsetning og innførsel av akvakulturdyr og akvakulturprodukter, jf. Rdir 91/67/EØF. /

I, the undersigned, hereby certify that the animals forming the present consignment, originate from an approved farm and that they satisfy the requirements of Council Directive 91/67/EEC.

Utferdiget / Done at: Den / on:
(sted / place) (dato / date)

Offentlig myndighet/

Name of official service:

Statens dyrehelsetilsyn / Norwegian Animal Health Authority

.....
distriktsveterinærens underskrift¹ /
signature of official service¹

Offisielt stempel¹/

Stamp of official service¹

.....
navn og stilling i blokkbokstaver¹ /

name and function of signing officer in capital letters¹

¹ Signaturen og stempelet må være i en annen farge enn trykksverten/ the signature and the stamp must be in a colour different to that of the printing

Vedlegg 6. Transportdokument for levende akvakulturdyr av ikke mottakelige arter av fisk, bløtdyr og krepsdyr, deres rogn og melke, jf. forskrift om dyrehelsemessige vilkår ved omsetning og innførsel av akvakulturdyr og akvakulturprodukter § 9 første ledd

Omsetningsforskrift VEDLEGG 6

Kongeriket Norge
Kingdom of Norway

TRANSPORTDOKUMENT for levende akvakulturdyr av ikke mottakelige arter av fisk, bløtdyr og krepsdyr, deres rogn og melke, jf forskrift om dyrehelsemessige vilkår ved omsetning og innførsel av akvakulturdyr og akvakulturprodukter § 9, første ledd / *MOVEMENT DOCUMENT for live farmed fish, molluscs and crustaceans, their eggs and gametes, ref. Article 14 (1) of directive 91/67/EEC*

	Distriktsnummer				Initialer (vet)			Løpenummer			År	
Nr / No												

Dette dokumentet må følge forsendelse som skal overføres til / *This document must accompany the consignment to be introduced into:*

- en godkjent sone¹ / *an approved zone*¹
- et godkjent anlegg¹ / *an approved farm*¹

I. Forsendelsens opprinnelse / *Origin of the consignment*

Opprinnelsesland / *State of origin:*

Opprinnelsesanlegg / *Farm of origin*

Navn / *Name:*

Adresse / *Address:*

II. Beskrivelse av forsendelsen / *Description of the consignment*

		Levende dyr / <i>Live animals</i>	Rogn / <i>Eggs</i>	Melke / <i>Gamets</i>
Arter, norsk og latinsk navn / <i>Species, common and Latin name</i>				
Mengde / <i>Quantity</i>	Antall / <i>Number</i>			
	Vekt totalt / <i>Total weight</i>			
	Vekt gjennomsnitt / <i>Average weight</i>			

III. Mottaker av forsendelsen / *Destination of the consignment*

Mottakerland / *State of destination:*

Mottaker / *Consignee:*

Navn / *Name:*

Adresse / *Address:*

Mottakssted / *Place of destination:*

IV. Transportmiddel / *Means of transport*

Type / *Nature:*

Identifikasjon / *Identification:*

¹ Stryk det som ikke passer / *Delete the inappropriate*

V. Helse attestasjon /Health attestation

Jeg, undertegnede, bekrefter herved at dyrene eller produktene i denne forsendelsen kommer fra¹
/ I, the undersigned, hereby certify that the animals or the products forming the present
consignmen, originate from¹:

a) følgende sone² / the following zone²:

godkjent mhp følgende sykdomm(er) /
approved for the following disease(s):

i henhold til beslutning³ /
in accordance with Decision³:

b) følgende anlegg⁴ / the following farm⁴:

godkjent mhp følgende sykdomm(er) /
approved for the following disease(s):

i henhold til beslutning³ /
in accordance with Decision³:

c) følgende anlegg⁴ / the following farm⁴:

beliggende i en ikke godkjent sone, har ikke fisk, bløtdyr eller krepsdyr¹ av mottakelige
arter som angitt i forskrift xx.xx.xx. om dyrehelsemessige vilkår ved omsetning og
innførsel av akvakulturdyr og akvakulturprodukter vedlegg 1, kolonne 2, liste I og II, jf.
Rdir. 91/67/EØF, og har ikke forbindelse med vassdrag, kyst - eller estuarfarvann. /
situated in a non-approved zone, containing no fish, molluscs or crustaceans¹ belonging to
the susceptible species referred to in Annex A column 2, lists I and II of Directive
91/67/EEC, and is not connected with a watercourse or with coastal or estuarial waters.

Utferdiget / Done at: Den / on:
(sted / place) (dato / date)

Offentlig myndighet/
Name of official service: **Statens dyrehelsetilsyn / Norwegian Animal Health Authority**

.....
distriktsveterinærens underskrift /
signature of official service

Offisielt stempel/
Stamp of official service navn og stilling i blokkbokstaver /
name and function of signing officer in capital letters

¹ Stryk det som ikke passer / Delete the inappropriate

² Beskrivelse av sonen / Description of the zone

³ Nevn referansen til Kommisjonsbeslutning / ESA vedtak hvor godkjenning er gitt / Mention th reference to the
Community Decision on the basis of which the approval has been granted

⁴ Navn på anlegg og adresse / Name and address of farm

Vedlegg 7. Transportdokument for levende vill fisk, bløtdyr og krepsdyr, deres rogn og melke, jf. forskrift om dyrehelsemessige vilkår ved omsetning og innførsel av akvakulturdyr og akvakulturprodukter § 9 annet ledd

Omsetningsforskrift VEDLEGG 7

Kongeriket Norge Kingdom of Norway

TRANSPORTDOKUMENT for levende vill fisk, bløtdyr og krepsdyr, deres rogn og melke, jf. forskrift om dyrehelsemessige vilkår ved omsetning og innførsel av akvakulturdyr og akvakulturprodukter § 9, annet ledd /

MOVEMENT DOCUMENT for live wild fish, molluscs and crustaceans, their eggs and gametes, ref. Article 14 (2) of directive 91/67/EEC

	Distriktsnummer				Initialer (vet)			Løpenummer			År	
Nr / No												

Dette dokumentet må følge forsendelse som skal overføres til / *This document must accompany the consignment to be introduced into:*

- en godkjent sone¹ / *an approved zone*¹
- et godkjent anlegg¹ / *an approved farm*¹

I. Forsendelsens opprinnelse / *Origin of the consignment*

Opprinnelsesland / *State of origin:*

Opprinnelsessted / *Place of origin:*

II. Beskrivelse av forsendelsen / *Description of the consignment*

		Levende dyr / <i>Live animals</i>	Rogn / <i>Eggs</i>	Melke / <i>Gamets</i>
Arter, norsk og latinsk navn / <i>Species, common and Latin name</i>				
Mengde / <i>Quantity</i>	Antall / <i>Number</i>			
	Vekt totalt / <i>Total weight</i>			
	Vekt gjennomsnitt / <i>Average weight</i>			

III. Mottaker av forsendelsen / *Destination of the consignment*

Mottakerland / *State of destination:*

Mottaker / *Consignee:*

Navn / *Name:*

Adresse / *Address:*

Mottakssted / *Place of destination:*

IV. Transportmiddel / Means of transport

Type / Nature: _____

Identifikasjon / Identification: _____

¹ Stryk det som ikke passer / Delete the inappropriate**V. Helse attestasjon / Health attestation**

Jeg, undertegnede, bekrefter herved at dyrene eller produktene i denne forsendelsen kommer fra /
 I, the undersigned, hereby certify that the animals or the products forming the present
 consignmen, originate from:

følgende sone² / the following zone²: _____
 godkjent mhp følgende sykdomm(er) /
 approved for the following disease(s): _____

 i henhold til beslutning³ /
 in accordance with Decision³: _____

Utferdiget / Done at: _____

(sted / place)

Den / on: _____

(dato / date)

Offentlig myndighet/

Name of official service:

Statens dyrehelsetilsyn / Norwegian Animal Health Authority

 distriktsveterinærens underskrift /
 signature of official service

Offisielt stempel/

Stamp of official service

navn og stilling i blokkbokstaver /
name and function of signing officer in capital letters¹ Stryk det som ikke passer / Delete the inappropriate² Beskrivelse av sonen / Description of the zone³ Nevn referansen til Kommisjonsbeslutning / ESA vedtak hvor godkjenning er gitt / Mention th reference to the Community Decision on the basis of which the approval has been granted⁴ Navn på anlegg og adresse / Name and address of farm

14. okt. Nr. 1240 2003**Forskrift om endring i drifts- og sykdomsforskriften, settedefiskforskriften, forskrift om forebygging, begrensning og utrydding av sjukdommer hos akvatiske organismer og forskrift om transport av akvatiske organismer.**

Fastsatt av Landbruksdepartementet 14. oktober 2003 med hjemmel i lov av 13. juni 1997 nr. 54 om tiltak mot sykdom hos fisk og andre akvatiske dyr (fiskesykdomsloven) § 11, § 14, § 16, § 17, § 18, § 19, § 23, § 24, § 25 og § 26. Kunngjort 17. oktober 2003.

I

I forskrift av 18. desember 1998 nr. 1409 om etablering, drift og sykdomsforebyggende tiltak ved oppdrettsanlegg (drifts- og sykdomsforskriften) gjøres følgende endringer:

Hjemmelsfeltet skal lyde:

Fastsatt av Fiskeridepartementet og Landbruksdepartementet 18. desember 1998 med hjemmel i lov av 14. juni 1985 nr. 68 om oppdrett av fisk, skalldyr m.v. § 1, § 3, § 4, § 5, § 9, § 10, § 11, § 13, § 14, § 17 og § 20 og lov av 13. juni 1997 nr. 54 om tiltak mot sykdom hos fisk og andre akvatiske dyr (fiskesykdomsloven) § 1, § 5, § 14, § 15, § 16, § 18, § 19, § 23, § 24, § 29 og § 30.

§ 10 skal lyde:

§ 10. Helsekontroll og bruk av sjøvann

Ved oppdrettsanlegg skal det foretas regelmessig helsekontroll. Kontrollen skal utføres av fagkompetent person. Det nærmere innhold av kontrollen og hvilken kompetanse fagpersonen må ha framgår av de til enhver tid gjeldende retningslinjer fastsatt av Statens dyrehelsetilsyn – Sentralforvaltningen.

Anlegg eller deler av anlegg som inneholder anadrom fisk som skal flyttes, må ikke bruke udesinfisert sjøvann i produksjonen. Dette gjelder ikke anlegg eller deler av anlegg som kun inneholder fisk som skal flyttes direkte til slakteri og/eller tilvirkningsanlegg.

§ 11 annet ledd oppheves.

§ 15 annet ledd oppheves.

§ 16 oppheves.

Nåværende § 17 til § 30 blir § 16 til § 29.

§ 29 fjerde ledd skal lyde:

Tillatelse til å drive på bestemt lokalitet kan også trekkes tilbake ved vesentlige brudd på reglene om typegodkjenning og/eller dersom gjenbruk etter brakklegging som nevnt i § 19 anses uaktuelt som følge av miljøforholdene på lokaliteten.

Nåværende § 31 og § 32 blir § 30 og § 31.

§ 31 skal lyde:

§ 31. Utøvende myndighet etter de ulike bestemmelser

Statens dyrehelsetilsyn – Sentralforvaltningen, eller den det gir myndighet, fører tilsyn og fatter enkeltvedtak etter denne forskriftens § 6, § 9, § 10, § 11, § 13, § 14, § 15, § 16, § 17, § 18 første ledd tredje punktum, § 19, § 20, § 24 nr. 2 tredje ledd, § 24 nr. 4 tredje ledd og § 28.

Fiskeridirektoratet, eller den det gir myndighet, fører tilsyn og fatter enkeltvedtak etter denne forskriftens § 1, § 3, § 4, § 5, § 7, § 8, § 9, § 12, § 18, § 21, § 22, § 23, § 24, § 25, § 26, § 27, § 28, § 29 og § 30.

Nåværende § 33 blir § 32, som skal lyde:

§ 32. Dispensasjon

Statens dyrehelsetilsyn – Sentralforvaltningen, eller den det gir myndighet, kan gjøre unntak fra forskriftsbestemmelsene nevnt i § 31 første ledd i særlige tilfeller.

Fiskeridirektoratet, eller den det gir myndighet, kan gjøre unntak fra forskriftsbestemmelsene nevnt i § 31 andre ledd i særlige tilfeller.

Nåværende § 34 og § 35 blir § 33 og § 34.

II

I forskrift av 20. desember 2000 nr. 1397 om tildeling, etablering, drift- og sykdomsforebyggende tiltak ved settedefiskanlegg for laksefisk og annen ferskvannsfisk (settedefiskforskriften) gjøres følgende endringer:

Hjemmelsfeltet skal lyde:

Fastsatt av Fiskeridepartementet og Landbruksdepartementet 20. desember 2000 med hjemmel i lov av 14. juni 1985 nr. 68 om oppdrett av fisk, skalldyr m.v. § 1, § 3, § 4, § 5, § 6, § 8, § 10, § 11, § 13, § 14a, § 17, § 20 og § 25, lov av 13. juni 1997 nr. 54 om tiltak mot sykdom hos fisk og andre akvatiske dyr (fisksykdomsloven) § 1, § 5, § 15, § 16, § 18, § 29 og § 30, og lov av 20. desember 1974 nr. 73 om dyrevern § 30 jf. § 2, § 4 og § 31.

§ 9 annet ledd, tredje og fjerde punktum oppheves.

§ 10 annet ledd oppheves.

§ 14 skal lyde:

§ 14. *Inntak av biologisk materiale*

Det er forbudt å oppbevare stamfisk i settefiskanlegget. Dette forbudet er ikke til hinder for at stamfisk oppbevares i smittemessig atskilt avdeling når denne er tømt for settefisk. Avdelingen må rengjøres og desinfiseres før den benyttes til stamfisk og før den tas i bruk til settefisk igjen.

§ 15 annet ledd skal lyde:

Det skal etableres rutiner som, så langt det er mulig, reduserer faren for spredning av smitte med rogn.

§ 16 oppheves.

Nåværende § 17 blir § 16.

§ 18 oppheves.

Nåværende § 19 til § 21 blir § 17 til § 19.

§ 19 femte ledd skal lyde:

Det skal heller ikke tas inn annet materiale som kan overføre smitte i anlegget.

Nåværende § 22 til § 36 blir § 20 til § 34.

§ 34 skal lyde:

§ 34. *Utøvende myndighet etter de ulike bestemmelsene*

Statens dyrehelsetilsyn – Sentralforvaltningen, eller den det gir myndighet, fører tilsyn og fatter enkeltvedtak etter denne forskriftens § 9, § 10 første ledd, § 11, § 12, § 13, § 14, § 15, § 16, § 18, § 19, § 20, § 21, § 22, § 23, § 28, § 29, § 35 og § 36.

Fiskeridirektoratet, eller den det gir myndighet, fører tilsyn og fatter enkeltvedtak etter denne forskriftens § 1, § 3, § 4, § 5, § 6, § 7, § 8, § 10 annet ledd, § 17, § 24, § 25, § 26, § 27, § 29, § 30, § 31, § 32, § 33, § 35 og § 36.

Nåværende § 37 blir § 35, som skal lyde:

§ 35. *Dispensasjon*

Statens dyrehelsetilsyn – Sentralforvaltningen, eller den det gir myndighet, kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra forskriftsbestemmelsene nevnt i § 34 første ledd.

Fiskeridirektoratet, eller den det gir myndighet kan, med unntak for § 4 første ledd, i særlige tilfeller gjøre unntak fra forskriftsbestemmelsene nevnt i § 34 annet ledd.

Nåværende § 38 til 40 blir § 36 til § 38.

III

I forskrift av 4. juli 1991 nr. 509 om forebygging, begrensning og utrydding av sjukdommer hos akvatiske organismer gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om forebygging, begrensning og utrydding av sykdommer hos akvatiske organismer

Hjemmelsfeltet skal lyde:

Fastsatt av Landbruksdepartementet 4. juli 1991 med hjemmel i midlertidig lov av 22. juni 1990 nr. 44 om tiltak mot sjukdom hos akvatiske organismer § 8 og lov av 13. juni 1997 nr. 54 om tiltak mot sykdom hos fisk og andre akvatiske dyr § 11, § 14, § 16, § 17, § 18, § 23, § 24, § 25 og § 26.

§ 1 skal lyde:

§ 1. *Formål*

Formålet med disse forskrifter er å forebygge, begrense og utrydde smittsomme sykdommer hos akvatiske organismer.

§ 2 nr. 2 skal lyde:

2. Med smittsom sykdom menes smittsomme sykdommer som lov av 13. juni 1997 nr. 54 om tiltak mot sykdom hos fisk og andre akvatiske dyr gjelder for.

§ 2 nr. 5 skal lyde:

5. Med sone menes et avgrenset geografisk område opprettet som ledd i bekjempelsen av enkelte smittsomme sykdommer, hvor det gjelder særskilte tiltak, forbud eller påbud (jf. § 15).

§ 2 nr. 8 skal lyde:

8. Med laksefisk menes fisk tilhørende slektene *Salmo*, *Salvelinus* og *Oncorhynchus* i familien *Salmonidae*.

§ 2 ny nr. 10 skal lyde:

10. Med vassdrag menes elver, bekker, dammer og innsjøer, samt områder som drenerer til disse.

§ 5 fjerde ledd oppheves.

§ 6 oppheves.

Nåværende § 7 til § 9 blir § 6 til § 8.

§ 8 skal lyde:

§ 8. Stamdyrkontroll

Stamdyr av laksefisk fra eller i oppdrett skal undersøkes i samsvar med retningslinjer gitt av Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren.

Det samme gjelder for stamdyr av laksefisk som inngår, eller skal inngå i havbeiteprosjekter.

Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren kan ved enkeltvedtak gi pålegg om at også andre stamdyr i oppdrett eller i havbeiteprosjekter skal underkastes bestemte undersøkelser.

Nåværende § 10 blir § 9, som skal lyde:

§ 9. Rutinemessig desinfeksjon av rogn

All rogn av ferskvannsfisk skal desinfiseres på grønneggstadiet (nybefruktet rogn før svelling). Det skal etableres rutiner som, så langt det er mulig, reduserer faren for spredning av smitte med rogn.

Kapittel V overskriften skal lyde:

Kapittel V. Flytting av ville, levende eller døde, akvatiske dyr i vassdrag

Nåværende § 11 blir § 10, som skal lyde:

§ 10. Flytting av akvatiske dyr

Det er forbudt å flytte ville, levende eller døde, akvatiske dyr fra ett vassdrag til et annet vassdrag. Ville akvatiske dyr som er fanget i ett vassdrag, skal ikke vaskes eller sløyes i annet vassdrag eller andre deler av samme vassdrag.

Uten særskilt tillatelse fra Statens dyrehelsetilsyn – distriktsveterinæren er det forbudt å flytte ville, levende eller døde, akvatiske dyr opp forbi vandingshinder i samme vassdrag.

Nåværende § 12 og § 13 blir § 11 og § 12.

§ 12 skal lyde:

§ 12. Syk og død fisk, avfall mv.

Alle syke eller selvdøde akvatiske organismer, avskjær, annet avfall som stammer fra oppdrett, og brukt emballasje som ikke kan desinfiseres, skal betraktes som smittefarlig og skal behandles slik at det ikke medfører fare for smittespredning og ellers slik som Statens dyrehelsetilsyn – distriktsveterinæren eller Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren anviser eller godkjenner.

Nåværende § 14 blir § 13, som skal lyde:

§ 13. Brukt redskap, båter mv.

Fiskeutstyr, båter og annet utstyr som er brukt i ett vassdrag skal være tørket eller desinfisert før de brukes i annet vassdrag. Fiskeutstyr, båter og annet utstyr som har vært brukt i vassdrag i utlandet, eller i vassdrag hvor det mistanke om eller påvist smittsom A- eller B-sykdom, skal være rengjort og desinfisert før det brukes i annet vassdrag. Vannbeholdere skal ikke tømmes direkte i annet vassdrag.

Notposer og annet utstyr som er blitt brukt i oppdrett skal være vasket og desinfisert før det flyttes til ny lokalitet.

Brukt krepsereidskap skal desinfiseres eller tørkes fullstendig før ny sesong, og desinfiseres før bruk på ny lokalitet.

Kapittel VII overskriften skal lyde:

Kapittel VII. Tiltak ved smittsom sykdom

Ny § 14 skal lyde:

§ 14. Strykeforbud mv. ved smittsom sykdom

Det er forbudt å stryke fisk fra oppdrettsanlegg eller vassdrag hvor det er mistanke om eller påvist smittsom A- eller B- sykdom uten særskilt løyve fra Statens dyrehelsetilsyn – distriktsveterinæren.

Tilsvarende forbud gjelder også andre former for reproduksjon av akvatiske organismer i fangenskap.

§ 15 skal lyde:

§ 15. Soner for bekjempelse av enkelte sykdommer

Som ledd i bekjempelsen av smittsom A- og B-sykdom, samt lakselus som smittsom C-sykdom, kan Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren fastsette forskrift om opprettelse av geografiske soner for særskilte tiltak mot sykdomsspredning, som f.eks.:

1. forbud mot stryking av stamdyr uten særskilt løyve.
2. forbud mot å føre levende akvatiske oppdrettsorganismer inn og ut av sonen.
3. forbud mot utsetting av akvatiske oppdrettsorganismer og mot overføring av slike akvatiske organismer mellom vassdrag eller mellom oppdrettsanlegg.
4. særlige regler og påbud vedrørende transport og transportmidler.
5. påbud om særskilte laboratorieundersøkelser mv.
6. påbud om generasjonsskilte og/eller brakklegging av lokalitet.
7. andre påbud, forbud og tiltak i tråd med forskriftenes formål.

Bestemmelsene som gjelder innenfor en slik sone, er ikke til hinder for at Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren ved enkeltvedtak kan pålegge mer vidtgående tiltak eller lempe på tiltakene overfor det enkelte oppdrettsanlegg.

§ 17 oppheves.

Nye § 16, § 17 og § 18 skal lyde:

§ 16. Tiltak ved smittsom sykdom i akvakulturanlegg mv.

Når det er påvist eller foreligger mistanke om smittsom sykdom i akvakulturanlegg, annen innhegning eller transportmiddel, kan Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren for å hindre spredning av sykdommen gi pålegg om nødvendige tiltak, herunder avlaving og destruksjon. Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren kan delegere sin myndighet etter denne bestemmelsen til Statens dyrehelsetilsyn – distriktsveterinæren.

Økonomiske tap som følge av at tiltak som pålegges iverksatt etter denne bestemmelsen, erstattes ikke av det offentlige.

§ 17. Tiltak ved smittsom sykdom i frittlevende bestander

Når det er påvist eller foreligger mistanke om smittsom sykdom hos frittlevende akvatiske dyr, kan Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren med de begrensninger som følger av annet ledd, gi pålegg om å iverksette tiltak som finnes nødvendige for å hindre spredning av sykdommen.

Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren kan bestemme at frittlevende akvatiske dyr skal behandles eller avlives når det er grunn til å tro at slike tiltak vil ha vesentlig betydning for å begrense eller utrydde smittsom sykdom i et område.

Tiltak etter denne bestemmelsen kan iverksettes uten hensyn til den enkelte grunneier eller rettighetshaver.

§ 18. Sanering av anlegg og utstyr

Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren kan pålegge sanering av anlegg, transportenhet og utstyr når det er mistanke om eller er påvist smittsom sykdom på akvatiske dyr. Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren kan delegere sin myndighet etter denne bestemmelsen til Statens dyrehelsetilsyn – distriktsveterinæren.

Økonomiske tap som følge av at tiltak som pålegges iverksatt etter denne bestemmelsen, erstattes ikke av det offentlige.

Nytt kapittel VIII overskriften skal lyde:

Kapittel VIII. Innførsel av levende akvatiske dyr og produkter til vitenskapelig bruk

Ny § 19 skal lyde:

§ 19. Levende akvatiske dyr og produkter til vitenskapelig bruk

Mikroorganismer, cellekulturer, prøvemateriale av akvatiske dyr mv. til vitenskapelig bruk må ikke inneholde eller mistenkes å kunne inneholde agens som kan føre til smittsom sykdom som er oppført under A-sykdommer. Attest som følger slikt materiale skal utstedes av offentlig veterinær eller avsenderlaboratoriets tilsynsførende myndighet på avsendelsesstedet.

I tillegg til kravene i første ledd skal det for vaksiner og in vitro diagnostika følge med bekreftelse fra produsent om at forsendelsen ikke inneholder eller mistenkes å inneholde agens som kan føre til smittsom sykdom som er oppført under A-sykdommer.

Før innførsel må laboratorier som innfører levende akvatiske dyr og produkter til vitenskapelig bruk, være registrert av Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren med angivelse av ansvarlig laboratorieleder. Følgende vilkår må oppfylles etter innførsel:

1. Avfall skal samles opp og behandles i henhold til regler for avfallsbehandling. Alt biologisk materiale skal behandles som høyrisikoavfall.
2. Avløpsvann fra kar, oppbevaringstanker mv. skal behandles etter godkjent metode.
3. Laboratoriet ved ansvarlig leder må årlig avgi rapport til Fylkesveterinæren innen 1. februar påfølgende år over innført materiale, mengde og opprinnelseslaboratorium samt eventuelle endringer med hensyn til kvalitetssikringsrutiner eller ansvarshavende.

Denne bestemmelsen gjelder ikke for innførsel av akvakulturdyr og produkter som innføres i overensstemmelse med forskrift om dyrehelsemessige vilkår ved omsetning og innførsel av akvakulturdyr og akvakulturprodukter.

Nåværende kapittel VIII blir nytt kapittel IX.

Kapittel IX overskriften skal lyde:

Kapittel IX. Tilsyn, vedtak og dispensasjon

Ny § 20 skal lyde:

§ 20. Tilsyn og vedtak

Når ikke annet er bestemt, fører Statens dyrehelsetilsyn – distriktsveterinæren tilsyn med etterlevelsen av denne forskriften.

Når ikke annet er bestemt, fatter Statens dyrehelsetilsyn – distriktsveterinæren nødvendige enkeltvedtak for å sikre etterlevelsen av denne forskriften.

Dette gjelder også når Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren fastsetter forskrift om opprettelse av soner med hjemmel i denne forskriftens § 15.

Nåværende § 16 blir ny § 21, som skal lyde:

§ 21. Dispensasjon

Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren kan gjøre unntak fra bestemmelsene i denne forskriften. I forbindelse med unntakene kan det settes de vilkår som anses nødvendige.

Ved flytting av ville akvatiske dyr mellom fylker, tillegges dispensasjonsadgangen Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren i mottaksfylket.

Nåværende kapittel IX blir nytt kapittel X.

Nåværende § 18 blir ny § 22, som skal lyde:

§ 22. Straff

Overtredelse av disse forskriftene eller påbud eller bestemmelser gitt i medhold av forskriftene er straffbar, jf. lov av 13. juni 1997 nr. 54 om tiltak mot sykdom hos fisk og andre akvatiske dyr § 30.

Nåværende § 19 blir ny § 23.

IV

I forskrift av 20. februar 1997 nr. 193 om transport av akvatiske organismer gjøres følgende endringer:

§ 2 fotnoten i overskriften oppheves.

§ 2 annet ledd skal lyde:

Forskriftens § 8 gjelder fisk og krepsdyr.

§ 3 fotnoten i definisjon av akvakulturdyr oppheves.

§ 4 første ledd skal lyde:

Transportenhet som skal benyttes til transport av levende akvatiske organismer som omfattes av denne forskrift, skal være godkjent av Fiskeridirektoratets regionkontor. Transportenhet som skal benyttes til sanitetstransport skal ha særskilt godkjenning. Eieren av transportenheten skal søke Fiskeridirektoratets regionkontor i den region transportenheten er registrert om godkjenning. Godkjenning er gyldig i ett år. For utenlandske enheter skjer godkjenningen i den region transporten skjer fra.

§ 5 oppheves.

Nåværende § 6 til § 8 blir § 5 til § 7.

§ 5 annet ledd bokstav a skal lyde:

- a) føring av transportbok, jf. § 9

§ 5 annet ledd bokstav e oppheves.

§ 5 annet ledd bokstav f blir bokstav e, som skal lyde:

- e) eventuelle dispensasjoner gitt av fylkesveterinæren etter forskriftens § 12.

§ 5 annet ledd bokstav g oppheves.

§ 6 første ledd skal lyde:

Fiskeridirektoratets regionkontor skal føre tilsyn med at godkjent transportenhet tilfredsstiller kravene til konstruksjon og mulighet for rengjøring og desinfeksjon som er nedfelt i tekniske vedlegg til disse forskrifter, jf. § 4 annet ledd.

§ 7 fotnoten i overskriften oppheves.

§ 9 og § 10 oppheves.

Nåværende § 11 og § 12 blir § 8 og § 9.

§ 8 fotnotene i overskriften oppheves.

§ 9 skal lyde:

§ 9. Føring av transportbok

På transportenhet skal ansvarshavende føre transportbok. For hvert transportoppdrag skal følgende opplysninger registreres i transportboken;

1. mengde fisk transportert (antall, størrelse og/eller vekt),
2. reiserute,
3. tid og sted for eventuelt vannskifte/lukking og åpning av ventiler,
4. eventuelt forbruk av oksygen,
5. vanntemperatur, og
6. tidspunkt og metode for gjennomført rengjøring og desinfeksjon av transportenheten.

Transportboken skal være tilgjengelig for lastens leverandør og mottaker samt for tilsynsmyndighet.

Transportbok for tidligere turer skal oppbevares tilgjengelig for tilsynsmyndighetene i to år etter at den er utskrevet.

På brønnbåt kan dekkdagbok benyttes som transportbok så fremt den inneholder de samme registreringer som kreves for transportbok.

§ 13 oppheves.

Nåværende § 14 blir § 10.

§ 10 annet ledd skal lyde:

Utgifter til gjennomføring av pålegg gitt med hjemmel i § 10 første ledd er Staten uvedkommende.

Nåværende § 15 og § 16 blir § 11 og § 12.

§ 11 skal lyde:

§ 11. Gebyr

For behandling av søknader om godkjenning av transportenhet etter § 4 første ledd i denne forskriften, skal søkeren betale et gebyr til det offentlige.

§ 12 første ledd skal lyde:

Fylkesveterinæren kan dispensere fra bestemmelsene i § 4 første ledd, § 5, § 7 og § 9 og sette vilkår for dispensasjon.

Nåværende § 17 til § 20 blir § 13 til § 16.

§ 13 overskriften skal lyde:

§ 13. Delegering

§ 13 første ledd fotnoten oppheves.

§ 13 annet ledd oppheves.

§ 15 skal lyde:

§ 15. *Straff*

Overtredelse av denne forskriften, påbud eller bestemmelser gitt i medhold av forskriften er straffbart, jf. lov av 13. juni 1997 nr. 54 om tiltak mot sykdom hos fisk og andre akvatiske dyr § 30.

V

Endringene trer i kraft straks.

I forskrift av 20. februar 1997 nr. 193 om transport av akvatiske organismer trer § 4 første ledd nytt annet punktum i kraft når Landbruksdepartementet bestemmer det.

I forskrift av 20. februar 1997 nr. 193 om transport av akvatiske organismer oppheves punkt 1.2.0 til 1.2.12, punkt 2.2.1 til 2.2.8 og punkt 3.2.0 til 3.2.7 i tekniske vedlegg.

14. okt. Nr. 1241 2003

Forskrift om økning av maksimalkvoten i fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak i 2003.

Fastsatt av Fiskeridirektøren 14. oktober 2003 med hjemmel i forskrift av 21. desember 2002 nr. 1810 om regulering av fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak i 2003 § 11. Kunngjort 17. oktober 2003.

I

Maksimalkvoten for perioden 1. september til og med 31. desember 2003 endres til 40 tonn.

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

6. okt. Nr. 1242 2003

Forskrift om dyrehelsemessige vilkår for produksjon, innførsel og utførsel av oksesæd.

Fastsatt av Landbruksdepartementet 6. oktober 2003 med hjemmel i lov av 8. juni 1962 nr. 4 om dyrehelse (husdyrloven) § 3, § 7 og § 8. Jf. EØS-avtalen vedlegg I (direktiv 88/407/EØF, direktiv 90/120/EØF, direktiv 90/425/EØF, direktiv 93/60/EØF, vedtak 90/14/EØF, vedtak 91/276/EØF, vedtak 91/277/EØF, vedtak 94/453/EF, vedtak 94/577/EF, vedtak 95/1/EF, vedtak 1999/495/EF og vedtak 2003/152/EF). Kunngjort 21. oktober 2003.

Kapittel I. Formål, virkeområde og definisjoner

§ 1. *Formål*

Formålet med denne forskriften er å forebygge spredning av smittsomme sjukdommer med oksesæd som er beregnet til bruk ved kunstig sædoverføring.

§ 2. *Virkeområde*

Forskriften gjelder dyrehelsemessige vilkår for produksjon av oksesæd beregnet til kunstig sædoverføring, innførsel og utførsel av slik sæd innenfor EØS og innførsel av slik sæd fra land utenfor EØS.

§ 3. *Definisjoner*

- 1) *Storfe*: Individuer av storfe (*Bos spp.*), vannbøffel (*Bubalus bubalus*) og bison (*Bison bison*).
- 2) *Driftsenhet*: En landbruksvirksomhet hvor det holdes eller oppdrettes storfe.
- 3) *Besetning*: Ett eller en gruppe storfe som holdes på samme driftsenhet som en epidemiologisk enhet. Er det mer enn en besetning på driftsenheten utgjør dyrene en samlet enhet med samme helsestatus.
- 4) *Oksesæd*: Ubehandlet, behandlet eller fortyntnet ejakulat fra hanndyr av storfe.
- 5) *Seminastasjon*: En offentlig godkjent og kontrollert virksomhet hvor det produseres oksesæd til bruk ved kunstig sædoverføring.
- 6) *Offentlig veterinær*: Veterinær utpekt av sentral kompetent myndighet i det aktuelle landet. I Norge: distriktsveterinær.
- 7) *Stasjonsveterinær*: Veterinær som er ansvarlig for at seminastasjonen etterlever bestemmelsene i denne forskriften.
- 8) *Forsendelse*: Sædmengden som omfattes av ett helsesertifikat.
- 9) *Opprinnelsesland*: Landet hvor sæduttaket foretas og sæden utføres fra.
- 10) *Offentlig godkjent laboratorium*: Laboratorium utpekt av kompetent veterinærmyndighet til å utføre den eller de tester som kreves i denne forskriften. I Norge: Veterinærinstituttet.
- 11) *Ejakulat*: Sæden i ett enkelt sæduttak.
- 12) *Land utenfor EØS*: Land som verken er medlem av den Europeiske Union eller som gjennom EØS-avtalen har inngått avtale med EU om handel med sæd.

Kapittel II. Produksjon av oksesæd

§ 4. Generelt

Produksjon av oksesæd beregnet til kunstig sædoverføring skal kun foregå på godkjente seminestasjoner som utøver virksomheten i samsvar med de krav som er fastsatt i dette kapitlet.

Unntatt fra bestemmelsene i første ledd er produksjon av oksesæd til bruk i egen besetning.

§ 5. Vilkår for godkjenning av seminestasjoner

For å bli godkjent må seminestasjoner:

1. stå under permanent tilsyn av en stasjonsveterinær.
2. minst ha:
 - a) oppstillingslokaler for dyrene, inkludert isolasjonslokaler.
 - b) fasiliteter for sæduttak, inkludert et eget rom for reingjøring og desinfisering eller sterilisering av utstyr.
 - c) et rom for behandling av sæden, som ikke trenger å ligge på samme sted.
 - d) et rom for lagring av sæden, som ikke trenger å ligge på samme sted.
3. være bygd eller isolert slik at kontakt med dyr utenfor anlegget forhindres.
4. være bygd slik at oppstillingslokalene og rommene for uttak, behandling og lagring av sæden enkelt kan reingjøres og desinfiseres.
5. ha isolasjonslokaler som ikke står i direkte forbindelse med de vanlige oppstillingslokalene.
6. være bygd slik at oppstillingslokalene er fysisk atskilt fra rommet hvor sæden behandles, og slik at oppstillingslokalene og sædbehandlingsrommet er atskilt fra rommet hvor sæden lagres.

§ 6. Krav til driften av godkjente seminestasjoner

På godkjente seminestasjoner skal det:

1. kun holdes dyr av arten det skal tas ut sæd fra. Andre husdyr som er helt nødvendige for stasjonens normale drift kan likevel tas inn, forutsatt at de ikke utgjør noen smittefare for arten det skal tas ut sæd fra og at de oppfyller de krav stasjonsveterinæren har fastsatt.
2. føres fortegnelse over alle storfe som holdes på stasjonen, med opplysninger om rasen, fødselsdatoen og identiteten til hvert enkelt dyr. Det skal også føres fortegnelse over alle helseundersøkelser og vaksinasjoner som er foretatt, med informasjon om hvert enkelt dyrs helsetilstand.
3. være adgang forbudt for uvedkommende. Det skal påses at besøkende opptrer i samsvar med de betingelser stasjonsveterinæren har fastsatt.
4. være ansatt teknisk kompetent personell med nødvendig kjennskap til desinfeksjons- og hygienemetoder for å forebygge smittespredning.
5. være etablert rutiner som sikrer at:
 - a) det kun er oksesæd som er tatt ut på godkjente seminestasjoner som behandles og lagres på stasjonen, uten å komme i kontakt med annen sæd.
 - b) uttak, behandling og lagring av sæd kun foregår i lokaler som er beregnet til det og under de strengeste hygieneforhold.
 - c) alt utstyr som kommer i kontakt med sæden eller oksene i løpet av uttaket og behandlingen blir grundig reingjort og desinfisert eller sterilisert før det brukes på nytt.
 - d) animalske produkter som brukes ved behandling av sæden, inkludert tilsetningsstoffer og fortynningsmidler, stammer fra kilder som ikke utgjør noen dyrehelsemessig risiko eller blir behandlet før bruk slik at risikoen elimineres.
 - e) lagrings- og transportbeholdere desinfiseres eller steriliseres før hver påfylling.
 - f) kjølemediet ikke har blitt brukt til animalske produkter tidligere.
 - g) hver enkelt sæddose blir tydelig merket slik at uttaksdato, stasjonens navn og donorens rase, identitet og serologiske status med henblikk på infeksøs bovin rhinotrakeitt/infeksøs pustuløs vulvovaginit (IBR/IPV) enkelt kan fastslås.

I tillegg til sæd som er tatt ut på godkjente stasjoner, kan godkjente seminestasjoner behandle sæd som ikke er tatt ut på godkjente stasjoner dersom:

1. sæden stammer fra okser som oppfyller kravene i § 8 første ledd nr. 1, 2, 3 og 5.
2. behandlingen foretas med separat utstyr, eller på andre tidspunkt enn sæd beregnet til kunstig sædoverføring med utstyr som reingjøres og steriliseres etter bruk.
3. sæden ikke utleveres med tanke på kunstig sædoverføring, herunder utføres til land i EØS, og ikke på noe tidspunkt kommer i kontakt med eller lagres sammen med slik sæd.
4. sæden er identifiserbar ved et merke som klart skiller seg fra det som er beskrevet i første ledd nr. 5 bokstav f.

I tillegg til sæd som er tatt ut på godkjente stasjoner, kan godkjente seminestasjoner lagre dypfryste embryoer dersom:

1. lagringen er godkjent av kompetent myndighet.
2. embryoene oppfyller gjeldende dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av storfeembryoer.¹
3. embryoene lagres i separate beholdere.

¹ Jf. forskrift av 31. desember 1998 nr. 1486 om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av embryo av storfe.

§ 7. Utvalg og isolasjon av dyr

Alle storfe som tas inn på seminastasjoner skal ha vært isolert i minst 30 dager i lokaler som er godkjent for formålet, og hvor det kun finnes klauvdyr med like god eller bedre helsestatus.

Før dyrene tas inn i isolasjonslokalene skal de ha blitt valgt ut fra besetninger som er offisielt fri for tuberkulose og offisielt fri for brucellose i henhold til direktiv 64/432/EØF. Dyrene skal aldri ha vært holdt i besetninger med dårligere helsestatus.

Dyrene skal dessuten komme fra besetninger som er fri for smittsom leukose i henhold til direktiv 64/432/EØF. Alternativt skal de være avkom av mødre som har gjennomgått en agargel immunodiffusjonstest for smittsom leukose med negativt resultat etter at avkommet ble skilt fra dem. Er dyret resultat av embryooverføring, regnes mottakerdyret som moren. Hvis dette kravet ikke kan oppfylles, skal sæden ikke utleveres til bruk ved kunstig sædooverføring, herunder utføres til land i EØS, før oksen har blitt 2 år gammel og testet i henhold til § 11 første ledd nr. 3 med negativt resultat.

§ 8. Testing av dyr før isolasjon

I løpet av de siste 30 dager før isolasjonsperioden nevnt i § 7, skal dyrene ha gjennomgått følgende tester med negativt resultat:

1. en intradermal tuberkulintest.
2. en serumagglutinasjonstest eller komplementbindingstest for brucellose. Testresultatet regnes som negativt dersom brucellaverdien er lavere enn 30 IE agglutinasjon pr. ml henholdsvis 20 EF-sensitinenheter pr. ml.
3. en immunodiffusjonstest eller ELISA-test for smittsom leukose.
4. en serumnøytralisasjonstest eller ELISA-test for infeksiøs bovin rhinotrakeitt/infeksiøs pustuløs vulvovaginit (IBR/IPV).
5. en virusisolasjonstest (immunofluorescenstest eller immunoperoksidasetest) for bovin virusdiarevirus (BVDV). For dyr som er yngre enn seks måneder må testen utsettes til de har nådd denne alderen.

Testene kan utføres mens dyrene står oppstallet i isolasjonslokalene, forutsatt at resultatene foreligger før isolasjonsperioden begynner.

§ 9. Testing av dyr i isolasjon

I løpet av isolasjonsperioden nevnt i § 7, skal dyrene gjennomgå følgende tester:

1. en serumagglutinasjonstest eller komplementbindingstest for brucellose. Testresultatet regnes som negativt dersom brucellaverdien er lavere enn 30 IE agglutinasjon pr. ml henholdsvis 20 EF-sensitinenheter pr. ml.
2. en immunofluorescenstest eller dyrking med henblikk på *Campylobacter fetus* fra forhudsskylleprøve eller skylling av kunstig skjede rett etter bruk. For hunddyrs vedkommende skal det foretas agglutinasjonstest av vaginalslim.
3. en mikroskopisk undersøkelse og dyrking med henblikk på *Trichomonas foetus* fra forhudsskylleprøve eller prøve av sæd tatt ut med kunstig skjede. For hunddyrs vedkommende skal det foretas agglutinasjonstest av vaginalslim.
4. en serumnøytralisasjonstest eller ELISA-test for infeksiøs rhinotrakeitt/infeksiøs pustuløs vulvovaginit.

Er resultatet av noen av testene positivt, skal dyret straks fjernes fra isolasjonslokalene. Hvilke tiltak som må gjennomføres for at resterende dyr skal kunne tas inn på seminastasjonen, avgjøres av kompetent myndighet.¹

¹ Jf. forskrift av 27. juni 2002 nr. 732 om bekjempelse av dyresjukdommer.

§ 10. Inntak av dyr på seminastasjoner

Dyr kan bare tas inn på seminastasjoner såfremt stasjonsveterinæren har gitt tillatelse til det. All forflytning av dyr, både ut og inn, skal journalføres.

Dyr må ikke vise tegn på sjukdom den dagen de tas inn på seminastasjonen. Alle dyr, unntatt slike som er nevnt i tredje ledd, skal komme direkte fra isolasjonslokaler som:

1. ligger midt i et område med 10 kilometers radius hvor det ikke har vært noe tilfelle av munn- og klauvsjuka de siste 30 dager.
2. har vært fri for munn- og klauvsjuka og brucellose de siste tre måneder.
3. har vært fri for rabies, tuberkulose, miltbrann, ondartet lungesjuka hos storfe og smittsom leukose de siste 30 dager.

Dersom kravene i annet ledd er oppfylt og rutinetestene som kreves i § 11 er foretatt i løpet av de siste 12 måneder, kan dyr overføres direkte fra en godkjent seminastasjon til en annen med samme helsestatus uten krav om isolasjon og testing. De aktuelle dyrene må ikke komme i direkte eller indirekte kontakt med klauvdyr som har dårligere helsestatus, og transportmiddelet skal være desinfisert før bruk.

Ved overføring av dyr til og fra godkjente seminastasjoner i utlandet kommer gjeldende forskrift om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av storfe¹ til anvendelse.

¹ Jf. forskrift av 25. mars 2002 nr. 305 om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av storfe.

§ 11. Rutinetesting av dyr på seminastasjoner

Alle storfe som holdes på seminastasjoner skal minst en gang i året gjennomgå følgende tester:

- 1) en intradermal tuberkulintest.
- 2) en serumagglutinasjonstest eller komplementbindingstest for brucellose. Testresultatet regnes som negativt dersom brucellaverdien er lavere enn 30 IE agglutinasjon pr. ml henholdsvis 20 EF-sensitinenheter pr. ml.

- 3) en immunodiffusjonstest eller ELISA-test for smittsom leukose.
- 4) en serumnøytralisasjonstest eller ELISA-test for infeksøs bovin rhinotrakeitt/infeksøs pustuløs vulvovaginit (IBR/IPV).
- 5) en immunofluorescenstest eller dyrking med henblikk på *Campylobacter fetus* fra forhudsskylleprøve eller skylling av kunstig skjede rett etter bruk. For hunddyrs vedkommende skal det foretas agglutinasjonstest av vaginalslim. Testingen kan unnlates for okser som ikke står i sædproduksjon, men slike okser kan ikke settes inn i sædproduksjon igjen før de har blitt testet med negativt resultat.

Reagerer et dyr positivt på noen av testene, skal det isoleres. Sæd som er tatt ut fra det etter siste negative test skal ikke utleveres til bruk ved kunstig sædovertføring, herunder utføres til land innenfor EØS. All sæd som er tatt ut fra de andre dyrene på stasjonen etter at den positive testen ble utført, skal lagres separat og ikke utleveres til bruk ved kunstig sædovertføring, herunder utføres til land innenfor EØS, før stasjonens helsestatus er gjenopprettet.

§ 12. *Krav til sæd som utleveres fra seminestasjoner*

Sæden seminestasjoner utleverer til bruk ved kunstig sædovertføring skal stamme fra okser som:

1. ikke viser noe tegn på sykdom den dagen sæden tas ut.
2. ikke har blitt vaksinert mot munn- og klauvsjuka i løpet av de siste 12 måneder før sæden tas ut, eller om de har blitt vaksinert mot munn- og klauvsjuka i løpet av de siste 12 måneder før sæden tas ut, at minst 5% (minimum 5 strå) av sæden i hvert ejakulat har gjennomgått en virusisolasjonstest for munn- og klauvsjuka virus med negativt resultat.
3. ikke har blitt vaksinert mot munn- og klauvsjuka i løpet av de siste 30 dager før sæduttaket.
4. har blitt holdt på en godkjent seminastasjon i en sammenhengende periode på minst 30 dager umiddelbart før sæduttaket, hvis det gjelder fersk sæd.
5. ikke brukes til naturlig bedekning.
6. holdes på en godkjent seminastasjon som i tidsrommet 3 måneder før til 30 dager etter sæduttaket eller, hvis det gjelder fersk sæd, til sæden utleveres, har vært fri for munn- og klauvsjuka. Stasjonen skal dessuten ligge midt i et område med 10 kilometers radius hvor det ikke har vært noe tilfelle av munn- og klauvsjuka de siste 30 dager.
7. holdes på en seminastasjon som i tidsrommet 30 dager før til 30 dager etter sæduttaket eller, hvis det gjelder fersk sæd, til sæden utleveres, har vært fri for rabies, tuberkulose, brucellose, ondartet lungesjuka, smittsom leukose og miltbrann.

Sæden skal være tilsatt en kombinasjon av antibiotika som effektivt hindrer oppvekst av bakterier. Umiddelbart etter tilsetning av antibiotika skal den fortyndede sæden ha vært oppbevart ved minimum 5 °C i minimum 45 minutter.

Sæd som utføres til land innenfor EØS skal ferdig fortynt inneholde minimum 500 IU streptomycin pr. ml, 500 IU penicillin pr. ml, 150 µg lincomycin pr. ml og 300 µg spectinomycin pr. ml eller en annen antibiotikakombinasjon med tilsvarende effekt mot campylobacter, leptospirer og mykoplasmer.

Sæden, unntatt fersk sæd, skal ha vært lagret under godkjente forhold i minst 30 dager før utlevering.

Sæd som utføres til land innenfor EØS, skal transporteres til mottakerlandet i beholdere som har blitt reingjort og desinfisert eller sterilisert før bruk, og som har blitt forseglet og nummeret før de sendes fra det godkjente lageret.

Kapittel III. Innførsel og utførsel av oksesæd

§ 13. *Vilkår for innførsel og utførsel innenfor EØS*

Oksesæd som er beregnet til kunstig sædovertføring kan innføres fra eller utføres til land i EØS såfremt:

1. sæden er tatt ut og behandlet på en seminastasjon som er godkjent av kompetent myndighet i opprinnelseslandet i henhold til vilkårene i § 5, som drives i henhold til kravene i § 6 og hvor alle dyr oppfyller kravene i § 7 til § 11.
2. sæden er tatt ut, behandlet, lagret og transportert i henhold til kravene i § 5, § 6 og § 12.
3. sæden følges av et helsesertifikat, jf. § 18.
4. sæden er produsert etter 31. desember 1991.

§ 14. *Vilkår for innførsel fra land utenfor EØS*

Oksesæd som er beregnet til kunstig sædovertføring kan innføres fra land utenfor EØS såfremt:

1. opprinnelseslandet er oppført på listen i vedlegg A og har vært fritt for kvegpest og munn- og klauvsjuka og ikke praktisert vaksinasjon mot disse sykdommene i tidsrommet 12 måneder før sæduttaket til sæden eksporteres.
2. sæden er tatt ut og behandlet på en seminastasjon som:
 - a) er godkjent av kompetent myndighet i opprinnelseslandet i henhold til vilkårene i § 5, som drives i henhold til kravene i § 6 og hvor alle dyr oppfyller kravene i § 7 til § 11.
 - b) i tidsrommet 30 dager før til 30 dager etter sæduttaket, eller hvis det gjelder fersk sæd, til sæden eksporteres, har vært fri for rabies, tuberkulose, brucellose, miltbrann og ondartet lungesjuka hos storfe.
 - c) er oppført på listen i vedtak 93/693/EF.

3. sæden:

- a) stammer fra okser som har oppholdt seg i opprinnelseslandet de siste 6 måneder før sæduttaket.
- b) er tatt ut, behandlet, lagret og transportert i henhold til kravene i § 5, § 6 og § 12.
- c) følges av et helsesertifikat jf. § 18.

§ 15. Tilleggsvilkår ved innførsel fra USA

I tillegg til at vilkårene i § 14 må være oppfylt, må sæd som innføres fra USA stamme fra okser som to ganger, en før og en etter sæduttaket, med maksimalt 12 måneders intervall og negativt resultat har gjennomgått:

1. en konkurrerende ELISA-test for bluetongue.
2. en agargel immunodiffusjonstest og en virusnøytralisasjonstest for alle serotyper av epizootic haemorrhagic disease som har kjent forekomst i USA.

Testene etter sæduttak skal være foretatt på grunnlag av en blodprøve som er tatt minst 21 dager etter sæduttaket.

§ 16. Tilleggsvilkår ved innførsel fra Canada

I tillegg til at vilkårene i § 14 må være oppfylt, må sæd som innføres fra Canada stamme fra okser som:

1. sto på seminastasjonen den 1. juli 1994, eller;
2. ble tatt inn på stasjonen etter 1. juli 1994 etter at de med negativt resultat hadde gjennomgått en konkurrerende ELISA-test for bluetongue og en agargel immunodiffusjonstest og en virusnøytralisasjonstest for alle serotyper av epizootic haemorrhagic disease som har kjent forekomst i Canada. Etter inntak på stasjonen skal oksene ha gjennomgått disse testene på nytt hver sjettede måned med negativt resultat.

§ 17. Tilleggsvilkår ved innførsel fra Australia

I tillegg til at vilkårene i § 14 må være oppfylt, må sæd som innføres fra Australia stamme fra okser som to ganger, en før og en etter sæduttaket, med maksimalt 12 måneders intervall og negativt resultat har gjennomgått:

1. en konkurrerende ELISA-test for bluetongue.
2. en agargel immunodiffusjonstest og en virusnøytralisasjonstest for alle serotyper av epizootic haemorrhagic disease som har kjent forekomst i Australia.
3. en serumnøytralisasjonstest med henblikk på Akabane virus.

Testene etter sæduttak skal være foretatt på grunnlag av en blodprøve som er tatt minst 21 dager etter sæduttaket.

§ 18. Helsesertifikat

Helsesertifikat som kreves i § 13 og § 14 skal være utstedt av offentlig veterinær på et formular utarbeidet av kompetent myndighet i opprinnelseslandet etter modellen vist i vedlegg B henholdsvis vedlegg C.

Sertifikatet skal være skrevet på minst ett av de offisielle språkene i opprinnelseslandet og ett av de offisielle språkene i mottakerlandet. Gjelder sertifikatet sæd fra et land utenfor EØS, skal det i tillegg være skrevet på ett av de offisielle språkene i det landet hvor grensekontrollen skal foretas.

Sertifikatet skal foreligge i original, følge med forsendelsen til det endelige bestemmelsesstedet, bestå av ett ark og være utstedt til én enkelt mottaker.

Kapittel IV. Andre bestemmelser**§ 19. Godkjenningstilstand**

Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren kan godkjenne norske seminastasjoner. Godkjente stasjoner tildeles et veterinært registreringsnummer.

Dersom vilkår for godkjenning ikke lenger er oppfylt eller virksomheten foregår i strid med bestemmelsene i kapittel II, kan Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren trekke godkjenningen tilbake.

§ 20. Tilsyn og kontroll

Statens dyrehelsetilsyn – distriktveterinæren fører tilsyn med at bestemmelsene i denne forskriften etterleves, og kan fatte de vedtak som er nødvendige for å sikre dette.

Ved innførsel og utførsel av oksesæd kommer gjeldende bestemmelser om tilsyn og kontroll¹ til anvendelse.

- 1 Jf. forskrift av 31. desember 1998 nr. 1484 om tilsyn og kontroll ved innførsel og utførsel av levende dyr, annet avlsmateriale og animalsk avfall innen EØS, og ved innførsel av levende dyr fra land utenfor EØS, forskrift av 18. oktober 1999 nr. 1163 om tilsyn og kontroll ved import og transitt mv. av levende dyr, animalske næringsmidler og produkter av animalsk opprinnelse mv. fra tredjeland, og forskrift av 20. januar 2000 nr. 47 om gebyr for tilsyn og kontroll ved import og transitt mv. av levende dyr, animalske næringsmidler og produkter av animalsk opprinnelse mv. fra tredjeland.

§ 21. Tester

Alle laboratorietester som kreves i denne forskriften skal være foretatt ved et offentlig godkjent laboratorium.

Tuberkulintest og tester for brucellose og smittsom leukose skal være utført i henhold til prosedyrene beskrevet i direktiv 64/432/EØF. ELISA-test for bluetongue og agargel immunodiffusjonstest for epizootic haemorrhagic disease skal være utført i henhold til prosedyrene beskrevet i vedtak 94/577/EF.

§ 22. Dispensasjon

Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren kan dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften og sette vilkår for dispensasjonen.

§ 23. Sikkerhetsbestemmelser

Statens dyrehelsetilsyn – Sentralforvaltningen kan på kort varsel, uten erstatning for avsender eller mottaker, stoppe innførsel eller utførsel av sæd dersom spesielle forhold vedrørende avsenderlandets dyrehelsesituasjon eller andre forhold gjør det nødvendig.

§ 24. Straffebestemmelser

Ved overtredelse av denne forskriften kommer bestemmelsene om straff i lov av 8. juni 1962 nr. 4 om dyrehelse (husdyrloven) § 19 til anvendelse.

§ 25. Ikrafttredelse og overgangsordninger

Denne forskriften trer i kraft straks. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift av 31. desember 1998 nr. 1489 om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av storfesæd.

Seminstasjoner som er godkjent etter forskrift av 31. desember 1998 nr. 1489 om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av storfesæd betraktes som godkjent etter denne forskriften.

Vedlegg A. Liste over land utenfor EØS som det er tillatt å innføre dypfrysst oksesæd fra

ISO-kode	Land
AU	Australia
CA	Canada, unntatt regionen Okanagan Valley i British Columbia, dvs. det området som avgrenses ved å trekke en linje fra et punkt på grensen mellom Canada og USA 120° 15' longitude, 49° latitude nord til et punkt 119° 35' longitude, 50° 30' latitude nordøst til et punkt 119° longitude, 50° 45' latitude syd til et punkt på grensen mellom Canada og USA 118° 15' longitude og 49° latitude.
CH	Sveits
CZ	Tsjekkia
HU	Ungarn
NZ	New Zealand
PL	Polen
RO	Romania
SI	Slovenia
SK	Slovakia
US	USA

Vedlegg B. Helsesertifikat for innførsel/utførsel av oksesæd innenfor EØS

Nr.

Opprinnelsesland:
 Kompetent myndighet:
 Kompetent lokal myndighet:

I. Identifikasjon av sæden

Antall doser	Uttaksdato(er)	Donorens identitet	Rase	Fødselsdato
--------------	----------------	--------------------	------	-------------

II. Sædens opprinnelse

Seminstasjonens adresse:
 Seminestasjonens godkjeningsnummer:

III. Sædens destinasjon

Sæden sendes fra (avsendelsessted):
 til (mottakerland og -sted):
 med (transportmiddel):

Avsenders navn og adresse:
 Mottakers navn og adresse:

- d) sæden som eksporteres:
- i) stammer fra okser som har oppholdt seg i (eksportlandets navn) de siste 6 måneder før sæduttaket og oppfyller vilkårene i vedlegg C i direktiv 88/407/EØF.
 - ii) stammer fra okser som står på en seminastasjon hvor alle storfe i løpet av de siste 12 måneder før sæduttaket har gjennomgått en serumnøytralisasjonstest eller ELISA-test for infeksøs bovin rhinotrakeitt//infeksøs pustuløs vulvovaginitt (IBR/IPV) med negativt resultat.
 - iii) er behandlet, lagret og transportert i samsvar med vilkårene i 88/807/EØF.

Utstedt i (sted): den (dato):

Signatur:¹
 Navn med blokkbokstaver:
 Offisiell tittel:

Stempel¹

¹ Signatur og stempel skal ha en annen farge enn trykksverten.

Del 2. Helsesertifikat for innførsel av oksesæd fra USA

1. Avsender (fullt navn og adresse)	Sertifikat nr.
	2. Opprinnelsesland
3. Mottaker (fullt navn og adresse)	4. Kompetent myndighet
	5. Kompetent lokal myndighet
6. Avsendelsessted	7. Seminastasjonens navn og adresse
8. Transportmiddel	
9. Mottakerland og -sted i EØS	10. Seminastasjonens godkjenningsnummer
11. Forseglingsnummer på sædbeholder	
12. Identifikasjon av sæden	fersk eller frossen*

(* stryk det som ikke passer)

- a) Antall doser
 b) Uttaksdato(er)
 c) Rase
 d) Donors identitet

13. Jeg, undertegnede offentlige veterinær, har lest og er kjent med direktiv 88/407/EØF med endringer og bekrefter at:

- a) (eksportlandets navn) har vært fritt for kvegpest og munn- og klauvsjuka og ikke praktisert vaksinasjon mot disse sjukdommene i perioden 12 måneder før sæduttaket til sæden eksporteres.
- b) seminastasjonen hvor sæden er tatt ut er:
 - i) godkjent i henhold til vilkårene i vedlegg A kapittel I i direktiv 88/407/EØF.
 - ii) drives og står under tilsyn i henhold til vilkårene i vedlegg A kapittel II i direktiv 88/407/EØF.
 - iii) har i tidsrommet 30 dager før til 30 dager etter sæduttaket eller, hvis det gjelder fersk sæd, til sæden eksporteres vært fri for rabies, tuberkulose, brucellose, miltbrann og ondartet lungesjuka hos storfe.
- c) alle storfe som holdes på seminastasjonen:
 - i) kommer fra besetninger og/eller er avkom av mødre som oppfyller vilkårene i vedlegg B kapittel I i direktiv 88/407.
 - ii) har gjennomgått testene som kreves i vedlegg B kapittel I i direktiv 88/407/EØF før de ble satt i isolasjon.
 - iii) har gjennomgått isolasjon og testing i isolasjonsperioden i henhold til kravene i vedlegg B kapittel I i direktiv 88/407/EØF.
 - iv) har gjennomgått rutinetestene som kreves i vedlegg B kapittel II i direktiv 88/407/EØF, dersom de har stått på stasjonen i mer enn ett år.
- d) sæden som eksporteres:
 - i) stammer fra okser som har oppholdt seg i (eksportlandets navn) de siste 6 måneder før sæduttaket og oppfyller vilkårene i vedlegg C i direktiv 88/407/EØF.
 - ii) stammer fra okser som står på en seminastasjon hvor alle storfe i løpet av de siste 12 måneder før sæduttaket har gjennomgått en serumnøytralisasjonstest eller ELISA-test for infeksøs rhinotrakeitt//infeksøs pustuløs vulvovaginitt med negativt resultat.
 - iii) er behandlet, lagret og transportert i samsvar med vilkårene i 88/807/EØF.
 - iv) stammer fra okser som to ganger, en før og en etter sæduttaket, med maksimalt 12 måneders intervall og negativt resultat har gjennomgått:
 - en konkurrerende ELISA-test for bluetongue.
 - en agargel immunodiffusjonstest og en virusnøytralisasjonstest for alle serotyper av epizootic haemorrhagic disease (EHD) som har kjent forekomst i USA. Testene etter sæduttak er foretatt på grunnlag av en blodprøve som ble tatt minst 21 dager etter sæduttaket. ELISA-testen for

bluetongue og agargel immunodiffusjonstesten for EHD er utført ved et godkjent laboratorium i henhold til prosedyrene beskrevet i vedlegg E i vedtak 94/577/EF.

Utstedt i (sted): den (dato):

Signatur:¹

Navn med blokkbokstaver:

Offisiell tittel:

Stempel¹

¹ Signatur og stempel skal ha en annen farge enn trykksverten.

Del 3. Helsesertifikat for innførsel av oksesæd fra Canada, unntatt regionen Okanagan Valley

1. Avsender (fullt navn og adresse)	Sertifikat nr.
	2. Opprinnelsesland
3. Mottaker (fullt navn og adresse)	4. Kompetent myndighet
	5. Kompetent lokal myndighet
6. Avsendelsessted	7. Seminstasjonens navn og adresse
8. Transportmiddel	
9. Mottakerland og -sted i EØS	10. Seminstasjonens godkjeningsnummer
11. Forseglingsnummer på sædbeholder	
12. Identifikasjon av sæden	fersk eller frossen*

(* stryk det som ikke passer)

a) Antall doser

b) Uttaksdato(er)

c) Rase

d) Donors identitet

13. Jeg, undertegnede offentlige veterinær, har lest og er kjent med direktiv 88/407/EØF med endringer og bekrefter at:

- e) (eksportlandets navn) har vært fritt for kvegpest og munn- og klauvsjuka og ikke praktisert vaksinasjon mot disse sjukdommene i perioden 12 måneder før sæduttaket til sæden eksporteres.
- f) seminstasjonen hvor sæden er tatt ut er:
 - i) godkjent i henhold til vilkårene i vedlegg A kapittel I i direktiv 88/407/EØF.
 - ii) drives og står under tilsyn i henhold til kravene i vedlegg A kapittel II i direktiv 88/407/EØF.
 - iii) har i perioden 30 dager før til 30 dager etter sæduttaket eller, når det gjelder fersk sæd, til sæden eksporteres vært fri for rabies, tuberkulose, brucellose, miltbrann og ondartet lungesjuka hos storfe.
- g) alle storfe som holdes på seminstasjonen:
 - i) kommer fra besetninger og/eller er avkom av mødre som oppfyller vilkårene i vedlegg B kapittel I i direktiv 88/407.
 - ii) har gjennomgått testene som kreves i vedlegg B kapittel I i direktiv 88/407/EØF før de ble satt i isolasjon.
 - iii) har gjennomgått isolasjon og testing i isolasjonsperioden i henhold til kravene i vedlegg B kapittel I i direktiv 88/407/EØF.
 - iv) har gjennomgått rutinetestene som kreves i vedlegg B kapittel II i direktiv 88/407/EØF, dersom de har stått på stasjonen i mer enn ett år.
- h) sæden som eksporteres:
 - i) stammer fra okser som har oppholdt seg i (eksportlandets navn) de siste 6 måneder før sæduttaket og oppfyller vilkårene i vedlegg C i direktiv 88/407/EØF.
 - ii) stammer fra okser som står på en seminstasjon hvor alle storfe i løpet av de siste 12 måneder før sæduttaket har gjennomgått en serumnøytralisasjonstest eller ELISA-test for infeksøs rhinotrakeitt/infeksøs pustuløs vulvovaginitt med negativt resultat.
 - iii) er behandlet, lagret og transportert i samsvar med vilkårene i 88/807/EØF.
 - iv) stammer fra okser som:
 - sto på seminstasjonen den 1. juli 1994, eller;
 - ble tatt inn på stasjonen etter 1. juli 1994 etter at de med negativt resultat hadde gjennomgått en konkurrerende ELISA-test for bluetongue og en agargel immunodiffusjonstest og en virusnøytralisasjonstest for alle serotyper av epizootic haemorrhagic disease (EHD) som har kjent forekomst i Canada. Etter inntak på stasjonen har oksene gjennomgått disse testene på nytt hver sjette måned med negativt resultat. ELISA-tester for bluetongue og agargel immunodiffusjonstester for EHD er utført i henhold til prosedyrene beskrevet i vedtak 94/577/EF.

Utstedt i (sted): den (dato):

Signatur:¹
 Navn med blokkbokstaver:
 Offisiell tittel:

Stempel¹

¹ Signatur og stempel skal ha en annen farge enn trykksverten.

Del 4. Helsesertifikat for innførsel av oksesæd fra Australia

1. Avsender (fullt navn og adresse)	Sertifikat nr. Opprinnelsesland
3. Mottaker (fullt navn og adresse)	4. Kompetent myndighet 5. Kompetent lokal myndighet
6. Avsendelsessted 8. Transportmiddel	7. Seminstasjonens navn og adresse
9. Mottakerland og -sted i EØS 11. Forseglingsnummer på sædbeholder 12. Identifikasjon av sæden	10. Seminstasjonens godkjenningsnummer fersk eller frossen*

(* stryk det som ikke passer)

a) Antall doser
 b) Uttaksdato(er)
 c) Rase
 d) Donors identitet

13. Jeg, undertegnede offentlige veterinær, har lest og er kjent med direktiv 88/407/EØF med endringer og bekrefter at:

- i) (eksportlandets navn) har vært fritt for kvegpest og munn- og klauvsjuka og ikke praktisert vaksinasjon mot disse sjukdommene i perioden 12 måneder før sæduttaket til sæden eksporteres.
- j) seminstasjonen hvor sæden er tatt ut er:
 - i) godkjent i henhold til vilkårene i vedlegg A kapittel I i direktiv 88/407/EØF.
 - ii) drives og står under tilsyn i henhold til kravene i vedlegg A kapittel II i direktiv 88/407/EØF.
 - iii) har i tidsrommet 30 dager før til 30 dager etter sæduttaket eller, hvis det gjelder fersk sæd, til sæden eksporteres vært fri for rabies, tuberkulose, brucellose, miltbrann og ondartet lungesjuka hos storfe.
- k) alle storfe som holdes på seminstasjonen:
 - i) kommer fra besetninger og/eller er avkom av mødre som oppfyller vilkårene i vedlegg B kapittel I i direktiv 88/407.
 - ii) har gjennomgått testene som kreves i vedlegg B kapittel I i direktiv 88/407/EØF før de ble satt i isolasjon.
 - iii) har gjennomgått isolasjon og testing i isolasjonsperioden i henhold til kravene i vedlegg B kapittel I i direktiv 88/407/EØF.
 - iv) har gjennomgått rutinetestene som kreves i vedlegg B kapittel II i direktiv 88/407/EØF, dersom de har stått på stasjonen i mer enn ett år.
- l) sæden som eksporteres:
 - i) stammer fra okser som har oppholdt seg i (eksportlandets navn) de siste 6 måneder før sæduttaket og oppfyller vilkårene i vedlegg C i direktiv 88/407/EØF.
 - ii) stammer fra okser som står på en seminstasjon hvor alle storfe i løpet av de siste 12 måneder før sæduttaket har gjennomgått en serumnøytralisasjonstest eller ELISA-test for infeksjøs rhinotrakeitt/infeksjøs pustuløs vulvovaginitt med negativt resultat.
 - iii) er behandlet, lagret og transportert i samsvar med vilkårene i 88/807/EØF.
 - iv) stammer fra okser som to ganger, en før og en etter sæduttaket, med maksimalt 12 måneders intervall og negativt resultat har gjennomgått:
 - en konkurrerende ELISA-test for bluetongue.
 - en agargel immunodiffusjonstest og en virusnøytralisasjonstest for alle serotyper av epizootic haemorrhagic disease (EHD) som har kjent forekomst i Australia.
 - en serumnøytralisasjonstest for Akabane virus. Testene etter sæduttak er foretatt på grunnlag av en blodprøve som ble tatt minst 21 dager etter sæduttaket. ELISA-testen for bluetongue og agargel immunodiffusjonstesten for EHD er utført i henhold til prosedyrene beskrevet i vedtak 94/577/EF.

Utstedt i (sted): den (dato):

Signatur:¹

Navn med blokkbokstaver:

Offisiell tittel:

Stempel¹

¹ Signatur og stempel skal ha en annen farge enn trykksverten.

12. okt. Nr. 1243 2003

Forskrift om levering og mottak av avfall og lasterester fra skip.

Fastsatt av Miljøverndepartementet 12. oktober 2003 med hjemmel i lov av 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed § 1, § 116 første og annet ledd, § 118 og § 124, jf. § 3, delegeringsvedtak av 12. oktober 1979 nr. 1 og lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og avfall (Forurensningsloven) kap. 5. Jf. EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 56i (direktiv 2000/59/EF endret ved direktiv 2002/84/EF). Kunnngjort 21. oktober 2003.

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1. Formål

Forskriftens formål er å verne det ytre miljø ved å sikre etablering og drift av tilfredsstillende mottaksordninger for avfall og lasterester fra skip, og å sørge for at avfall og lasterester fra skip blir levert til mottaksordning i havn.

§ 2. Virkeområde

Denne forskriften gjelder:

- Alle norske og utenlandske skip, herunder fiskefartøy, fritidsbåter, krigsskip, militære hjelpefartøy eller andre skip som eies eller drives av den norske eller av en utenlandsk stat, som anløper norsk havn.
- Alle norske havner som normalt anløpes av skip som omfattes av bokstav a.
- Kapittel 3 gjelder for norske skip som anløper havn innenfor EØS-området.

§ 3. Definisjoner

I denne forskriften betyr:

- Avfall fra skip*: Enhver form for avfall, herunder kloakk, og andre rester enn lasterester som oppstår mens et skip er i drift, og som omfattes av vedleggene I (olje), IV (kloakk) og V (søppel) til MARPOL 73/78,¹ og lasterelatert avfall som definert i retningslinjene for gjennomføringen av vedlegg V til MARPOL 73/78.
- Lasterester*: Rester av lastematerialer i lasterom eller tanker etter at lossing og rengjøring er avsluttet, herunder også restmengder og søl ved lasting/lossing.
- Skip*: Enhver type sjøgående fartøy som opererer i det marine miljø, inklusive hydrofoilbåter, luftputefartøyer, undervannsfartøyer og flytende innretninger.
- Fritidsbåt*: Enhver flytende innretning som er beregnet på og i stand til å bevege seg på vann, og som brukes utenfor næringsvirksomhet.
- Havn*: Et sted eller geografisk område som er utstyrt med innretninger og utstyr som gjør det mulig å motta skip, inkludert fiskefartøy og fritidsfartøy.
- Havneansvarlig*: Privat havneeier, havnestyret eller kommunen.
- Mottaksordning*: Enhver innretning som er egnet til å motta avfall eller lasterester fra skip. Dette inkluderer stasjonære innretninger, såvel som flytende og mobile enheter.
- Rutegående skip*: Skip som transporterer passasjerer eller last mellom bestemte steder eller bestemte strekninger, til fastsatte tider.

¹ Den internasjonale konvensjon om hindring av forurensning fra skip med senere endringer.

§ 4. Ansvar

Skipsfører, reder og havneansvarlig har ansvaret for at bestemmelsene i denne forskriften blir fulgt.

Kapittel 2. Mottaksordninger i havner

§ 5. Etablering og drift av mottaksordninger

Havneansvarlig skal ut fra behovet for levering, sørge for etablering og drift av mottaksordninger for avfall og lasterester fra skip i havnen. Mottaksordningene skal være tilstrekkelige til å dekke et normalt behov for levering i havnen, uten at skipene forsinkes unødige.

For mottak av avfall og lasterester som er å betrakte som farlig avfall i henhold til § 4 i forskrift av 20. desember 2002 nr. 1817 om farlig avfall, gjelder forskriftens bestemmelser i vedlegg III.

§ 6. Avfallsplaner og rapportering

Havneansvarlig plikter å sørge for at avfallet blir mottatt og viderehandtert i henhold til en hensiktsmessig plan, som skal utarbeides i samråd med berørte parter. Planen skal oversendes Fylkesmannen første gang innen 1. juli 2004 og deretter ved betydelige endringer i havnen, og være i henhold til forskriftens bestemmelser i vedlegg I, og i henhold til gjeldende bestemmelser for avfallshåndtering. Slike avfallsplaner kan utarbeides i en regional

sammenheng, under forutsetning av at behovet for og tilgangen til mottaksordninger spesifiseres for hver enkelt havn.

Havneansvarlig plikter videre å rapportere til Fylkesmannen om mottaksordninger i havnen, inkludert deres beliggenhet, kapasitet og tilgjengelige innretninger, samt andre forhold av betydning.

Kapittel 3. Melding og levering av avfall og lasterester

§ 7. Meldeplikt

Skipsføreren på alle skip som er underveis til en havn innenfor EØS-området, unntatt rutegående skip og fritidsbåter godkjent for høyst 12 personer, skal gi melding om levering av avfall og lasterester i havnen til havneansvarlig eller den han utpeker:

- a) minst 24 timer før anløp, dersom anløpshavnen er kjent, eller
- b) så snart anløpshavnen er kjent, dersom denne opplysningen først er tilgjengelig mindre enn 24 timer innen anløp, eller
- c) senest ved avgang fra foregående havn, dersom reisen varer mindre enn 24 timer.

Melding skal gis i henhold til forskriftens bestemmelser i vedlegg II, og opplysningene skal oppbevares om bord i det minste til neste anløpshavn, og skal kunne forevises Sjøfartsdirektoratet. Skip med hyppige anløp innenfor 24 timer og skip som anløper havner hvor det ikke betales kaiavgift, skal gi melding til den havnen hvor avfall skal leveres. Dersom skipets neste anløpshavn befinner seg utenfor de nordiske landene, skal utfylt melding foreligge på engelsk.

§ 8. Plikt til å levere avfall og lasterester

Skipsfører skal sørge for at avfall og lasterester fra skipet blir levert til mottaksordning i havn før avgang, med mindre det fremgår av opplysningene som er gitt i henhold til § 11, at det er avsatt tilstrekkelig lagringskapasitet for avfall og lasterester fra skipet inntil det blir levert til mottaksordning. For oljeholdig avfall skal det være en restkapasitet på minst 75% av totalkapasiteten.

Skipsfører, reder, eier eller andre som har påtatt seg ansvar for skipets drift, er ansvarlig for betaling av gebyr fastsatt etter kapittel 4.

Dersom det er gode grunner til å tro at tilstrekkelige mottaksordninger ikke er tilgjengelige i den planlagte leveringshavnen, eller dersom denne er ukjent, kan Sjøfartsdirektoratet pålegge skipet å levere avfall eller lasterester før avgang, eventuelt holde skipet tilbake til avfall og lasterester er levert.

Dersom det finnes klare bevis for at et skip har forlatt havnen uten at kravene i første ledd er oppfylt, skal Sjøfartsdirektoratet informere rette myndighet i neste anløpshavn om dette.

Kapittel 4. Finansiering av mottaksordninger

§ 9. Avfallsgebyrer

Omkostningene forbundet med mottak og videre håndtering av avfall fra skip, skal dekkes ved innkreving av avfallsgebyrer fra de skip som anløper havnen. Gebyr som nevnt skal innkreves uavhengig av om det leveres avfall fra skipet til mottaksordningen.

Gebyr for lasterester kan likevel ikke innkreves med mindre lasterester blir levert.

Gebyret skal differensieres ut fra tilbudet av mottaksordninger. Gebyrets størrelse fastsettes av havneansvarlig og skal ikke overstige omkostningene forbundet med mottaksordningene for de enkelte fartøysgrupper i havnen.

Gebyret kan innkreves av havneansvarlig for hvert anløp eller som årsgebyr, sesonggebyr eller liknende.

Fritidsbåter godkjent for høyst 12 personer og fiskebåter skal ikke avkreves gebyr ved anløp, med mindre de også plikter å betale havneavgift eller annet gebyr for leie av kai plass. Når det ikke betales gebyr ved anløp, kan det avkreves betaling ved levering av avfall.

I tilfelle som angitt i § 10 siste ledd kan det innkreves tilleggsgebyr.

§ 10. Beregning av gebyret

Gebyr for oljeavfall skal beregnes på grunnlag av skipets bruttotonnasje eller på grunnlag av skipets ytre mål, på tilsvarende måte som for de ordinære havneavgiftene, samt antall seilingsdøgn siden forrige leveringshavn.

Gebyr for lasterester skal beregnes på grunnlag av type og mengde rester som leveres.

Gebyr for levering av kloakk skal beregnes på grunnlag av antall personer som skipet har tillatelse til å transportere eller antall besetningsmedlemmer, samt antall seilingsdøgn siden forrige leveringshavn.

Gebyr for søppel skal beregnes på grunnlag av antall personer som skipet har tillatelse til å transportere eller antall besetningsmedlemmer, samt antall seilingsdøgn siden forrige leveringshavn.

Gebyr for rutegående skip og andre skip med hyppige anløp kan beregnes særskilt, blant annet på grunnlag av hvilke mengder avfall som kan forventes levert til havnen fra skipet.

Tilleggsgebyr kan innkreves for skip som ikke overholder meldeplikten i § 7, dersom leveringen medfører merkostnader for havnen. Tilleggsgebyr kan dessuten innkreves for skip som leverer særdeles store mengder avfall, sett i forhold til skipets størrelse, type og seilingstid. Tilleggsgebyret skal fastsettes som et prosentvis tillegg.

§ 11. Fradrag i eller bortfall av gebyr

Det skal gis fradrag i gebyret dersom skipets miljømessige konstruksjon, utstyr eller drift på en ikke uvesentlig måte bidrar til at:

- a) mengden avfall fra skipet til mottaksordningen reduseres, eller
- b) håndtering av avfallet fra skipet blir rimeligere på land (f.eks. gjennom sortering). Størrelsen på fradraget i gebyret fastsettes av havneansvarlig.

Bortfall av gebyr kan skje dersom:

- a) avfall fra skipet leveres fast i annen havn, eller
- b) særlige hensyn tilsier det.

Kapittel 5. Avsluttende bestemmelser**§ 12. Tilsyn**

Sjøfartsdirektoratet skal føre tilsyn med at skipenes plikter etter forskriften overholdes, og kan i den forbindelse gi pålegg til skipsfører. Fylkesmannen skal føre tilsyn med at havnenes plikter etter forskriften overholdes, og kan i den forbindelse gi pålegg til havneansvarlig.

§ 13. Unntak

Sjøfartsdirektoratet eller Fylkesmannen kan etter søknad gjøre unntak fra forskriftens krav. Særlige grunner må gjøre unntaket nødvendig, og det må være miljø- og sikkerhetsmessig forsvarlig. Unntak kan bare gjøres når det ikke er i strid med internasjonal overenskomst Norge har sluttet seg til.

§ 14. Klage

Vedtak truffet av Sjøfartsdirektoratet kan påklages til Miljøverndepartementet. Vedtak truffet av Fylkesmannen kan påklages til Statens forurensningstilsyn.

§ 15. Tvangsmulkt

Sjøfartsdirektoratet eller Fylkesmannen kan ilegge tvangsmulkt for den som ikke etterkommer bestemmelser i forskriften eller pålegg gitt i henhold til forskriften. Tvangsmulkten fastsettes i forhold til viktigheten av, og kostnadene ved gjennomføringen av pålegget.

Tvangsmulken inndrives ved utpanting i henhold til tvangsfullbyrdsloven. Ilagt tvangsmulkt kan frafalles når det finnes rimelig.

§ 16. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer denne forskriften eller enkeltvedtak truffet i medhold av den, straffes etter straffelovens § 427 med bøter, med fengsel inntil 4 måneder eller med begge deler.

§ 17. Ikrafttredelse og endringer i andre forskrifter

Denne forskrift trer i kraft straks.

Fra samme tid oppheves forskrift av 25. august 1981 nr. 9023 om etablering av mottaksordninger for avfall fra skip.

Forskrift av 20. desember 2002 nr. 1817 om farlig avfall § 7 bokstav d skal lyde: «Mottak av farlig avfall fra skip som er etablert i medhold av forskrift av 12. oktober 2003 nr. 1243 om levering og mottak av avfall og lasterester fra skip».

Vedlegg I**Krav til planer for mottak og håndtering av avfall i havner**

Planene skal omfatte alle typer avfall og lasterester fra skip som vanligvis anløper havnen, og skal utarbeides i samsvar med størrelsen på havnen og typen skip som anløper den.

Følgende punkter skal inngå i planene:

- en vurdering av behovet for mottaksanlegg i en havn på bakgrunn av behovet til de skipene som vanligvis anløper havnen,
- en beskrivelse av mottaksanleggenes type og kapasitet,
- en detaljert beskrivelse av prosedyrene for mottak og innsamling av avfall og lasterester fra skip,
- en beskrivelse av gebyrsystemet,
- prosedyrer for innberetning av påstander om utilstrekkelige mottaksanlegg,
- prosedyrer for løpende samråd med havnebrukere, avfallshåndterere, terminaloperatører og andre berørte parter, og
- typer og mengder avfall og lasterester fra skip som mottas og håndteres.

Planene bør dessuten inneholde følgende:

- et sammendrag av gjeldende lovgivning og formalitetene i forbindelse med levering,
- opplysninger om hvem som er ansvarlig(e) for gjennomføring av planen,
- en beskrivelse av eventuelt utstyr og eventuelle prosesser til forbehandling av avfallet i havnen,
- en beskrivelse av metoder for registrering av faktisk bruk av mottaksanleggene i havnen,

- en beskrivelse av metoder for registrering av mengdene avfall og lasterester fra skip som mottas, og
- en beskrivelse av hvordan avfallet og lasterestene fra skip skal håndteres videre.

Prosedylene for mottak, innsamling, lagring, behandling og videre håndtering bør i alle henseender være i samsvar med et program for miljøforvaltning som er egnet til å gradvis redusere miljøvirkningene av disse aktivitetene. Slikt samsvar anses å foreligge dersom prosedyrene er i samsvar med EØS-avtalens vedlegg XX nr. 2f (forordning (EØF) nr. 1836/93 av 29. juni 1993 om frivillig deltakelse for industriforetak i en miljøstyrings- og miljørevisjonsordning (EMAS-ordningen)).

Opplysninger som skal stilles til rådighet for alle brukere av havnen:

- en kort henvisning til den vesentlige betydningen av korrekt levering av avfall og lasterester fra skip,
- mottaksanleggenes plassering for hver kaiplass med diagram/kart,
- en liste over avfall og lasterester som vanligvis behandles,
- en liste over kontaktpunkter, operatører og tjenester som tilbys,
- en beskrivelse av leveringsprosedyrene,
- en beskrivelse av avgiftssystemet, og
- prosedyrene for innberetning av påstander om utilstrekkelige mottaksanlegg.

Vedlegg II

OPPLYSNINGER SOM SKAL MELDES FØR ANLØP I HAVNEN I (anløpshavn som omtalt i § 7)

1. Skipets navn, kjenningssignal og, dersom det foreligger, dets IMO-identifikasjonsnummer:
2. Flaggstat:
3. Forventet anløpstidspunkt:
4. Forventet avseilingstidspunkt:
5. Forrige anløpshavn:
6. Neste anløpshavn:
7. Siste havn der avfall ble levert, og dato for dette:
8. Skal
alt deler av ikke noe av (Kryss av for det som passer)

avfallet leveres til mottaksanlegget i havnen?

9. Type og mengde av avfall og rester som skal leveres og/eller beholdes om bord, og prosentdel av maksimal lagringskapasitet:

Ved levering av alt avfall skal annen kolonne fylles ut der det er relevant.

Ved levering av deler av eller ikke noe avfall skal alle kolonnene fylles ut.

<i>Type</i>	<i>Avfall som skal leveres (m³)</i>	<i>Maksimal lagringskapasitet til rådighet (m³)</i>	<i>Avfallsmengde som beholdes om bord (m³)</i>	<i>Havn der resten av avfallet vil bli levert</i>	<i>Antatt avfallsmengde som blir generert mellom meldingen og neste anløpshavn (m³)</i>
-------------	--	--	---	---	--

1. Spillolje

Slam

Bunnvann

Andre

(spesifiseres)

2. Søppel

Næringsmiddel-

avfall

Plast

Andre

3. Lasterelatert

avfall¹

(spesifiser)

4. Lasterester¹

(spesifiser)

5. Kildesortering

–

avfallsreduksjon

(spesifiser)

¹ Kan være anslag.

Merknader:

1. Disse opplysningene kan brukes til havnestatskontroll og andre inspeksjonsformål.
2. Dette skjemaet skal fylles ut med mindre skipet omfattes av et unntak i henhold til § 7.

Jeg bekrefter

at ovenstående opplysninger er nøyaktige og korrekte, og at det er tilstrekkelig lagringskapasitet til rådighet om bord til å oppbevare alt avfall som genereres mellom denne meldingen og neste havn der avfallet skal leveres.

Dato.....

Tidspunkt.....

Underskrift.....

*Vedlegg III**Standardiserte krav for mottak av farlig avfall fra skip**1. Formål*

Formålet med disse standardiserte kravene for mottak av farlig avfall fra skip er å sikre at slike ordninger for mottak av farlig avfall drives miljømessig forsvarlig. Det er havneansvarlig som har ansvar for å sikre at kravene blir fulgt.

2. Beskrivelse av ordninger for mottak av farlig avfall fra skip i havner

Med ordninger for mottak av farlig avfall fra skip siktes det til:

- betjent, stasjonært mottak av farlig avfall (mottaksplass e.l.),
- ubetjente, stasjonære mottak av farlig avfall (miljøstasjoner e.l.),
- mobilt mottak/innsamling av farlig avfall (henteordning e.l.),
- lagring av farlig avfall.

2.1 Betjent, stasjonært mottak

Med betjent, stasjonært mottak menes mottak der skip kan levere farlig avfall i henhold til forskrift om farlig avfall. Mottaket kan kombineres med lager for farlig avfall.

2.2 Ubetjente, stasjonære mottak

Med ubetjente, stasjonære mottak, også kalt miljøstasjoner, menes boder, containere e.l. plassert på sentrale steder i havneområdet. Mottaket er begrenset til farlig avfall fra fritidsfartøy. Båteierne plasserer selv avfall i mottaket. På grunn av deklarasjonsplikten tas det her kun imot farlig avfall fra fritidsfartøyer.¹

2.3 Mobilt mottak/innsamling

Med mobilt mottak/innsamling menes henting av avfall i havneområdet ved anløp av skip og fiskefartøyer som skal levere farlig avfall. Denne ordningen er betinget av at det foreligger en avtale mellom havneansvarlig og en godkjent innsamler av farlig avfall.

2.4 Lagring av farlig avfall

Med lagring av farlig avfall menes oppbevaring av farlig avfall på lager i påvente av transport til godkjent gjenvinning eller sluttbehandling, eller til annet anlegg godkjent av Statens forurensningstilsyn (SFT) eller Fylkesmannen.

3. Farlige avfallstyper

På mottak for farlig avfall fra skip som er etablert i medhold av denne forskriften og som er omfattet av unntaksbestemmelsen i forskrift om farlig avfall § 7 bokstav d, er det tillatt å motta de farlige avfallstypene som er definert i § 4 i forskrift om farlig avfall.

4. Andre avfallstyper

Disse standardiserte kravene omfatter ikke mottak av avfall i følgende ADR²-klasser: Eksplosive stoffer (klasse 1) og radioaktive materialer (klasse 7) eller stoffer med tilsvarende egenskaper. Myndigheten for nevnte stoffer og materialer er henholdsvis Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) og Statens strålevern. Infeksjonsfremmende stoffer (klasse 6.2) er heller ikke omfattet av dette vedleggets standardiserte krav. Regulering av denne avfallstypen er under utvikling av Landbruksdepartementet, Helsedepartementet og Miljøverndepartementet.

5. Ansvar

Det er den ansvarlige for anlegg som omfattes av unntaket i forskrift om farlig avfall § 7 bokstav d, som må sørge for at mottaket og driften av mottaket som minimum tilfredsstillende de standardiserte kravene.

6. Sikring mot forurensning – generelle krav

6.1 Kompetanse

Den som driver mottaksordningene for farlig avfall og det personell som håndterer farlig avfall, plikter å ha nødvendig kunnskap og kompetanse om farlig avfall slik at dette sikres forsvarlig håndtering.

Plan for kompetanseoppbygging: Havneansvarlig skal ha en plan for hvordan kompetansen skal økes. De personene som har sitt virke ved mottaket skal ifølge planen øke sin kompetanse og holde seg oppdatert i forhold til gjeldende regler og normer samt utvikle sin kompetanse om stoffer/avfall som kan leveres til mottaket. Plan for kompetanse og kunnskapsøkning skal kunne dokumenteres (f.eks. i internrutinene).

6.2 Forebygging

Havneansvarlig plikter å gjennomføre nødvendige tiltak for å unngå at forurensning skal oppstå. Farlig avfall som oppbevares i påvente av levering/henting før behandling eller annen disponering, skal sikres slik at det farlige avfallet ikke medfører avrenning til grunn, avløpsnett eller annen resipient. Eventuelt spill skal kunne samles opp.

6.3 Håndtering

Håndtering av farlig avfall skal foregå slik at forurensning ikke oppstår. Farlig avfall skal ikke blandes med annet avfall. Oppsamlet spill og/eller vann som er forurenset med farlig avfall, skal håndteres som farlig avfall.

6.4 Beredskap

Havneansvarlig skal sørge for å ha en nødvendig beredskap for å hindre, oppdage eller stanse akutt forurensning. Beredskapsplikten omfatter også utstyr til å fjerne og begrense virkningen av forurensningen og omfanget av skadene og ulempene som kan inntreffe. Det skal f.eks. til enhver tid eksistere tilstrekkelig lager med absorpsjonsmidler og annet nødvendig utstyr, inklusiv verneutstyr, for å kunne ta hånd om spill og lekkasjer av farlig avfall. Beredskapen skal stå i et rimelig forhold til sannsynligheten for akutt forurensning og omfanget av skadene og ulempene som kan inntreffe. Ved visse mengder brannfarlig vare må tillatelse innhentes fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB).

6.5 Varsling

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i samsvar med forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning.

7. Krav til mottak

7.1 Betjent, stasjonært mottak

I åpningstiden skal anlegget være betjent. Utenom åpningstiden skal det farlige avfallet være sikret mot adgang for uvedkommende. Den som driver mottaket, plikter å ta imot alle de farlige avfallstypene som nevnt i punkt 3. Den som driver mottaket, skal minst en gang pr. uke vurdere behov for tømning og frakt til godkjent lager eller behandlingsanlegg.

Ved plasseringen av mottaket skal det tas hensyn til ulempe for naboer og fare for forurensning i spesielt sårbare områder.

7.2 Ubetjente, stasjonære mottak

Mottaket skal være avlåst. Ved mottaket skal det finnes informasjon om hvilke farlige avfallstyper som kan plasseres i mottaket. Det stilles ikke krav til at mottaket skal ta imot alle typer farlig avfall.

Mottaket må ha tilstrekkelig kapasitet. Det skal påses at avfall ikke hensettes utenfor mottaket. Den som driver mottaksordningen må minst en gang pr. uke vurdere behovet for tømning.

Ved plasseringen av mottaket skal det tas hensyn til ulempe for naboer og fare for forurensning i spesielt sårbare områder.

7.3 Mobilt mottak/innsamling

Den som henter/samler inn farlig avfall fra skip etter avtale med havneansvarlig, skal råde over ADR-godkjent transportmateriell. Bruk og vedlikehold skal foregå i overensstemmelse med gjeldende lover og forskrifter.

Mottatt og hentet avfall skal innen 24 timer fraktes til anlegg godkjent av forurensningsmyndighetene. Det vises spesielt til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskaps eget regelverk om vegtransport av farlig gods (ADR).

7.4 Lagring av farlig avfall

Det kan lagres inntil 100 tonn farlig avfall. Farlig avfall kan oppbevares i inntil 6 måneder før viderelevering. Farlig avfall skal lagres slik det er beskrevet ovenfor under punkt 6 Sikring mot forurensning. Lageret skal være slik at forsvarlig inspeksjon og håndtering kan utføres. Det farlige avfallet skal lagres slik at det lett kan flyttes, f.eks. på paller. Stoffer som ifølge ADR ikke kan samlastes, skal lagres på atskilte områder.

Ved plasseringen av mottaket skal det tas hensyn til ulempe for naboer og fare for forurensning i spesielt sårbare områder.

8. Deklarering

Ved mottak av farlig avfall fra skip, med unntak av fritidsfartøyer, skal havneansvarlig påse at avfallsbesitter har

deklarerert det farlige avfallet. Avfallsbesitter er selv ansvarlig for at deklarereringen er korrekt utført. Ved mottak av farlig avfall fra fritidsfartøyer skal havneansvarlig deklare avfallet. Farlig avfall fra fritidsfartøyer skal være deklarerert senest idet avfallet forlater mottaket.

All deklarerering skal skje på deklarasjonsskjema godkjent av Statens forurensningstilsyn. Består en leveranse av flere avfallstyper, skal det være minst én deklarasjon for hver avfallstype. Gjenpart av alle deklarasjonsskjemaer skal sendes til SFT, eller til den som SFT utpeker, innen den 15. i den etterfølgende måned, jf. forskrift om farlig avfall § 11.

9. Journalføring og rapportering

Havneansvarlig skal føre journal som omfatter alle nødvendige opplysninger om farlig avfall. Journalen skal inneholde opplysninger om mengde farlig avfall, typer farlig avfall, deklarasjonsnummer, avfallets opprinnelse mv. Journalene skal være lett tilgjengelige ved kontroll. De skal oppbevares i minst 3 år.

Fylkesmannen kan pålegge havneansvarlig å sende forurensningsmyndighetene eller andre offentlige organer kopier eller sammendrag av alle journaler.

- 1 Fordi mottaket ikke er betjent, bortfaller avfallsbesitters mulighet til å deklare avfallet. Siden virksomheter i henhold til forskrift om farlig avfall § 11 er pliktig til å deklare sitt farlige avfall, skal man på ubetjente mottak kun ta imot farlig avfall fra fritidsfartøyer.
- 2 ADR: Europeisk avtale om internasjonal vegtransport av farlig gods.

Kommentarer til de enkelte bestemmelsene

Til § 1 Formål

Forskriften har som formål å verne det ytre miljø ved å sikre at mottaksordningene i norske havner fungerer tilfredsstillende i forhold til skipsfartens behov for å levere avfall. Samtidig er det forskriftens formål å sikre at skip i større grad enn i dag leverer avfall til mottaksordninger på land gjennom å pålegge skip leveringsplikt i havn, og ved å utforme avgiftssystemet slik at skip ikke lenger har økonomiske grunner til å slippe ut avfall.

Til § 2 Virkeområde

Forskriften har et omfattende virkeområde ved at den gjelder for alle slags typer av skip, norske eller utenlandske. Mindre fritidsbåter, fiskebåter og rutegående skip er unntatt fra noen av forskriftens bestemmelser. Videre gjelder den for alle norske havner som har anløp av skip som omfattes av forskriften.

Tillegget i § 2 bokstav c er tatt med fordi norske skip har meldeplikt og leveringsplikt etter kapittel 3, også når de anløper en havn innenfor EØS-området.

Til § 3 Definisjoner

Forskriften omfatter alle slags tenkelige former for avfall fra skip slik som presisert i definisjonen. Forskriften er basert på Den internasjonale konvensjon om hindring av forurensing fra skip (MARPOL 73/78) med senere endringer som fastsetter hvilke former for avfall det er forbudt å slippe ut i havmiljø, og som krever at det foreligger tilstrekkelige mottaksanlegg i havner. Det er videre uttrykkelig presisert i direktivet at avfall fra skip og lasterester betraktes som avfall i henhold til art. 1 bokstav a i direktiv 75/442/EØF av 15. juli 1975 om avfall.

Til § 5 Etablering og drift av mottaksordninger

§ 5 er hovedregelen med hensyn til plikten til å sørge for etablering og drift av mottaksordninger for avfall og lasterester i havn. Mottaksordningene skal differensieres utfra behovet hos de skipene som normalt benytter havnen. En småbåthavn skal for eksempel være innrettet slik at den vil kunne tilfredsstillende behovet for levering fra fritidsbåter.

I alle havner, hvor det er behov for å levere oljeavfall, skal det for eksempel være mottaksordninger for fast oljeholdig avfall, oljeholdig slam, spillolje (brukte smøreoljer), oljeholdig lensevann, samt for blandinger av olje og andre stoffer.

I havner hvor:

- a) skip som er innrettet til å transportere, eller som transporterer olje i bulk (oljetankskip), laster eller lossere olje,
- b) det er reparasjonsverksted for skip eller tankrenseanlegg,
- c) skip, som har transportert olje i bulk, laster annet enn olje
- d) skip, som har lov til å benytte bunkerstanker til ballast, anløper

skal det videre være mottaksordninger for oljeblandet ballast- og tankvaskevann (lasterester). Mottaksordninger som nevnt i bokstav b skal i nødvendig utstrekning også omfatte behandlingsanlegg for separering av vann og olje.

I følgende havner skal det også være mottaksordninger for rester etter skadelige, flytende stoffer (lasterester):

- a) laste- og lossehavner eller -plasser for slike stoffer,
- b) reparasjonsverksteder eller tankrenseanlegg som benyttes til skip som er innrettet til å transportere, eller som transporterer skadelige, flytende stoffer i bulk (kjemikalietankskip).

For øvrig skal det etter behov være mottaksanlegg for levering av kloakk og søppel.

Behovet for å levere kloakk vil avhenge av utslippsreglene for kloakk. Dette reguleres i dag av forskrift om forbud mot utslipp av kloakk m.m. fra skip i vassdrag og kystnære områder av 12. juni 1998. Hovedregelen er et forbud mot utslipp innenfor en avstand av 300 meter fra land, men kommunene er gitt anledning til å stille strengere krav. I forbindelse med at Norge har akseptert det reviderte vedlegg IV til MARPOL 73/78 er denne forskriften under revisjon.

Begrepet søppel tilsvarende begrepet som brukes i MARPOL vedlegg V og omfatter alle typer avfall som genereres ved normal drift av skip, unntatt fersk fisk og deler derav, og unntatt de stoffene som omfattes av MARPOLs andre definisjoner, dvs. «olje» (vedlegg I), «skadelige flytende stoffer» (vedlegg II) og «kloakk» (vedlegg IV). Begrepet utgjør dermed en restkategori og vil således kunne omfatte forskjellige typer av både forbruksavfall og spesialavfall slik disse defineres i forurensningsloven. I denne forskriften omfatter begrepet også ozon-nedbrytende stoffer og rester etter eksosrensing.

Mottaksordninger skal i nødvendig utstrekning omfatte tilkoplinger som muliggjør tilkopling til skipenes uttømmingsrør. Tilkoplingenes flenser skal være i henhold til MARPOLs standarddimensjoner. Mottaksordningene skal i nødvendig utstrekning omfatte utstyr som muliggjør utpumping av rester fra lastetanker («stripping»), uten at slike rester renner tilbake til skipet. MARPOLs standarddimensjoner er tilgjengelige hos Sjøfartsdirektoratet.

Til § 6 Avfallsplaner og rapportering

Avfallsplanene skal oversendes Fylkesmannen første gang innen 1. juli 2004 og deretter ved større endringer i havnen. Planen skal først og fremst være et praktisk verktøy for planlegging av mottak og håndtering av avfall i havnen, tilpasset den enkelte havns behov. Planen skal inneholde elementer som skal legge forholdene til rette for skipene, men også for en forsvarlig avfallsbehandling på land. Den skal utarbeides i samråd med berørte parter, og i tillegg til skipsfarten og avfallsmyndighetene vil Kystverket være en aktuell aktør å samarbeide med. Dersom det er ønskelig, kan avfallsplanene utarbeides i en regional sammenheng i et samarbeid mellom berørte havner, under forutsetning av at behovet for og tilgangen til mottaksanlegg spesifiseres for den enkelte havn.

Til § 7 Meldeplikt

Meldeplikten har til hensikt både å lette kontrollen med skipets leveringsplikt, og å bedre tilgjengeligheten av mottaksordningene i havn. En slik melding vil gi opplysninger som kan brukes både til å vurdere behovet for kontroll, og til å sørge for at tilfredsstillende mottaksordninger (f.eks. en tankbil) er på plass i havnen når skipet anløper. På denne måten blir det lettere å sikre rask avfallslevering for skipene slik at disse ikke forsinkes unødige.

Fritidsbåter godkjent for høyst 12 personer og rutegående skip er unntatt fra plikten til å gi melding om levering av avfall og lasterester. Unntaket for rutegående skip må imidlertid forstås slik at dersom et skip i fast rute ønsker å levere avfall i en annen havn enn det normalt gjør, gjelder hovedregelen, nemlig å gi melding på lik linje med andre skip. Når det gjelder skip med hyppige anløp og ved anløp til havner hvor det ikke betales kaiavgift, er det tilstrekkelig at melding gis til betjente havner hvor avfall skal leveres.

Statens dyrehelsetilsyn har hatt på høring en forskrift om forbud mot innførsel av matavfall fra transportmidler som opererer internasjonalt. § 2 i Dyrehelsetilsynets forskrift pålegger en meldeplikt for bl.a. skip i internasjonal fart for innførsel av matavfall. Melding til Dyrehelsetilsynet kan, når forskriften er vedtatt, eventuelt gis i vedlegg 2 til denne forskriften. Det vises for øvrig til at Fiskeridepartementet arbeider med en samleforskrift om meldeplikt for fartøyer i forbindelse med anløp i indre farvann og hendelse til sjøs.

Til § 8 Plikt til å levere avfall og lasterester

Ethvert skip uansett størrelse plikter å levere avfall og lasterester det har om bord før det forlater havnen, med mindre det er godtgjort at skipet har tilstrekkelig lagringskapasitet til å kunne vente til neste havn.

Sjøfartsdirektoratet kan, dersom vilkårene foreligger, pålegge skipet å levere før avgang, eventuelt holde skipet tilbake til avfall og lasterester er levert.

Til § 9 Avfallsgebyrer

Ethvert skip skal i utgangspunktet betale et avfallsgebyr til havneansvarlig. Med mindre det gjelder lasterester, skal gebyret betales uavhengig av om og hvor mye avfall som faktisk leveres. Alle omkostninger forbundet med mottaksordningene og den videre håndteringen av avfallet, herunder administrasjon, skal dekkes gjennom dette gebyret.

Gebyr for lasterester skal betales i henhold til mengde og type som faktisk leveres.

Fra plikten til å betale avfallsgebyr ved anløp er det kun ett unntak, som er begrunnet i de praktiske problemene som knytter seg til innkreving av gebyr fra fritidsfartøy og fiskebåter. Unntaket fra plikten til å betale et generelt avfallsgebyr gjelder bare for fritidsfartøy som har tillatelse til å frakte inntil 12 passasjerer og fiskebåter, og bare dersom de ikke må betale annen avgift eller gebyr i havnen (havneavgift eller annen avgift for leie av kai plass). I disse tilfellene kan fartøyene avkrevs betaling ved faktisk levering av avfall.

Når det gjelder størrelsen på gebyret, skal denne altså fastsettes av havneansvarlig og skal stå i forhold til de kostnadene som er forbundet med mottak av avfall fra den aktuelle fartøygruppen i havnen. Dette innebærer at det bl.a. må tas hensyn til hvor mye og hvilke typer avfall som kan forventes fra de aktuelle fartøysgruppene i havnen.

Tredje ledd sier at gebyret skal differensieres i forhold til hva slags mottaksordninger som finnes i havnen. Meningen er at havnen selv kan bestemme størrelsen på gebyret som skal innkreves, avhengig av hva slags mottaksordninger som finnes i havnen.

I fjerde ledd går det frem at ansvaret for betalingen av gebyr primært ligger på skipets fører, men at også andre som har påtatt seg ansvar for skipets drift, har et ansvar for at gebyret betales. Poenget med bestemmelsen er at havnen ikke nødvendigvis må forholde seg til skipets fører.

I femte ledd fremgår det at havnene står fritt til å utforme sitt innkrevingsssystem ut fra hva de finner hensiktsmessig. Skip som regelmessig anløper havnen, kan f.eks. ha ønske om et årsgebyr, mens skip som anløper havnen av og til, trolig vil foretrekke å betale fra gang til gang. En bør her merke seg at bortfall av gebyr (§ 11 siste ledd bokstav a), normalt bare kan skje dersom skipet kan fremvise en leveringsavtale til en annen havn.

I siste ledd fremgår det at tilleggsgebyr kan innkreves i spesielle tilfeller. Da et tilleggsgebyr vil virke negativt overfor ønsket om å levere, er det viktig at et slikt gebyr bare ilegges i helt spesielle tilfeller, f.eks. når det leveres spesielt store mengder avfall som vil medføre betydelige, økte kostnader.

Til § 10 Beregning av gebyret

§ 10 beskriver hvordan de ulike gebyrene skal beregnes.

Når det gjelder lasterester, skal gebyret betales i henhold til de mengdene som faktisk leveres.

Når det gjelder beregningen av gebyr for annet avfall, må det i tillegg til de reglene som står oppstilt her, tas hensyn til hvor mye og hvilke typer avfall som kan forventes fra de aktuelle fartøysgruppene i havnen.

I bestemmelsene er det lagt vekt på å utforme kriteriene slik at de skal medføre at gebyrene oppfattes som rimelige (rettfærdige), men at kriteriene samtidig skal være enkle å fastslå og praktisere for havnen.

En bør i forbindelse med praktiseringen av bestemmelsene være oppmerksom på § 11, særlig fradragsbestemmelsene, idet disse kan medføre at gebyret som beregnes etter § 10 må reduseres (se nedenfor).

Det følger av bestemmelsens femte ledd, jf. § 11 annet ledd bokstav a og b at det ved beregning av gebyret kan tas hensyn til situasjonen for rutegående skip og andre skip med hyppige anløp.

Til § 11 Fradrag i eller bortfall av gebyr

§ 11 beskriver de tilfellene som gir rett til fradrag eller bortfall av gebyr. En forutsetning for at man skal få redusert gebyr er at man kan dokumentere at miljøtiltak om bord bidrar på en ikke uvesentlig måte til at avfallsmengden reduseres eller at håndteringen av avfallet blir rimeligere på land. Størrelsen på fradragene fastsettes av havneansvarlig, og det anbefales prosentvise fradrag (motsatsen til tilleggsgebyr).

«Særlige hensyn» som grunnlag for bortfall av gebyr, forutsetter helt spesielle tilfelle, f.eks. når et skip søker nødhavn, eller andre tilfeller hvor skipet heller ikke avkreves andre gebyrer.

Til § 12 Tilsyn

Tilsynsmyndighet overfor skipene er lagt til Sjøfartsdirektoratet og vil skje i henhold til sjødyktighetslovens ordinære regler. Inspeksjoner av utenlandske skip skal foretas i samsvar med direktiv 95/21/EF (Port State Control) som er gjennomført i loven og i forskrift av 1. juli 2003 nr. 969 om kontroll med fremmede skip og flyttbare innretninger i norske havner m.v.

Tilsynsmyndighet overfor havnene er lagt til Fylkesmannen.

Til § 13 Unntak

Bestemmelsen er ment som en sikkerhetsventil, og det skal ikke være kurant å få dispensasjon fra forskriftens krav.

16. okt. Nr. 1244 2003

Forskrift om endring i forskrift om forbrukernes kollektive interesser.

Fastsatt av Barne- og familiedepartementet 16. oktober 2003 med hjemmel i lov av 16. juni 1972 nr. 47 om kontroll med markedsføring og avtalevilkår (markedsføringsloven) § 9e. Jf. EØS-avtalen vedlegg XIX nr. 7e (direktiv 1999/44/EF artikkel 10) og vedlegg XI nr. 5h (direktiv 2000/31/EF artikkel 18). Kunngjort 21. oktober 2003.

I

I forskrift av 20. desember 2001 nr. 1586 om forbrukernes kollektive interesser gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd nye nr. 10 og 11 skal lyde:

10. Bestemmelser i forbrukerkjøpsloven (lov av 21. juni 2002 nr. 34) og markedsføringsloven (lov av 16. juni 1972 nr. 47) som gjennomfører direktiv 1999/44/EF av 25. mai 1999 om visse sider ved forbrukerkjøp og tilknyttede garantier.
11. Bestemmelser i ehandelsloven (lov av 23. mai 2003 nr. 35) og markedsføringsloven (lov av 16. juni 1972 nr. 47) som gjennomfører direktiv 2000/31/EF av 8. juni 2000 om visse rettslige aspekter ved informasjonssamfunnstjenester, særlig elektronisk handel, i det indre marked («Direktivet om elektronisk handel»).

II

Endringene trer i kraft straks.

17. okt. Nr. 1245 2003**Forskrift om tildeling av konsesjoner for matfiskoppdrett av laks og ørret i sjøvann.**

Fastsatt av Fiskeridepartementet 17. oktober 2003 med hjemmel i lov av 14. juni 1985 nr. 68 om oppdrett av fisk, skalldyr m.v. § 3, § 4, § 5 og § 6, jf. § 13. Kunngjort 21. oktober 2003.

*Kapittel I. Generelle bestemmelser***§ 1. Formål**

Forskriften skal bidra til at oppdrett av laks og ørret skal få en balansert og bærekraftig utvikling som en lønnsom, konkurransedyktig og livskraftig distriktsnæring.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder for tildeling av 60 konsesjoner for oppdrett av matfisk av laks og ørret i sjøvann, herunder 10 konsesjoner som tidligere er lyst ut i 2002 og 2003.

*Kapittel II. Fordeling og tildeling***§ 3. Fordeling av konsesjoner i inneværende tildelingsrunde**

Ved denne tildelingsrunden skal følgende geografiske fordeling gjelde:

- 10 konsesjoner til Finnmark
- 7 konsesjoner til Troms
- 9 konsesjoner til Nordland
- 10 konsesjoner til Trøndelagsfylkene
- 5 konsesjoner til Møre og Romsdal
- 13 konsesjoner til Sogn og Fjordane og Hordaland
- 6 konsesjoner til Rogaland og Skagerakkysten.

Konsesjoner som ikke tildeles ved første gangs utlysning vil senere kunne lyses ut uten den samme regionale fordelingen. Dette gjelder likevel ikke for konsesjoner som etter denne bestemmelsen er fordelt til Finnmark.

§ 4. Utlysning av konsesjoner

Fiskeridirektoratet foretar offentlig utlysning av konsesjonene, og denne skal blant annet inneholde:

- a) Opplysninger om hvilke av Fiskeridirektoratets kontor som vil behandle søknadene innenfor den enkelte region;
- b) søknadsfrist hvor det framgår at søknader innkommet til Fiskeridirektoratets regionkontor etter søknadsfrist ikke vil bli behandlet;
- c) krav til søknad;
- d) vederlagets størrelse; og
- e) oppfordring til kvinner om å søke.

§ 5. Innhold i søknaden

Krav til søknadens innhold fastsettes av Fiskeridirektoratet ved utlysning og i søknadsskjema. Fiskeridirektoratet kan i tillegg kreve de opplysninger fra søker som anses nødvendig for å behandle søknaden.

Søknaden skal inneholde opplysninger som er relevante i forhold til tildelingskriteriene i § 6, herunder;

- a) investerings- og finansieringsplan samt likviditetsbudsjett, driftsbudsjett og resultatbudsjett for en 3-års periode. I de tilfeller der lånefinansiering er nødvendig bør slikt tilsagn vedlegges;
- b) søkers eller driftsansvarliges akvakulturfaglige og økonomiske/administrative kvalifikasjoner;
- c) søkers eierskap knyttet til eksisterende konsesjoner for laks og ørret, samt eierinteresser i selskaper med slik konsesjon eller avtale med andre konsesjonsinnehavere om overtakelse av eierandeler;
- d) en nærmere angivelse av omsøkte lokaliteter, avstanden til andre lokaliteter, planstatus for lokaliseringsområdet, avstanden til vassdrag med anadrom laksefisk, avstanden til sikringssoner og nasjonale laksefjorder/-vassdrag samt avstanden til slakterier; og
- e) kvittering for innbetalt gebyr.

Endringer i søknaden etter søknadsfristen anses som ny søknad og skal ikke behandles.

§ 6. Tildeling

Tildeling av konsesjoner forestås av Fiskeridirektoratets regionkontorer. Fiskeridirektoratet er klageinstans.

Søkere må dokumentere økonomisk evne til å gjennomføre det omsøkte prosjektet, samt at søker eller driftsansvarlig har akvakulturutdanning tilsvarende videregående kurs II-nivå (VK II), fagbrev i akvakultur eller minst 2 års praksis som daglig leder ved fiskeoppdrettsanlegg.

Det skal videre gis prioritet til de søkere som har det prosjekt som best antas å sikre utviklingen av oppdrettsnæringen. I denne forbindelse skal det blant annet legges vekt på:

- a) styrking av oppdrettsnæringens innovasjonsevne;
- b) søkers planlagte økonomiske integrasjon med øvrig næringsvirksomhet i regionen;
- c) at den omsøkte virksomhet er planlagt lokalisert til områder der det er tilrettelagt for oppdrettsvirksomhet.

Kapittel III. Vederlag og gebyr

§ 7. Vederlag

Ved tilsagn om konsesjon skal søker betale vederlag til statskassen. Vederlaget per konsesjon settes til 5 millioner kroner, med unntak av konsesjoner som blir lokalisert innenfor tiltakssonen i Nord-Troms og Finnmark, der vederlaget per konsesjon settes til 4 millioner kroner.

Vederlag for konsesjon skal betales senest innen 1 – én – uke etter at tilsagnet er mottatt av søker. Tilsagnet bortfaller dersom vederlaget ikke er betalt innen denne fristen. Rett til drift inntreer først ved utstedelse av konsesjonsdokument når vederlaget er betalt og omsøkte lokaliteter er klarert.

Dersom tilståelse av konsesjon omgjøres i forbindelse med klage eller etter forvaltningens eget tiltak, refunderes søkers vederlag. Vederlaget refunderes ikke ved eventuell senere inndragning av konsesjon på grunn av forhold som nevnt i oppdretsloven § 11 og § 24. Det samme gjelder dersom andre forhold gjør at konsesjonen taper sin verdi.

§ 8. Gebyr

For behandling av søknad som nevnt i denne forskrift, skal søker betale gebyr, jf. forskrift av 21. desember 2001 nr. 1597 om innkreving av gebyrer til statskassen for offentlige oppgaver i forbindelse med oppdrets- og havbeitevirksomhet § 2 første ledd. Kvittering for betalt gebyr leveres sammen med søknaden. Manglende innbetaling av gebyr medfører at søknaden ikke behandles.

Kapittel IV. Avsluttende bestemmelser

§ 9. Vilkår

Søker som blir tildelt konsesjon plikter å gjennomføre de tiltak som er beskrevet i konsesjonssøknaden og som er relevante i forhold til tildelingskriteriene i § 6.

§ 10. Tillatelse til overdragelse/endringer i forutsetninger for tildeling

Konsesjoner som tildeles etter denne forskriften kan ikke overdras uten tillatelse fra Fiskeridirektoratet i en periode på 10 år etter tilsagn om konsesjon.

I denne perioden kreves også tillatelse til vesentlige endringer i tiltak som er beskrevet i konsesjonssøknaden og som er relevante i forhold til tildelingskriteriene i § 6.

Fiskeridepartementet er klageinstans etter denne bestemmelsen.

§ 11. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

Merknader til forskrift om tildeling av konsesjoner for matfiskoppdrett av laks og ørret i sjøvann

Til § 1 Formål

Ordlyden til denne bestemmelsen er endret noe i forhold til formålsbestemmelsen i oppdretslovens § 1. Departementet ønsker med formuleringen å synliggjøre at man ved denne tildelingsrunden ønsker å bidra til å styrke næringens konkurransekraft.

Til § 2 Virkeområde

Forskriften gjelder tildeling av oppdrettskonsesjoner med 12.000 m³ oppdrettsvolum, jf. forskrift av 17. august 1989 nr. 808 om måling av volum i oppdrettsanlegg og forskrift av 7. november 1985 nr. 1903 om flytting og utvidelse av anlegg for oppdrett av matfisk og stamfisk av laks og ørret i sjøvann (flytteforskriften) § 6. Av de 60 konsesjonene er 10 konsesjoner tidligere lyst ut i Finnmark henholdsvis høsten 2002 og våren 2003 uten at disse ble tildelt. De 10 konsesjonene øremerkes fortsatt Finnmark, men skal lyses ut og tildeles i henhold til denne forskrift.

Til § 3 Fordeling av konsesjoner i inneværende tildelingsrunde

Konsesjonene skal i denne runden deles ut innenfor den regionstrukturen som vil gjelde for Fiskeridirektoratet fra 1. januar 2004. De enkelte konsesjonene er fordelt mellom disse regionene uten å være forhåndslokalisert til bestemte kommuner.

Hensikten med den løsningen som er valgt, er å bedre fleksibiliteten samt å bidra til å styrke konkurransekraften for søkerne. Selv om oppdrettskonsesjoner er knyttet til en enkelt kommune, er dette ikke ment å være til hinder for at søkere i søknaden kan presentere og få godkjent driftsopplegg med lokaliteter i flere kommuner, ev. også gjennom samlokalisering med andre konsesjoner.

Etter at det er gitt tilsagn om konsesjon skal konsesjonene i utgangspunktet drives i kommunen det er gitt tilsagn om. Søknad om eventuell flytting må godkjennes i henhold til flytteforskriften.

Til § 4 Utlysing av konsesjoner

Fiskeridirektoratet forestår utlysing av konsesjonene. Bestemmelsen angir de minimumskrav utlysingen skal inneholde. I tillegg kan Fiskeridirektoratet ved utlysing fastsette nærmere krav til innholdet i søknaden.

Stortinget har bedt Regjeringen om å avvikle de midlertidige sikringssonene for laksefisk. Samtidig har Stortinget bedt om at det ikke skal tildeles nye matfiskkonsesjoner for anadrome arter før runde II av nasjonale laksevassdrag

og -fjorder er gjennomført. Fiskeridirektoratet bør derfor ved utlysning av konsesjonene gjøre oppmerksom om at nye konsesjoner ikke vil tillates lokalisert innenfor gjeldende sikringssoner selv om disse skal avvikles.

Fiskeridirektoratet vil ved utlysning også kunne opplyse om at det i enkelte regioner vil være områder som ikke vil kunne prioriteres med nye konsesjoner fordi områdene fremstår som problemfylte ut fra eksempelvis veterinære og miljømessige forhold. Det presiseres at dette ikke medfører noen forhåndsklarering av områder som ikke unntas – for mer informasjon se merknadene til § 6.

Fiskeridirektoratet vil utarbeide søknadsskjema hvor spesifikasjoner over de opplysninger direktoratet trenger for å få en betryggende og oversiktlig saksbehandling angis.

Utlysingen skal også inneholde en absolutt søknadsfrist. Søker har risikoen for at søknaden innen fristen kommer frem til det regionkontor som skal behandle søknaden. Søknader som innkommer etter fristens utløp skal avvises ved enkeltvedtak i medhold av forvaltningsloven. Avvisningsvedtak skal begrunnes og søker skal på vanlig måte gis informeres om klageadgang mv. i henhold til forvaltningsloven.

For å styrke kvinners deltakelse på eiersiden i næringen, skal det i utlysingen tas inn en særskilt oppfordring til kvinner om å søke om konsesjon. Det presiseres at dette ikke innebærer at kvinnelige søkere skal prioriteres ved tildeling.

Til § 5 Innhold i søknaden

De nærmere krav til søknadens innhold fastsettes av Fiskeridirektoratet og gjøres kjent ved utlysning. Fiskeridirektoratet kan i tillegg, under saksbehandlingen både i første instans og i klagebehandlingen, kreve de opplysninger fra søkeren som anses nødvendig for å behandle søknaden. Fiskeridirektoratets regionkontorer vil ikke realitetsbehandle eller kontrollere opplysningene i søknaden før fristens utløp. Bestemmelsen må sees i sammenheng med behovet for å kunne vurdere de enkelte søknadene opp mot hverandre og hensynet til effektiv søknadsbehandling.

Bestemmelsens annet ledd angir hvilke opplysninger søknaden skal inneholde. Søker skal bl.a. fremlegge en investerings- og finansieringsplan (også kalt forretningsplan) for å dokumentere at forutsetningene for så vel etablering og oppstart samt videre drift er tilstede. Slik dokumentasjon bør bestå av prosjektbeskrivelse, salgs- og driftsbudsjett, finansieringsopplysninger om egenkapital, tilskudd/stipend, organisering og ledelse, regnskapsføring og revisjon. For å lette Fiskeridirektoratets vurdering av om søker har sannsynliggjort økonomisk evne til å gjennomføre omsøkte prosjekt bør søker vedlegge lånetilsagn der lånefinansiering er nødvendig for hele eller deler av prosjektet. Lånetilsagnet bør dekke kostnader forbundet med innbetaling av konsesjonsvederlag og oppstart av driften. Som en konsekvens av dette vil finansinstitusjonene i større grad måtte realitetsvurdere søkeren på søknadstidspunktet og ikke på tilsagnstidspunktet.

Planhorisonten bør være for en 3-års periode, jf. forskrift av 18. desember 1998 nr. 1409 om etablering, drift og sykdomsforebyggende tiltak ved oppdrettsanlegg § 30 om passivitet.

Fiskeridirektoratet vil gjennom innsendte investerings- og finansieringsplaner samt lånetilsagn kunne vurdere den enkelte søkers betalingsevne. Skulle selskap som får tilsagn om konsesjon unnlate å betale konsesjonsvederlaget innen fristen, vil neste kvalifiserte søker kunne gis tilsagn etter at fristen for betaling av konsesjonsvederlaget er gått ut.

Søker skal også oppgi eierinteresser knyttet til andre konsesjoner for laks eller ørret, eierinteresser i selskaper med konsesjon eller avtaler med andre konsesjonhavere. Formålet med dette er at Fiskeridirektoratet skal kunne føre oversikt over eierstrukturen i næringen for å håndheve forskrift av 16. februar 2001 nr. 158 om kontroll med eiermessige endringer i selskap mv. som innehar tillatelse til oppdrett av matfisk av laks og ørret i sjø. Hvilke opplysninger som kreves vil fremgå av søknadsskjema utarbeidet av Fiskeridirektoratet.

Søker må også angi hvilke lokaliteter konsesjonen planlegges drevet på. Dette kravet må ikke forveksles med de krav Fiskeridirektoratet i samarbeid med andre sektormyndigheter stiller for klarering av lokaliteter. Slik dokumentasjon vil i alle tilfelle måtte sendes dersom søker får tilsagn om konsesjon.

Søker er ansvarlig for søknadens innhold, herunder riktigheten og relevansen av de opplysninger som gis i søknaden. Alle opplysninger skal foreligge ved søknadsfristens utløp.

Det vil ikke være anledning til å komme med nye opplysninger eller gjøre endringer i søknaden etter søknadsfristens utløp. Rene presiseringer vil kunne bli godtatt.

Til § 6 Tildeling

Fiskeridirektoratets regionkontorer treffer vedtak om tildeling av konsesjoner i første instans, mens Fiskeridirektoratet sentralt er klageinstans. Fiskeridirektoratet avgjør hvilke regionkontor som skal behandle søknader i førsteinstans innenfor de regioner som vil bli slått sammen med virkning fra 1. januar 2004.

Vurderingstema etter denne bestemmelsen er i hvilken grad det omsøkte prosjekt vil bidra til å sikre en positiv utvikling av oppdrettsnæringen. Bestemmelsen angir hvilke kriterier Fiskeridirektoratets regionkontor særlig skal legge vekt på ved denne vurderingen. Kriteriene vil inngå i en samlet vurdering og er dermed ikke ment å være kumulative eller uttømmende.

Bestemmelsens annet ledd oppstiller minstekrav til dokumentasjon av finansiell styrke for å gjennomføre prosjektet samt krav til kompetanse hos søker eller driftsansvarlige. Kravet om kompetanse må sees i sammenheng med at oppdrettsloven § 6 tredje ledd bokstav c gir anvisning om at nødvendig faglig kompetanse skal vektlegges ved tildeling av konsesjoner. Minstekravene må sees i sammenheng med kravene i forskriftens § 5 bokstavene a og

b. Søkere som oppfyller minstekravene skal likestilles slik at prioritering mellom disse må skje etter de øvrige tildelingskriterier i tredje ledd.

Etter oppdrettslovens § 6 tredje ledd bokstav b skal det særlig legges vekt på at eierinteressene så vidt mulig har lokal tilknytning. Etter departementets vurdering gir bestemmelsens forarbeider anvisning om at begrepet lokal tilknytning ikke skal forstås som et fast avgrenset begrep, men vil være gjenstand for dynamisk tolkning over tid i samsvar med næringens utvikling. I Ot.prp. nr. 53 (1984–1985) er det således fremhevet at man ved den nærmere avgrensning av begrepet lokal tilknytning kan legge vekt på elementer som styrker konkurransevnen herunder tillate engasjement fra biologisk, teknologisk og markedsføringsmessig spisskompetansemiljø for å kunne utnytte næringens potensial fullt ut.

Vektleggingen av lokal tilknytning er videre heller ikke ment å være absolutt, jf. bestemmelsens ordlyd «så vidt mulig».

Departementet har ved utformingen av tildelingskriteriene oppstilt kriterier som samsvarer med utviklingen innen næringen og de elementer som forarbeidene gir anvisning uten samtidig å forskjellsbehandle på grunnlag av nasjonalitet. Det vises i denne sammenheng også til Innst.O. nr. 123 (2000–2001) hvor det gis tilslutning til departementets forståelse om at bestemmelsen ikke er ment å diskriminere med hensyn til nasjonalitet.

Særlig om § 6 bokstav a

Kriteriet tar sikte på å bidra til å øke innovasjonsevnen i oppdrettsnæringen. Forhold som kan vektlegges under dette kriteriet er:

- planlagt deltakelse i utviklingsfellesskap sammen med andre bedrifter, forsknings og utviklingsmiljøer samt offentlige aktører;
- planlagt bruk av ny teknologi;
- planlagte miljørettede tiltak knyttet til rent havmiljø og bærekraftig produksjon. Eksempler på slike tiltak kan være bruk av miljøovervåkningsverktøy (MOM) eller andre tiltak som går ut over de miljøtiltak som kreves av den enkelte konsesjonær i dag.

Særlig om § 6 bokstav b

Det sentrale element ved kriteriet vil være søkers evne og uttrykte vilje til å investere i regionen. Med region menes her i utgangspunktet den av Fiskeridirektoratets regioner konsesjonen blir lokalisert til. Planlagt investeringer innenfor annen fylkeskommunes grenser kan imidlertid også hensyntas der dette vil være naturlig i forhold til konsesjonens lokalisering. Planlagte investeringer både ved konsesjonstildeling og som ledd i å styrke virksomheten over tid vil kunne gi positive ringvirkninger i regionen, herunder opprettholde bosettingsmønstre og skape nye arbeidsplasser.

Ved praktisering av bestemmelsen skal det som nevnt over ikke diskrimineres med hensyn til nasjonalitet. Nedenfor angis eksempler på forhold som etter departementets vurdering vil kunne innebære elementer av slik diskriminering og som derfor ikke skal vektlegges ved prioriteringen mellom de ulike søkere:

- at søker er bosatt i en bestemt kommune eller har annen form for lokal tilknytning
- at søker allerede har etablert økonomisk integrasjon i regionen
- at søker tar sikte på å ansette lokal arbeidskraft
- at søker tar sikte på å bruke lokale leverandører av varer og tjenester
- at søker tar sikte på etablere administrasjon i regionen.

Særlig om § 6 bokstav c

Prioritering av søkere som planlegger å lokalisere virksomhet i områder som er egnet for oppdrett av laks og ørret og hvor det i tillegg er tilrettelagt for oppdrettsvirksomhet, vil kunne bidra til å styrke virksomhetens konkurransekraft. Flere former for tilrettelegging vil kunne være aktuelt i forhold til dette kriteriet:

- godkjente kystsoneplaner;
- kommunale reguleringsplaner;
- egnet infrastruktur i regionen.

Det gjøres oppmerksom på at tilsagnet om konsesjon ikke gir rett til drift. Rett til drift inntreffer først når Fiskeridirektoratet har skrevet ut konsesjonsdokumenter knyttet til klarerte lokaliteter. Beregning av førkvote for 2004 vil bli foretatt ved utskrivning av konsesjonsdokumentet. Det at det er gitt konsesjon ut fra en søknad med konkretisert lokalitet, innebærer ikke en forhåndsgodkjenning av lokaliteten. Alle omsøkte lokaliteter må vurderes ut fra veterinære forhold, forurensningsforhold og det må på vanlig måte foreligge tillatelser fra veterinær- og miljøvernmyndigheter mv. for hver enkelt lokalitet.

Fiskeridirektoratet kan fastsette utfyllende presiseringer/retningslinjer for tildelingen.

Til § 7 Vederlag

Ved tildeling av konsesjon skal det betales et vederlag til Staten. Vederlaget betales til Fiskeridirektoratet, og søker er selv ansvarlig for å dokumentere at beløpet er betalt innen nevnte frist.

Prisen per konsesjon er satt til 5 millioner kroner, med unntak for konsesjoner som lokaliseres til kommuner innenfor tiltakssonen i Nord-Troms og Finnmark. For disse konsesjonene betales et vederlag på 4 millioner kroner. Bakgrunnen for differensieringen er i tillegg til avstand, at fisken vokser saktere i nordlige deler av Nord-Norge som

følge av lavere gjennomsnittlig vanntemperatur. Utredninger gjort for Fiskeridepartementet av KPMG viser at dette medfører større kapitalkostnader. Dette gjør at disse konsesjonene objektivt sett vil ha en lavere verdi.

Ved tildeling av konsesjon vil det kunne gis tillatelse til samlokalisering over kommunegrensene. Det presiseres at dette ikke innebærer noen liberalisering av gjeldende praksis etter flytteforskriften når tildeling er foretatt. Reduksjon i vederlag fra 5 til 4 millioner kroner gjelder kun der samtlige av konsesjonens lokaliteter legges innenfor tiltakssonen. Søker som får tildelt konsesjon innenfor tiltakssonen og som ønsker å drive hele eller deler av konsesjonen utenfor tiltakssonen skal før flytting tillates, foreta en engangsinnbetaling til Staten v/Fiskeridirektoratet som kompensasjon for den opprinnelige reduksjon av konsesjonsvederlaget. Innbetalingen skal tilsvare kroner 1.000.000 med fratrukk av kroner 100.000 for hvert år som er gått fra tildeling av konsesjonen.

Tilsagn om konsesjon utløser betalingsplikt for vederlaget, men gir ikke rett til drift før lokalitetsvalg er klarert og konsesjonsdokument skrevet ut. Det er satt en absolutt frist på 1 uke for betaling av vederlaget. Dersom søker som har fått tilsagn ikke kan dokumentere overfor Fiskeridirektoratet at betaling har funnet sted innen fristen, skal Fiskeridirektoratet tildele konsesjonen til nest beste søker. Vederlag som er innbetalt vil ikke bli refundert dersom søker ønsker å si fra seg tilsagnet etter at vederlaget er betalt.

Vedtak om avslag sendes til søkere når det er endelig klart hvem som gjennom betaling av vederlaget har fått konsesjonen.

Ved en eventuell omgjøring av tilsagn om konsesjon vil søker få tilbake konsesjonsvederlaget i tillegg til rente for perioden mellom innbetaling og utbetaling av konsesjonsvederlag. Rentesatsen som vil legges til grunn er den til enhver tid gjeldende normrenten i Norges Bank. Det vil ikke ytes høyere rentesats selv om søker har hatt finanskostnader som overskrider denne renten.

Refusjon av vederlag med renter kan bare foretas ved omgjøring av tilsagn enten dette skjer i klageomgang eller at myndighetene omgjør konsesjonstilsagnet på eget initiativ i henhold til forvaltningslovens regler.

Til § 8 Gebyr

For denne tildelingsrunden skal det betales gebyr på kroner 12.000 per konsesjon det søkes om. Gebyret vil også omfatte én lokalitetsklareringsgebyr. Gebyr for flere lokalitetsklareringsgebyr enn den ene som omfattes av søknaden skal ikke betales i forbindelse med søknaden om konsesjon, men etter at eventuelt tilsagn er gitt.

Innbetalt gebyr refunderes ikke dersom søknaden ikke innvilges.

Til § 9 Vilkår

Forskriften regulerer uttømmende vilkårene for tildeling. Det skal ikke oppstilles vilkår i konsesjonstilsagn/-dokument som ikke følger av denne bestemmelsen. Begrensningen i adgangen til å sette vilkår er ikke til hinder for at det stilles vilkår knyttet til bruken av aktuelle lokaliteter.

Til § 10 Tillatelse til overdragelse/endringer i forutsetninger for tildeling

For å sikre at de tiltak som er beskrevet i søknaden og som har vært vektlagt ved prioriteringen av søker etter § 6 tredje ledd gjennomføres, oppstilles krav om tillatelse fra Fiskeridirektoratet ved overdragelse eller vesentlige endringer i forutsetningene for tildelingen.

Krav om tillatelse ved overdragelse kommer i tillegg til de generelle vilkår for overdragelse av konsesjon etter oppdretsloven. Ved praktisering av bestemmelsen skal Fiskeridirektoratet foreta en reell og selvstendig vurdering av de kriteriene i § 6 vil bli opprettholdt dersom konsesjonen tillates overdratt.

Tillatelse til vesentlig endring av planlagte tiltak som nevnt over, skal gis dersom for eksempel etterfølgende endringer i næringen/andre samfunnsmessige forhold har medført at gjennomføring av tiltaket vil være urimelig tyngende for konsesjonsinnehaver. Bestemmelsen gjelder i utgangspunktet for 10 år. Forskriftens § 5 åpner imidlertid for en tidsavgrensning av planhorisonten på søknadstidspunktet. Dersom søkers planhorisont er kortere enn 10 år, legges denne planhorisonten til grunn når det skal vurderes om tiltaket krever tillatelse.

17. okt. Nr. 1246 2003

Forskrift om innsamling og behandling av helseopplysninger i Reseptbasert legemiddelregister (Reseptregisteret).

Fastsatt ved kgl.res. 17. oktober 2003 med hjemmel i lov av 2. juni 2000 nr. 39 om apotek (apotekloven) § 5–5 og lov av 18. mai 2001 nr. 24 om helseregistre og behandling av opplysninger § 3 tredje ledd, § 6, § 8 annet, fjerde og femte ledd, § 9 annet ledd, § 10, § 16 fjerde ledd, § 17 tredje ledd og § 22 siste ledd. Fremmet av Helsedepartementet. Kunngjort 21. oktober 2003.

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1–1. Etablering av Reseptregisteret

Denne forskriften etablerer et landsomfattende pseudonymt register for reseptbasert legemiddelstatistikk (Reseptregisteret). Forskriften gir bestemmelser for innsamling, lagring, behandling og utlevering av opplysninger i registeret.

Innsamling, lagring og behandling av opplysninger i Reseptregisteret skjer elektronisk.

§ 1–2. Definisjoner

I forskriften forstås med:

1. *pseudonyme helseopplysninger*: helseopplysninger der identitet er kryptert eller skjult på annet vis, men likevel individualisert slik at det lar seg gjøre å følge hver person uten at identiteten røpes;
2. *kryptering*: omforming av opplysninger slik at de ikke kan leses eller rekonstrueres av uvedkommende;
3. *dekryptering*: rekonstruksjon av krypterte opplysninger;
4. *Reseptregisteret*: datasystem hvor det oppbevares pseudonymiserte og kvalitetskontrollerte opplysninger fra alle resepter og rekvisisjoner som er ekspedert på norske apotek;
5. *tiltrodd pseudonymforvalter (TPF)*: en uavhengig instans som tildeler og forvalter pseudonymer på oppdrag fra den databehandlingsansvarlige.

§ 1–3. Reseptregisterets formål

Formålet med Reseptregisteret er å samle inn og behandle data om legemiddelbruk hos mennesker og dyr for å:

1. kartlegge forbruket i landet og belyse endringer over tid,
2. fremme og gi grunnlag for forskning og utredning for å kunne belyse positive og negative effekter av legemiddelbruk,
3. gi myndighetene et statistisk grunnlag for kvalitetssikring av legemiddelbruk og overordnet tilsyn, styring og planlegging,
4. gi legemiddelrekvisiter et grunnlag for internkontroll og kvalitetsforbedring.

§ 1–4. Lovlig bruk av registeret

Opplysningene i Reseptregisteret kan bare anvendes til formål som er nevnt i § 1–3.

§ 1–5. Databehandlingsansvarlig

Nasjonalt folkehelseinstitutt (Folkehelseinstituttet) er databehandlingsansvarlig for Reseptregisteret.

§ 1–6. Databehandler

Den databehandlingsansvarlige kan inngå avtale med en databehandler om behandling av data på vegne av den databehandlingsansvarlige.

Avtalen skal være skriftlig og kan ikke inneholde vilkår som er i strid med bestemmelsene i denne forskriften.

§ 1–7. Tiltrodd pseudonymforvalter (TPF)

Den databehandlingsansvarlige skal inngå skriftlig avtale med en tiltrodd pseudonymforvalter (TPF) om tildeling og forvaltning av pseudonymer. Statistisk sentralbyrå skal være TPF for Reseptregisteret.

§ 1–8. Opplysninger i Reseptregisteret

Reseptregisteret inneholder opplysninger fra alle resepter og rekvisisjoner som er ekspedert ved norske apotek, både til human og veterinær bruk. Registeret kan bare inneholde opplysninger som direkte eller indirekte fremkommer av reseptene og rekvisisjonene. Opplysninger om pasient og rekvirent skal være pseudonymisert.

Reseptregisteret kan uten samtykke fra den registrerte inneholde følgende opplysninger i den utstrekning det er aktuelt og nødvendig for å oppnå formålet med registeret:

- a) tildelt pseudonym for pasient og rekvirent,
- b) pasientopplysninger:
pasientens kjønn, fødselsår og bostedskommune,
- c) rekvirentopplysninger:
rekvirentens kjønn, fødselsår, profesjon og spesialitet,
- d) legemiddelopplysninger:
preparat og pakningsstørrelse (varenummer både for rekvirert preparat og utlevert preparat ved generisk bytte), antall pakninger, utleveringsgruppe, ATC eller ATC vet kode og definert døgndose (DDD), refusjonsordning, refundert beløp og refusjonspunkt (sykdomspunkt som nevnt i blåreseptforskriften av 18. april 1997 nr. 330 § 9), pris (både for rekvirert preparat og utlevert preparat ved generisk bytte), dosering og diagnosekode,
- e) dyreslag ved ekspedisjon til dyr,
- f) apotekets konsesjonsnummer og kommune,
- g) leveranser til institusjon, helseenhetsregisternummer (HER) og kommune hvis mulig,
- h) leveranser til skip,
- i) utleveringsdato.

§ 1–9. Koding og klassifisering av opplysningene i Reseptregisteret, krav til dokumentasjon

Den databehandlingsansvarlige skal ved enhver registrering i registeret kunne dokumentere hvilke kodeverk og klassifikasjoner som er benyttet.

Kapittel 2. Innsending av opplysninger fra apotek**§ 2–1. Apotekets plikt til å sende inn opplysninger, informasjonsplikt**

Apotek plikter, uten hinder av taushetsplikten, å sende Reseptregisteret de opplysningene om hver enkelt ekspedert resept og rekvisisjon som gjør det mulig å registrere de opplysningene som er nevnt i § 1–8 annet ledd. Den databehandlingsansvarlige gir nærmere bestemmelser om plikten til å sende inn slike opplysninger.

Apoteket skal informere den registrerte om innsending av opplysninger til Reseptregisteret.

§ 2–2. Tidspunkt for innsending mv.

Innsending av opplysninger skal følge de rutiner og tidsfrister som til enhver tid er fastsatt av databehandlingsansvarlig for Reseptregisteret.

§ 2–3. Overføringsformat, kvalitetskontroll og innsending

Overføring av opplysninger fra apotek til Reseptregisteret skal skje i et format som bestemmes av databehandlingsansvarlig.

Før oversending fra apotek skal det foretas en teknisk kvalitetskontroll av at opplysningene er i henhold til forskriftens bestemmelser.

Fødselsnummer og helsepersonellnummer gjøres bare tilgjengelig for TPF. De øvrige opplysningene gjøres bare tilgjengelige for databehandler. Den databehandlingsansvarlige gir nærmere bestemmelser om overføringen av data.

§ 2–4. Ansvar for sikring av at opplysningene er korrekte

Den databehandlingsansvarlige skal sørge for at de opplysningene som blir samlet inn og behandlet i Reseptregisteret, er relevante og nødvendige for bruk til formål som nevnt i § 1–3.

Databehandler skal sørge for at de opplysningene som blir samlet inn og behandlet i Reseptregisteret, er korrekte og fullstendige.

Dersom de innsendte opplysningene er ufullstendige eller på annen måte mangelfulle, skal apoteket varsles, feil skal rettes og opplysningene eventuelt sendes på nytt fra apoteket. Dersom det ikke er mulig for databehandler å få korrekte data, skal den databehandlingsansvarlige varsles.

Kapittel 3. Pseudonymisering og databehandling hos TPF

§ 3–1. Pseudonymene

TPF skal opprette ett pseudonym for hver person det registreres opplysninger om i Reseptregisteret.

Flere personer skal ikke tildeles samme pseudonym. Pseudonymet skal ikke brukes i eller på annen måte spres til andre registre eller andre områder.

Det er ikke tillatt å gjenskape et fødselsnummer eller et helsepersonellnummer på grunnlag av et pseudonym.

§ 3–2. Behandling og videresending fra TPF

TPF utsteder pseudonymer for fødselsnummeret og helsepersonellnummeret. TPF kan ikke ha tilgang til andre opplysninger fra resept eller rekvisisjon.

Utstedelsen av pseudonymer skal skje i en prosess som bare involverer TPF. For å starte denne prosessen må to særskilt autoriserte personer godkjenne en elektronisk kjøreordre.

TPF sender pseudonymene for fødselsnummeret og helsepersonellnummeret til databehandler.

Kapittel 4. Taushetsplikt, informasjonssikkerhet og internkontroll

§ 4–1. Forbud mot samtidig tilgang

Ingen, verken TPF, databehandler eller databehandlingsansvarlig, skal kunne få samtidig tilgang til pseudonym, reseptopplysninger og fødselsnummer eller helsepersonellnummer.

§ 4–2. Tilgang til Reseptregisteret

Bare den databehandlingsansvarlige, databehandlere og den som arbeider under den databehandlingsansvarliges eller databehandlers instruksjonsmyndighet, kan gis tilgang til Reseptregisteret. Tilgang kan bare gis i den grad dette er nødvendig for vedkommendes arbeid og i samsvar med gjeldende bestemmelser om taushetsplikt.

§ 4–3. Behandling av opplysninger

Den databehandlingsansvarlige og databehandler skal gjennom planlagte og systematiske tiltak sørge for tilfredsstillende informasjonssikkerhet med hensyn til konfidensialitet, integritet, kvalitet og tilgjengelighet ved behandling av opplysninger omhandlet i forskriften, se helseregisterloven § 16.

§ 4–4. Taushetsplikt

Enhver som behandler opplysninger etter denne forskriften, har taushetsplikt etter helseregisterloven § 15.

§ 4–5. Plikt til å sørge for internkontroll

Den databehandlingsansvarlige skal etablere internkontroll i samsvar med helseregisterloven § 17. De systematiske tiltakene skal tilpasses virksomhetens art, aktiviteter og størrelse i det omfang det er nødvendig for å etterleve krav gitt i eller i medhold av helseregisterloven, med særlig vekt på bestemmelser gitt i medhold av helseregisterloven § 16.

§ 4–6. Innholdet i internkontrollen

Internkontrollen innebærer at den databehandlingsansvarlige skal ha kunnskap om gjeldende regler om behandling av helseopplysninger, tilstrekkelig og oppdatert dokumentasjon for gjennomføring av rutiner, og har denne dokumentasjonen tilgjengelig for dem den måtte angå.

Dokumentasjonen av internkontrollen skal minst inneholde

1. oversikt over hvordan virksomheten er organisert,
2. oversikt over ansvars- og myndighetsforhold,
3. oversikt over de krav i og i medhold av helseregisterloven som gjelder for virksomheten,
4. rutiner virksomheten følger for å sikre at kravene blir overholdt,
5. rutiner virksomheten følger dersom avvik oppstår, og opplysninger om hvem som er ansvarlig for at rutineene blir overholdt,
6. rutiner virksomheten følger for å hindre gjentakelse av avvik og opplysninger om hvem som er ansvarlig,
7. rutiner for hvordan virksomheten systematisk og regelmessig gjennomgår sin internkontroll for å kontrollere at aktivitetene og resultatene av dem stemmer overens med det systemet virksomheten har fastlagt, og om det medfører oppfyllelse av helseregisterlovgevingen,
8. rutiner for hvordan virksomheten sikrer at de ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å overholde forskriftens krav.

Skriftlig dokumentasjon skal minst omfatte dokumentasjon av rutiner som nevnt i annet ledd nr. 1 til 8. Tilsynsmyndighetene kan gi pålegg om skriftlig dokumentasjon ut over dette, dersom det anses påkrevet. Tilsynsmyndighetene kan dispensere fra hele eller deler av dette kapitlet når særlige forhold foreligger.

Kapittel 5. Sammenstilling og utlevering av opplysninger

§ 5-1. Utlevering av statistikk fra Reseptregisteret

Departementet bestemmer hvilke faste, offentlige statistikker som den databehandlingsansvarlige skal utarbeide. Statistikkene kan baseres på opplysninger hentet fra Reseptregisteret eller opplysninger som er fremkommet ved sammenstilling med andre registre mv., jf. § 5-3.

Den databehandlingsansvarlige kan på forespørsel utlevere andre statistiske opplysninger fra Reseptregisteret.

Statistiske opplysninger som offentliggjøres eller utleveres etter denne bestemmelsen, må ikke ha en slik form at enkeltpersoner eller apotek kan gjenkjennes. Dette er ikke til hinder for at den enkelte lege kan hente ut statistiske opplysninger som gjelder egen virksomhet.

§ 5-2. Utlevering av opplysninger fra Reseptregisteret

Den databehandlingsansvarlige skal etter begrunnet søknad utlevere opplysninger fra Reseptregisteret til de formål som er angitt i § 1-3. Den databehandlingsansvarlige kan sette vilkår for slik utlevering. Utlevering av opplysninger skal bare finne sted dersom den som mottar opplysningene, har adgang til å behandle dem etter personopplysningsloven, jf. helseregisterloven § 14. Kopi av nødvendig tillatelse kan kreves fremlagt.

Opplysningene kan hentes fra Reseptregisteret eller fra sammenstilling med andre registre mv., jf. § 5-3.

Opplysningene skal ikke utleveres dersom det er en begrunnet risiko for at opplysningene vil benyttes på en etisk uforsvarlig måte.

Databehandlingsansvarlig skal svare på forespørsler om utlevering av opplysninger for bruk i uttrykkelig angitte forskningsprosjekter innen 30 dager fra den dagen forespørselen kom inn. Dersom særlige forhold gjør det umulig å svare på forespørselen innen den angitte fristen, kan svaret utsettes inntil det er mulig å gi svar. Databehandlingsansvarlig skal i så fall gi et foreløpig svar med opplysninger om grunnen til forsinkelsen og sannsynlig tidspunkt for når svar kan gis.

Det skal ikke utleveres flere opplysninger enn nødvendig for å ivareta søkerens berettigede formål med behandlingen av opplysningene.

Alle opplysninger som utleveres etter søknad som nevnt i første ledd, skal slettes straks prosjektet er avsluttet.

Mottakeren må ikke offentliggjøre resultatet av behandlingen av opplysningene i slik form at enkeltpersoner eller apotek kan gjenkjennes. Dette er ikke til hinder for at legemiddelrekvirenter kan gjøre opplysninger som ikke er taushetsbelagte og som gjelder egen virksomhet tilgjengelig for andre.

§ 5-3. Adgangen til å sammenstille opplysninger i Reseptregisteret med andre helseopplysninger

Opplysninger i Reseptregisteret kan til bruk ved formål som nevnt i § 1-3 sammenstilles (kobles) med opplysninger i Dødsårsaksregisteret, Medisinsk fødselsregister, Kreftregisteret, Meldingssystemet for smittsomme sykdommer, Det sentrale tuberkuloseregisteret og System for vaksinasjonskontroll. Koblingen må gjøres av den databehandlingsansvarlige for ett av registrene eller en virksomhet departementet bestemmer. Sammenstillingen må utføres slik at enkeltpersoner ikke kan gjenkjennes ved hjelp av de sammenstilte opplysningene.

En sammenstilling av opplysninger som ikke oppfyller vilkårene i første ledd, kan bare finne sted i den grad dette er tillatt etter personopplysningsloven § 9 og § 33, jf. helseregisterloven § 12.

§ 5-4. Hvordan sammenstille opplysninger

Når opplysningene skal sammenstilles, skal TPF tildele løpenummer for hvert enkelt prosjekt.

De opplysningene som er trukket ut fra de ulike registrene for å sammenstilles, må slettes straks sammenstillingen er avsluttet og statistiske data er stilt til rådighet for brukeren.

§ 5-5. Kostnader

Departementet kan fastsette takster for behandling og tilrettelegging av opplysninger eller statistikk etter denne forskrift.

§ 5–6. Oversikt over utleveringene

Den databehandlingsansvarlige skal føre oversikt over hvem som får utlevert opplysninger fra Reseptregisteret og hjemmelsgrunnlaget for utleveringene. Oversikten skal oppbevares i minst fem år etter at utlevering har funnet sted.

Kapittel 6. Bevaring av opplysninger i registeret og straffebestemmelse

§ 6–1. Bevaring av opplysningene

Opplysninger i Reseptregisteret skal bevares i ubegrenset tid, med mindre annet følger av denne forskriften eller helseregisterloven § 26 og § 28. Tildelt pseudonym kan endres, dersom det av sikkerhetsmessige grunner er hensiktsmessig.

§ 6–2. Straff

Den som forsettlig eller grovt uaktsomt overtrer bestemmelser fastsatt i denne forskriften § 1–4, § 2–1, § 3–1, § 3–2, § 4–1, § 4–2, § 4–3, § 4–4, § 4–5, § 4–6, § 5–1, § 5–2, § 5–3 eller § 5–4, straffes med bøter eller fengsel inntil ett år eller begge deler.

Medvirkning straffes på samme måte.

Kapittel 7. Avsluttende bestemmelser

§ 7–1. Ikrafttreden

Forskriften gjelder fra 20. oktober 2003.

Merknader til de enkelte forskriftsbestemmelsene

Til § 1–1 Etablering av Reseptregisteret

Første ledd gir rettsgrunnlag for etablering av et landsomfattende Reseptregister.

Et ledende hensyn bak utformingen av forskriften har vært å sørge for en betryggende behandling av helseopplysninger i alle deler av de prosessene som leder frem til bruk av opplysningene. Til forskjell fra de registre som hittil er regulert i forskrift etter helseregisterloven § 8, er Reseptregisteret «pseudonymt», hvilket innebærer at identiteten til personer hvis helseopplysninger lagres i Reseptregisteret, er kryptert eller skjult på annet vis, men likevel individualisert slik at det lar seg gjøre å følge hver person gjennom helsesystemet uten at identiteten røpes (jf. helseregisterloven § 2 nr. 4). Slik pseudonymisering er etter helseregisterloven § 8 annet ledd et vilkår for at helseopplysningene kan behandles i Reseptregisteret uten samtykke fra vedkommende person. Sammen med bestemmelser om bl.a. informasjonssikkerhet og taushetsplikt, bidrar pseudonymiseringsordningen til å ivareta hensynet til konfidensialitet.

Til § 1–3 Reseptregisterets formål

Denne bestemmelsen angir de ytre rammer for hvilke formål Reseptregisteret kan benyttes, jf. § 1–4 som forbyr anvendelse av registrerte opplysninger til andre formål en de som nevnes i § 1–3. Med begrepet «utredning» i § 1–3 nr. 2 menes blant annet utredning av regulatoriske tiltak knyttet til legemiddelområdet og legemiddeløkonomisk analyse som ledd i ulike forvaltningsvedtak. Registeret skal ifølge alternativ nr. 3 gi grunnlag for «overordnet tilsyn». Typisk vil dette hjemle oppfølging av nasjonale eller regionale tendenser. Grensen må trekkes mot individrettet tilsyn, noe som innebærer at registerets formål ikke åpner for at det gis ut opplysninger til bruk i tilsynssak mot legemiddelrekvirent eller apotek. Registerets opplysninger skal heller ikke kunne tjene som grunnlag for tiltak overfor enkeltpasienter.

Til § 1–4 Lovlig bruk av registeret

Bestemmelsen setter en klar grense for hva registerets opplysninger kan benyttes til, og innebærer i realiteten et forbud mot annen bruk av registeret enn det som fremkommer av § 1–3. Begrunnelsen for å begrense registerets bruksområde er hensynet til personvernet og den alminnelige tillit til at unødig og ukontrollert bruk ikke skal finne sted.

Til § 1–5 Databehandlingsansvarlig

Forskriften utpeker Nasjonalt folkehelseinstitutt som ansvarlig for innsamling og behandling av helseopplysninger i Reseptregisteret, på samme måte som når det gjelder de fleste andre store sentrale epidemiologiske registre som er regulert i forskrift etter helseregisterloven § 8. Helsedepartementet har overordnet ansvar for all rekvirering og utlevering av legemidler, også av legemidler til dyr.

Til § 1–8 Opplysninger i Reseptregisteret

Utgangspunktet er at registeret skal være basert på de opplysningene som ordinært fremgår direkte av resepten. Imidlertid åpner forskriften også for å registrere opplysninger som kan utledes av resepten. De aktuelle opplysningene anses relevante for de formål Reseptregisteret skal tjene, jf. forskriften § 1–3 og merknadene ovenfor.

Merk at dyreeier ikke skal innrapporteres eller oppføres i registeret. Opplysningene om legemidler til dyr vil være begrenset til informasjon om fordeling på dyreslag og geografisk område.

Til § 1–9 Koding og klassifisering av opplysningene i Reseptregisteret, krav til dokumentasjon

Kravene i § 1–9 skal legge til rette for at opplysningene blir behandlet på en systematisk og effektiv måte. Kravet til dokumentasjon skal bidra til at den databehandlingsansvarlige kan gi brukere av registeropplysninger korrekt informasjon om kilder og eventuelle versjoner for tilleggsopplysninger.

Til § 2–1 Apotekets plikt til å sende inn opplysninger, informasjonsplikt

Apoteket skal informere den registrerte om innsending av opplysninger til Reseptregisteret. Den databehandlingsansvarlige for Reseptregisteret utarbeider egnet skriftlig informasjonsmaterieell som apotekene kan disponere til dette formål.

Til § 2–4 Ansvar for sikring av at opplysningene er korrekte

Det er databehandler som skal kvalitetssikre dataene gjennom rutinemessige kontroller av alle data som kommer inn. Apotekene er pliktige til å gi opplysninger eller sende nye data når de blir gjort oppmerksomme på feil og mangler.

Til § 3–1 Pseudonymene

Bestemmelsen gir grunnleggende prinsipper for tildelingen av pseudonymer. Det presiseres blant annet at pseudonymene ikke skal spres. Dette innebærer at det må brukes egne løpenummer for hver gang ved utlevering av opplysninger og ved sammenstillinger med data fra andre kilder. Ved sammenstilling må fødselsnummer eller helsepersonellnummer fra andre kilder først pseudonymiseres av Reseptregisterets TPF.

Til § 4–1 Forbud mot samtidig tilgang

Forbudet er et meget vesentlig element i sikring av Reseptregisterets konfidensialitet. Forbudet skal sikre at ingen, på grunnlag av opplysningene som er registrert, kan identifisere de personer som dataene refererer seg til.

Til § 4–3 Behandling av opplysninger

Bestemmelsen pålegger den databehandlingsansvarlige og evt. databehandler å sørge for tilfredsstillende informasjonssikkerhet ved behandling av helseopplysninger. Dette omfatter blant annet et ansvar for at tilstrekkelig sikkerhetsfaglig kompetanse er tilgjengelig. I tillegg til ansvar for sikkerheten i egen organisasjon, må den databehandlingsansvarlige også forsikre seg om at informasjonssikkerheten er tilfredsstillende hos kommunikasjonspartnere og leverandører. Begrepet informasjonssikkerhet omfatter blant annet:

sikring av konfidensialitet, dvs. beskyttelse mot at uvedkommende får innsyn i opplysningene, herunder sikkerhet for at reglene om taushetsplikt overholdes,

sikring av integritet, dvs. beskyttelse mot utilsiktet endring av opplysningene,

sikring av tilgjengelighet, dvs. sørge for at tilstrekkelige og relevante opplysninger er til stede,

sikring av kvalitet, dvs. sørge for at opplysningene er riktige.

Tilfredsstillende informasjonssikkerhet skal oppnås ved hjelp av planlagte og systematiske tiltak. Dette innebærer at anerkjente teknikker og standarder for kvalitetsstyring, internkontroll og informasjonssikkerhet skal legges til grunn ved sikkerhetsarbeidet. De tiltak som etableres, skal være både organisatoriske og tekniske. Sikkerhetstiltakene og selve informasjonssystemet skal kunne dokumenteres. Personopplysningsforskriften § 2–1 til § 2–16 gjelder også for Reseptregisteret.

Til § 4–4 Taushetsplikt

Enhver tjenestemann eller oppdragstaker som får innblikk i Reseptregisterets opplysninger, har taushetsplikt om dette både etter forvaltningsloven og helsepersonelloven. Den databehandlingsansvarlige er ifølge forvaltningsloven § 13c forpliktet til å sørge for at enhver som taushetsplikten gjelder for, skal gjøres uttrykkelig kjent med reglene om dette, og kan avkreve vedkommende en skriftlig erklæring om at de kjenner og vil respektere reglene.

Til § 5–1 Utlevering av statistikk fra Reseptregisteret

Den databehandlingsansvarlige skal etter departementets bestemmelser regelmessig utarbeide offentlig tilgjengelige statistikker. For forskningsaktiviteter som ikke får alle nødvendige data fra de offentlige statistikker, vil det etter annet ledd kunne søkes om mer spesifikt statistisk materiale.

Til § 5–2 Utlevering av opplysninger fra Reseptregisteret

Bestemmelsen angir generelle vilkår for å få utlevert lagrede opplysninger, herunder opplysninger som fremkommer ved sammenstilling med andre registre. Vilkårene innebærer at den databehandlingsansvarlige må foreta en vurdering av den konkrete bruk som skal gjøres av de data som søkes utlevert. Dette forutsetter at søkeren gir en beskrivelse av forskningsprosjektet etc. som gjør den databehandlingsansvarlige i stand til å bedømme om søknaden gjelder et formål som ligger innenfor hva Reseptregisteret skal kunne brukes til. Den databehandlingsansvarlige skal kunne sette vilkår for utlevering. De vilkår som settes må i samsvar med god forvaltningspraksis være saklig begrunnet i de hensyn som etter forskriften og overordnet lovgivning skal ivaretas. Aktuelle vilkår kan for eksempel gjelde en bestemt bruk av opplysninger, oppbevaring, rapportering og tidsfrist for sletting. Det kan kreves fremlagt tillatelse fra Datatilsynet i de tilfellene databehandlingsansvarlig mener at lov om personopplysninger oppstiller krav om dette. Som mer spesielle eksempler på aktuell bruk av opplysninger, nevnes at forskrivere har anledning til å hente ut opplysninger om egen virksomhet. Det fastslås at den databehandlingsansvarlige også har et ansvar for å

sikre at bruk av opplysningene er etisk ubetenkelig. Imidlertid kan avslag bare gis etter denne hjemmelen dersom det foreligger en begrunnet risiko for at utlevering av opplysningene vil føre til bruk i strid med en alminnelig forståelse av hva som er etisk forsvarlig. Det kan gis retningslinjer for utøvelsen av det etiske skjønnet som er forutsatt i § 5–2 tredje ledd. Utlevering av informasjon skal som hovedregel skje innen 30 dager etter at en forespørsel har kommet inn. Fristbestemmelsen forutsetter at det dreier seg om opplysninger som vil kunne produseres rutinemessig innenfor eksisterende systemer. Oversittelse av fristen vil ikke i seg selv medføre særskilte rettsvirkninger.

Til § 5–3 Adgangen til å sammenstille opplysninger i Reseptregisteret med andre helseopplysninger

Første ledd fastsetter vilkårene for at Reseptregisterets opplysninger skal kunne sammenstilles til bruk i forskning mv. med opplysninger fra andre sentrale helseregistre. For sammenstilling med andre helseopplysninger, må den som søker opplysningene utlevert dokumentere at prosjektet har konsesjon fra Datatilsynet hvor slik konsesjonsplikt følger av loven, jf. helseregisterloven § 5. Vilkårene for utlevering av opplysninger i § 5–1 og § 5–2 gjelder for de opplysningene som fremkommer ved sammenstillingen. § 5–3 er således ikke i seg selv tilstrekkelig hjemmel for utlevering av opplysninger, men er utelukkende en fremgangsmåte for å finne frem til opplysninger.

Til § 6–1 Bevaring av opplysningene

Hvis de tildelte pseudonymene må endres av sikkerhetsmessige grunner, må det genereres nye pseudonymer på grunnlag av de gamle. Fødsels- og HPR-numrene kan ikke gjenskapes, for så å generere nye pseudonymer.

Til § 6–2 Straff

Paragrafen må sammenholdes med helseregisterloven § 34 som gir hjemmel for straff av visse overtredelser av lovens egne bestemmelser. Videre bør paragrafen sammenholdes med aktuelle straffebestemmelser i andre lover, f.eks. straffeloven § 121 om brudd på taushetsplikt.

8. okt. Nr. 1252 2003

Forskrift om endring i forskrift om legemidler (legemiddelforskriften).

Fastsatt av Helsedepartementet 8. oktober 2003 med hjemmel i lov av 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. (legemiddeloven) § 10 tredje ledd. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XIII nr. 15h (forordning (EF) 494/2003). Kunngjort 24. oktober 2003.

I

I forskrift av 22. desember 1999 nr. 1559 om legemidler (legemiddelforskriften) gjøres følgende endringer:

Hjemmelsfeltet skal lyde:

Fastsatt av Helsedepartementet 22. desember 1999 med hjemmel i lov av 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. (legemiddeloven) § 2, § 3, § 5, § 6, § 8, § 10, § 11, § 12, § 13, § 14, § 15, § 16, § 17, § 18, jf. delegeringsvedtak av 8. juni 1995 nr. 521, jf. lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–14 fjerde ledd. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XIII nr. 1 (direktiv 65/65/EØF som endret ved direktiv 75/319/EØF, direktiv 83/570/EØF, direktiv 87/21/EØF, direktiv 89/341/EØF, direktiv 92/73/EØF, direktiv 93/39/EØF), nr. 2 (direktiv 75/318/EØF som endret ved direktiv 83/570/EØF, direktiv 87/19/EØF, direktiv 89/341/EØF, direktiv 91/507/EØF, direktiv 93/39/EØF, direktiv 1999/82/EF, direktiv 1999/83/EF), nr. 3 (direktiv 75/319/EØF som endret ved direktiv 78/420/EØF, direktiv 83/570/EØF, direktiv 89/341/EØF, direktiv 92/73/EØF, direktiv 93/39/EØF), nr. 5 (direktiv 81/851/EØF som endret ved direktiv 90/676/EØF, direktiv 92/74/EØF, direktiv 93/40/EØF), nr. 6 (direktiv 81/852/EØF som endret ved direktiv 87/20/EØF, direktiv 92/18/EØF, direktiv 93/40/EØF, direktiv 1999/104/EF), nr. 8 (direktiv 93/41/EØF), nr. 9 (direktiv 89/105/EØF), nr. 10 (direktiv 89/342/EØF), nr. 11 (direktiv 89/343/EØF), nr. 12 (direktiv 89/381/EØF), nr. 13 (direktiv 90/677/EØF), nr. 15 (direktiv 91/356/EØF), nr. 15a (direktiv 91/412/EØF), nr. 15b (direktiv 92/25/EØF), nr. 15c (direktiv 92/26/EØF), nr. 15d (direktiv 92/27/EØF), nr. 15g (forordning (EØF) nr. 2309/93 som endret ved forordning (EF) nr. 649/98), nr. 15h (forordning (EF) nr. 297/95 som endret ved forordning (EF) nr. 2743/98 og forordning (EF) 494/2003), nr. 15i (forordning (EF) nr. 540/95), nr. 15j (forordning (EF) nr. 541/95 som endret ved forordning (EF) nr. 1146/98), nr. 15k (forordning (EF) nr. 542/95 som endret ved forordning (EF) nr. 1069/98) og nr. 15l (forordning (EF) nr. 2141/96), nr. 15m (forordning (EF) nr. 141/2000) og nr. 15n (forordning (EF) nr. 847/2000).

§ 14–4 annet ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II kap. XIII nr. 15h (forordning (EF) nr. 297/95 av 10. februar 1995) om fastsettelse av gebyrer til Det europeiske kontor for legemiddelvurdering, som endret ved forordning (EF) nr. 2743/98 og forordning (EF) 494/2003, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringene trer i kraft straks.

8. okt. Nr. 1253 2003**Forskrift om endring i forskrift om medisinsk utstyr.**

Fastsatt av Helsedepartementet 8. oktober 2003 med hjemmel i lov av 12. januar 1995 nr. 6 om medisinsk utstyr § 4. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XXX nr. 3 (vedtak 2002/364/EF). Kunngjort 24. oktober 2003.

I

I forskrift av 12. januar 1995 nr. 25 om medisinsk utstyr gjøres følgende endringer:

Hjemmelsfeltet skal lyde:

Fastsatt ved Regjeringens res. 12. januar 1995 med hjemmel i lov av 12. januar 1995 nr. 6 om medisinsk utstyr § 3, § 4, § 5, § 6, § 7, § 8, § 9, § 10 og § 11 og lov av 16. juni 1994 nr. 20 om tekniske kontrollorgan som har til oppgave å gjennomføre samsvarsvurderingar § 7. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. X nr. 7 (direktiv 90/385/EØF endret ved direktiv 93/42/EØF og direktiv 93/68/EØF), kap. XXX nr. 1 (direktiv 93/42/EØF endret ved direktiv 98/79/EF, direktiv 2000/70/EF og direktiv 2001/104/EF), nr. 2 (direktiv 98/79/EF) og nr. 3 (vedtak 2002/364/EF). Fremmet av Sosial- og helsedepartementet.

§ 2 nr. 3 fotnote 1 skal lyde:

1 Jf. vedtak 2002/364/EF, offentliggjort i De Europeiske Fellesskaps Tidende OJ L 131, 16. mai 2002 side 17.

II

Endringene trer i kraft straks.

10. okt. Nr. 1254 2003**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk i Nordsjøen sør for 62° N i 2003.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 10. oktober 2003 med hjemmel i forskrift av 27. juni 2003 nr. 869 om regulering av fisket etter torsk i Nordsjøen 62° N i 2003 § 7, gitt med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5 og § 9. Kunngjort 24. oktober 2003.

I

I forskrift av 27. juni 2003 nr. 869 om regulering av fisket etter torsk i Nordsjøen sør for 62° N i 2003 gjøres følgende endring:

§ 4 annet ledd skal lyde:

Når fisket etter torsk med konvensjonelle redskap er stoppet, jf. § 3 annet ledd, kan fartøy som fisker med konvensjonelle redskap i Nordsjøen ha inntil 10% bifangst av torsk ved fiske etter andre fiskeslag. Fartøy under 28 meter største lengde kan fra og med 1. september 2003 ha inntil 20% bifangst av torsk ved fiske etter andre fiskeslag. Fartøy over 28 meter største lengde som bare er utstyrt for garnfiske kan fra og med 15. oktober 2003 ha inntil 20% bifangst av torsk ved fiske etter andre fiskeslag.

II

Endringen trer i kraft straks, med virkning fra 1. september 2003.

17. okt. Nr. 1255 2003**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter hyse med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2003.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 17. oktober 2003 med hjemmel i forskrift av 18. desember 2002 nr. 1688 om regulering av fisket etter hyse med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2003 § 18, gitt med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4 og § 5. Kunngjort 24. oktober 2003.

I

I forskrift av 18. desember 2002 nr. 1688 om regulering av fisket etter hyse med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2003 gjøres følgende endring:

§ 6 skal lyde:

Fartøy som tilfredsstillter vilkårene for deltakelse i forskrift av 1. november 2002 nr. 1227 om adgang til å delta i fisket etter torsk, hyse og sei for fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2003 § 2, kan fiske følgende kvanta hyse rund vekt, jf. § 3 nr. 1:

<i>Lengdegrupper</i>	<i>Maksimalkvote i tonn</i>
0 – 6,99 m	6,0
7 – 7,99 m	9,0

<i>Lengdegrupper</i>	<i>Maksimalkvote i tonn</i>
8 – 8,99 m	12,0
9 – 9,99 m	15,0
10 – 10,99 m	18,0
11 – 11,99 m	21,0
12 – 12,99 m	24,0
13 – 13,99 m	27,0
14 – 14,99 m	30,0

For fartøy i lengdegruppe 15 til og med 27,99 meter gjelder ikke maksimalkvote.

II

Endringen trer i kraft straks.

22. okt. Nr. 1256 2003

Forskrift om tilskudd til minoritetsspråklige publikasjoner.

Fastsatt av Kultur- og kirkedepartementet 22. oktober 2003 med hjemmel i Stortingets årlige budsjettvedtak. Kunngjort 24. oktober 2003.

§ 1. *Formål og virkeområde*

Denne forskriften gir regler for fordeling av tilskudd til publikasjoner utgitt av og for språklige minoriteter over Kultur- og kirkedepartementets budsjett Kap. 335, Post 76 «Tilskudd til ymse publikasjoner».

Formålet med tilskuddsordningen er å bidra til fremvekst av publikasjoner for språklige minoriteter og til utvikling av redaksjonell kvalitet i disse publikasjonene. Gjennom informasjon om norske samfunnsforhold og opprinnelig hjemland på eget språk, skal publikasjonene fremme mulighetene for samfunnsdeltakelse og kulturell utfoldelse hos personer med minoritetsbakgrunn.

§ 2. *Vilkår for tilskudd*

Tilskudd etter denne forskriften ytes publikasjoner som:

- a) orienterer språklige minoriteter i Norge om nyheter og aktuelle spørsmål
- b) i hovedsak inneholder stoff på den aktuelle språklige minoritetsgruppens eget språk
- c) angir utgivelsesdato, publikasjonens navn og navnet på ansvarlig redaktør på et lett synlig sted i publikasjonen. Opplysningene må være skrevet i latinske bokstaver
- d) kommer ut regelmessig og med minst 6 nummer per år
- e) har et gjennomsnittlig netto opplag på minst 400 eksemplarer
- f) selger minst halvparten av netto opplag som abonnement
- g) tar reell betaling for abonnement, løssalg og annonser etter en offentlig tilgjengelig prisliste
- h) har hovedredaksjon i Norge
- i) har en ansvarlig redaktør med status som svarer til bestemmelsene i «Redaktørplakaten».

Vilkårene ovenfor må ha vært oppfylt i minst ett kalenderår før tilskudd ytes.

Publikasjoner som representerer små språkgrupper og som ikke tilfredsstiller kravene til antall nummer og/eller gjennomsnittlig opplag, kan ytes et minstetilskudd.

Publikasjoner som mottar produksjonstilskudd til dagsaviser, tilskudd til samiske aviser eller andre former for driftstilskudd over Kultur- og kirkedepartementets budsjett, kan ikke motta tilskudd etter denne forskriften.

§ 3. *Tilskuddsberegning*

Tilskuddet gis i form av et grunntilskudd fastsatt etter antall utgivelser og et driftstilskudd fastsatt etter publikasjonens godkjente opplag. Statens medieforvaltning fastsetter tilskuddssatser og minstetilskudd ut fra bevilgningene for det enkelte år.

Tilskudd opphører fra det tidspunkt publikasjonen slutter å komme ut.

En publikasjon kan ikke motta større tilskuddsbeløp enn publikasjonens samlede inntekter fra abonnement, løssalg og annonser i året før tilskuddsåret. Dette gjelder ikke for publikasjoner som mottar minstetilskudd etter § 2 tredje ledd. Ingen publikasjon kan motta mer enn 30% av det totale tilskudd som skal fordeles.

Ved sammenslåing av publikasjoner innenfor samme språkgruppe, vil tilskuddet for den nye publikasjonen bli beregnet etter publikasjonenes samlede gjennomsnittlige opplag og utgivelseshyppighet i året før tilskuddsåret.

§ 4. *Overgangsordning*

Publikasjoner som ikke lenger oppfyller vilkårene for tilskudd i § 2 eller i nærmere regler gitt i medhold av § 11, får første år tilskudd etter halv sats. Neste år bortfaller tilskuddet helt.

§ 5. *Søknad og dokumentasjon*

Tilskudd til minoritetsspråklige publikasjoner tildeles etter søknad på eget søknadsskjema. Fullstendig søknad må være Statens medieforvaltning i hende innen den fristen som fastsettes for det enkelte tilskuddsår.

Siste hele årgang, samt de utgavene av publikasjonen som allerede er utgitt i tilskuddsåret, skal vedlegges søknaden.

§ 6. Forvaltning og klage

Tilskuddsordningen forvaltes av Statens medieforvaltning. Før Statens medieforvaltning treffer avgjørelse om tildeling av tilskudd til minoritetsspråklige publikasjoner, innhentes innstilling fra Støtteutvalget for minoritetsspråklige publikasjoner. I særlige tilfelle kan Statens medieforvaltning gi dispensasjon fra bestemmelsene i denne forskriften.

Enkeltvedtak fattet av Statens medieforvaltning i henhold til denne forskriften kan påklages til Kultur- og kirkedepartementet.

Støtteutvalget for minoritetsspråklige publikasjoner oppnevnes av Kultur- og kirkedepartementet for fire år om gangen. Utvalget har fem medlemmer. Tre av medlemmene oppnevnes etter forslag fra Norsk Presseforbund, herunder to representanter for minoritetspressen. Ett medlem oppnevnes etter forslag fra Utlendingsdirektoratet og ett etter forslag fra Kommunal- og regionaldepartementet. Statens medieforvaltning er sekretariat for utvalget.

§ 7. Utbetaling av tilskudd

Utbetaling skjer for hvert kalenderår (tilskuddsåret) og er basert på oppgaver over antall utgivelser og gjennomsnittlig antall abonnenter i året før tilskuddsåret. Endelig utbetaling foretas i løpet av tilskuddsåret når alle søknader er behandlet.

§ 8. Bruk av tilskudd

Tilskuddet skal anvendes til utgivelse av den publikasjon det søkes tilskudd for.

Publikasjoner som har mottatt tilskudd skal legge fram regnskap for tilskuddet i samsvar med norsk lov og god regnskapsskikk, med de særregler som følger av gjeldende retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt statstilskudd fra Kultur- og kirkedepartementet og nærmere retningslinjer fastsatt av Statens medieforvaltning med hjemmel i § 11. Regnskapene, med bilag, skal være tilgjengelige i Norge.

§ 9. Kontroll og sanksjoner

En publikasjon som søker tilskudd, plikter å gi tjenestemann i Statens medieforvaltning eller opplagsrevisor oppnevnt av Statens medieforvaltning, innsyn i alle forretningspapirer og ellers andre opplysninger som finnes nødvendig til gjennomføring av kontroll med tilskuddsordningen og til utarbeidelse av statistikk over den økonomiske utvikling i de minoritetsspråklige publikasjonene.

Riksrevisjonen har i samsvar med § 17 i Stortingets bevilgningsreglement adgang til å iverksette kontroll med at tilskuddsmidlene benyttes etter forutsetningene. Også Kultur- og kirkedepartementet har slik kontrolladgang.

Brudd på opplysningsplikten etter første eller andre ledd, eller meddelelse av uriktige opplysninger, kan medføre at avisen fratras retten til tilskudd for bestemte tidsrom. Hvis midlene ikke nyttes etter forutsetningene, vil det bli framsatt krav om tilbakebetaling av tilskuddet.

§ 10. Tilskudd til utdanning

Hvert år avsetter Statens medieforvaltning et øremerket tilskudd til utdanning av medarbeidere i de minoritetsspråklige publikasjonene. Statens medieforvaltning tildeler tilskuddet etter forslag fra Støtteutvalget for minoritetsspråklige publikasjoner.

§ 11. Nærmere bestemmelser

Statens medieforvaltning fastsetter nærmere regler om tildeling av tilskudd til utdanning i henhold til § 10 i denne forskriften.

Statens medieforvaltning kan i tillegg fastsette retningslinjer om beregning og kontroll av opplag, utgivelseshyppighet og grense for norskandel i publikasjonene. Statens medieforvaltning kan også gi nærmere regler om utbetaling av tilskudd og kontroll med tilskuddsmottakernes bruk av tilskuddet.

§ 12. Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2004 og gjelder for tildeling av tilskudd til minoritetsspråklige publikasjoner fra og med tilskuddsåret 2004.

Fra samme tid oppheves forskrift av 7. november 1996 nr. 1017 om tilskudd til innvandrerpublikasjoner.

Ved overgang til nytt støttesystem fastsatt i denne forskriften gjelder en overgangsordning. Publikasjoner som får sitt tilskudd redusert med mer enn 50 prosent som følge av nytt støttesystem, vil det første året med nytt støttesystem få et ekstra tilskudd som tilsvarer halvparten av differansen mellom tilskuddet avisen ville fått med tidligere ordning og tilskuddet etter den nye ordningen.

22. okt. Nr. 1257 2003

Forskrift om endring i forskrift om omsetning mv. av visse reseptfrie legemidler utenom apotek.

Fastsatt av Helsedepartementet 22. oktober 2003 med hjemmel i lov av 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler (legemiddelloven) § 16. Kunngjort 24. oktober 2003.

I

I forskrift av 14. august 2003 nr. 1053 om omsetning mv. av visse reseptfrie legemidler utenom apotek gjøres følgende endringer:

§ 6 fjerde ledd skal lyde:

Reseptfrie pakningsstørrelser av legemidlet skal ikke ha svært begrenset bruksområde i forhold til reseptpliktige pakningsstørrelser.

§ 10 tredje ledd skal lyde:

Legemidler omfattet av denne forskrift kan ikke selges ved postordre. Naturlegemidler kan likevel selges ved postordre.

§ 12 første ledd første punktum skal lyde:

Utsalgsstedets personale skal ikke gi muntlig informasjon om valg av legemiddel eller om legemidlenes egenskaper og bruk.

II

Endringene trer i kraft fra 1. november 2003.

24. okt. Nr. 1258 2003**Forskrift om endring i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 § 82 annet ledd bokstav c.**

Fastsatt av Finansdepartementet 24. oktober 2003 med hjemmel i lov av 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven). Kunngjort 28. oktober 2003.

I

I forskrift av 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 gjøres følgende endring:

§ 8–2–1 skal lyde:

§ 8–2–1. Skattefordel ved bruk av skogavgift til bestemte formål**(1) Generelt**

- a. Skattefordel ved bruk av skogavgift etter skatteloven § 8–2 annet ledd bokstav a, gjelder for det samlede skogavgiftsbeløp som en skattyter får utbetalt i løpet av kalenderåret til skogkultur og opprusting av skogsveier, samt til alternative avvirkningsfremmende investeringer i skogområder der det er fastsatt restriktive forskrifter for bygging av skogsveier.
- b. For en skattyter som har skogeiendom i flere kommuner, skal den reduserte inntekten fordeles på hver enkelt kommune i forhold til skogavgift brukt med skattefordel i vedkommende kommune. For skogeier som etter avtale med likningsmyndighetene fører felles regnskap for sine skoger, skal imidlertid den beregnede skattefrie delen av skogavgiften fratrekkes i sin helhet før driftsresultatet fordeles etter avtalen.

(2) Generelle krav til anvendelse av skogavgift med skattefordel

- a. De investeringene som foretas skal være faglig og økonomisk forsvarlige, og investeringene må ikke være i strid med skogbrukslovens formål og bestemmelser, eller forskrifter gitt i medhold av lov om skogbruk og skogvern av 21. mai 1965.
- b. Kostnaden som ikke kan dokumenteres (eget arbeid), forutsettes kontrollert av kommunen slik at skattefordel ved bruk av skogavgift bare gis hvis kostnadene ikke overstiger det som anses normalt ved en rasjonell arbeidsordning, og er i tråd med lønnsstøtte for skogbruket, gjeldende plantepriser mv. I motsatt fall reduseres det beløpet som gir skattefordel til et nivå som anses normalt.

(3) Særlig om anvendelse av skogavgift med skattefordel til etablering og pleie av skog (skogkultur)

Den lovbestemte skattefordel gis ved bruk av skogavgift til alle nødvendige tiltak i forbindelse med etablering og pleie av skog, herunder tynning, inntil det kan hogges virke som gir positiv rotnetto, samt til gjødsling av skog uansett skogens alder. Kostnadene reduseres med inntekter av tynning.

(4) Særlig om anvendelse av skogavgift med skattefordel til skogsveier m.m.

- a. Det gis skattefordel ved bruk av skogavgift til opprusting av skogsbilveier og traktorveier når veien er i samsvar med de normaler som til enhver tid er fastsatt for skogsveier. Som opprusting av skogsvei kan bare regnes tiltak på eller i tilknytning til eksisterende trasé, som fører til heving av veiens standard til høyere veiklasse etter Landbruksdepartementets normaler for landbruksveier.
- b. Bruk av skogavgift til vedlikehold av skogsveier, herunder utbedring etter tidligere unnlatt vedlikehold, gir ikke skattefordel.
- c. I et område der det er fastsatt restriktive forskrifter for bygging av skogsveier kan skattefordelene også gis når skogavgift brukes til stedbundne alternative avvirkningsfremmende investeringer. Slike investeringer kan

omfatte enkle driftsveier, anlegg av traseer for vinterdrift, fløtningsinnretninger og eventuelle andre avvikningsfremmende tiltak som finnes påkrevet for å etterleve de fastsatte restriksjoner.

II

Endringen trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2003.

24. okt. Nr. 1259 2003

Forskrift om endring i forskrift om reisegaranti og stiftelsen Reisegarantifondet (Reisegarantiforskriften).

Fastsatt ved kgl.res. 24. oktober 2003 med hjemmel i lov av 25. august 1995 nr. 57 om pakkereiser (pakkereiseloven) § 11–6. Fremmet av Barne- og familiedepartementet. Kunngjort 28. oktober 2003.

I

I forskrift av 10. mai 1996 nr. 422 om reisegaranti og stiftelsen Reisegarantifondet (Reisegarantiforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 3 skal lyde:

Reisegarantifondet skal ha et styre som består av tre medlemmer. Barne- og familiedepartementet oppnevner styrets leder, som skal ha kvalifikasjoner som dommer, ett styremedlem samt dennes vararepresentant. Handels- og Servicenæringens Hovedorganisasjon oppnevner ett styremedlem og dennes vararepresentant. Varigheten av styreverv og funksjon som vararepresentant er fire år, med mulighet for gjenoppnevning.

§ 5 og § 6 skal lyde:

§ 5. Garantistillelse – den individuelle garanti

Den garantipliktige etter § 4 skal stille individuell garanti overfor Reisegarantifondet. Slik garanti skal stilles av bank eller forsikringselskap. Reisegarantifondets styre kan godta at det stilles annen betryggende sikkerhet.

For virksomhet som tilrettelegger, tilbyr eller selger pakkereiser utelukkende for mål i Norge skal garantien lyde på kr 50.000.

For virksomhet som tilrettelegger, tilbyr eller selger pakkereiser for mål utenfor Norge skal det stilles garanti basert på en omsetning for salg av slike reiser, beregnet ut fra:

- a) gjennomsnittlig budsjettert omsetning i de tre sammenhengende kalendermånedene der den andre måneden skal være den hvor det er budsjettert med høyest reisevirksomhet for kommende år, eller
- b) dersom budsjettet for de tre månedene viser lavere tall enn det som fremgår av siste års regnskap for de tre tilsvarende høysesongmånedene, legges de aktuelle regnskapstall til grunn, med mindre styret finner at den budsjetterte omsetning bør legges til grunn, eller
- c) dersom budsjettert omsetning i den kalendermånedene hvor det er budsjettert med høyest reisevirksomhet for kommende år, eller siste års regnskap for tilsvarende måned, er større eller lik kr 10.000.000, legges dette tallet til grunn i beregningen etter femte ledd.

Omsetning som nevnt i foregående ledd utgjør den garantiforpliktende omsetning. Garantien størrelse i henhold til foregående ledd alternativ a og b fastsettes i henhold til følgende skala:

Garantiforpliktende omsetning under kr 250.000 kr 250.000

og deretter:

100% av garantiforpliktende omsetning mellom kr 250.000 og kr 2.000.000

75% av garantiforpliktende omsetning mellom kr 2.000.000 og kr 5.000.000

50% av garantiforpliktende omsetning mellom kr 5.000.000 og kr 10.000.000.

For garantipliktig som har en garantiforpliktende omsetning som nevnt i tredje ledd alternativ c fastsettes garantiens størrelse etter følgende formel:

$$X \cdot (N/30) + (M-N)/30 \cdot A \cdot D + X \cdot 0,25.$$

Variablene i formelen fastsettes slik:

X = budsjettert garantiforpliktende omsetning for kommende år i den måned den er størst eller omsetningstall fra tilsvarende måned året før om dette er større

N = gjennomsnittlig antall dager mellom sluttinnbetaling og avreise

M = gjennomsnittlig antall dager mellom deposituminnbetaling og avreise

A = budsjettert antall reisende under garantiplikt i den måneden garantiforpliktende omsetning er størst

D = depositumsbeløp per reisende ved bestilling.

Virksomheter som tilrettelegger, tilbyr eller selger pakkereiser både for mål i og utenfor Norge, skal bare stille garanti etter fjerde eller femte ledd ovenfor. Dersom bare en mindre del av den garantiforpliktende omsetning skriver seg fra pakkereiser for mål utenfor Norge, kan styret etter søknad fra den garantipliktige bestemme at det bare skal

stilles garanti etter annet ledd ovenfor, eller at beregningsgrunnlaget skal fastsettes på grunnlag av fordeling av omsetningen fra pakkereiser for mål i og utenfor Norge.

§ 6. *Innbetaling til fondet – årsgebyr*

Den garantipliktige etter § 4 skal innbetale til fondet et årsgebyr på kr 2.000. Gebyret skal i hovedsak dekke Reisegarantifondets utgifter til administrasjon av reisegarantiordningen. Innbetaling skal første gang skje samtidig med garantistillelsen, og senere innen 1. desember hvert år for det påfølgende driftsår.

§ 8 og § 9 skal lyde:

§ 8. *Fastsettelse av høyere garanti*

Dersom det for en virksomhet oppstår risiko for tap som ikke dekkes av den individuelle garanti, kan styret fastsette en høyere garanti enn det som følger av § 5 annet, fjerde og femte ledd. Dette gjelder også ved vesentlig økning i omsetningsvolumet i kalenderåret. Arrangøren plikter å gi de opplysninger som er nødvendige for å vurdere om garantien skal økes.

§ 9. *Endring av beregningssatsene*

Reisegarantifondets styre skal løpende vurdere beregningssatsene og skal innen 31. oktober hvert år skriftlig rapportere til departementet om det er behov for å endre disse.

Dersom det inntreer ekstraordinære forhold som tilsier en endring av beregningssatsene, skal styret straks rapportere om dette til Barne- og familiedepartementet.

II

Endringene trer i kraft straks. For arrangører som allerede har stilt garanti for 2003, gjelder endringene i beregningsgrunnlaget som innebærer en høyere garanti etter § 5 eller større innbetaling til fondet etter § 6, først fra 1. januar 2004.

27. okt. Nr. 1260 2003

Forskrift om endring i forskrift om verdipapirfonds utlån av finansielle instrumenter.

Fastsatt av Finansdepartementet 27. oktober 2003 med hjemmel i lov av 12. juni 1981 nr. 52 om verdipapirfond § 4–12. Jf. EØS-avtalen art. 36 og 40 og vedlegg IX nr. 30 (direktiv 85/611/EØF med senere endringer). Kunngjort 28. oktober 2003.

I

I forskrift av 6. januar 2003 nr. 9 om verdipapirfonds utlån av finansielle instrumenter gjøres følgende endring:

§ 3 fjerde ledd nytt annet punktum skal lyde:

Begrensningen i forrige punktum skal likevel ikke gjelde i forhold til oppgjørssentraler.

II

Endringen trer i kraft straks.

24. okt. Nr. 1261 2003

Forskrift om endring i forskrift om ordningen av påtalemyndigheten (Påtaleinstruksen).

Fastsatt ved kgl.res. 24. oktober 2003 med hjemmel i lov av 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (Straffeprosessloven) § 62 og § 160a. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 29. oktober 2003.

I

I forskrift av 28. juni 1985 nr. 1679 om ordningen av påtalemyndigheten (Påtaleinstruksen) gjøres følgende endringer:

§ 5–1 og § 5–2 skal lyde:

§ 5–1. *Melding til kommunens barneverntjeneste om etterforskning mot unge personer*

Når etterforskning settes i gang mot person under 18 år og saken ikke er av bagatellmessig art, skal politiet straks underrette kommunens barneverntjeneste. Er barnet i institusjon skal også institusjonen underrettes.

Kommunens barneverntjeneste skal i saker som nevnt i første ledd, underrettes om avhør av mistenkte dersom det er høve til det.

Når kommunens barneverntjeneste har bedt om det, skal den også gis anledning til å uttale seg for tiltalespørsmålet avgjøres.

§ 5–2. *Melding til kommunens barneverntjeneste om straffbare handlinger begått mot barn*

Dersom politiet får kjennskap til eller mistanke om at barn mishandles av foreldre, foresatte eller andre som

barnet bor sammen med, skal det straks melde fra om dette til kommunens barneverntjeneste. Tilsvarende gjelder hvor politiet får kjennskap til eller mistanke om at barnet har vært utsatt for sedelighetsforbrytelser fra en av de nevnte personer.

Kommunens barneverntjeneste skal i saker som nevnt i første ledd underrettes om bruk av tvangsmidler eller andre etterforskingsskritt hvis det er grunn til å tro at det samtidig bør settes i verk tiltak overfor barnet eller andre familiemedlemmer og det ikke er utilrådelig å gi slik melding av hensyn til etterforskningen.

§ 5-4 nytt annet ledd skal lyde:

Blir en student ved Politihøgskolen siktet for en straffbar handling, skal politiet underrette skolens ledelse om dette. Underretning skal gis allerede når det iverksettes etterforskning mot studenten, dersom forholdet antas å gjøre vedkommende uskikket til polititjeneste.

§ 5-4 nåværende annet ledd blir nytt tredje ledd.

§ 5-10 bokstav A nr. 2 oppheves.

§ 5-10 bokstav A nåværende nr. 3 til 8 blir nr. 2 til 7.

§ 5-12 første og annet ledd skal lyde:

Blir en utenlandsk statsborger pågrepet eller fengslet, skal han gjøres kjent med at han har rett til å be om at vedkommende konsulære stasjon blir underrettet.

Når siktede ber om det, skal vedkommende konsulære stasjon straks underrettes om pågripelsen eller fengslingen.

§ 7-4 nytt annet ledd skal lyde:

Etterforskning etter første ledd skal også foretas når en ellers straffbar handling er begått av et barn som var mellom 12 og 15 år på handlingstidspunktet, jf. straffeprosessloven § 224 andre ledd. Riksadvokaten kan gi nærmere retningslinjer om gjennomføringen og om begrensninger i plikten. Det kan også foretas etterforskning når et barn, som ikke er fylt 12 år, har begått en ellers straffbar handling.

§ 7-4 nåværende annet ledd blir nytt tredje ledd og skal lyde:

Etterforskning kan også foretas når en ellers straffbar handling er begått av en person som ikke kan straffes på grunn av utilregnelighet.

§ 7-4 nåværende tredje og fjerde ledd blir nye fjerde og femte ledd.

§ 8-3 fjerde ledd skal lyde:

En representant for kommunens barneverntjeneste skal så vidt mulig gis anledning til å være til stede.

§ 8-12 annet og tredje ledd skal lyde:

I den grad det anses nødvendig, skal rapporten dessuten inneholde:

Foreldrenes navn, mistenktes statsborgerskap, stilling og arbeidssted, formue og inntekt, samlivsforhold og navn på ektefelle og samboende, forsørgelsesbyrde, skolegang og faglig utdanning, offentlige bevilgninger og sertifikater, vernepliktsforhold, pensjonsrettigheter, tidligere påtaleunntatelser, straffedommer og forelegg, tidspunkt for eventuell løslatelse fra soning og ikke avgjorte saker.

Er mistenkte under 18 år, skal rapporten også inneholde opplysning om foreldrenes bosted. Dersom foreldrene ikke bor sammen, skal det opplyses hvem som har foreldreansvaret. Etter omstendighetene skal rapporten også gi opplysning om mistenktes personlige forhold, særlig i hjem og skole, og om det har vært truffet tiltak overfor mistenkte med hjemmel i barnevernloven av 17. juli 1992 nr. 100.

§ 9-2 annet ledd skal lyde:

Blir det aktuelt å begjære fengsling av en person under 18 år, skal kommunens barneverntjeneste om mulig underrettes om dette.

§ 9-3 skal lyde:

Dersom det er grunn til å anta at saken vil bli avgjort ved påtaleunntatelse, forelegg eller betinget dom, bør vedkommende ikke begjæres varetektsfengslet med mindre det anses særlig påkrevet.

§ 10-1 annet ledd skal lyde:

Dette gjelder selv om straff ikke kan idømmes på grunn av bestemmelsene i straffeloven § 44 eller § 46. Det gjelder også når tilstanden har medført at den mistenkte ikke har utvist skyld.

§ 11-1 første ledd skal lyde:

Når det anses nødvendig for å oppklare en straffesak som kan medføre frihetsstraff, kan det tas fingeravtrykk og fotografi av enhver som er mistenkt i saken. Det gjelder selv om straff ikke kan idømmes på grunn av reglene i straffeloven § 44 og § 46. Det gjelder også når tilstanden har medført at den mistenkte ikke har utvist skyld.

§ 11a–2 første ledd bokstav a, b og c skal lyde:

DNA-profilen til følgende personer skal registreres i identitetsregisteret:

- a) Personer som er straffedømt for overtredelse eller forsøk på overtredelse av straffeloven § 192, § 195, § 197, § 199 eller medvirkning til slike overtredelser jf. § 205 og § 231, § 233 eller § 268 jf. § 267.
- b) Personer som er frifunnet for overtredelse eller forsøk på overtredelse av straffeloven § 192, § 195, § 197, § 199 eller medvirkning til slike overtredelser jf. § 205 og § 231, § 233 eller § 268 jf. § 267 på grunn av strafferettslig utilregnelighet eller som har fått saken henlagt på grunn av strafferettslig utilregnelighet.
- c) Personer som har fått dom på overføring til tvungent psykisk helsevern eller dom på tvungen omsorg på grunn av overtredelse eller forsøk på overtredelse av § 192, § 195, § 197, § 199 jf. § 205 og § 231, § 233 eller § 268 jf. § 267.

§ 11a–4 første til tredje ledd skal lyde:

DNA-profil fra ethvert åstedstfunn kan søkes mot DNA-profilene i identitetsregisteret og sporregisteret. DNA-profil fra et uidentifisert lik kan søkes mot profilene i identitetsregisteret.

Ved registreringen av en ny DNA-profil i identitetsregisteret eller sporregisteret skal det søkes om det finnes tilsvarende DNA-profiler i sporregisteret.

DNA-profilen til uregistrert person med kjent identitet kan kobles til sporregisteret hvis det er skjellig grunn til mistanke om at vedkommende har begått en straffbar handling eller det foreligger skriftlig samtykke.

§ 14–1 tredje ledd oppheves.

§ 14–1 nåværende fjerde ledd blir tredje ledd.

§ 15–1 annet ledd tredje punktum oppheves.

§ 17–2 nytt tredje ledd skal lyde:

Underretning kan likevel unnlates, dersom den som forfølgningen har vært rettet mot, ikke har vært siktet, og det kan skade mulighetene for senere å oppklare saken at underretning gis. Det samme gjelder dersom underretning kan skade etterforskingen av andre saker fordi informasjon om saken eller om politiets metodebruk blir kjent.

§ 17–3 nytt annet ledd skal lyde:

Beslutning om å unnlate å underrette om at straffeforfølgning er innstilt, jf. § 17–2 tredje ledd, skal fremgå på samme måte.

§ 25–2 skal lyde:

Dersom påtalemyndigheten akter å føre bevis for at tiltalte tidligere har fått påtaleunntatelse, forelegg eller dom for straffbart forhold, skal det opplyses om dette i bevisoppgaven.

§ 29–1 fjerde ledd skal lyde:

Fullbyrding av straff og andre reaksjoner settes i verk av politiet.

II

Endringene trer i kraft straks.

28. okt. Nr. 1262 2003

Forskrift om omsetningsforbud, inntil videre, for rosiner fra Tyrkia.

Fastsatt av Statens næringsmiddeltilsyn 28. oktober 2003 med hjemmel i lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. § 6 første ledd, jf. § 4 åttende ledd, jf. overføringsvedtak av 29. april 1988 nr. 312. Kunngjort 29. oktober 2003.

§ 1. Det er forbudt, inntil videre, å framby rosiner med lotnummer 42–1230, produksjonsdato 11–09–2003, best før 11–09–2004, fra Daskan Tarim Ürünleri i Tyrkia.

§ 2. Ved forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskrift, kommer bestemmelser om straff i lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. til anvendelse.

§ 3. Denne forskrift trer i kraft straks.

14. okt. Nr. 1278 2003

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2003.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 14. oktober 2003 med hjemmel i forskrift av 18. desember 2002 nr. 1683 om regulering av fisket etter torsk med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2003 § 19, gitt med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5 og § 9. Kunngjort 31. oktober 2003.

I

I forskrift av 18. desember 2002 nr. 1683 om regulering av fisket etter torsk med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2003 gjøres følgende endring:

§ 8 første ledd skal lyde:

Når fisket er stoppet eller et fartøy har fisket maksimalkvoten etter § 6, kan fartøy fra og med 15 til og med 27,99 meter største lengde som deltar i gruppe I, ha inntil 30% bifangst av torsk ved fiske etter andre fiskeslag.

II

Endringen trer i kraft straks.

20. okt. Nr. 1279 2003

Forskrift om endring i forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften).

Fastsatt av Vegdirektoratet 20. oktober 2003 med hjemmel i vegtrafikklov av 18. juni 1965 nr. 4 § 13, § 14, § 15 og § 16, jf. delegeringsvedtak av 24. november 1980 nr. 1. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. I nr. 45x og 45zb (direktiv 2002/51/EF). Kunngjort 31. oktober 2003.

I

I forskrift av 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) gjøres følgende endringer:

Nye § 25–18 og § 25–19 skal lyde:

§ 25–18. Avgasskrav for to- og trehjulede motorvogner (direktiv 2002/51/EF, B-krav og holdbarhet fra 2006)

1. *Kravnivå:* Direktiv 97/24/EF kapittel 5 som endret ved direktiv 2002/51/EF (om foranstaltninger mot luftforurensning fra to- og trehjulede motorvogner).
2. *Virkeområde:* Alle kjøretøy som definert i artikkel 1 i direktiv 92/61/EØF, fra 9. november 2003 erstattet av direktiv 2002/24/EF.
Bestemmelsene gjelder ikke for militærtaktiske kjøretøy registrert på forsvaret.
3. *Alternativ standard:* Ingen.
4. *Godkjenning:* Ved godkjenning skal det fremlegges bevitnelse fra fabrikant eller kompetent uavhengig laboratorium som viser at motorvognen tilfredsstiller ovennevnte krav. Dette gjelder ikke når motorvognen er ledsaget av gyldig samsvarssertifikat og/eller er merket med typegodkjenningsnummer i henhold til direktiv 92/61/EØF, fra 9. november 2003 erstattet av direktiv 2002/24/EF. Alternativt kan motorvogn, deler eller tekniske enheter være godkjent og merket i henhold til ovennevnte krav.
- 4.1 *Grenseverdier:* Motorsykel (ikke moped eller trehjuls motorsykel) skal bl.a. tilfredsstille krav til grenseverdier ved typegodkjenning, samsvarskontroll og førstegangregistrering:

Kategori	Motorstørrelse	Grenseverdier, g/km		
		CO	HC	NO _x
To hjuls	I ($\leq 150 \text{ cm}^3$) ¹	2,0	0,8	0,15
motorsykel	II ($> 150 \text{ cm}^3$) ²	2,0	0,3	0,15

- 1 Bysyklus (iht. ECE-reg. nr. 40), men avgassmålingen starter med en gang og ikke etter de to innledende oppvarmingscyklusene slik at seks grunnsykluser måles.
- 2 I tillegg til bysyklusen skal landevegsdelen (EUDC) fra person- og varebilprøvesyklusen (direktiv 70/220/EØF) kjøres umiddelbart etter. Avgassmålingen starter med en gang uten innledende oppvarming.
- 4.2 *Manipulasjonsordninger:* For to- og trehjuls motorsykel er det forbudt å bruke manipulasjonsanordninger og/eller irrasjonell utslippskontrollstrategi, jf. direktiv 97/24/EF, som senest endret ved direktiv 2002/51/EF, kapittel 5, vedlegg II nr. 2.3.
- 4.3 *Funksjonsdyktighet:* For alle to- og trehjulede motorvogner skal det ved typegodkjenning foreligge erklæring om at det utslippsbegrensende utstyret er funksjonsdyktig i kjøretøyets normale levetid opp til 30.000 km, og at utstyret er funksjonsdyktig ved normal kjøring i kjøretøyets normale levetid.
5. *Ikrafttreden:*
- 5.1 *Generelt*

Kategori	For typegodkjenning av ny type	For nye registreringer
Motorsykler	1. januar 2006	1. januar 2007*

* For kjøretøytyper som ikke selges i mer enn 5.000 eksemplarer i Den europeiske union er datoen 1. januar 2008.

5.2 Funksjonsdyktighet

Kravene til erklæring for funksjonsdyktighet trer i kraft 1. januar 2006 for typegodkjenning av ny type kjøretøy og 1. januar 2007 for nye registreringer.

§ 25–19. Avgasskrav motorsykler og trehjuls motorsykler (direktiv 2002/51/EF, A-krav fra 2003)

1. *Kravnivå:* Direktiv 97/24/EF kapittel 5 som endret ved direktiv 2002/51/EF (om foranstaltninger mot luftforurensning fra to- og trehjulede motorvogner).
2. *Virkeområde:* Motorsykler og trehjuls motorsykler som definert i artikkel 1 i direktiv 92/61/EØF, fra 9. november 2003 erstattet av direktiv 2002/24/EF.
Bestemmelsene gjelder ikke for militærtaktiske kjøretøy registrert på forsvaret.
3. *Alternativ standard:* Ingen.
4. *Godkjenning:* Ved godkjenning skal det fremlegges bevitnelse fra fabrikant eller kompetent uavhengig laboratorium som viser at motorvognen tilfredsstillter ovennevnte krav. Dette gjelder ikke når motorvognen er ledsaget av gyldig samsvarssertifikat og/eller er merket med typegodkjenningsnummer i henhold til direktiv 92/61/EØF, fra 9. november 2003 erstattet av direktiv 2002/24/EF. Alternativt kan motorvogn, deler eller tekniske enheter være godkjent og merket i henhold til ovennevnte krav.
Motorsykkel og trehjuls motorsykkel (ikke moped) skal bl.a. tilfredsstillte krav til grenseverdier ved typegodkjenning, samsvarskontroll og førstegangsregistrering:

<i>Kategori</i>	<i>Motorstørrelse</i>	<i>Grenseverdier, g/km</i>		
		<i>CO</i>	<i>HC</i>	<i>NO_x</i>
Motorsykkel	I ($\leq 150 \text{ cm}^3$)	5,5	1,2	0,3
	II ($>150 \text{ cm}^3$)	5,5	1,0	0,3
Tre- og firehjuls motorsykkel (bensin)	alle	7,0	1,5	0,4
Tre- og firehjuls motorsykkel (diesel)	alle	2,0	1,0	0,65

Det er forbudt å bruke manipulasjonsanordninger og/eller irrasjonell utslippskontrollstrategi, jf. direktiv 97/24/EF, som senest endret ved direktiv 2002/51/EF, kapittel 5, vedlegg II nr. 2.3.

5. *Ikrafttreden:*

<i>Kategori</i>	<i>For typegodkjenning av ny type</i>	<i>For nye registreringer</i>
Motorsykler og trehjuls motorsykler	15. november 2003	1. juli 2004
Tohjuls trial- og enduromotorsykler (jf. direktiv 92/61/EØF)	1. januar 2004	1. juli 2005

Nåværende § 25–18 til § 25–20 blir nye § 25–20 til § 25–22.

§ 25–22 nr. 1 skal lyde:

1. Bestemmelsene i denne paragraf gjelder for traktorer som ikke omfattes av § 25–21.

Ny § 49–2 skal lyde:

§ 49–2. Opplysninger om drivstofforbruk og CO₂-utslipp fra to- og trehjulede motorvogner

1. Ved godkjenning av to- og trehjulede motorvogner (jf. direktiv 92/61/EØF, fra 9. november 2003 erstattet av direktiv 2002/24/EF) skal det fremlegges underlag fra fabrikant eller kompetent uavhengig laboratorium som viser drivstofforbruk og CO₂-utslipp i henhold til direktiv 97/24/EF kapittel 5 som endret ved direktiv 2002/51/EF (om foranstaltninger mot luftforurensning fra to- og trehjulede motorvogner).¹
2. Nr. 1 trer i kraft:

<i>Kategori</i>	<i>For typegodkjenning av ny type</i>	<i>For nye registreringer</i>
To- og trehjulede motorvogner	1. januar 2006	–
Tohjulede motorvogner med motor $> 150 \text{ cm}^3$	1. januar 2006	1. januar 2007

¹ Det vil senere bli fastsatt en metode for måling av drivstofforbruk og CO₂-utslipp.

II

Endringene trer i kraft straks.

24. okt. Nr. 1280 2003**Forskrift om stopp i fisket etter norsk vårgytende sild i 2003.**

Fastsatt av Fiskeridirektøren 24. oktober 2003 med hjemmel i forskrift av 20. desember 2002 nr. 1795 om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2003 § 28, jf. § 19, gitt med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5 og § 9. Kunngjort 31. oktober 2003.

§ 1. Kystfartøygruppens fiske for leveranse til mel og olje

Kystfartøygruppens fiske etter norsk vårgytende sild for direkte leveranse til mel og olje stoppes fredag 24. oktober 2003 kl. 15.00.

Siste frist for innmelding til Norges Sildesalgslag er samme dag kl. 17.00.

§ 2. Straff

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskrift straffes i henhold til lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53, og med lov av 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst § 29. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 3. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks.

24. okt. Nr. 1281 2003**Forskrift om endring i forskrift om beskyttelse av opprinnelsesbetegnelser, geografiske betegnelser og betegnelser for tradisjonelt særpreg på landbruksbaserte næringsmidler.**

Fastsatt ved kgl.res. 24. oktober 2003 med hjemmel i lov av 17. juni 1932 nr. 6 om kvalitetskontroll med landbruksvarer m.v. § 2a og lov av 28. mai 1959 nr. 12 om kvalitetskontroll med fisk og fiskevarer o.a. § 3a og § 11. Fremmet av Landbruksdepartementet. Kunngjort 31. oktober 2003.

I

I forskrift av 5. juli 2002 nr. 698 om beskyttelse av opprinnelsesbetegnelser, geografiske betegnelser og betegnelser for tradisjonelt særpreg på landbruksbaserte næringsmidler gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om beskyttelse av opprinnelsesbetegnelser, geografiske betegnelser og betegnelser for tradisjonelt særpreg på landbruksbaserte næringsmidler, fisk og fiskevarer

§ 1 skal lyde:

Formålet med denne forskrift er å beskytte produktbetegnelser på landbruksbaserte næringsmidler, fisk og fiskevarer ut fra opprinnelse, geografi og tradisjonelt særpreg, herunder sikre redelig frambud av disse produktene.

§ 2 første ledd skal lyde:

Forskriften gjelder for næringsmidler som er fremstilt fra viltvoksende vekster eller ved husdyr- eller planteproduksjon, samt fisk og fiskevarer. Forskriften fastsetter vilkår for beskyttelse etter søknad av opprinnelsesbetegnelser, geografiske betegnelser og betegnelser for tradisjonelt særpreg.

§ 26 fjerde ledd skal lyde:

Statens næringsmiddeltilsyn er klageinstans for vedtak truffet etter delegering fra Statens næringsmiddeltilsyn. Landbruksdepartementet er klageinstans for vedtak fattet av Statens næringsmiddeltilsyn vedrørende landbruksbaserte næringsmidler. Fiskeridepartementet er klageinstans for vedtak fattet av Statens næringsmiddeltilsyn vedrørende fisk og fiskevarer.

Ny § 27a skal lyde:

§ 27a. Vederlag og erstatning

Den som forsettlig eller uaktsomt bruker en beskyttet betegnelse i strid med denne forskriften, plikter å betale rettmessige brukere et rimelig vederlag for bruken. Vederlaget skal som et minimum tilsvare den vinning den urettmessige bruker har oppnådd. I tillegg skal erstatning gis for ytterligere skade.

En sammenslutning kan på vegne av de enkelte rettmessige brukere av en beskyttet betegnelse i sammenslutningen kreve vederlag og erstatning for skade som er påført disse rettmessige brukerne.

Vederlaget kan nedsettes og erstatningen lempes når det bare er lite å legge den urettmessige bruker til last.

Er bruken skjedd i god tro, kan retten i den utstrekning det finnes rimelig pålegge den urettmessige bruker å betale vederlag og erstatning etter bestemmelsene foran her.

§ 28 skal lyde:

Bruk av beskyttede betegnelser på landbruksbaserte næringsmidler i strid med forskriften her eller vedtak i medhold av den straffes etter lov av 17. juni 1932 nr. 6 om kvalitetskontroll med landbruksvarer m.v. § 4 annet ledd.

Bruk av beskyttede betegnelser på fisk og fiskevarer i strid med forskriften her eller vedtak i medhold av den straffes etter lov av 28. mai 1959 nr. 12 om kvalitetskontroll med fisk og fiskevarer o.a. § 11 tredje ledd.

II

Endringene trer i kraft straks.

27. okt. Nr. 1282 2003

Forskrift om krav til kvalitet i barneverninstitusjoner.

Fastsatt av Barne- og familiedepartementet 27. oktober 2003 med hjemmel i lov av 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester § 5–10. Kunngjort 31. oktober 2003.

§ 1. Institusjonsplan

Institusjonen skal ha en skriftlig plan for sin virksomhet. I planen skal det redegjøres for hvordan institusjonen oppfyller de krav som stilles til institusjonene i denne forskrift og i regelverket for øvrig.

§ 2. Målgruppe, målsetting og metodikk

Institusjonen skal ha en definert målgruppe og en formulert målsetting for sin faglige virksomhet. De faglige metoder som anvendes ved institusjonen skal være faglig og etisk forsvarlige, tilpasset institusjonens målgruppe og målsetting og være forankret i allment anerkjent fagteori.

§ 3. Materielle krav

Institusjonen må være fysisk utformet og materielt utstyrt på en slik måte at institusjonen kan ivareta sine oppgaver i forhold til institusjonens målgruppe og målsetting, jf. § 2.

Sett i forhold til institusjonens målgruppe og målsetting skal institusjonen ha

- a) tilstrekkelige fellesarealer
- b) lokaler som er egnet til fritidsaktiviteter
- c) lokaler som er egnet til samvær med familie
- d) egnede utearealer
- e) tilstrekkelig leke- og fritidsmateriell
- f) tilfredsstillende vedlikehold og hygienisk standard.

Alle barn og ungdom skal gis tilbud om enkeltrom med mindre institusjonens målgruppe er små barn.

Dersom det er behov for opplæring i institusjonens lokaler, skal institusjonen ha lokaler som er egnet til dette formålet, jf. opplæringsloven § 13–2 annet ledd.

§ 4. Institusjonens lokalisering

Institusjonen bør ligge gunstig til i forhold til skole- og barnehagetilbud, leke- og fritidsmuligheter, arbeidsmuligheter og offentlig kommunikasjon med mindre institusjonens målgruppe og målsetting forutsetter annen lokalisering.

§ 5. Krav til bemanning og de ansattes kompetanse

Institusjonen skal ha en stillingsplan som sikrer en faglig forsvarlig drift. Institusjonen skal ha tilsatt personell med tilstrekkelig nivå og bredde i kompetansen sett i forhold til institusjonens målgruppe og målsetting. Institusjonen skal ha en arbeidstidsordning som sikrer kontinuitet og stabilitet for beboerne.

Institusjonen skal ha en leder og en stedfortreder for lederen. Leder eller stedfortreder skal minst ha treårig høyskoleutdanning i sosialfag eller annen relevant utdanning på tilsvarende nivå, samt tilleggsutdanning i administrasjon og ledelse.

Institusjonen skal sørge for at de ansatte får nødvendig faglig veiledning og opplæring.

§ 6. Oppbevaring av private eiendeler og penger

Institusjonen skal ha rutiner som ivaretar beboernes behov for oppbevaring av private eiendeler, penger mv. på en forsvarlig måte.

§ 7. Medisinsk tilsyn og behandling

Institusjonen har plikt til å sørge for at beboernes rett til medisinsk tilsyn og behandling ivaretas og skal ha rutiner som sikrer dette. Rutinene skal være tilpasset institusjonens målgruppe.

§ 8. Oppbevaring og behandling av personopplysninger

Institusjonen skal oppbevare og behandle personopplysninger i henhold til reglene i lov om behandling av personopplysninger av 14. april 2000 nr. 31 med forskrift av 15. desember 2000 nr. 1265.

§ 9. Beboernes medvirkning

Beboerne skal sikres deltakelse og innflytelse i saker som gjelder institusjonens daglige rutiner og gjøremål, felles fritidsaktiviteter og lignende.

§ 10. Internkontroll

Institusjonen skal føre internkontroll for å sikre at virksomheten er i samsvar med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift.

§ 11. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2004.

27. okt. Nr. 1283 2003**Forskrift om godkjenning av private og kommunale institusjoner som skal benyttes for barn som plasseres utenfor hjemmet med hjemmel i barnevernloven.**

Fastsatt av Barne- og familiedepartementet 27. oktober 2003 med hjemmel i lov av 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester § 5–8 første og annet ledd. Kunngjort 31. oktober 2003.

§ 1. Formål

Forskriften skal sikre at private og kommunale institusjoner som skal ivareta ansvaret for barn som plasseres utenfor hjemmet med hjemmel i barnevernloven, har forutsetninger for utøvelse av dette ansvaret slik at barn og unge som plasseres i institusjonen får forsvarlig omsorg og behandling.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder alle private institusjoner som skal benyttes for barn som skal plasseres utenfor hjemmet med hjemmel i barnevernloven. Krav om godkjenning gjelder også kommunale institusjoner som ikke hører under andre lover. Dersom institusjonen består av flere enheter, skal enheter som etter en samlet vurdering fremstår som selvstendige i den faglige og/eller den daglige oppgaveutøvelsen ha egen godkjenning.

§ 3. Godkjenningsmyndighet og klage

Statens regionale barnevernmyndighet treffer vedtak om godkjenning, bortfall av godkjenning og fastsetting av frist for retting av mangler. Vedtak om godkjenning og vedtak om bortfall av godkjenning er enkeltvedtak og kan påklages til statlig sentral barnevernmyndighet. Klagefristen er tre uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem, jf. forvaltningsloven § 29.

§ 4. Godkjenning

Institusjoner kan ikke tas i bruk før det foreligger godkjenning. Det kreves ny godkjenning ved omlegging og utvidelse av institusjonens virksomhet og ved flytting av institusjonen.

Hvis særlige hensyn tilsier det, og det anses forsvarlig ut fra hensynet til beboerne, kan institusjoner som ikke oppfyller vilkårene for godkjenning, jf. § 5, eller kravet om regnskapsplikt og revisjon, jf. § 6, gis midlertidig godkjenning. Slik godkjenning kan ikke gis for lengre tid enn inntil seks måneder.

Søknad om godkjenning skal fremmes for statlig regional barnevernmyndighet i den regionen institusjonen ligger. I søknaden skal det opplyses om søkeren eier eller driver institusjoner, herunder institusjonsavdelinger, i andre regioner. Det skal videre opplyses om søker har søkt godkjenning for andre institusjoner/avdelinger i andre regioner. Søknaden skal for øvrig inneholde tilstrekkelige opplysninger for å vurdere om vilkårene for godkjenning er til stede.

§ 5. Vilkår for godkjenning

Institusjonen kan bare godkjennes dersom den

- drives i samsvar med barnevernloven og forskrifter som er gitt med hjemmel i loven, herunder forskrift om krav til kvalitet i barneverninstitusjoner,
- tilfredsstillter vilkår stilt i eller med hjemmel i annen lovgivning og
- ellers drives på forsvarlig måte.

§ 6. Regnskapsplikt og revisjon

Private institusjoner har plikt til å føre regnskap etter regnskapsloven. Disse institusjonenes årsregnskap skal revideres av statsautorisert eller registrert revisor. Kommunale institusjoner skal føre årsregnskap i henhold til kommuneloven og forskrifter gitt i medhold av denne. Statlige barnevernmyndigheter og fylkesmannen har rett til innsyn i regnskapene til private og kommunale institusjoner.

§ 7. Etterfølgende kontroll med at vilkårene for godkjenning er til stede

Etter at godkjenning er gitt kan statens regionale barnevernmyndighet når som helst, og på den måten som regionen finner hensiktsmessig, føre kontroll med at vilkårene for godkjenning er til stede.

§ 8. Bortfall av godkjenning

Dersom institusjonen ikke lenger oppfyller vilkårene for godkjenning, skal det treffes vedtak om bortfall av godkjenning. Hvis særlige hensyn tilsier det, og det anses forsvarlig ut fra hensynet til beboerne, kan det i stedet fastsettes en frist for retting av de mangler som medfører at vilkårene for godkjenning ikke lenger er til stede.

Statlig regional myndighet skal snarest gi fylkesmannen og barneverntjenesten i de kommuner som har barn plassert på institusjonen melding om vedtak som nevnt i første ledd.

§ 9. Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2004.

Private og kommunale institusjoner som pr. 31. desember 2003 har barn plassert i medhold av barnevernloven anses godkjent i henhold til forskriften her frem til søknad om godkjenning er behandlet, men ikke utover 1. juli 2004.

27. okt. Nr. 1284 2003**Forskrift om nattstenging av fisket etter hestmakrell i et avgrenset område i Nordsjøen.**

Fastsatt av Fiskeridirektøren 27. oktober 2003 med hjemmel i forskrift av 21. desember 2002 nr. 1806 om regulering av fisket etter makrell i 2003 § 29, jf. lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4 bokstav b. Kunngjort 31. oktober 2003.

§ 1. Forbud

I tidsrommet fra kl. 17.00 til kl. 08.00 er det forbudt å fiske etter hestmakrell innenfor et område avgrenset av rette linjer mellom følgende posisjoner:

1. Nord 59 grader 20 minutter Øst 2 grader 30 minutter
2. Nord 59 grader 20 minutter Øst 3 grader 30 minutter
3. Nord 60 grader 30 minutter Øst 2 grader 30 minutter
4. Nord 60 grader 30 minutter Øst 3 grader 30 minutter.

§ 2. Straff

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av bestemmelser i denne forskrift, straffes i henhold til lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53.

§ 3. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks og gjelder inntil annet blir bestemt.

29. okt. Nr. 1285 2003**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2003.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 29. oktober 2003 med hjemmel i forskrift av 20. desember 2002 nr. 1795 om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2003 § 31, gitt med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5, § 9, § 11, § 25 og § 45 og lov av 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 21, jf. delegeringsvedtak av 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 31. oktober 2003.

I

I forskrift av 20. desember 2002 nr. 1795 om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2003 gjøres følgende endringer:

§ 14 nytt annet ledd skal lyde:

Av gruppekvoten som nevnt i første ledd kan det avsettes et kvantum beregnet til 5.000 tonn til et fortsatt fiske for fartøy som låsetter og fartøy som fisker med landnot. Med fartøy som låsetter menes fartøy i kystfartøygruppen som i 2003 ikke har levert fangst av norsk vårgytende sild som er direktehåvet.

§ 28 nytt fjerde ledd skal lyde:

Fartøy i kystfartøygruppen som låsetter og fartøy som fisker med landnot er unntatt fra eventuell stopp i kystfartøygruppens fiske. Fiskeridirektoratet kan likevel stoppe fisket for fartøy som låsetter og fartøy som fisker med landnot når gruppekvoten er beregnet oppfisket. Med fartøy som låsetter menes fartøy i kystfartøygruppen som i 2003 ikke har levert fangst av norsk vårgytende sild som er direktehåvet.

II

Endringene trer i kraft straks.

7. okt. Nr. 1286 2003**Delegering av myndighet til Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren og distriktsveterinæren etter havbeiteforskrifta § 35 annet ledd.**

Fastsatt av Statens dyrehelsetilsyn – Sentralforvaltningen 7. oktober 2003 med hjemmel i forskrift av 28. august 2003 nr. 1110 om tildeling og drift ved havbeiteverksemd (havbeiteforskrifta) § 35 annet ledd. Kunngjort 4. november 2003.

I

Statens dyrehelsetilsyn – Sentralforvaltningen delegerer med hjemmel i havbeiteforskrifta § 35 annet ledd

myndighet til å føre tilsyn med havbeiteforskrifta § 22, § 23, § 24 og § 25 til Statens dyrehelsetilsyn – distriktsveterinæren.

Statens dyrehelsetilsyn delegerer med hjemmel i havbeiteforskrifta § 35 annet ledd myndighet til å føre tilsyn og fatte vedtak med hjemmel i havbeiteforskrifta § 20 og § 21 til Statens dyrehelsetilsyn – distriktsveterinæren.

Statens dyrehelsetilsyn delegerer med hjemmel i havbeiteforskrifta § 35 annet ledd myndighet til å føre tilsyn og fatte vedtak med hjemmel i havbeiteforskrifta § 33 til Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren.

Statens dyrehelsetilsyn delegerer med hjemmel i havbeiteforskrifta § 35 annet ledd jf. § 36 annet ledd myndighet til å fatte vedtak med hjemmel i havbeiteforskrifta § 36 annet ledd til Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren.

II

Delegeringsvedtaket gjelder fra og med 7. oktober 2003.

10. okt. Nr. 1287 2003

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk med konvensjonelle redskap utenfor grunnlinjene i Skagerrak i 2003.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 10. oktober 2003 med hjemmel i forskrift av 23. september 2003 nr. 1178 om regulering av fisket etter torsk med konvensjonelle redskap utenfor grunnlinjene i Skagerrak i 2003 § 5, gitt med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5 og § 9. Kunngjort 4. november 2003.

I

I forskrift av 23. september 2003 nr. 1178 om regulering av fisket etter torsk med konvensjonelle redskap utenfor grunnlinjene i Skagerrak i 2003 gjøres følgende endring:

§ 4 første ledd skal lyde:

Fartøy som fisker med trål etter andre fiskeslag kan ha inntil 2,5% bifangst av torsk. Fartøy med nordsjøtrålkonsesjon kan ved fiske etter kreps fra og med 1. september 2003 ha inntil 10% bifangst av torsk. Ved fiske etter kreps kan fartøy fra og med 10. oktober ha inntil 10% bifangst av torsk øst for en rett linje trukket mellom Napa og Skagen.

II

Endringen trer i kraft straks.

20. okt. Nr. 1288 2003

Forskrift om forbud mot innførsel av matavfall fra transportmidler som opererer internasjonalt.

Fastsatt av Landbruksdepartementet 20. oktober 2003 med hjemmel i lov av 8. juni 1962 nr. 4 om dyrehelse (husdyrloven) § 3, § 6, § 8 og § 10a. Jf. EØS-avtalen vedlegg I (direktiv 2001/89/EF artikkel 24b). Kunngjort 4. november 2003.

§ 1. Formål og virkeområde

Formålet med denne forskriften er å forebygge sykdommer samt overføring av smitte til dyr og mennesker ved innførsel av matavfall fra transportmidler som opererer internasjonalt.

§ 2. Definisjoner

I denne forskrift menes med:

Matavfall: Avfall fra næringsmidler som er ment for humant konsum og kommer fra restauranter, cateringvirksomhet, storkjøkken, private husholdninger og lignende.

§ 3. Forbud

Det er forbudt å innføre matavfall fra transportmidler som opererer internasjonalt.

§ 4. Unntak

Det kan gjøres unntak fra forbudet i § 3 når alle følgende vilkår er oppfylt:

1. Mottakeren på ankomststedet skal disponere avfallsbeholdere som særskilt er avsatt til bruk for denne type avfall. Ved ilandføring skal avfallet snarest deponeres i beholderne.
2. Avfallsbeholderne skal være utformet slik at tilgang av skadedyr og lekkasje hindres, samt ha en påskrift om at innholdet skal destrueres.
3. Avfall skal transporteres uten unødvendig opphold i lukkede beholdere til godkjent avfallsbehandlingsanlegg, hvor det etter ankomst skal forbrennes. Beholdere som benyttes både til innsamling, herunder midlertidig oppbevaring, og transport skal rengjøres før ny utplassering.
4. Det skal føres fortegnelse over mottatte og leverte mengder avfall. Fortegnelsen skal oppbevares i 2 år og på anmodning fremlegges for tilsynsmyndigheten.

§ 5. Registrering

Virksomheter som mottar matavfall fra transportmidler som opererer internasjonalt skal være registrert hos Statens dyrehelsetilsyn ved fylkesveterinæren.

§ 6. Tilsyn og vedtak

Statens dyrehelsetilsyn ved distriktsveterinæren fører tilsyn og fatter nødvendige vedtak for å sikre at bestemmelsene i denne forskrift blir overholdt.

§ 7. Klage

Vedtak fattet av Statens dyrehelsetilsyn ved distriktsveterinæren kan påklages til Statens dyrehelsetilsyn ved fylkesveterinæren.

§ 8. Straff

Overtredelse av bestemmelsene i denne forskrift er straffbar, jf. husdyrloven § 19.

§ 9. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks.

20. okt. Nr. 1289 2003**Delegering av myndighet til Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren og distriktsveterinæren etter drifts- og sykdomsforskriften § 31 første ledd og § 32 første ledd.**

Fastsatt av Statens dyrehelsetilsyn – Sentralforvaltningen 20. oktober 2003 med hjemmel i forskrift av 18. desember 1998 nr. 1409 om etablering, drift og sykdomsforebyggende tiltak ved oppdrettsanlegg (drifts- og sykdomsforskriften) § 31 første ledd og § 32 første ledd. Kunngjort 4. november 2003.

I

Statens dyrehelsetilsyn – Sentralforvaltningen delegerer med hjemmel i § 31 første ledd, myndighet til å føre tilsyn med og fatte enkeltvedtak for å sikre etterlevelse av drifts- og sykdomsforskriftens § 6, § 9, § 10, § 11, § 13, § 14, § 15, § 16, § 17, § 19 og § 20, til Statens dyrehelsetilsyn – distriktsveterinæren.

Statens dyrehelsetilsyn – Sentralforvaltningen delegerer med hjemmel i drifts- og sykdomsforskriftens § 31 første ledd, myndighet etter drifts- og sykdomsforskriftens § 28 annet ledd, til å fastsette tvangsmulkt for å sikre etterlevelse av drifts- og sykdomsforskriftens § 6, § 9, § 10, § 11, § 13, § 14, § 15, § 16, § 17, § 19 og § 20, til Statens dyrehelsetilsyn – distriktsveterinæren.

Statens dyrehelsetilsyn – Sentralforvaltningen delegerer med hjemmel i drifts- og sykdomsforskriftens § 32 første ledd, myndighet etter drifts- og sykdomsforskriftens § 32 første ledd, til å dispensere fra drifts- og sykdomsforskriftens § 6, § 9, § 10, § 11, § 13, § 14, § 15, § 16, § 17 og § 19, til Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren.

Statens dyrehelsetilsyn – Sentralforvaltningen delegerer med hjemmel i drift- og sykdomsforskriften § 32 første ledd, myndighet til Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren til å delegere sin myndighet til å dispensere fra drifts og sykdomsforskriftens § 10 annet ledd til Statens dyrehelsetilsyn – distriktsveterinæren.

II

Delegeringsvedtaket gjelder fra og med 16. oktober 2003. Samtidig oppheves vedtak av 16. februar 2003 nr. 533 om delegering av myndighet til Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren og distriktsveterinæren etter drifts- og sykdomsforskriften § 32 første ledd og § 33 første ledd.

20. okt. Nr. 1290 2003**Delegering av myndighet til Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren og distriktsveterinæren etter settefiskforskriften § 34 første ledd.**

Fastsatt av Statens dyrehelsetilsyn – Sentralforvaltningen 20. oktober 2003 med hjemmel i forskrift av 20. desember 2000 nr. 1397 om tildeling, etablering, drift- og sykdomsforebyggende tiltak ved settefiskanlegg for laksefisk og annen ferskvannsfisk (settefiskforskriften) § 34 første ledd. Kunngjort 4. november 2003.

I

Statens dyrehelsetilsyn – Sentralforvaltningen delegerer med hjemmel i settefiskforskriftens § 34 første ledd, myndighet til å føre tilsyn med og fatte enkeltvedtak for å sikre etterlevelse av settefiskforskriftens § 9, § 10 første ledd, § 11, § 12, § 13, § 14, § 15, § 16, § 18, § 19, § 20, § 21, § 22, § 23, § 28 og § 29, til Statens dyrehelsetilsyn – distriktsveterinæren.

Statens dyrehelsetilsyn – Sentralforvaltningen delegerer med hjemmel i settefiskforskriftens § 34 første ledd, myndighet etter settefiskforskriftens § 36 annet ledd, til å fastsette tvangsmulkt for å sikre etterlevelse av settefiskforskriftens § 9, § 10 første ledd, § 11, § 12, § 13, § 14, § 15, § 16, § 18, § 19, § 20, § 21, § 22, § 23, § 28 og § 29, til Statens dyrehelsetilsyn – distriktsveterinæren.

Statens dyrehelsetilsyn – Sentralforvaltningen delegerer med hjemmel i settefiskforskriftens § 34 første ledd, myndighet etter settefiskforskriftens § 35 første ledd, til å dispensere fra settefiskforskriftens § 9, § 10 første ledd, § 11, § 12, § 13, § 14, § 15, § 16, § 18, § 19, § 20, § 21, § 22, § 28 og § 29, til Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren.

II

Delegeringsvedtaket gjelder fra og med 16. oktober 2003. Samtidig oppheves vedtak av 16. februar 2003 nr. 534 om delegering av myndighet til Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren og distriktveterinæren etter settefiskforskriften § 36 første ledd og § 37 første ledd.

31. okt. Nr. 1291 2003

Forskrift om elektronisk tilgang til opplysninger i ligningsforvaltningens registre.

Fastsatt av Finansdepartementet 31. oktober 2003 med hjemmel i lov av 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) § 3–14, jf. § 3–13 nr. 2. Kunngjort 4. november 2003.

I

§ 1. Skattedirektoratet kan gi offentlig myndighet som nevnt i ligningsloven § 3–13 nr. 2 bokstav a til c, bokstav f tredje punktum og bokstav h, elektronisk tilgang til opplysninger i ligningsforvaltningens registre.

§ 2. Den enkelte offentlige myndighet kan bare gis tilgang til de opplysningene som den kan ha bruk for i sitt arbeid, og som ligningsforvaltningen etter ligningsloven § 3–13 kan utlevere uten hinder av sin taushetsplikt.

§ 3. Opplysningene kan ikke brukes til annet formål enn det de er innhentet for. De kan ikke utleveres til andre offentlige myndigheter, privatpersoner eller lignende, med mindre dette følger av formålet eller skjer etter samtykke fra den opplysningene gjelder eller med hjemmel i lov.

§ 4. Skattedirektoratet gir nærmere retningslinjer om hvordan tilgang til opplysningene skal gis, om krav til informasjonssikkerhet som følger av personopplysningsloven med forskrifter og om betaling for opplysninger. Retningslinjene skal minst angi:

- a. regler om dokumentasjon av autorisert tilgang og forsøk på uautorisert tilgang til opplysninger i ligningsforvaltningens registre og om oppbevaring av slik dokumentasjon og
- b. regler om informasjonsplikt overfor den det innhentes opplysninger om.

II

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2004.

31. okt. Nr. 1292 2003

Forskrift om endring av forskrift om særskilte beskyttelsestiltak ved privat innførsel av kjøtt, kjøttprodukter, melk og melkeprodukter fra land utenfor EØS-området.

Fastsatt av Statens dyrehelsetilsyn – Sentralforvaltningen 31. oktober 2003 med hjemmel i lov av 8. juni 1962 nr. 4 om dyrehelse (husdyrloven) § 3 og § 8, jf. delegeringsvedtak av 4. januar 2001 nr. 171. Jf. EØS-avtalen vedlegg I (vedtak 2002/995/EF, vedtak 2003/533/EF og vedtak 2003/742/EF). Kunngjort 4. november 2003.

I

I forskrift av 30. desember 2002 nr. 1842 om særskilte beskyttelsestiltak ved privat innførsel av kjøtt, kjøttprodukter, melk og melkeprodukter fra land utenfor EØS-området gjøres følgende endring:

Vedlegget skal lyde:

Vedlegg

Fortegnelse over de i § 3 navngitte land hvor det for tiden er restriksjoner på innførsel av:

<i>Land</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>
Bulgaria	O	O	O	O	O				
Den tsjekkiske republikk					O				
Estland	O	O			O	O	O	O	
Latvia	O	O	O		O		O		
Litauen					O				
Malta		O							O
Polen					O				
Romania			O		O				

<i>Land</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>
Slovakia			O		O				
Slovenia			O		O				

Forklaring til tabellen:

O = Forbud mot innførsel av:

1. Ferskt kjøtt av storfe
2. Ferskt kjøtt av sau og geit
3. Ferskt kjøtt av svin
4. Ferskt kjøtt av vilt og oppdrettsvilt av klauvdyr
5. Ferskt kjøtt av villsvin
6. Ferskt kjøtt av fjørfe
7. Ferskt kjøtt av oppdrettsfugl og fuglevilt
8. Kjøttprodukter av fjørfe, oppdrettsfugl og fuglevilt
9. Kjøttprodukter av sau og geit (kan innføres som hermetikk).

II

Endringen trer i kraft straks.

3. nov. Nr. 1293 2003

Ikrafttredelse av lov av 7. juni 2002 nr. 17 om endringer i lov om foretakspensjon, innskuddspensjonsloven og enkelte andre lover (kombinerte pensjonsordninger mv.).

Fastsatt av Finansdepartementet 3. november 2003 med hjemmel i lov av 7. juni 2002 nr. 17 om endringer i lov om foretakspensjon, innskuddspensjonsloven og enkelte andre lover (kombinerte pensjonsordninger mv.) del VIII, jf. delegeringsvedtak av 7. juni 2002 nr. 528. Kunngjort 4. november 2003.

Finansdepartementet har i dag besluttet at lov av 7. juni 2002 nr. 17 om endringer i lov om foretakspensjon, innskuddspensjonsloven og enkelte andre lover (kombinerte pensjonsordninger mv.) del I, del II og del III skal tre i kraft 1. desember 2003, jf. kgl.res. av 7. juni 2002 nr. 528. Dette vil innebære at det åpnes for kombinerte pensjonsordninger.

3. nov. Nr. 1294 2003

Forskrift om endring i forskrift til lov av 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold (innskuddspensjonsloven).

Fastsatt av Finansdepartementet 3. november 2003 med hjemmel i lov av 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold (innskuddspensjonsloven) § 5–4 første ledd og lov av 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon § 2–12 tredje ledd. Kunngjort 4. november 2003.

I

I forskrift av 22. desember 2000 nr. 1413 til lov av 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold (innskuddspensjonsloven) gjøres følgende endringer:

Del 3 overskriften skal lyde:

Del 3. Maksimale innskuddsgrenser med hjemmel i lov om innskuddspensjon i arbeidsforhold § 5–4 første ledd og lov om foretakspensjon § 2–12 tredje ledd

§ 3–1 overskriften skal lyde:

§ 3–1. Definisjoner

§ 3–1 første ledd første kolon skal lyde:

- (1) I denne delen betyr:

§ 3–1 første ledd bokstav b skal lyde:

- b) *Lønn*: lønn i henhold til innskuddspensjonsloven § 5–5, eller, dersom dette er angitt i forskriften, lov om foretakspensjon § 5–4.

§ 3–1 annet og tredje ledd blir ny § 3–2 første og annet ledd med overskriften:

§ 3–2. Innskuddsgrenser i innskuddspensjonsordninger

Ny § 3–2 første ledd skal lyde:

(1) Innskudd for et medlem et enkelt år i henhold til innskuddspensjonsloven § 5–3 første ledd bokstav a skal ikke overstige 1/5 G.

Ny § 3–2 annet ledd første punktum skal lyde:

Innskudd for et medlem et enkelt år i henhold til innskuddspensjonsloven § 5–3 første ledd bokstav b, c eller d skal ikke overstige 5 prosent av den delen av medlemmets lønn som ligger mellom 2 G og 6 G og 8 prosent av den delen av medlemmets lønn som ligger mellom 6 G og 12 G.

Ny § 3–3 skal lyde:

§ 3–3. Innskuddsgrenser ved kombinerte pensjonsordninger mv.

(1) Kombinerte pensjonsordninger i henhold til lov om foretakspensjon § 2–12, jf. innskuddspensjonsloven § 2–13, kan bare utformes slik at en ytelsesbasert alderspensjon fastsatt i henhold til

- a) lov om foretakspensjon § 5–2 første ledd bokstav a, eller
- b) lov om foretakspensjon § 5–2 første ledd bokstav c

suppleres med en ordning etter innskuddspensjonsloven der innskudd for medlemmene er fastsatt i henhold til innskuddspensjonsloven § 5–3 første ledd bokstav b, c eller d, eller med en tilsvarende ordning med engangsbetalt alderspensjon etter lov om foretakspensjon.

(2) Dersom foretaket har kombinerte pensjonsordninger hvor ytelsesbasert alderspensjon er fastsatt etter første ledd bokstav a, skal innskudd for et enkelt medlem et enkelt år i henhold til innskuddspensjonsloven § 5–3 første ledd bokstav b, c eller d ikke overstige en fastsatt prosent av lønn sett i forhold til beregnet folketrygd og pensjonsnivå i henhold til regelverket i den ytelsesbaserte pensjonsordningen som angitt i tabellen under:

<i>Sum av ytelsesbasert alderspensjon og beregnet folketrygd som prosent av medlemmenes lønn, jf. lov om foretakspensjon § 5–4</i>	<i>Innskuddsgrense i prosent av lønn mellom 1 G og 12 G</i>
Til og med 50 prosent	5 prosent
Til og med 55 prosent	4 prosent
Til og med 60 prosent	3 prosent
Til og med 65 prosent	2 prosent
Til og med 70 prosent	1 prosent
Over 70 prosent	0 prosent

Det skal ikke betales innskudd for lønn under 1 G eller for lønn over 12 G. Ved innskudd etter innskuddspensjonsloven § 5–3 første ledd bokstav d, kan prosentsatsen ikke settes lavere for lønn mellom 1 G og 6 G enn for lønn mellom 6 G og 12 G. Innskuddsgrensene angitt i dette ledd gjelder tilsvarende for innskuddspremie for engangsbetalt alderspensjon.

(3) Dersom foretaket har kombinerte pensjonsordninger hvor ytelsesbasert alderspensjon er fastsatt etter første ledd bokstav b, skal innskudd for et enkelt medlem et enkelt år i henhold til innskuddspensjonsloven § 5–3 første ledd bokstav b, c eller d ikke overstige en fastsatt prosent av lønn sett i forhold til pensjonsnivå i den ytelsesbaserte pensjonsordningen som angitt i tabellen under:

<i>Ytelsesbasert alderspensjon</i>	<i>Innskuddsgrense i prosent av lønn</i>
0,5 G og lavere	4 prosent av den delen av medlemmets lønn som ligger mellom 4 G og 6 G og 10 prosent av den delen av medlemmets lønn som ligger mellom 6 G og 12 G. Det skal ikke betales innskudd for lønn under 4 G eller for lønn over 12 G.
Over 0,5 G og til og med 1 G	10 prosent av den delen av medlemmets lønn som ligger mellom 6 G og 12 G. Det skal ikke betales innskudd for lønn under 6 G eller for lønn over 12 G.

Innskuddsgrensene angitt i dette ledd gjelder tilsvarende for innskuddspremie for engangsbetalt alderspensjon.

§ 5–9 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Fristforlengelse kan også avtales ved inngåelse av avtale om innskuddspensjon med investeringsvalg på samme vilkår som gjelder for institusjonens avtale med forvaltningsselskapet for verdipapirfond om forlenget innløsningsfrist eller suspensjon av innløsningsrett etter lov av 12. juni 1981 nr. 52 om verdipapirfond § 6–9 og § 6–10.

II

Endringene trer i kraft 1. desember 2003.

8. okt. Nr. 1299 2003

Forskrift om opphevelse av diverse forskrifter fastsatt av Mesterbrevnemnda.

Fastsatt av Mesterbrevnemnda 8. oktober 2003 med hjemmel i lov av 20. juni 1986 nr. 35 om mesterbrev i håndverk og annen næring § 6, jf. forskrift av 12. desember 1986 nr. 2187 til mesterbrevloven. Kunngjort 7. november 2003.

Følgende forskrifter oppheves straks:

1. Forskrift av 15. juni 1993 nr. 533 om fastsettelse av tidsfrist for søknad om mesterbrev i rørliggerfaget etter overgangsbestemmelsene.
2. Forskrift av 17. mars 1993 nr. 895 om justering av overgangsreglene for å få mesterbrev i glassfaget.
3. Forskrift av 17. mars 1993 nr. 204 for generell tidsfristoppheving for søkere om mesterbrev etter overgangsreglene for kuldemontørfaget.
4. Forskrift av 17. mars 1993 nr. 203 om justering av overgangsreglene for å få mesterbrev i glassfaget.
5. Forskrift av 8. oktober 1990 nr. 796 om godkjenning av anleggsgartnerkurs som likeverdig med fagbrev.

22. okt. Nr. 1300 2003

Forskrift om endring i forskrift om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av ferskt kjøtt og kjøttprodukter.

Fatsatt av Landbruksdepartementet 22. oktober 2003 med hjemmel i lov av 8. juni 1962 nr. 4 om dyrehelse (husdyrloven) § 3. Jf. EØS-avtalen vedlegg I (direktiv 72/461/EØF, direktiv 72/462/EØF, direktiv 80/215/EØF, direktiv 91/495/EØF, direktiv 92/45/EØF, direktiv 92/118/EØF, vedtak 79/542/EØF endret ved vedtak 2000/623/EF, vedtak 93/402/EØF sist endret ved vedtak 2002/908/EF, vedtak 98/371/EØF sist endret ved vedtak 2002/940/EF, vedtak 1999/283/EF sist endret ved vedtak 2002/646/EF, vedtak 2000/585/EF sist endret ved vedtak 2001/640/EF, vedtak 2000/159/EF sist endret ved vedtak 2003/16/EF, vedtak 97/222/EF sist endret ved vedtak 2002/464/EF). Kunngjort 7. november 2003.

I

I forskrift av 31. desember 1998 nr. 1475 om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av ferskt kjøtt og kjøttprodukter gjøres følgende endringer:

§ 4 fjerde ledd skal lyde:

Mindre mengder kjøtt av villlevende vilt fra egen jakt innen EØS-området er unntatt fra kravet om femkantet stempelmerke. For slikt kjøtt skal det ved grensepassering avgis en skriftlig erklæring til tollvesenet om at kjøttet stammer fra egen jakt, med angivelse av jaktområde og at det er beregnet til egen husholdning.

§ 5 skal lyde:

Med hver forsendelse av ferskt kjøtt og kjøttprodukter, innen EØS-området, skal det følge et handelsdokument som også skal inneholde de opplysningene som er angitt i stempelmerket. Dersom kjøtt eller kjøttprodukt stammer fra virksomheter beliggende i område eller sone med dyreheserestriksjoner, sendes i transitt gjennom tredjeland eller innføres fra tredjeland, skal forsendelsen følges av et helsesertifikat.

Sertifikatet skal være i original, underskrevet av offentlig veterinær, være utstedt på avsenderdagen, være bestemt for en enkelt mottaker og følge forsendelsen helt frem til bestemmelsesstedet. Sertifikatet skal, ved innførsel fra tredjeland minimum være utstedt på engelsk.

Ferskt kjøtt og kjøttprodukter som reisende personer tar med i egen bagasje fra EØS-området til bruk i egen husholdning, og mindre forsendelser som enkeltpersoner mottar fra EØS-området og som ikke er beregnet på salg, kan innføres uten slikt sertifikat eller dokument som nevnt i første ledd.

Vedlegg I, II og III skal lyde:

VEDLEGG I. Tredjeland og regioner i tredjeland som er godkjent for innførsel av ferskt kjøtt av storfe (Bos taurus, Bubalus bubalus og Bison bison), svin, sau, geit og hest og andre enhovede husdyr

ISO-kode	Tredjeland	Storfe	Sau og geit	Svin	Hest og andre enhovede husdyr	Anmerkning	Reststoffprogram
AL	Albania	O	O	O	O		O
AR	Argentina	X	X	O	X	1	XR
AU	Australia	X	X	X	X		XR
BA	Bosnia-Herzegovina	O	O	O	O		O
BG	Bulgaria	X	X	O	X	2	XR(4)
BH	Bahrain	O	O	O	O		O
BR	Brasil	X	O	O	X	3	XR(1)
BW	Botswana	X	X	O	X	4, 5, 6, 7	XR(6)
BY	Hviterussland	O	O	O	O		O
BZ	Belize	X	O	O	X		O
CA	Canada	X	X	X	X		XR
CH	Sveits	X	X	X	X		XR(3)
CL	Chile	X	X	X	X		XR(4)
CN	Kina	O	O	X	X		O
CO	Colombia	X	O	O	X	8	O
CR	Costa Rica	X	O	O	X		O
CU	Cuba	X	O	O	X		O

ISO-kode	Tredjeland	Storfe	Sau og geit	Svin	Hest og andre enhovede husdyr	Anmerkning	Reststoffprogram
CY	Kypros	X	X	X	X		O
CZ	Den tsjekkiske republikk	X	X	X	X		XR(3)
DZ	Algerie	O	O	O	O		O
EE	Estland	O	O	O	O		XR(3)
ET	Etiopia	O	O	O	O		O
FK	Falklandsøyene	X	X	O	X		XR(5)
GL	Grønland	X	X	O	X		XR(5)
GT	Guatemala	X	O	O	X		O
HK	Hong Kong	O	O	O	O		O
HN	Honduras	X	O	O	X		O
HR	Kroatia	X	X	O	X		XR(3)
HU	Ungarn	X	X	X	X		XR(3)
IL	Israel	O	O	O	X		O
IN	India	O	O	O	O		O
IS	Island	X	X	O	X		XR
KE	Kenya	O	O	O	O		O
LI	Litauen	X	X	O	X		XR(9)
LV	Latvia	O	O	O	O		XR(3)
MA	Marokko	O	O	O	X		O
MG	Madagaskar	O	O	O	O		O
MK	Den tidligere jugoslaviske republikken Makedonia	O	X	O	X		XR(2)
MT	Malta	X	O	X	X		XR(3)
MU	Mauritius	O	O	O	O		O
MX	Mexico	X	O	O	X		XR(7)
NA	Namibia	X	X	O	X	4, 5, 6, 7	XR(2)
NC	New Caledonia	X	O	O	O		XR(6)
NI	Nicaragua	X	O	O	X		XR(6)
NZ	New Zealand	X	X	X	X		XR(10)
PA	Panama	X	O	O	X		O
PL	Polen	X	X	X	X		XR
PY	Paraguay	X	O	O	X	9	XR(6)
RO	Romania	X	X	O	X		XR
RU	Russland	O	O	O	O		O
SG	Singapore	O	O	O	O		O
SI	Slovenia	X	X	O	X		XR(9)
SK	Den slovakiske republikken	X	X	X	X	16	XR(3)
SV	El Salvador	X	X	O	X		O
SZ	Swaziland	X	O	O	X	4, 5, 6, 10	XR(6)
TH	Thailand	O	O	O	O		O
TN	Tunisia	O	O	O	O		O
TR	Tyrkia	O	O	O	X	11	O
UA	Ukraina	O	O	O	O		O
US	USA	X	X	X	X		XR
UY	Uruguay	X	X	O	X	15	XR(10)
YU	Serbia og Montenegro	X	X	O	X	12	XR(3)
ZA	Sør-Afrika	X	X	O	X	4, 5, 6, 13	XR(3)
ZW	Zimbabwe	O	O	O	O	4, 5, 6, 14	XR(6)

Forklaring til tabellen

X – godkjent

O – ikke godkjent

XR – godkjent reststoffprogram for storfe-, småfe-, svine- og hestekjøtt

XR (1) – godkjent reststoffprogram for storfe-, svine- og hestekjøtt

XR (2) – godkjent reststoffprogram for storfe- og småfekjøtt

XR (3) – godkjent reststoffprogram for storfe-, småfe-, og svinekjøtt

XR (4) – godkjent reststoffprogram for småfe- og svinekjøtt

XR (5) – godkjent reststoffprogram for småfekjøtt

- XR (6) – godkjent reststoffprogram for storfekjøtt
- XR (7) – godkjent reststoffprogram for hestekjøtt
- XR (8) – godkjent reststoffprogram for storfe- og hestekjøtt
- XR (9) – godkjent reststoffprogram for storfe- og svinestjøtt
- XR (10) – godkjent reststoffprogram for storfe-, småfe- og hestekjøtt.

1. Ferskt kjøtt av storfe og småfe kan innføres fra: Chubut, Santa Cruz og Tierra del Fuego. Utbeinet ferskt kjøtt av storfe kan innføres fra provinsene Buenos Aires, Catamarca, Chaco, Córdoba, Corrientes, Entre Rios, Formosa, Jujuy, La Pampa, La Rioja, Mendoza, Misiones, Neuquen, Rio Negro, Salta, San Juan, San Luis, Santa Fe, Santiago del Estero og Tucuman. Hestekjøtt kan innføres fra hele landet, jf. vedtak 93/403/EØF og vedtak 2002/908/EF.
2. Hestekjøtt kan innføres fra hele landet. Storfe- og småfeskjøtt skal stamme fra dyr fra provinsene Varna, Dobrich, Solistra, Choumen, Targoviche, Razgrad, Rousse, V. Tarnovo, Gabrovo, Pleven, Lovetch, Plovdiv, Smolian, Pasardjik, Sofia distrikt, Sofia by, Pernik, Kustendil, Blagoevgrad, Vratza, Montana og Vidin, jf. vedtak 1999/583/EF og vedtak 2001/849/EF.
3. Storfeskjøtt kan kun innføres dersom det er utbeinet og kommer fra godkjent region BR-1 (dvs. statene Rio Grande do Sul, Paraná, Minas Gerais (unntatt Oliveira, Passos, São Goncalo de Sapucaí, Setelagoas og Bambuí), São Paulo, Espírito Santo, Mato Grosso do Sul (unntatt bykommunene Sete Quedas, Sonora, Aquidauana, Bodoquena, Bonito, Caracol, Coxim, Jardim, Ladario, Miranda, Pedro Gomes, Porto Murtinho, Rio Negro, Rio Verde de Mato Grosso, og Corumbá), Santa Catarina Goiás og de regionale enhetene av Cuiaba (unntatt bykommunen Santo Antônio do Leverger, Nossa Senhora do Livramento, Poconé og Barão de Melgaco), Caceres (unntatt bykommune Caceres), Lucas do Rio Verde, Rondonopolis (unntatt bykommune Itiquira), Barra do Garças og Barra do Bugres i Mato Grosso, jf. vedtak 93/403/EØF og vedtak 2002/908/EF.
4. Kjøttet skal være utbeinet, og større lymfeknuter skal være fjernet. Kjøttavskjær eller slakteavfall kan ikke innføres.
5. Kjøttet skal være modnet ved en temperatur på mer enn + 2 °C i minst 24 timer etter slakting og før utbeining.
6. Kjøtt skal stamme fra dyr som i løpet av de siste 12 måneder ikke har blitt vaksinert mot munn- og klauvsjuka.
7. Kjøtt fra klauvdyr skal stamme fra dyr som er født og alet opp i avsenderlandet og som minst 12 måneder før slakting eller siden fødselen har oppholdt seg i et av veterinærdistriktene 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 og 18 når det gjelder Botswana, og i områder sør for grensegjerdene som strekker seg fra Palgrave Point i vest til Gam i øst når det gjelder Namibia. Kjøtt fra enhovede husdyr kan innføres fra hele landet, jf. vedtak 2000/739/EF.
8. Storfeskjøtt kan kun innføres dersom det er utbeinet og kommer fra godkjent region CO-1 (området innenfor følgende grenser: langs elven Atrato fra den renner sammen med elven Murri og nedstrøms til Atlanterhavskysten, langs kysten til Cabo Tiburoón ved grensen til Panama, langs grensen mellom Colombia og Panama til Stillehavet, langs Stillehavskysten til elven Valles utløp, og herfra langs en rett linje tilbake til elven Murrus utløp i Atrato) eller CO-3 (området innenfor følgende grenser: langs Sinuelven fra Atlanterhavskysten opp til Alto Paramillo, derfra langs grenselinjen mellom Antioquia og Cordoba til Puerto Rey, og derfra langs kysten til Sinuelvens utløp), jf. vedtak 93/403/EØF og vedtak 98/16/EØF.
9. Storfeskjøtt skal være utbeinet og stamme fra dyr fra områdene Chaco og San Pedro, jf. vedtak 2002/793/EF.
10. Storfeskjøtt skal stamme fra dyr som er født og alet opp i Swaziland og som minst 12 måneder før slakting eller siden fødselen har oppholdt seg i området vest for «the red line»-gjerdene som strekker seg fra Usutu-elven i sør til grensen mot Sør-Afrika vest for Nkalashane. Dyrene skal heller ikke stamme fra de veterinære overvåknings- og bekjempelsesområdene som er kunngjort som forordning i Rettslig notat nr. 51 av 2001, jf. vedtak 2001/661/EF.
11. Kjøtt av hest og andre enhovede husdyr skal stamme fra dyr som 6 måneder før slakting, eller siden fødselen har oppholdt seg i Tyrkia, kommer fra en godkjent region (dvs. Amasya, Ankara, Aydin, Balikesir, Bursa, Cankiri, Corum, Denizli, Izmir, Kastamonu, Kutahya, Manisa, Usak, Yozgat og Kirikkale) og har testet negativt på intrakutan mallein-test, jf. vedtak 90/445/EØF.
12. Storfe- og småfeskjøtt skal stamme fra dyr som ikke kommer fra regionene Kosovo og Metohija, jf. vedtak 98/371/EF.
13. Kjøtt fra klauvdyr skal stamme fra dyr som er født og alet opp i Sør-Afrika og som minst 12 måneder før slakting eller siden fødselen har oppholdt seg utenfor munn- og klauvsjukesonene i veterinærregionene i Mpumalanga og i Nord-provinsene, distriktet Ingwavuma i veterinærregionen Natal og i grenseområdet mot Botswana øst for 28. lengdegrad, og utenfor distriktet Camperdown i provinsen KwaZulu-Natal, jf. vedtak 2001/661/EF.
14. Kjøtt fra klauvdyr skal stamme fra dyr som er født og alet opp i Zimbabwe, som minst 12 måneder før slakting eller siden fødselen har oppholdt seg i veterinærregionene Mashonaland West, Mashonaland East (herunder distriktet Chikomba), Mashonaland Central, Manicaland (kun distriktet Makoni), Midlands (kun distriktene Gweru, Kwekwe, Shurugwi, Chirimanzu og Zvishavane), Masvingo (kun distriktene Gutu og Masvingo), Matabeleland South (kun distriktene Insiza, Bullimamangwe, Umzingwamange, Gwanda og West Nicholson) og Matabeleland North (kun distriktene Bubi og Umgusa). Dyrene skal være merket i henhold til landets lov med bokstavmerke som viser hvilken region de stammer fra, jf. vedtak 1999/283/EF.

15. Storfe- og småfekjøtt skal være utbeinet. Kjøttavskjær til konsum er ikke tillatt innført, jf. vedtak 2002/908/EF.
16. Svinekjøtt kan leveres fra hele landet med unntakelse for dyr som stammer fra følgende veterinær- og næringsmiddeladministrative områder: Trnava (Piestany og Hlohovec distrikt), Levice (Levice distrikt), Nitra (Nitra og Zlate Moravce distrikt), Topolčany (Topolčany distrikt), Nové Mesto nad Váhom (Nové Mesto nad Váhom distrikt), Trenčín (Trenčín og Banovce nad Bebravou distrikt), Prievidza (Prievidza og Partizanska distrikt), Púchov (Púchov og Ilava distrikt), Žiar nad Hronom (Žiar nad Hronom, Zarnovica, Banská Stiaavnica distrikt), Zvolen (Zvolen og Detva distrikt), Banská Bystrica (Banská Bystrica og Brezno distrikt), jf. vedtak 2002/940/EF.

Vedlegg II. Tredjeland og regioner i tredjeland som er godkjent for innførsel av ferskt kjøtt av villlevende vilt, tamrein, oppdrettsvilt og tamkanin

ISO-kode	Tredjeland	Vilt og oppdrettsvilt av klauvdyr, tamrein, unntatt villsvin	Ville enhovede dyr (sebra)	Ville hare dyr og oppdrettskanin*	Villsvin og oppdrettsvillsvin	Andre ville landpattedyr	Anmerkning	Reststoffprogram
AU	Australia	X	O	X	X	X	7	XR
BG	Bulgaria	X	O	X	O	O	5	XR
BW	Botswana	X	X	X	O	O	1, 2, 10	XR
CA	Canada	X	O	X	X	X	7	XR
CH	Sveits	X	O	X	X	O		XR
CL	Chile	X	O	X	O	O	7	XR
CY	Kypros	X	O	X	X	O	7	XR
CZ	Den tsjekkiske republikk	X	O	X	X	O	6	XR
EE	Estland	X	O	X	O	X		XR
GL	Grønland	X	O	X	O	X		XR
HR	Kroatia	X	O	X	O	O		XR
HU	Ungarn	X	O	X	X	O	9	XR
LI	Litauen	X	O	X	O	X		XR
LV	Latvia	X	O	X	O	X		XR
NA	Namibia	X	X	X	O	O	1, 2, 10	XR
NC	New Caledonia	X	O	X	O	O		XR(2)
NZ	New Zealand	X	O	X	X	X	7	XR
PL	Polen	X	O	X	O	O		XR
RO	Romania	X	O	X	O	X		XR
RU	Russland	X	O	X	O	X	8	XR(3)
SI	Slovenia	X	O	X	O	O		XR
SK	Den slovakiske republikken	X	O	X	O	O		XR
SZ	Swaziland	X	X	X	O	O	1, 3, 10	XR
US	USA	X	O	X	X	O	7	XR
ZA	Sør-Afrika	X	X	X	O	O	1, 4, 10	XR
	Andre land utenfor EU enn de nevnte og som er oppført i vedtak 79/542/EØF med endringer	O	O	X	O	O		

Forklaring til tabellen

* – Uflådde ville hare dyr med innvoller kan oppbevares i maksimum 15 dager ved +4 °C før innførsel til EØS

X – Godkjent

O – Ikke godkjent

XR – Godkjent reststoffprogram

XR(1) – Godkjent reststoffprogram for kanin

XR(2) – Godkjent reststoffprogram for vilt og oppdrettsvilt, ikke for kanin

XR(3) – Godkjent reststoffprogram for reinsdyr fra Murmansk-området

XR(4) – Godkjent reststoffprogram for vilt, ikke for oppdrettsvilt og kanin.

1. Kjøtt av ville hovdyr og klauvdyr skal være utbeinet. Kjøttet skal være utbeinet og modnet ved romtemperatur på mer enn +2 °C i minst 24 timer. Slakteavfall fra disse dyrene kan ikke innføres.
2. Kjøtt av klauvdyr skal stamme fra et av veterinærdistriktene 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 og 18 når det gjelder Botswana, og i områder sør for grensegjerdene som strekker seg fra Palgrave Point i vest til Gam i øst når det gjelder Namibia, jf. vedtak 2000/739/EF.
3. Kjøtt av klauvdyr skal stamme fra dyr som har oppholdt seg i området vest for «the red line»-gjerdene som strekker seg fra Usutu-elven i sør til grensen mot Sør-Afrika vest for Nkalashane. Dyrene skal heller ikke stamme fra de veterinære overvåknings- og bekjempelsesområdene som er kunngjort som forordning i Rettslig notat nr. 51 av 2001, jf. vedtak 2001/661/EF.
4. Kjøtt fra klauvdyr skal stamme fra dyr som har oppholdt seg utenfor munn- og klauvsjukesonene i veterinærregionene i Mpumalanga og i Nord-provinsene, distriktet Ingwavuma i veterinærregionen Natal og i grenseområdet mot Botswana øst for 28. lengdegrad, og utenfor distriktet Camperdown i provinsen KwaZulu-Natal, jf. vedtak 2001/661/EF.
5. Kjøtt av vilt og oppdrettsvilt av klovdyr kan innføres fra regionene BG-1 (Varna, Dobrich, Solistra, Choumen, Targoviche, Razgrad, Rousse, V. Tarnovo, Gabrovo, Pleven, Lovetch, Plovdiv, Smolian, Pasardjik, Sofia distrikt, Sofia by, Pernik, Kustendil, Blagoevgrad, Vratza, Montana og Vidin) og BG-2 (provinsene Bourgas, Jambol, Sliven, Starazagora, Hasskovo og Kardjali med unntak av en 20 km bred sone til den tyrkiske grensen), jf. vedtak 1999/583/EF.
6. Kjøtt av oppdrettsvillsvin kan innføres fra hele landet. Kjøtt av villsvin kan ikke innføres fra provinsene Kromeríz, Vyskov, Hodonín, Uherské, Hradiste, Zlin og Vsetin, jf. vedtak 98/648/EØF.
7. Vilt som ikke er flådd og hvor innvollene ikke er fjernet skal transporteres med fly, jf. vedtak 2000/585/EF.
8. Kjøtt av reinsdyr fra regionen RU-1 (Murmansk) kan innføres, jf. vedtak 2000/161/EF. Nåværende sertifikatmodell er ikke tilpasset de spesielle oppdrettsforhold i området, jf. vedtak 2000/585/EF.
9. Kjøtt fra villsvin skal være testet negativt for klassisk svinepest ved 1.: virus isolasjonstest av EDTA-blod eller fra en dertil «egnet prøve» (=prøve av tonsiller og milt, pluss prøve av ileum eller nyre og en prøve av minst en av følgende lymfeknuter: lymphonodi retropharyngei, parotidei, mandibulares eller jejunales). 2.: eller ved direkte immunofluoresenstest utført på «egnet prøve» for påvisning av virus antigen, jf. vedtak 2000/585/EF.
10. Kjøtt fra oppdrettsvilt skal i alle ledd av produksjonen ha vært holdt adskilt fra kjøtt som ikke tilfredstiller krav for eksport til EØS-området, jf. vedtak 2000/585/EF.

Vedlegg III. Tredjeland og regioner i tredjeland som er godkjent for innførsel av kjøttprodukter

Tabell 1. Innførsel av kjøttprodukter fra tredjeland

ISO-kode	Tredjeland	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
AR	Argentina AR-1	C	C	C	A	A	C	C	O	A	O	a, g
	Argentina AR-3	A	A	C	A	A	C	C	O	A	O	a, g
AU	Australia	A	A	A	A	A	A	A	O	A	A	
BG	Bulgaria	D	D	D	A	A	D	D	O	A	O	b
	Bulgaria BG-1	A	A	D	A	A	A	D	O	A	O	b
	Bulgaria BG-2	A	A	D	A	A	A	D	O	A	O	b
	Bulgaria BG-3	D	D	D	A	A	D	D	O	A	O	b
BH	Bahrain	B	B	B	B	A	C	C	O	A	O	
BR	Brasil	C	C	C	A	A	C	C	O	A	O	
BW	Botswana	B	B	B	B	A	B	B	A	A	O	
BY	Hviterussland	C	C	C	B	A	C	C	O	A	O	
CA	Canada	A	A	A	A	A	A	A	O	A	A	
CH	Sveits	A	A	A	A	A	A	D	O	A	O	
CL	Chile	A	A	A	A	A	B	B	O	A	O	
CN	Kina	B	B	B	B	A	B	B	O	A	O	
CO	Colombia	B	B	B	B	A	B	B	O	A	O	
CY	Kypros	C	C	C	A	A	C	C	O	A	O	
CZ	Den tsjekkiske republikk CZ	A	A	A	A	A	A	D	O	A	O	d
CZ	Den tsjekkiske republikk CZ-1	A	A	A	A	A	A	A	O	A	O	d
CZ	Den tsjekkiske republikk CZ-2	A	A	A	A	A	A	D	O	A	O	d
EE	Estland	C	C	C	A	A	C	C	O	A	A	
ET	Etiopia	B	B	B	B	A	B	B	O	A	O	
GL	Grønland	O	O	O	O	A	O	O	O	A	A	
HK	Hong Kong	B	B	B	B	A	B	B	O	A	O	
HR	Kroatia	A	A	D	A	A	A	D	O	A	O	
HU	Ungarn	A	A	A	A	A	A	A	O	A	O	

ISO-kode	Tredjeland	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
IL	Israel	B	B	B	B	A	B	B	O	A	O	
IN	India	B	B	B	B	A	B	B	O	A	O	
IS	Island	B	B	B	A	A	B	B	O	A	O	
KE	Kenya	B	B	B	B	A	B	B	O	A	O	
KR	Sør-Korea	O	O	O	O	A	O	O	O	A	O	
LI	Litauen	C	C	C	A	A	C	C	O	A	A	
LV	Latvia	C	C	C	A	A	C	C	O	A	A	
MA	Marokko	B	B	B	B	A	B	B	O	A	O	
MG	Madagaskar	B	B	B	B	A	B	B	O	A	O	
MK	Den tidligere jugoslaviske republikken Makedonia	A	A	B	A	A	B	B	O	A	O	
MT	Malta	O	O	O	O	A	O	O	O	A	O	
MU	Mauritius	B	B	B	B	A	B	B	O	A	O	
MX	Mexico	A	D	D	A	A	D	D	O	A	O	
MY	Malaysia MY-1	O	O	O	O	A	O	O	O	A	O	e
NA	Namibia	B	B	B	B	A	B	B	A	A	O	a
NZ	New Zealand	A	A	A	A	A	A	A	O	A	A	
PL	Polen	A	A	A D	A	A	A	D	O	A	O	c
PY	Paraguay	C	C	C	B	A	C	C	O	A	O	
RO	Romania	A	A	D	A	A	A	D	O	A	A	
RU	Russland	C	C	C	B	A	C	C	O	A	A	
SG	Singapore	B	B	B	B	A	B	B	O	A	O	
SI	Slovenia	A	A	D	A	A	A	D	O	A	O	
SK	Den slovakiske republikken	A	A	D	A	A	A	D	O	A	O	
SZ	Swaziland	B	B	B	B	A	B	B	A	A	O	
TH	Thailand	B	B	B	B	A	B	B	O	A	O	
TN	Tunisia	C	C	B	B	A	B	B	O	A	O	
TR	Tyrkia	O	O	O	O	A	O	O	O	A	O	
UA	Ukraina	O	O	O	O	A	O	O	O	A	O	
US	USA	A	A	A	A	A	A	A	O	A	O	
UY	Uruguay	C	C	B	A	A	O	O	O	A	O	
YU	Serbia og Montenegro YU	D	D	D	A	A	C	C	O	A	O	
YU	Serbia og Montenegro YU-1	A	A	D	A	A	A	D	O	A	O	f
YU	Serbia og Montenegro YU-2	D	D	D	A	A	C	C	O	A	O	f
ZA	Sør-Afrika	C	C	C	A	A	C	C	A	A	O	a
ZW	Zimbabwe	C	C	B	A	A	B	B	O	A	O	a

Tabell 2. Innførsel av tørket kjøtt og pasteuriserte kjøttprodukter fra tredjeland

ISO-kode	Tredjeland	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
AR	Argentina	F	F	O	O	A	O	O	O	A	O
NA	Namibia	E	E	O	O	A	O	O	A	A	O
ZA	Sør-Afrika	E	E	O	O	A	O	O	A	A	O
ZW	Zimbabwe	E	E	O	O	A	O	O	E	A	O

Forklaring til tabellene 1 og 2

1. Storfe og oppdrettsvilt av klauvdyr unntatt oppdrettsvillsvin,
2. sau og geit,
3. svin og oppdrettsvillsvin,
4. hest og andre enhovede husdyr,
5. kanin og oppdrettsvilt av hare,
6. tamrein og ville klauvdyr unntatt villsvin,
7. villsvin,
8. ville enhovede dyr,
9. ville haredyr,
10. andre ville pattedyr,
11. anmerkning.

Krav til produkter:

O= – Produkter er ikke godkjente for innførsel til EØS-området

A–F= – Produkter er godkjente for innførsel til EØS-området, når de er blitt behandlet:

- A: Det er ikke minimumsgrense for temperaturbehandling eller annen behandling av dyrehelsemessige grunner. Kjøttproduktet må likevel ha gjennomgått en behandling slik at snittflater viser at produktet ikke lenger har utseende som er karakteristisk for ferskt kjøtt.
- B: Kjøttproduktet skal ha vært varmebehandlet i en hermetisk lukket beholder slik at det er oppnådd en F_0 -verdi på 3.00 eller mer.
- C: Kjøttproduktet skal ha vært varmebehandlet slik at kjernetemperaturen i produktet har nådd minimum 80 °C.
- D: Kjøttproduktet skal ha vært varmebehandlet slik at kjernetemperaturen i produktet har nådd minimum 70 °C. Skinke kan ha gjennomgått en naturlig fermentering og modning i minimum 9 måneder slik at det er oppnådd en vannaktivitet på 0,93 eller lavere og en pH-verdi på 6,0 eller lavere.
- E: Ved behandling av tørkede kjøttprodukter skal det oppnås en vannaktivitet på 0,93 eller lavere og en pH-verdi på 6,0 eller lavere.
- F: En varmebehandling som sikrer en kjernetemperatur i produktet på minimum 65 °C tilstrekkelig lenge til å oppnå en pasteuriseringsverdi større eller lik 40.

Anmerkninger:

- a) Se krav til tørket kjøtt (biltong) og pasteuriserte kjøttprodukter i tabell 2.
- b) Bulgaria: BG: Hele landet. BG-1: Provinsene Varna, Dobrich, Solistra, Choumen, Targovichte, Razgrad, Rousse, V. Tarnovo, Gabrovo, Plevna, Lovtech, Plovdiv, Smolian, Pasardijk, Sofia distrikt, Sofia by, Pernik, Kustendil, Blagoevgrad, Vratza, Montana og Vidin. BG-2: Provinsene Bourgas, Jambol, Sliven, Starazagora, Hasskov og Kardjali med unntak av en 20 km bred sone til Tyrkia. BG-3: Sone på 20 km til den tyrkiske grensen, jf. vedtak 1999/538/EF.
- c) Kjøttprodukter av svin skal være produsert fra dyr som ikke er føret med matavfall. Kjøttprodukter av oppdrettsvillsvin skal være behandlet som angitt under bokstav D, jf. vedtak 2002/184/EF.
- d) Den tsjekkiske republikk: CZ: Hele landet. CZ-1: Hele landet med unntak av regionene Kromeriz, Vyskov, Hodonín, Uherské, Hradiste, Zlin, og Vsetín. CZ-2: Regionene Kromeriz, Vyskov, Hodonín, Uherské, Hradiste, Zlin, og Vsetín, jf. vedtak 1999/538/EF.
- e) Malaysia: MY-1: Kun fra Malaysias (vestlige) halvøy, jf. vedtak 97/222/EF.
- f) Den føderale republikken Jugoslavia: YU: Hele landet. YU-1: Hele landet med unntak av regionene Kosovo og Metohija. YU-2: Regionene Kosovo og Metohija, jf. vedtak 1999/538/EF.
- g) Argentina AR-1: provinsene Buenos Aires, Catamarca, Chaco, Córdoba, Corrientes, Entre Rios, Formosa, Jujuy, La Pampa, La Rioja, Mendoza, Misiones, Neuquen, Rio Negro, Salta, San Juan, San Luís, Santa Fe, Santiago del Estero og Tucuman. Argentina AR-3: Chubut, Santa Cruz og Tierra del Fuego, jf. vedtak 2002/908/EF.

II

Endringene trer i kraft straks.

Bestemmelsene i § 5 tredje ledd har tilbakevirkende kraft fra og med 1. januar 2003.

25. okt. Nr. 1301 2003**Forskrift om sertifisering med videre av flygeledere (BSL C 3–1).**

Fastsatt av Luftfartstilsynet 25. oktober 2003 med hjemmel i lov av 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 7–4 og § 15–4, jf. delegeringsvedtak av 10. desember 1999 nr. 1273. Kunngjort 7. november 2003.

*Kapittel I. Innledende bestemmelser***§ 1. Formål**

Formålet med denne forskriften er å sikre at den som utfører flygekontrolltjeneste, herunder flygelederaspiranter, flygeledere under overføringstrening og praksisinstruktører, har nødvendige kunnskaper og ferdigheter, slik at nødvendig sertifikat, elevbevis, rettigheter og autorisasjoner kan utstedes.

§ 2. Virkeområde

Denne forskriften omhandler krav til sertifisering av flygeledere som skal utøve flygekontrolltjeneste innenfor norsk område. Forskriften gjelder også for flygeledere ved enheter som yter flygekontrolltjeneste i områder hvor Norge i henhold til internasjonale konvensjoner er forpliktet til å utøve slik tjeneste.

§ 3. Definisjoner

For denne forskrift gjelder følgende definisjoner:

Automatisk posisjonsovervåking – ADS (automatic dependent surveillance): En overvåkingsteknikk hvor det fra et luftfartøy automatisk, via datalink, formidles opplysninger fremskaffet fra fartøyets systemer for navigasjon og posisjonsbestemmelse, herunder om luftfartøyets identifikasjon, dets fire-dimensjonale posisjon, og andre relevante data.

Autorisasjon (endorsement): En påskrift i eller et vedlegg til et flygeledersertifikat som angir den enhet og/eller sektor av flygekontrolltjenesten der vedkommende flygeleder kan utøve flygekontrolltjeneste med utgangspunkt i den eller de rettigheter som er påført i sertifikatet. En autorisasjon kan også gi adgang til bruk av ulike typer av overvåkingsutstyr. En autorisasjon kan være rettighetsspesifikk, enhetsspesifikk eller knyttet til sertifikatet.

Elevbevis (student air traffic controller licence): Et dokument som bekrefter at en flygelederaspirant har gjennomgått godkjent trening for å kunne utøve flygekontrolltjeneste under overvåking av en praksisinstruktør.

Enhetsspesifikk trening (unit specific training): Et godkjent treningsprogram som er etablert for å gi flygelederaspiranter eller flygeledere under overføringstrening teoretiske kunnskaper og praktiske ferdigheter ved en bestemt flygekontrollenhet, i den hensikt å oppnå sertifikat, rettighet og/eller autorisasjon.

Flygekontrolltjeneste (air traffic control service): En tjeneste med det formål å forebygge og avverge sammenstøt mellom luftfartøyer og mellom luftfartøyer og hindringer på manøvreringsområdet, samt å sørge for velordnet og rask trafikkavvikling.

Flygeledersertifikat (air traffic controller licence): Et dokument som bekrefter at innehaveren er kvalifisert som flygeleder og innehar de personlige egenskaper, medisinske godkjenninger og kunnskaper som er nødvendige for å utøve flygekontrolltjeneste.

Flyplass (aerodrome): Et bestemt land- eller sjøområde (med bygninger, installasjoner og utstyr) som er beregnet til helt eller delvis å bli brukt for luftfartøyers avgang, landing og manøvrering på bakken.

IFR-forhold (instrument meteorological conditions): Værforhold, uttrykt i sikt, avstand fra skyer og skydekkehøyde, som er dårligere enn minstekravene til VFR-forhold.

Institusjonell trening (institutional training): En godkjent del av en flygelederutdanning som er etablert for å gi eleven teoretiske kunnskaper og praktiske ferdigheter for å kunne påbegynne enhetsspesifikk trening.

Instrumentinnflyging (instrument approach procedure): En rekke foreskrevne manøvrer, utført ved hjelp av luftfartøyets instrumenter, og som gir fastsatt minsteavstand til hindringer fra passering av det innledende innflygingsfiks (IAF) eller, om aktuelt, fra passering av det punkt hvor en definert innflygingsrute begynner og inntil et punkt hvor landing kan foretas og videre, hvis landing ikke blir utført, inntil en posisjon hvor kriterier for venting eller for hinderfrihet i underveisfasen gjelder.

Kontrollant (examiner): Person som er kvalifisert for og utnevnt av Luftfartstilsynet til å avholde ferdighetsprøve og ferdighetskontroll med kandidater ved sertifisering av luftfartspersonell.

Kontrollområde (control area): Et kontrollert luftrom som strekker seg vertikalt oppover fra en nærmere angitt høyde over jordoverflaten.

Kontrollposisjon (control position): En posisjon ved en flygekontrollenhet hvorfra det ytes flygekontrolltjeneste.

Kontrollsoner (control zone): Et kontrollert luftrom som strekker seg fra jordoverflaten opp til en nærmere angitt øvre grense.

Lokaltrafikk (aerodrome traffic): All trafikk på manøvreringsområdet på en flyplass og alle luftfartøyer under flyging i nærheten av en flyplass.

Periodisk faglig oppdatering – PFO (proficiency check): Regelmessig vedlikehold og kontroll av flygelederens teoretiske kunnskaper og praktiske ferdigheter.

Praksisinstruktør – OJT (on-the-job training instructor): En flygeleder som har gyldig autorisasjon til å utøve praktisk opplæring i flygekontrolltjeneste.

Rettighet (rating): En påskrift i et flygeledersertifikat, som angir på hvilke vilkår og eventuelt med hvilke begrensninger sertifikatet kan benyttes.

Sektor (sector): En definert del av et kontrollområde, en kontrollsoner eller et manøvreringsområde der det ytes flygekontrolltjeneste.

Standard utflygingsrute – SID (standard instrument departure): En dedikert rute for IFR-utflyginger som knytter flyplassen eller en spesifisert rullebane til et spesifisert spesielt punkt, normalt på en benevnt ATS-rute, hvor fra underveisfasen av en flyging kan påbegynnes.

Terminalområdekontroll (terminal control): Flygekontrolltjeneste for ankommende og avgående flyginger til/fra en eller flere flyplasser i kontrollområder, eller særskilte etablerte områder. Flygekontrolltjeneste utøves ved en kombinasjon av radaratskillelse, hastighetskontroll, sekvensering og bruk av ventemønstre.

Tjenesteleverandør (service provider): En godkjent organisasjon som driver lufttrafikkertjeneste ved en eller flere lufttrafikkertjenesteenheter.

Tårnkontrolltjeneste (aerodrome control service): Flygekontrolltjeneste for lokaltrafikk.

VFR-forhold (visual meteorological conditions): Værforhold uttrykt i sikt, avstand fra skyer og skydekkehøyde, som er lik eller bedre enn angitte minstekrav.

Kapittel II. Flygeledersertifikater

§ 4. Generelle bestemmelser

(1) Flygeledersertifikater utstedes av Luftfartstilsynet til søkere som oppfyller vilkårene som følger av denne forskrift.

(2) For å få utstedt sertifikat som flygeleder må kandidaten oppfylle følgende grunnleggende krav:

- a) være fylt 21 år, men ikke være fylt 60 år,
- b) oppfylle vilkårene i forskrift av 18. juni 2002 nr. 680 om medisinske krav for oppnåelse og opprettholdelse av sertifisering og autorisasjon som flygeleder,
- c) ha vandel godkjent av Luftfartstilsynet, og
- d) ha tilfredsstillende norsk- og engelskkunnskaper.

(3) Ingen skal tillates å utøve flygekontrolltjeneste uten å ha gyldig sertifikat i henhold til bestemmelsene i dette punkt, med en eller flere gyldige rettigheter som nevnt i kapittel IV samt med en eller flere gyldige autorisasjoner som nevnt i kapittel V.

(4) Sertifikatet skal til enhver tid medbringes og skal kunne fremvises når flygeleder er i tjeneste.

§ 5. Utdanning

Før det utstedes flygeledersertifikat med tilhørende rettigheter, må det godtgjøres at søkeren har:

- a) gjennomgått institusjonell trening og har bestått alle tilhørende eksamener og/eller vurderinger,
- b) på tilfredsstillende måte fullført enhetsspesifikk trening i forhold til aktuelle rettigheter og autorisasjoner, og
- c) bestått prøver for utstedelse av flygeledersertifikat og rettighet avholdt av en kontrollant oppnevnt av Luftfartstilsynet, jf. § 28.

§ 6. Flygeledersertifikatets innhold

Et flygeledersertifikat skal inneholde detaljerte opplysninger om hvilke rettigheter og autorisasjoner som er gitt i tilknytning til sertifikatet, samt hvor lang gyldighetstid rettighetene og autorisasjonene har.

§ 7. Krav til innehaver av flygeledersertifikat

En flygeleder skal for å kunne utøve de rettigheter og autorisasjoner som er knyttet til sertifikatet:

- a) til enhver tid inneha gyldig legeattest, og underrette Luftfartstilsynet gjennom enhetens ledelse dersom vedkommende ikke lenger er medisinsk skikket til å utøve flygekontrolltjeneste,
- b) avklare med lege godkjent av Luftfartstilsynet hvorvidt bruk av reseptbelagte medisiner kan påvirke evnen til å utøve flygekontrolltjeneste. Dersom bruk av reseptbelagte medisiner etter legens vurdering forhindrer utøvelse av flygekontrolltjeneste, plikter flygelederen å underrette enhetens ledelse,
- c) avstå fra operativ tjeneste når det oppstår svekkelse i helsetilstanden som kan innebære at vedkommende er uskikket til å utøve flygekontrolltjeneste,
- d) gjennomgå godkjente program for oppdatering og vedlikehold av teoretiske kunnskaper og praktiske ferdigheter, og
- e) påse at egen kompetanse er vedlikeholdt i samsvar med Luftfartstilsynets krav.

§ 8. Antall forsøk på å oppnå flygeledersertifikat

En flygelederaspirant kan gis inntil 3 – tre – forsøk på å oppnå flygeledersertifikat.

§ 9. Gyldighet

Flygeledersertifikatet er gyldig frem til innehaver fyller 60 år.

§ 10. Godkjenning av sertifikat utstedt i annen EUROCONTROL medlemsstat.

Flygeleder med sertifikat og tilhørende rettigheter utstedt i annen EUROCONTROL medlemsstat kan søke Luftfartstilsynet om å få utstedt et norsk sertifikat med tilsvarende rettigheter.

§ 11. Godkjenning av sertifikat utstedt i stat som ikke er medlem av EUROCONTROL

Luftfartstilsynet kan utstede et norsk sertifikat til flygeleder med sertifikat utstedt i stat som ikke er medlem av EUROCONTROL dersom den aktuelle flygeleder på en tilfredsstillende måte godtgjør at vedkommende oppfyller kravene som er gitt i denne forskrift.

Kapittel III. Elevbevis

§ 12. *Generelle bestemmelser*

Aspiranter under flygelederutdanning kan bare utøve flygekontrolltjeneste dersom han eller hun har gyldig elevbevis og er under oppsyn av autorisert praksisinstruktør. Elevbevis kan utstedes til aspiranter som har gjennomført og bestått teori og praktiske prøver i institusjonell trening. Elevbeviset gjøres bare gyldig for den eller de rettigheter denne treningen omfatter.

§ 13. *Gyldighet og utstedelse*

Elevbevis er gyldig frem til utstedelse av flygeledersertifikat, dog ikke ut over 24 måneder. Praktisk trening skal være påbegynt senest 6 måneder etter utstedelse av elevbevis. Dersom trening ikke er påbegynt innen 6 måneder skal det gjennomføres nye prøver. Luftfartstilsynet kan gi godkjent utdanningsorganisasjon tillatelse til å utstede elevbevis.

§ 14. *Elevbevisets innhold*

Et elevbevis skal inneholde opplysninger om hvilke rettigheter vedkommende elev kan påbegynne trening til, jf. bestemmelsene i kapittel IV.

§ 15. *Krav til innehaver av elevbevis*

En flygeleder aspirant skal:

- a) til enhver tid inneha gyldig legeattest, og underrette Luftfartstilsynet gjennom enhetens ledelse dersom vedkommende ikke lenger er medisinsk skikket for flygekontrolltjeneste,
- b) avklare med lege godkjent av Luftfartstilsynet hvorvidt bruk av reseptbelagte medisiner kan påvirke evnen til å utøve flygekontrolltjeneste. Dersom bruk av reseptbelagte medisiner etter legens vurdering forhindrer utøvelse av flygekontrolltjeneste, plikter flygeleder aspiranten å underrette enhetens ledelse,
- c) avstå fra operativ trening når det oppstår svekkelse i helsetilstanden som kan gjøre vedkommende uskikket til å utøve flygekontrolltjeneste, og
- d) aldri utøve flygekontrolltjeneste uten under oppsyn av autorisert praksisinstruktør.
- e) til enhver tid medbringe elevbevis under utøvelse av tjeneste.

Kapittel IV. Rettigheter

§ 16. *Generelle bestemmelser*

Når det foreligger gyldig flygeledersertifikat og bestått rettighetsprøve kan Luftfartstilsynet utstede en eller flere av rettighetene nevnt nedenfor. Rettighetene er kun gyldige sammen med nødvendige autorisasjoner.

§ 17. *Rettighetstyper*

(1) *Kontrolltårn instrument – ADI (aerodrome control instrument)*

Rettighet som viser at sertifikatinnehaveren er kvalifisert til å yte flygekontrolltjeneste ved flyplass utstyrt for instrumentinnflyging og/eller standard utflygingsruter.

(2) *Kontrolltårn visuell – ADV (aerodrome control visual)*

Rettighet som viser at sertifikatinnehaveren er kvalifisert til å yte flygekontrolltjeneste til lokaltrafikk ved flyplass uten instrumentinnflyging og/eller standard utflygingsrute.

(3) *Innflygingskontrolltjeneste prosedyre – APP (approach control procedural)*

Rettighet som viser at sertifikatinnehaveren er kvalifisert til å yte flygekontrolltjeneste til ankommende, avgående og/eller gjennomflygende luftfartøy i kontrollområder og/eller kontrollsoner, uten bruk av overvåkingsutstyr.

(4) *Innflygingskontrolltjeneste overvåking – APS (approach control surveillance)*

Rettighet som viser at sertifikatinnehaveren er kvalifisert til å yte flygekontrolltjeneste til ankommende, avgående eller gjennomflygende luftfartøy i kontrollområder og/eller kontrollsoner ved bruk av overvåkingsutstyr.

(5) *Områdekontrolltjeneste prosedyre – ACP (area control procedural)*

Rettighet som viser at sertifikatinnehaveren er kvalifisert til å yte flygekontrolltjeneste i kontrollområder uten bruk av overvåkingsutstyr.

(6) *Områdekontrolltjeneste overvåking – ACS (area control surveillance)*

Rettighet som viser at sertifikatinnehaveren er kvalifisert til å yte flygekontrolltjeneste i kontrollområder ved bruk av overvåkingsutstyr.

§ 18. *Antall forsøk på å oppnå rettigheter*

En innehaver av flygeledersertifikat kan gis inntil 3 – tre – forsøk på å oppnå den enkelte rettighet.

§ 19. *Bortfall av rettighet*

En rettighet som ikke er praktisert de siste 24 måneder bortfaller. Tjenesteleverandøren plikter i slike tilfeller å underrette Luftfartstilsynet.

Kapittel V. Autorisasjoner

§ 20. *Generelle bestemmelser*

En tjenesteleverandør kan utstede autorisasjon etter avholdt autorisasjonsprøve til person som innehar gyldig

flygeledersertifikat og rettighet(er). Disse autorisasjoner skal fremgå av tilgjengelig dokumentasjon hos tjenesteleverandøren. En autorisasjon er knyttet til et sertifikat, en rettighet og/eller vedkommende flygekontrollenhet.

§ 21. Rettighetsspesifikke autorisasjoner

(1) *Kontrolltårn instrument – ADI (aerodrome control instrument)*

a) *Bakke-trafikk kontroll – GMC (ground movement control)*

Autorisasjon i kontrolltårn der ansvaret for tårnkontrolltjeneste er delt mellom sektor som utøver kontroll av trafikk på manøvreringsområdet, unntatt rullebaner, og sektor som utøver kontroll av trafikk på rullebaner og flyging i nærheten av en flyplass.

Autorisasjonen er begrenset til å gjelde den sektor som utøver flygekontrolltjeneste av trafikk på manøvreringsområdet, unntatt rullebaner.

b) *Lokaltrafikk/luft – AIR (air control)*

Autorisasjon i kontrolltårn der ansvaret for tårnkontrolltjeneste er delt mellom sektor som utøver kontroll av trafikk på manøvreringsområdet, unntatt rullebaner, og sektor som utøver kontroll av trafikk på rullebaner og flyging i nærheten av en flyplass.

Autorisasjonen er begrenset til å gjelde den sektor som utøver flygekontrolltjeneste for trafikk i landingsrunden og på rullebaner.

c) *Tårnkontrolltjeneste – TWR (tower control)*

Autorisasjon i kontrolltårn der det er kun én sektor som utøver flygekontrolltjeneste for lokaltrafikk, eller det ikke er funnet hensiktsmessig å skille mellom bakke-trafikk- og tårnkontroll ved utstedelse av autorisasjoner.

(2) Autorisasjonene nevnt under første ledd må utvides når vedkommende flygeleder bruker overvåkingsutstyr for utøvelse av tårnkontrolltjeneste med en eller flere av de følgende autorisasjoner:

a) *Bakke-trafikkovervåking – GMS (ground movement surveillance control)*

Autorisasjon for å angi at vedkommende flygeleder er godkjent til å anvende bakke-trafikk radar eller andre systemer for overvåking og/eller kontroll av trafikk på og i nærheten av manøvreringsområdet.

b) *Radar – RAD (radar)*

Autorisasjon for å angi at vedkommende flygeleder er godkjent til å anvende radar i utøvelse av tårnkontrolltjeneste og/eller lokaltrafikk/luft.

(3) *Kontrolltårn visuell – ADV (aerodrome control visual)*

Det er ingen autorisasjoner tilknyttet denne rettigheten.

(4) *Innflygingskontrolltjeneste prosedyre – APP (approach control procedural)*

Det er ingen autorisasjoner tilknyttet denne rettigheten.

(5) *Innflygingskontrolltjeneste overvåking – APS (approach control surveillance)*

a) *Radar – RAD (radar)*

Autorisasjon for å angi at vedkommende flygeleder er godkjent til å anvende radar i utøvelse av innflygingskontrolltjeneste.

b) *Automatisk posisjonsovervåking – ADS (automatic dependent surveillance)*

Autorisasjon for å angi at vedkommende flygeleder er godkjent til å anvende ADS i utøvelse av innflygingskontrolltjeneste.

c) *Terminalområdekontroll – TCL (terminal control)*

Autorisasjon for å angi at vedkommende flygeleder er godkjent til utøvelse av terminalområdekontroll.

(6) *Områdekontrolltjeneste prosedyre – ACP (area control procedural)*

Det er ingen autorisasjoner tilknyttet denne rettigheten.

(7) *Områdekontrolltjeneste overvåking – ACS (area control surveillance)*

a) *Radar – RAD (Radar)*

Autorisasjon for å angi at vedkommende flygeleder er godkjent til å anvende radar i utøvelse av områdekontrolltjeneste.

b) *Automatisk posisjonsovervåking – ADS (automatic dependent surveillance)*

Autorisasjon for å angi at vedkommende flygeleder er godkjent til å anvende ADS i utøvelse av områdekontrolltjeneste.

c) *Terminalområdekontroll – TCL (terminal control)*

Autorisasjon for å angi at vedkommende flygeleder er godkjent til utøvelse av terminalområdekontroll.

§ 22. Enhetsspesifikke autorisasjoner

I tillegg til rettighetsspesifikke autorisasjoner kan tjenesteleverandør utstede enhetsspesifikke autorisasjoner i samsvar med de sektorer og kontrollposisjoner som forefinnes ved den aktuelle lufttrafikk tjeneste enheten.

§ 23. Autorisasjon knyttet til sertifikatet

Praksisinstruktør – OJT (on-the-job training instructor)

Autorisasjon for å angi at vedkommende flygeleder er godkjent til å utøve praktisk opplæring i flygekontrolltjeneste.

Kapittel VI. Praksisinstruktør

§ 24. Generelt

Luftfartstilsynet kan etter anmodning fra tjenesteleverandøren utstede autorisasjon som praksisinstruktør til flygeledere som er kvalifisert til å ha oppsyn med den praktiske opplæringen av aspiranter som innehar elevbevis eller flygeledere under overføringstrening. Praksisinstruktøren er ansvarlig for den tjeneste som utøves.

§ 25. Utstedelse av autorisasjon

Som vilkår for å få utstedt autorisasjon som praksisinstruktør må vedkommende:

- a) være innehaver av gyldig flygeledersertifikat, og
- b) ha fullført og bestått treningsprogram for praksisinstruktører godkjent av Luftfartstilsynet.

§ 26. Utøvelse

For å kunne utøve tjeneste som praksisinstruktør må vedkommende:

- a) ha vært innehaver av gyldig rettighet for aktuell tjeneste i minst 2 år, og
- b) inneha, og ha vært innehaver av gyldig autorisasjon i minst de siste 6 måneder.

Kapittel VII. Flygeledere under overføringstrening

§ 27. Generelt

(1) Flygeleder som er under opplæring ved ny flygekontrollenhet skal ha flygeledersertifikat og ha gjennomgått godkjent treningsprogram tilsvarende den rettighet vedkommende søker å oppnå.

(2) Flygeleder under overføringstrening må ikke utøve flygekontrolltjeneste uten under oppsyn av autorisert praksisinstruktør.

Kapittel VIII. Krav til kontrollanter og gjennomføring av sertifiserings- og rettighetsprøver

§ 28. Kontrollanter

(1) Kontrollanter skal være godkjent i henhold til forskrift om kontrollantvirksomheten i norsk sivil luftfart (kontrollantforskriften) fastsatt av Luftfartstilsynet.

(2) Kontrollanter skal inneha flygeledersertifikat og i minst 2 år ha innehatt gyldig(e) rettighet(er) tilsvarende den eller de rettigheter som de skal avholde ferdighetsprøver i.

§ 29. Gjennomføring av sertifiserings- og rettighetsprøver

(1) Luftfartstilsynet avholder prøver etter søknad fra tjenesteleverandør. Dokumentasjon på gjennomgått utdanning må vedlegges søknaden.

(2) Luftfartstilsynet oppnevner kontrollant som avholder prøven etter retningslinjer gitt av Luftfartstilsynet.

(3) En bestått sertifiserings-, rettighets- og autorisasjonsprøve innebærer at vedkommende flygeleder umiddelbart kan utøve flygekontrolltjeneste i samsvar med de rettigheter og autorisasjoner som det er avlagt prøve for selv om Luftfartstilsynet ennå ikke har utstedt sertifikat med nødvendige påføringer. Tilsvarende gjelder for flygeledere under overføringstrening som består rettighets- og/eller autorisasjonsprøver inntil nye påføringer er gjort i vedkommendes sertifikat. I slike tilfeller skal kontrollanten påføre elevbevis eller sertifikat, tidspunkt for godkjenning.

Kapittel IX. Tilbakekall

§ 30. Kompetanse og medisinsk skikkethet

Ved tvil om en flygeleders kompetanse eller medisinske skikkethet kan Luftfartstilsynet tilbakekalle vedkommendes sertifikat, rettighet(er) og/eller autorisasjoner.

§ 31. Pliktmessig avhold

(1) Dersom en flygeleder straffes for overtredelse av forskrift av 17. desember 2001 nr. 1462 om pliktmessig avhold fra nytelse av alkohol eller annet berusende eller bedøvende middel for personell i luftfartens flysikringstjeneste, skal tjenesteleverandøren umiddelbart ta vedkommende ut av tjeneste og umiddelbart underrette Luftfartstilsynet. Luftfartstilsynet skal deretter tilbakekalle vedkommendes sertifikat for minst 1 år, med mindre særlige grunner tilsier noe annet.

(2) Det samme gjelder når den som har gjort vaktjeneste har nytt alkohol eller tatt annet berusende eller bedøvende middel i de første 6 timer etter tjenesten når vedkommende forstår eller må forstå at det kan bli politietterforskning på grunn av forhold i tjenesten. Forbudet mot å nyte alkohol gjelder likevel ikke etter at politiet har latt lege ta blodprøver eller har avgjort at blodprøve ikke skal tas.

(3) Dersom en flygeleder ilegges straff eller domfelles for straffbare forhold nevnt ovenfor, og dette skjer mindre enn 5 år etter at vedkommende er blitt straffet eller domfelt for tilsvarende forhold, skal Luftfartstilsynet tilbakekalle sertifikatet for alltid.

§ 32. Forsettlig eller uaktsom overtredelse av bestemmelser

Dersom en flygeleder under utøvelse av sin tjeneste forsettlig eller uaktsomt har overtrådt bestemmelser i denne forskrift eller i andre forskrifter og instruksjoner som skulle vært iaktatt for å sikre en forsvarlig avvikling av

lufttrafikken innenfor vedkommendes ansvarsområde, kan Luftfartstilsynet midlertidig eller permanent tilbakekalle vedkommendes sertifikat.

§ 33. *Mistanke om straffbare forhold*

Finner tjenesteleverandøren skjellig grunn til mistanke om straffbare forhold som nevnt under § 31 og § 32, kan denne straks ta vedkommende ut av tjeneste og umiddelbart underrette Luftfartstilsynet. Luftfartstilsynet kan tilbakekalle vedkommendes sertifikat inntil saken er endelig avgjort.

Kapittel X. Avsluttende bestemmelser

§ 34. *Dispensasjon*

Luftfartstilsynet kan, når særlige grunner tilsier det, dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften.

§ 35. *Ikrafttredelse*

Denne forskrift gjelder fra 1. januar 2004. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift av 10. mai 1993 nr. 339 for oppnåelse og opprettholdelse av sertifisering og autorisasjon som flygeledere.

§ 36. *Overgangsbestemmelser*

(1) Flygeledere som er sertifisert i henhold til tidligere forskrift av 10. mai 1993 nr. 339 for oppnåelse og opprettholdelse av sertifisering og autorisasjon som flygeledere skal få utstedt flygeledersertifikat innen 31. desember 2004.

(2) Flygeledere som tilfredsstiller vilkårene i første ledd og som innehar en eller flere gyldige autorisasjoner på tidspunktet for denne forskrifts ikrafttredelse, skal ved utstedelsen få påtegnet sitt sertifikat de rettigheter og autorisasjoner som tilsvarer den eller de autorisasjoner de har i henhold til tidligere forskrift av 10. mai 1993 nr. 339 for oppnåelse og opprettholdelse av sertifisering og autorisasjon som flygeledere. Tilsvarende rettigheter og autorisasjoner som den eller de autorisasjoner vedkommende har på tidspunktet for denne forskrifts ikrafttredelse, og som er praktisert etter 1. januar 2001, vil bli påført sertifikatet når godkjent program for vedlikeholdstrening er gjennomgått og bestått.

(3) Bestemmelsene om gyldighetstid, jf. § 9, gjelder ikke personer som ved forskriftens ikrafttredelse er fylt 59 år. For slike personer er sertifikatet gyldig i inntil to år etter forskriftens ikrafttredelse, likevel ikke etter fylte 65 år.

25. okt. Nr. 1302 2003

Forskrift om utdanningsorganisasjoner for flygeledere med videre (BSL C 3–2).

Fastsatt av Luftfartstilsynet 25. oktober 2003 med hjemmel i lov av 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 7–4 og § 15–4, jf. delegeringsvedtak av 10. desember 1999 nr. 1273. Kunngjort 7. november 2003.

Kapittel I. Innledende bestemmelser

§ 1. *Formål*

Formålet med denne forskriften er å sikre at organisasjoner som utdanner flygeledere er organisert, ledet og drevet slik at myndighetens krav til utdanningens innhold og form tilfredsstilles.

§ 2. *Virkeområde*

(1) Denne forskrift gjelder for alle organisasjoner som utdanner og kunnskapsprøver personell som skal sertifiseres i henhold til forskrift om sertifisering med videre av flygeledere.

(2) Utdanningsorganisasjoner, herunder flykontrollenheter som er lokalisert i en stat som er medlem av EUROCONTROL kan få innvilget godkjenning når organisasjonen er i samsvar med bestemmelsen i denne forskrift (kapittel II og III eller kapittel II og IV eller en kombinasjon av begge disse alternativer).

(3) Luftfartstilsynet er ikke forpliktet til å gi godkjenning til utdanningsorganisasjoner som er lokalisert i stater som ikke er medlem av EUROCONTROL, dersom personalressursene ikke er til stede eller dersom kostnadene med å igangsette en godkjenningsprosess og inspeksjoner er til utilbørlig byrde.

§ 3. *Definisjoner*

For denne forskrift gjelder følgende definisjoner:

Ansvarlig leder: Den person akseptert av Luftfartstilsynet som har overordnet ansvar for å sikre at utdanning kan finansieres og gjennomføres i samsvar med Luftfartstilsynets fastsatte krav og de tilleggskrav som luftfartsvirksomheten selv har fastsatt. Dette er definisjonen i BSL A.

«Common Core Content» (CCC): Dokumentasjon utarbeidet av EUROCONTROL som beskriver innholdet i trening knyttet til grunnleggende kunnskaper og ulike rettigheter.

«Air Traffic Controller training at operational units»: Dokumentasjon utarbeidet av EUROCONTROL som beskriver krav til gjennomføring av enhetsspesifikk trening.

Enhetsspesifikk trening (unit specific training): Et godkjent treningsprogram som er etablert for å gi eleven teoretiske kunnskaper og praktiske ferdigheter ved en bestemt flygekontrollenhet, i den hensikt å oppnå sertifikat, rettighet og/eller autorisasjon.

Institusjonell trening (institutional training): En godkjent del av en flygelederutdanning som er etablert for å gi eleven teoretiske kunnskaper og praktiske ferdigheter for å kunne påbegynne enhetsspesifikk trening.

Organisasjon: Med organisasjon forstås en registrert virksomhet. Denne kan være virksom fra flere adresser og inneha flere myndighetsgodkjenninger.

Praksisinstruktør – OJT (on-the-job training instructor): En flygeleder som har gyldig autorisasjon til, på visse vilkår, å utøve praktisk opplæring i flygekontrolltjeneste.

Sensor: En person, som forestår prøving av teoretiske kunnskaper og praktiske ferdigheter i en utdanningsorganisasjon.

Simulator: Datautstyr, presentasjonsutstyr, modeller og kopier av operative arbeidsposisjoner som alene eller i kombinasjoner kan gjenskape hele eller deler av et lufttrafikkledelsessystem.

Utdanningsorganisasjon: En organisasjon som driver institusjonell trening og/eller enhetsspesifikk trening.

Kapittel II. Generelle godkjenningskrav til utdanningsorganisasjoner

§ 4. Søknad

(1) Søknad om godkjenning av en utdanningsorganisasjon skal gjøres på fastsatt skjema og på en slik måte som foreskrevet av Luftfartstilsynet. Skolehåndbøker for utdanningsorganisasjonen skal vedlegges søknaden.

(2) Utdanningsorganisasjonen skal søke Luftfartstilsynet om enhver endring som kan få følger for godkjenningen.

§ 5. Godkjenningens omfang

Luftfartstilsynet utsteder et godkjenningsbevis til utdanningsorganisasjonen hvor omfanget av godkjenningen blir spesifisert. Første gang gis godkjenningen for 1 år, deretter kan den gis for inntil 5 år av gangen.

§ 6. Samarbeidsavtaler

En utdanningsorganisasjon kan inngå samarbeidsavtaler om gjennomføring av deler av utdanningen med andre organisasjoner eller gjøre bruk av alternative lokaliteter som del av sin totale organisasjon. Slik avtale må godkjennes av Luftfartstilsynet.

§ 7. Krav til lokaler

(1) Det skal finnes tilfredsstillende lokaler som beskytter mot rådende værforhold og lokalene må være av en slik størrelse at de kan ivareta all planlagt trening og kunnskapsprøving.

(2) Det skal finnes avskjermede undervisningsrom for instruksjon av teori og gjennomføring av nødvendig kunnskapsprøving. Rommet skal ha nødvendig utstyr for undervisning.

(3) Undervisningsrommet skal være av en slik standard at lys, temperatur, fuktighet og støy gir kandidaten mulighet til å konsentrere seg om sine studier eller kunnskapsprøver uten å bli unødvendig forstyrret eller plaget.

(4) Vedrørende kapittel III, godkjenning av institusjonell trening, skal det finnes lokaler for praktisk trening tilpasset den planlagte utdanning. Det kan avtales med en annen organisasjon som sørger for slike lokaler. Når en annen organisasjon sørger for lokaler/fasiliteter, skal det inngås en skriftlig avtale med denne organisasjonen som spesifiserer vilkårene for tilgang til og bruk av lokalene. Luftfartstilsynet skal ha tilgang til enhver slik organisasjon, og den skriftlige avtalen skal spesifisere denne tilgangen.

(5) Vedrørende kapittel IV, enhetsspesifikk trening, skal elever og Luftfartstilsynet gis tilgang til enhetens kontrollrom.

(6) Det skal finnes kontorlokaler for instruktører. Kontorene skal være av en standard og utstyrt slik at personellet kan forberede sine gjøremål uten å bli unødvendig forstyrret.

(7) Det skal finnes sikre lagringsfasiliteter for kunnskapsprøver og utdanningsdokumentasjon. Lagringsmiljøet må være av en slik beskaffenhet at dokumentene forblir i god stand i lagringsperioden. Lagrings- og kontorlokaler kan kombineres dersom kravene til dokumentsikkerhet blir ivaretatt.

(8) Elevene skal ha tilgang til et bibliotek som skal inneholde nødvendig oppdatert læremateriell tilpasset det formål og nivå av utdanning som skal gjennomføres.

§ 8. Krav til personell

(1) Det skal utnevnes en ansvarlig leder som skal godkjennes av Luftfartstilsynet. Ansvarlig leder står ansvarlig for at kravene i denne forskrift er oppfylt. Den ansvarlige leder kan skriftlig gi en særskilt utpekt person i organisasjonen ansvaret for den daglige driften.

(2) Det skal utpekes en skolesjef for utdanningsorganisasjonen som skal være godkjent av Luftfartstilsynet.

(3) Utdanningsorganisasjonen skal ha et tilstrekkelig antall personer tilgjengelig for å planlegge/utføre kunnskapstrening og praktisk trening, gjennomføre kunnskapsprøving og vurdere praktisk trening i samsvar med godkjenningen.

(4) Instruktører og sensorer skal ha erfaring og kvalifikasjoner i samsvar med en standard som framgår av utdanningsorganisasjonens skolehåndbok. Enhver person kan utføre en hvilken som helst kombinasjon av roller som instruktør og sensor. Simulatorinstruktører skal inneha eller ha hatt gyldig sertifikat og rettighet tilsvarende den treningen som skal gjennomføres og ha gjennomgått opplæring som praksisinstruktør samt ha hatt minst to års operativ erfaring som flygeleder.

(5) Utdanningsorganisasjonen skal ha en prosedyre for godkjenning av sensorer. Prosedyren skal være beskrevet i skolehåndboken.

(6) Instruktører og sensorer skal ha teoretiske kunnskaper og praktiske ferdigheter tilpasset den treningen som skal gjennomføres. Kunnskap og ferdigheter skal være oppdatert i samsvar med en prosedyre beskrevet i skolehåndboken.

§ 9. Undervisningsmateriell

Eleven skal ha tilgang til undervisningsmateriell som dekker pensum for angjeldende flygeledersertifikat med rettighet og/eller autorisasjon.

§ 10. Oppbevaring av utdanningsdokumentasjon

Utdanningsorganisasjonen skal arkivere alle fortegnelser over trening, kunnskapsprøver og praksisvurdering i minimum 5 år etter at eleven har gjennomført en bestemt utdanning.

§ 11. Kvalitetssystem og utdanningsprosedyrer

(1) Utdanningsorganisasjonen skal etablere et kvalitetssystem som inkluderer en uavhengig revisjonsprosedyre. Kvalitetssystemet skal beskrives i skolehåndboken.

(2) Utdanningsorganisasjonen skal etablere prosedyrer for å sikre god standard på utdanningen i samsvar med alle relevante krav i denne forskrift.

§ 12. Skolehåndbok for utdanningsorganisasjoner

(1) Utdanningsorganisasjoner skal ha en skolehåndbok. Skolehåndboken skal inneholde følgende:

- a) En erklæring undertegnet av ansvarlig leder, som bekrefter at utdanningsorganisasjonens skolehåndbok og enhver tilknyttet dokumentasjon er i overensstemmelse med denne forskrift, og at den vil bli etterlevd til enhver tid.
- b) Navn på ansvarlig leder og skolesjef i samsvar med § 8 første og annet ledd.
- c) Plikter og ansvar til ansvarlig leder og skolesjef.
- d) Et organisasjonskart for utdanningsorganisasjonen.
- e) Utdanningsorganisasjonens eksamensreglement.
- f) Krav til erfaring og kvalifikasjoner for instruktører og sensorer, samt prosedyre for godkjenning av disse.
- g) En liste over instruktører og sensorer.

Fortegnelsen skal inneholde en oversikt over erfaring og kvalifikasjoner.

- h) En generell beskrivelse av lokaler som befinner seg på de adresser som er spesifisert i utdanningsorganisasjonens godkjenningsbevis.
- i) Beskrivelse av utstyr som skal forefinnes til bruk ved instruksjon og trening som kreves i § 10.
- j) En liste over de treningsprogrammer og leksjoner som godkjenningen omfatter.
- k) Utdanningsorganisasjonens kvalitetssystem som kreves i § 13 første ledd.
- l) Utdanningsorganisasjonens prosedyrer som kreves i § 13 annet ledd.
- m) En prosedyre for revisjon av utdanningsorganisasjonens skolehåndbok.

(2) Utdanningsorganisasjonens skolehåndbok skal godkjennes av Luftfartstilsynet.

§ 13. Teoriprøving

(1) Utdanningsorganisasjonen skal gjennomføre teoriprøving i forhold til den eller de rettigheter og/eller autorisasjoner treningen skal omfatte.

(2) Spørsmål som skal nyttes i den enkelte teoriprøve skal velges ut av en sensor. Sensorer skal forvise seg om at alle spørsmål er oppbevart på en slik måte at de ikke gjøres kjent for elevene før prøven avlegges.

(3) Teoriprøving skal kun gjennomføres med godkjente hjelpemidler.

(4) Enhver elev som under teoriprøving blir tatt for forsøk på juks, skal diskvalifiseres fra den angjeldende teoriprøven. Eleven kan ikke gjennomføre noen form for teoriprøving i minimum 12 måneder etter dato for hendelsen. Luftfartstilsynet skal informeres om enhver slik hendelse innen en kalendermåned etter hendelsen, sammen med detaljer framkommet etter undersøkelser.

(5) Enhver sensor som i forkant av teoriprøven har utlevert oppgavene eller under teoriprøven har utlevert svar til en elev som blir prøvet, skal diskvalifiseres fra rollen som sensor og teoriprøven skal erklæres ugyldig.

§ 14. Praktiske prøver underveis i utdanningen

(1) Praktiske prøver gjennomføres i løpet av utdanningen. Vurderingen av prøver skal utføres av spesielt oppnevnte instruktører.

(2) Der hvor den godkjente utdanningsorganisasjon benytter underleverandør(er) til praktisk trening i samsvar med § 6, og velger å oppnevne instruktører fra denne organisasjonen, er den godkjente utdanningsorganisasjon ansvarlig for at vurderingen av praktiske prøver blir utført.

Kapittel III. Institusjonell trening

§ 15. Institusjonell trening

(1) Institusjonell trening skal bestå av følgende fire elementer: Teori, teoriprøving, praktisk trening og praktisk(e) prøve(r).

(2) Teoripensum skal minst tilsvare innholdet i EUROCONTROL «Common Core Content» (CCC) for grunnleggende trening og rettighetstrening i forhold til den eller de rettigheter og rettighetsspesifikke autorisasjoner utdanningen skal omfatte.

(3) Teoriprøvene skal dekke et representativt tverrsnitt tilsvarende innholdet i CCC for grunnleggende trening og rettighetstrening i forhold til den eller de rettigheter og rettighetsspesifikke autorisasjoner utdanningen skal omfatte.

(4) Praktisk trening skal gjennomføres ved hjelp av egnet simulatorutstyr som er relevant i forhold til den eller de rettigheter og rettighetsspesifikke autorisasjoner utdanningen skal omfatte.

(5) Når utdanningsorganisasjonen benytter underleverandør(er) til praktisk trening jf. § 6, skal organisasjonen forsikre seg om at den praktiske treningen blir gjennomført i samsvar med gjeldende krav.

(6) Praktiske prøver skal være i samsvar med den praktiske treningen som har vært gjennomført slik at det kan fastslås om eleven er kompetent til å bruke utstyr og kan arbeide i samsvar med relevant regelverk.

Kapittel IV. Enhetsspesifikk trening

§ 16. Krav til sertifiseringsenheter

(1) Enheter som skal brukes som sertifiseringsenheter skal ha særskilt godkjenning av Luftfartstilsynet.

(2) Ved vurderingen av slike enheter skal det legges vekt på at enhetens trafikk er på et nivå som gjør at den praktiske treningen gir grunnlag for å fastslå om eleven på sertifiseringstidspunktet er kompetent til å bruke relevant utstyr og kan arbeide i samsvar med relevant regelverk.

§ 17. Enhetsspesifikk trening

(1) Utdanningsorganisasjoner som skal gjennomføre enhetsspesifikk trening skal utarbeide et særskilt treningsprogram for angjeldende enhet. Innholdet i treningsprogrammet skal minst tilsvare retningslinjene i EUROCONTROL «Air Traffic Controller Training at operational units» og CCC for angjeldende rettighet(er). Treningsprogrammet skal godkjennes av Luftfartstilsynet.

(2) Treningen skal bestå av følgende fire elementer: Teori, teoriprøving, praktisk trening og praktisk prøve.

(3) Teoripensumet og teoriprøvene skal dekke den eller de rettigheter og autorisasjoner treningen skal omfatte.

(4) For at teoriprøver skal anses bestått skal minst 75% av prøven være korrekt besvart.

(5) Praktisk trening skal gjennomføres i enhetens kontrollrom, eventuelt supplert med egnet simulatorutstyr som er relevant i forhold til den eller de rettigheter og autorisasjoner treningen skal omfatte.

(6) Når en utdanningsorganisasjon benytter underleverandør(er) til praktisk trening jf. § 6, skal utdanningsorganisasjonen forsikre seg om at den praktiske treningen blir gjennomført i samsvar med kravene i denne forskrift.

(7) Praktiske prøver skal omfatte den praktiske treningen som har vært gjennomført, slik at det kan fastslås om eleven er kompetent til å bruke utstyr og kan arbeide i samsvar med relevant regelverk.

§ 18. Praksisinstruktører

(1) Organisasjonen skal ha prosedyrer for fortløpende å sjekke kompetansen til praksisinstruktører.

(2) Dersom en praksisinstruktør ikke lenger anses kvalifisert, skal Luftfartstilsynet omgående varsles om dette.

(3) Praksisinstruktører skal oppfylle vilkår i forskrift om sertifisering med videre av flygeledere § 8.

Kapittel V. Avsluttende bestemmelser

§ 19. Tilbakekall og endring av godkjenning

Ved brudd på bestemmelsene i denne forskriften kan Luftfartstilsynet tilbakekalle eller endre en godkjenning. Dersom særlige grunner tilsier det kan virkningstidspunktet for tilbakekallingen settes til den datoen som bruddet startet.

§ 20. Dispensasjon

Luftfartstilsynet kan, når særlige grunner tilsier det, dispensere fra bestemmelsene i denne forskrift.

§ 21. Overgangsbestemmelser

Organisasjoner etablert før 1. januar 2004 skal innen 1. januar 2006 være godkjent i overensstemmelse med denne forskrift. Søknad om slik godkjenning skal være Luftfartstilsynet i hende senest 1. januar 2005.

§ 22. Ikrafttredelse

Denne forskrift gjelder fra 1. januar 2004.

4. nov. Nr. 1303 2003**Forskrift om kvoter i jakt på kystsel i 2004.**

Fastsatt av Fiskeridirektøren 4. november 2003 med hjemmel i forskrift av 6. mai 1996 nr. 414 om forvaltning av sel på norskekysten § 5, jf. delegeringsvedtak av 1. november 2000 nr. 1701. Kunngjort 7. november 2003.

§ 1. Steinkobbe

Personer som har tillatelse til å delta i jakt på kystsel i henhold til forskrift av 6. mai 1996 nr. 414 om forvaltning av sel på norskekysten § 5, kan jakte innenfor følgende totalkvoter av steinkobbe:

<i>Fylke</i>	<i>Kvote</i>
Østfold	21
Akershus	0
Vestfold	3
Telemark	0
Aust-Agder	0
Vest-Agder	0
Rogaland	36
Hordaland	0
Sogn og Fjordane	94
Møre og Romsdal	139
Sør-Trøndelag	171
Nord-Trøndelag	10
Nordland	295
Troms	87
Finnmark	93

Det er ikke adgang til å drive jakt på steinkobbe i Lysefjorden i Rogaland.

Det er ikke adgang til å drive jakt på steinkobbe i Indre Sognefjord med sidefjorder.

§ 2. Havert

Personer som har tillatelse til å delta i jakt på kystsel i henhold til forskrift av 6. mai 1996 nr. 414 om forvaltning av sel på norskekysten § 5, kan jakte innenfor følgende totalkvoter av havert:

<i>Område</i>	<i>Kvote</i>
Lista til Stad	60
Stad til Lofoten	905
Vesterålen til Varanger	221

§ 3. Ringsel

Personer som har tillatelse til å delta i jakt på kystsel i henhold til forskrift av 6. mai 1996 nr. 414 om forvaltning av sel på norskekysten § 5, kan drive fri jakt på ringsel i Nordland, Troms og Finnmark.

§ 4. Grønlandssel

Personer som har tillatelse til å delta i jakt på kystsel i henhold til forskrift av 6. mai 1996 nr. 414 om forvaltning av sel på norskekysten § 5, kan drive fri jakt på grønlandssel langs norskekysten.

§ 5. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer denne forskrift straffes i henhold til lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 6. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2004 og gjelder til og med 31. desember 2004.

5. nov. Nr. 1304 2003**Forskrift om midlertidig fritak fra overproduksjonsavgift på melk i 2003.**

Fastsatt av Landbruksdepartementet 5. november 2003 med hjemmel i lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 5a og § 19 og etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Kunngjort 7. november 2003.

I

Foretak som produserer kumelk kan i 2003 omsette et kvantum melk begrenset oppad til 102% av landbrukseiendommens kumelkkvote uten at det svares overproduksjonsavgift.

For omsatt kvantum innenfor fritaksgrensen etter første ledd, kan det gis tilskudd i samsvar med forskrift 26. august 1999 nr. 965 om tilskott til mjølkeproduksjon.

II

Forskriften trer ikraft straks, og gis virkning for produsert kumelk som er levert meieriselskap innen 31. desember 2003.

5. nov. Nr. 1305 2003**Forskrift om endring i forskrift om regulering av eksporten av fisk og fiskevarer.**

Fastsatt av Fiskeridepartementet 5. november 2003 med hjemmel i lov av 27. april 1990 nr. 9 om regulering av eksporten av fisk og fiskevarer § 6, jf. forskrift av 22. mars 1991 nr. 157 om regulering av eksporten av fisk og fiskevarer § 4 andre ledd. Kunngjort 7. november 2003.

I

I forskrift av 22. mars 1991 nr. 157 om regulering av eksporten av fisk og fiskevarer gjøres følgende endring:

§ 4 første ledd punkt 2 bokstav b lyde:

- b) Det skal svares en avgift på 7,5 promille av fob-verdien for laks og ørret og produkter av disse med unntak av produkter som nevnt i bokstav c og d.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2004.

5. nov. Nr. 1306 2003**Forskrift om endring i forskrift om samordnet innkreving av avgift på fiskeeksport til Eksportutvalget for fisk og til forskning og utvikling.**

Fastsatt av Fiskeridepartementet 5. november 2003 med hjemmel i lov av 27. april 1990 nr. 9 om regulering av eksporten av fisk og fiskevarer § 6, jf. forskrift av 22. mars 1991 nr. 157 om regulering av eksporten av fisk og fiskevarer § 4 andre ledd, og lov av 7. juli 2000 nr. 68 om avgift til forskning og utvikling i fiskeri- og havbruksnæringen § 2. Kunngjort 7. november 2003.

I

I forskrift av 13. desember 2000 nr. 1253 om samordnet innkreving av avgift på fiskeeksport til Eksportutvalget for fisk og til forskning og utvikling gjøres følgende endring:

§ 2 første ledd lyde:

Ved eksport av fisk og fiskevarer skal avgift betales etter følgende satser (alle tall i %):

	<i>Vareslag</i>	<i>Samlet avgift</i>
a	Fisk og fiskevarer med unntak av produkter nevnt i bokstav b, c, d, e og f.	0,60
b	Laks og ørret og produkter av disse, med unntak av røkt laks og ørret som svarer avgift etter bokstav a og produkter som nevnt i bokstav d.	1,05
c	Tørrfisk, klippfisk og saltfisk (herunder saltfilét) samt produkter av disse, med unntak av tørkede fiskehoder som svarer avgift etter bokstav a og produkter som nevnt i bokstav d.	1,05
d	Tilberedt fisk, jf. tolltariffen, posisjonene 1604 og 1605, unntatt fiskehermetikk	0,50
e	Hel- og halvkonserver av fisk, skalldyr og bløtdyr som svarer avgift til Fondet for hermetikk- og næringsmiddelindustrien, jf. forskrift av 30. desember 1988 nr. 1183 om avgift på hermetikk § 1	0,20
f	Sildemel og sildolje, jf. tolltariffen varenummer 2301.2010, 2101.2090, 1504.2021 og 1504.2031	0,30

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2004.

5. nov. Nr. 1307 2003**Forskrift om opphevelse av forskrift om gjennomføring av forskrift om regulering av eksporten av fisk og fiskevarer.**

Fastsatt av Fiskeridepartementet 5. november 2003 med hjemmel i lov av 27. april 1990 nr. 9 om regulering av eksporten av fisk og fiskevarer § 6. Kunngjort 7. november 2003.

I

Forskrift av 27. juni 1997 nr. 889 om gjennomføring av forskrift om regulering av eksporten av fisk og fiskevarer oppheves.

II

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2004.

6. nov. Nr. 1308 2003**Forskrift om opphevelse av forskrift om avgjørelsesmyndighet mv. for en omregningsentral til gjennomføring av de nye reglene om underholdsbidrag til barn og bidragsforskott.**

Fastsatt av Sosialdepartementet 6. november 2003 med hjemmel i lov av 8. april 1981 nr. 7 om barn og foreldre (barnelova) § 10 siste ledd. Kunngjort 7. november 2003.

I

Med hjemmel i barnelova § 10 siste ledd oppheves forskrift om avgjørelsesmyndighet mv. for en omregningsentral til gjennomføring av de nye reglene om underholdsbidrag til barn og bidragsforskott, fastsatt 14. oktober 2002 nr. 1152.

II

Forskriften her trer i kraft straks.

7. nov. Nr. 1309 2003**Forskrift om spesielle kvoteordninger for kystfiskeflåten.**

Fastsatt ved kgl.res. 7. november 2003 med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 5a. Fremmet av Fiskeridepartementet. Kunngjort 7. november 2003.

*Kap. 1 – Innledende bestemmelser***§ 1. Hvem forskriften gjelder**

Forskriften gjelder for fartøy under 28 meter, som eieren har adgang til å delta med i fiskerier som er adgangsbegrenset etter reglene i § 21 i deltakerloven av 26. mars 1999 nr. 15. Forskriften gjelder også for fartøy over 28 meter med slik adgang, dersom slikt fartøy gjennom unntaksbestemmelser er regulert sammen med fartøyene under 28 meter.

Med adgangsbegrensede fiskerier menes fiskerier hvor det er stilt krav om tidligere deltakelse eller andre lignende krav, ut over krav om at fiskefartøyet må være innført i merkeregisteret for fiskefartøy og at eier og/eller hovedsmann må være ført i fiskermanntallet.

§ 2. Formål

Drifts- og strukturordningene har som formål å legge til rette for en positiv utvikling av de ulike fartøygruppene i kystflåten, ved å gjøre det mulig å utvide kvotegrunnet for det enkelte fartøy og derved legge opp en drift som sikrer virksomhet over en størst mulig del av året, og å legge til rette for spesialisering av driften og derved et mer lønnsomt driftsopplegg for det enkelte fartøy.

§ 3. Definisjoner

Med «driftsordninger» menes ordninger hvor det kan utveksles en eller flere kvoter mellom fartøy, uten at noe fartøy tas permanent ut av fiske.

Med «strukturkvoteordning» menes en ordning hvor det kan utveksles en eller flere kvoter mellom fartøy, dersom et fartøy tas permanent ut av fiske.

Med «hjemmelslengde» menes den lengde fartøyet henter sin kvotefaktor fra.

Med «strukturkvote» menes kvotefaktoren for det fartøyet som tas ut av fiske, avkortet med 20% av denne.

Med «startet fiske» menes når det er fisket og levert fangst samt skrevet landingssteddel og/eller sluttsteddel på fartøyet på det aktuelle fiskeslaget for vedkommende år.

*Kap. 2 – Forsøksordning med driftsordning for fartøy under 28 meter***§ 4. Utsveksling av kvote**

Det kan gis tillatelse til at kvoter i adgangsbegrensede fiskerier som nevnt i § 1 og som vil bli tildelt for fiske med ett fartøy, fiskes med et annet fartøy. Utsvekslingen kan gjelde kvoten av ett eller flere fiskeslag, men må omfatte hele kvoten av vedkommende fiskeslag. Den samlede kvoten av torsk, hyse og sei for fiske med konvensjonelle redskap anses for en kvote.

Ved utveksling av kvote etter første ledd kan kvoten av ett fiskeslag, herunder samlekvoten av torsk, hyse og sei, fordeles mellom flere fartøy. Det eller de fartøy det overføres kvote til, må selv ha adgang til å delta i vedkommende fiskeri.

De fartøy det overføres kvote fra, kan i utvekslingsperioden ikke delta i fiske etter det aktuelle fiskeslaget. Dette forbudet gjelder selv om fartøyet ellers kunne ha deltatt i fiske etter dette fiskeslaget i åpne reguleringsgrupper. Eierne av fartøyet kan heller ikke delta i åpne reguleringsgrupper i fiske etter dette fiskeslaget med annet fartøy. Dersom kvoten av torsk, hyse og sei blir utvekslet, kan fartøyet heller ikke nyttes i fiske med konvensjonelle redskaper etter ikke-kvoteregulerte bunnfiskarter. Eierne av fartøyet kan i slikt tilfelle heller ikke starte slikt fiske med annet fartøy.

Adgangen til å utveksle kvote gjelder ikke kvoter av sel, hval og kongekrabbe.

Det kan settes vilkår for å tillate utveksling av kvoter, når dette følger av alminnelige forvaltningsrettslige regler.

§ 5. Begrensninger ut fra fartøystørrelse, registreringssted for fartøyet og hjemmelslengde

Adgangen til å utveksle kvote etter § 4 gjelder alle fartøy som kommer inn under § 1. Adgangen gjelder likevel bare fartøy registrert i Finnmark, Troms og Sogn og Fjordane på det tidspunkt denne forskrift ble vedtatt, eller fartøy som er kommet til erstatning for slikt fartøy.

Det fartøy det overføres kvote fra og det eller de fartøy det overføres kvote til, må begge eller alle enten ha en hjemmelslengde for kvotetildeling under 10 meter, mellom 10 og 14,99 meter, mellom 15 og 20,99 meter eller mellom 21 og 27,99 meter i vedkommende fiskeri. Det kan gjøres unntak fra denne gruppeinndelingen dersom reguleringen av et fiskeri er basert på gruppeinndelinger ved andre størrelsesgrenser.

For så vidt gjelder kvote av torsk, hyse og sei må det fartøy det overføres kvote fra og det eller de fartøy det overføres kvote til, ha vært registrert i samme fylke i minst 12 måneder før det gis tillatelse til utvekslingen. Unntak fra dette gjelder bare i de tilfeller som følger av § 4 tredje ledd i forskrift av 1. november 2002 nr. 1227 om adgang til å delta i fisket etter torsk, hyse og sei for konvensjonelle fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2003, eller forskrifter som for senere år kommer til erstatning for denne.

§ 6. Varighet og andre begrensninger i utvekslingsadgangen

Utveksling av kvote etter § 4 gjelder for et kalenderår av gangen, og slik kvote tildeles for fiske med det enkelte fartøy. Dersom fartøyet skiftes ut i løpet av året, kan det likevel gis tillatelse til at den resterende delen av mottatt kvote fiskes med erstatningsfartøyet. Det kan ikke gis tillatelse til utveksling, dersom det er startet fiske på det kvoteangivende fartøyets kvote av det aktuelle fiskeslaget for inneværende år.

Kvoten av hvert fiskeslag kan ikke utveksles fra et fartøy i mer enn tre år i løpet av en periode på fem år. Denne bestemmelsen medfører ingen lemping i plikten til å nytte fartøyet til ervervsmessig fiske i minst tre år i hver femårsperiode i samsvar med de alminnelige reglene i deltakerloven.

Et fartøy kan ikke tildeles mer enn 2 ganger fartøyets egen kvote gjennom driftsordningen, i tillegg til fartøyets egen kvote.

Kap. 3 – Strukturkvoteordning for fartøy med hjemmelslengde mellom 15 og 27,99 meter

§ 7. Tildeling av strukturkvote

Dersom et fartøy tas permanent ut av fiske på de vilkår som er fastsatt i forskriften her, kan det gis tillatelse til at de enkelte kvotene i adgangsbegrensede fiskerier som nevnt i § 1 og som ellers ville blitt tildelt for fiske med dette fartøyet, fiskes med ett eller flere andre fartøy som strukturkvote.

Strukturkvotene av de ulike fiskeslag, og kvoten av det enkelte fiskeslag, kan fordeles mellom flere fartøy innenfor de begrensningene som følger av forskriften her.

Det fartøyet som tildeles strukturkvote, må selv ha adgang til å delta i vedkommende fiskeri.

Adgangen til å tildele strukturkvote omfatter ikke kvote av sel, hval og kongekrabbe.

Dersom et fiskeri blir adgangsbegrenset etter reglene i deltakerloven § 21 etter at et fartøy er tatt ut av fiske, kan det tildeles strukturkvote i dette fiskeriet til det eller de gjenværende fartøy dersom det uttatte fartøyet fylte vilkårene for å bli tildelt deltakeradgang i vedkommende fiskeri.

§ 8. Vilkår for tildeling av strukturkvote

Tillatelse etter § 7 kan gis når:

- a) ett eller flere fartøy som nevnt i § 1 blir meldt ut av registeret over fiskefartøy og blir kondemnert, og
- b) alle deltakeradganger og konsesjoner knyttet til fartøyet eller fartøyene som blir meldt ut av merkeregisteret, blir oppgitt.

Dersom det er tildelt konsesjoner for fiske med det fartøyet som tas ut av fiske, kan tilsvarende konsesjon tildeles det gjenværende fartøyet dersom fartøyet fyller vilkårene for slik tildeling og den aktuelle konsesjonen har vært nyttet aktivt. Dersom det uttatte fartøyet hadde adgang til å delta i fiskerier som det gjenværende ikke hadde adgang til, kan slik deltakeradgang på tilsvarende vilkår rettleides det gjenværende fartøyet. Vilråene fastsatt i § 9 annet og tredje ledd gjelder tilsvarende for slik retildeling av deltakeradgang.

Det kan gjøres unntak fra kravet om kondemnering av det uttatte fartøyet når det har antikvarisk verdi eller kan brukes til allmennyttige formål, til foreningsarbeid eller lignende. Fartøyet skal i så fall være registrert i

Skipsregisteret, og det skal tinglyses at fartøyet ikke kan nyttes til fiske, ikke kan gjeninnføres i registeret over norske fiskefartøy og ikke kan selges til utlandet uten Fiskeridirektoratets samtykke.

Det kan settes vilkår for tildeling av strukturkvote, når dette følger av alminnelige forvaltningsrettslige regler.

§ 9. Begrensninger i adgangen til å tildele strukturkvote

Adgangen til å tildele strukturkvote etter § 7 gjelder bare for fartøy med en hjemmelslengde for kvotetildeling mellom 15 og 27,99 meter.

Det eller de fartøy som tildeles strukturkvote og det fartøyet som tas ut av fiske, må begge eller alle enten ha en hjemmelslengde for kvotetildeling mellom 15 og 20,99 meter, eller mellom 21 og 27,99 meter, i det fiskeriet hvor det skal tildeles strukturkvote. Det kan gjøres unntak fra denne gruppeinndelingen dersom reguleringen av et fiskeri er basert på gruppeinndelinger ved andre størrelsesgrenser. Det kan også gjøres unntak fra denne gruppeinndelingen for fartøy som eies med mer enn 50% av samme person eller samme selskap, dersom samme person har hatt slik eierandel i fartøyene eller i selskapet/selskapene registrert i merkeregisteret siden før 28. mars 2003.

For så vidt gjelder kvote av torsk, hyse og sei må det eller de fartøy som tildeles strukturkvote og det fartøyet som tas ut av fiske, begge eller alle ha vært registrert i samme fylke i minst 12 måneder før det kan tildeles strukturkvote. Unntak fra dette gjelder bare i de tilfeller som følger av § 4 tredje ledd i forskrift av 1. november 2002 nr. 1227 om adgang til å delta i fisket etter torsk, hyse og sei for konvensjonelle fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2003, eller forskrifter som for senere år kommer til erstatning for denne.

§ 10. Varighet og avkorting

Strukturkvote tildeles for ett år av gangen. Strukturkvoten skal tilsvare kvotefaktoren for det fartøyet som tas ut av fiske, men avkortet med 20% av denne.

§ 11. Kvotetak mv.

Et fartøy kan ikke tildeles mer enn 2 ganger fartøyets egen kvote som strukturkvote, i tillegg til fartøyets egen kvote.

Strukturkvote tildeles for fiske med det enkelte fartøy, men kan tildeles for fiske med annet eller flere andre fartøy etter reglene i forskriften her, eller for fiske med et erstatningsfartøy dersom fartøyet skiftes ut.

Kap. 4 – Vedtaksmyndighet og ikrafttredelse

§ 12. Vedtaksmyndighet

Fiskeridirektoratets Regionkontor i den region hvor det fartøyet som det overføres kvote fra er hjemmehørende, fattar vedtak etter denne forskrift.

Fiskeridirektoratet er klageinstans.

§ 13. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks. Tillatelse til å nytte driftsordningene eller tildeling av strukturkvote gjelder likevel først fra og med 1. januar 2004.

Rettelser.

Det som er rettet er satt i kursiv.

Nr. 1/2003 s. 48 og 57 (i forskrift av 20. desember 2002 nr. 1817 om farlig avfall).

I Den europeiske avfallslisten skal pkt. *09 01 01 lyde:

*09 01 01 vannbaserte fremkallingsvæsker og *aktivatorvæsker*

I Den europeiske avfallslisten skal pkt. 19 02 09 lyde:

*19 02 09 fast brennbart avfall som inneholder farlige stoffer

Nr. 10/2003 s. 1670 (i forskrift av 30. juni 2003 nr. 911 om helse og sikkerhet i eksplosjonsfarlige atmosfærer).

Hjemmelsfeltet skal lyde:

Fastsatt av Direktoratet for arbeidstilsynet og Direktoratet for brann- og elsikkerhet 30. juni 2003 med hjemmel i lov av 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v. § 2 nr. 7, § 8 nr. 4, § 12 nr. 5 og § 14 siste ledd, jf. delegeringsvedtak av 30. juli 1992 nr. 590, jf. lov av 24. mai 1929 nr. 4 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr § 2, jf. overføringsvedtak av 14. desember 1990 nr. 991, og lov av 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 43 bokstav a og b, jf. delegeringsvedtak av 26. juni 2002 nr. 728, jf. *delegeringsvedtak av 26. juni 2003 nr. 868 og delegeringsvedtak av 26. juni 2003 nr. 886*. For Svalbard jf. dessuten lov av 21. mai 1971 nr. 47 om brannfarlige varer samt væsker og gasser under trykk § 37 tredje ledd, Jf. EØS-avtalen vedlegg XVIII nr. 16i (direktiv 1999/92/EF).

Nr. 13/2003 s. 2088 (i forskrift av 6. mai 2003 nr. 1077 om studier og eksamener ved Universitetet i Oslo).

§ 7 pkt. 7.1. tredje ledd skal lyde:

Om eksamenskandidat uten opptak, se pkt. 7.9.

Oversikt over rettelser som er inntatt i 2003-årgangen

År	Feil i hefte nr.	Side	Gjelder	Se rettelse i nr.
1998	12	899	Forskrift nr. 620	2
1998	26	2354	Forskrift nr. 1455	12
2000	3	250	Forskrift nr. 1565	9
2002	6	748	Forskrift nr. 538	7
2002	6	752	Forskrift nr. 558	11
2002	10	1237	Forskrift nr. 926	12
2002	11	1338, 1345	Forskrift nr. 965	7
2002	11	1352-1353, 1359	Forskrift nr. 966	12
2002	11	1380, 1381, 1383	Forskrift nr. 983	4
2002	11	1389, 1391	Forskrift nr. 984	12
2002	12	1405	Forskrift nr. 991	7
2002	12	1508	Forskrift nr. 1057	12
2002	12	1531, 1535	Forskrift nr. 1073	7
2002	13	1637	Forskrift nr. 1128	7
2002	13	1663	Forskrift nr. 1130	12
2002	14	1678-1735	Forskrift nr. 1139	3
2002	17	2244	Vedtak nr. 1385	1
2002	19	2453-2454	Forskrift nr. 1719	2
2002	19	2457	Forskrift nr. 1724	3
2002	19	2459	Forskrift nr. 1724	2
2003	1	32	Forskrift nr. 1816	7
2003	1	48, 57	Forskrift nr. 1817	14
2003	3	381-382	Forskrift nr. 175	4
2003	3	422	Forskrift nr. 252	8
2003	4	492	Forskrift nr. 1868	6
2003	4	676	Forskrift nr. 413	6
2003	5	699-700	Forskrift nr. 414	7
2003	6	933	Forskrift nr. 482	7
2003	6	957	Forskrift nr. 492	12
2003	6	945	Forskrift nr. 486	8
2003	6	958, 961, 962	Forskrift nr. 492	9
2003	7	1029	Lov nr. 30	8
2003	7	1058	Forskrift nr. 547	8
2003	8	1315	Forskrift nr. 672	12
2003	9	1431	Forskrift nr. 724	11
2003	10	1610	Forskrift nr. 889	12
2003	10	1670	Forskrift nr. 911	14
2003	10	1690	Forskrift nr. 930	13
2003	10	1691	Forskrift nr. 931	12
2003	10	1691, 1692	Forskrift nr. 931	13
2003	11	1753	Forskrift nr. 939	13
2003	11	1792	Forskrift nr. 959	13
2003	11	1817	Forskrift nr. 962	12
2003	11	1864	Forskrift nr. 979	13
2003	12	1890	Forskrift nr. 1009	13
2003	12	1894	Forskrift nr. 1028	13
2003	13	2088	Forskrift nr. 1077	14

B-blad

Returadresse:

Lovdata
Postboks 41 Sentrum
N-0101 Oslo

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter
Avd. II Regionale og lokale forskrifter

Utgever: Justis- og politidepartementet
Redaksjon: Stiftelsen Lovdata

Manuskripter for kunngjøring

Manuskripter sendes i ett eksemplar med kunngjørings skjema til Lovdata:

Med E-post: ltavd1@lovdata.no for avdeling I
ltavd2@lovdata.no for avdeling II

Elektronisk: Se Lovdatas nettsted (www.lovdata.no).

Med post: Norsk Lovtidend
Postboks 41, Sentrum
0101 Oslo

Bestilling av abonnement

Med post: Samme adresse som over.

Elektronisk: Se Lovdatas nettsted.

		Norge	Norden	Verden
Abonnement koster for	Avd. I	kr 970	kr 1500	kr 2130
	Avd. I og II	kr 1220	kr 2210	kr 3170

Innholdet i heftene vil bli kunngjort fortløpende på Lovdatas nettsted – www.lovdata.no
- også en versjon av den trykte utgaven av heftet i PDF-format vil være tilgjengelig.
På samme sted finnes ajourførte versjoner av lovene og sentrale og lokale forskrifter.

Samlemapper: Det vil bli sendt ut etiketter for bruk på ringpermer.

Alle andre henvendelser om Norsk Lovtidend kan rettes til:

Lovdata
Postboks 41, Sentrum
0101 Oslo

Tlf. 23 35 60 00
Faks 23 35 60 01
E-post: lovtid@lovdata.no